

Begroting 2026

Inclusief Meerjarenramingen 2027-2029

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 – BESTUURLIJKE INLEIDING 4

HOOFDSTUK 2 – FINANCIËLE BEELD 7

Van Kadernota 2026 naar meerjarenbegroting 2026-2029 7
Ontwikkelingen na de kadernota 2026 7
Financiële uitgangspunten 2026 – 2029 9

HOOFDSTUK 3 – BELEIDSBEGROTING 11

Programma 1 – Bestuurlijke omgeving 12
Deelprogramma 1.1 Bestuur 13
Deelprogramma 1.2 Dienstverlening 18
Deelprogramma 1.3 Veiligheid 23
Deelprogramma 1.4 Accommodaties en eigendommen 31
Programma 2 – Fysieke leefomgeving 35
Deelprogramma 2.1 Wonen 37
Deelprogramma 2.2 Klimaat 46
Deelprogramma 2.3 Economie 56
Deelprogramma 2.4 Mobiliteit en infrastructuur 61
Deelprogramma 2.5 Natuur en landschap 67
Programma 3 – Sociale leefomgeving 71
Deelprogramma 3.1 Sociaal Domein 73
Deelprogramma 3.2 Onderwijs 92
Deelprogramma 3.3 Sport, kunst en cultuur 96
Overhead 105
Algemene dekkingsmiddelen 107

HOOFDSTUK 4 – PARAGRAFEN 110

Paragraaf A - Weerstandsvermogen en risicobeheersing 110
Paragraaf B – Financiering 117
Paragraaf C - Bedrijfsvoering 123
Paragraaf D - Kapitaalgoederen 129
Paragraaf E - Verbonden partijen 139
Paragraaf F - Grondbeleid 162
Paragraaf G - Lokale heffingen 168
Paragraaf H - Wet Open Overheid 181

HOOFDSTUK 5 – BIJLAGEN 182

5.1 Recapitulatiestaat Lasten en baten 182
5.2 Kerngegevens 183
5.3 Overzicht programma's producten en portefeuillehouders 185
5.4 Overzicht reserves en voorzieningen 186
5.5 Toelichting mutaties reserves en voorzieningen 187
5.6 Overzicht geraamde incidentele baten en lasten 189
5.7 Overzicht subsidies 191
5.8 EMU saldo 193
5.9 Uitvoeringsinformatie (gebaseerd op taakvelden) 194
5.10 Risico's 195

LEESWIJZER

Voor u ligt de begroting 2026. Deze bevat:

- De bestuurlijke inleiding;
- Het financieel beeld. Hierin lichten we het financieel perspectief toe en bouwen we verder op de cijfers vanaf de kadernota 2026, voorjaarsnota 2025 en meicirculaire 2025;
- De drie hoofdprogramma's bestuurlijke omgeving, fysieke leefomgeving en sociale leefomgeving. Elk hoofdprogramma hebben we uitgewerkt in deelprogramma's;
- Een overzicht van overhead en een overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Deze zijn ondersteunend;
- In de paragrafen en bijlagen gaan we dieper in op de details uit onze begroting.

Waar in de begroting wordt gesproken over Soest, bedoelen we Soest en Soesterberg, tenzij uit de context anders blijkt.

Hoofdstuk 1 – Bestuurlijke inleiding

Hierbij bieden we u de begroting 2026-2029 aan, de laatste begroting van deze raadsperiode.

Op 18 maart 2026 kiezen de inwoners van Soest en Soesterberg een nieuwe gemeenteraad, waarna een nieuw college wordt geformeerd. Dat maakt dat we terughoudend zijn geweest met het doen van nieuwe voorstellen. Toch leggen we een ambitieuze begroting aan u voor. En tegelijk laten we in deze begroting ook financiële ruimte voor het nieuwe gemeentebestuur om nieuwe plannen te ontwikkelen en eigen accenten te leggen.

In deze begroting hebben we de voorstellen uit de kadernota 2026 verwerkt. Daarnaast hebben we, zoals gebruikelijk, rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, zoals prijs- en loonstijgingen.

(Betaalbaar) wonen in Soest en Soesterberg
Geheel in lijn met het coalitieakkoord *Bouwen aan de toekomst, samen aan de slag!* blijft woningbouw een speerpunt. We verwachten dat in 2026 meer dan 300 woningen kunnen worden opgeleverd. De nauwe samenwerking met de woningcorporaties, vastgelegd in meerjarige prestatieafspraken, werpt zijn vruchten af: volgend jaar worden naar verwachting 150 sociale huurwoningen opgeleverd.
Voor de jaren daarna liggen al veel woningbouwplannen klaar. Denk onder (veel) meer aan het Parckhart in het Dalweggebied (205 woningen), Oude Tempel in Soesterberg (220 woningen) en Soesterberg-Noord (meer dan 400 woningen). Daarnaast zijn er veel plannen bij de gemeente ingediend die zich nog in een fase van (voor)overleg bevinden. In totaal gaat het om een mogelijk aantal woningen van meer dan 1350 (peilmoment medio september 2025). Hiervoor geldt de nadrukkelijke kanttekening dat deze initiatieven nog een ruimtelijke beoordeling behoeven.
Zoals in het coalitieakkoord is afgesproken kijken we ook naar woningbouwlocaties die na 2030 kunnen worden ontwikkeld. Twee locaties, gelegen aan de noordelijke dorpsrand van Soest, zijn hiervoor aangewezen: de locatie Inspecteur Schreuderlaan / Stadhouderslaan en Stadhouderslaan–Korte Brinkweg / spoor. Deze locaties behoeven nog wel de toestemming van de provincie. Na goedkeuring door de provincie werken we de mogelijkheden voor deze locaties het komende jaar uit in een gebiedsvisie.

Met (Eem)kracht vooruit in het sociaal domein
Voor inwoners die dat nodig hebben, bieden we passende ondersteuning aan op werk en inkomen, jeugd en Wmo. Deze zorg willen we laagdrempelig en integraal aanbieden. Ook willen we dat inwoners sneller worden geholpen. Dat doen we samen met onze partners in het sociaal domein, de ‘sociale basis’.
Om onze slagkracht in het sociaal domein te versterken, intensiveren en verbreden we onze samenwerking met Baarn en Bunschoten. Dat doen we in de nieuwe uitvoeringsorganisatie Eemkracht, die op 1 januari 2026 van start gaat.
In het uitvoeringsplan Sociaal Domein zetten we het komende jaar in op meer sturing op resultaat en maatschappelijke effect. Daarmee vergroten we de grip op het sociaal domein en zijn we beter in staat om afgewogen beslissingen te nemen.

Ook investeren we in ‘eigen kracht’. We versterken de sociale basis en de sociale teams, zodat we de inzet van dure specialistische zorg kunnen terugdringen. Ook onze inzet op preventie en vroegsignalering draagt daaraan bij.

Bestaanszekerheid blijft een belangrijk speerpunt
Een van de opgaven uit onze Integrale Visie Sociaal domein is bestaanszekerheid. We willen dat inwoners voldoende middelen hebben om te kunnen rondkomen en mee te kunnen doen. Daarom bieden we inwoners met een laag inkomen (tot 130% van de bijstandsnorm) mogelijkheden tot financiële ondersteuning. In 2026 willen we inwoners sneller passende hulp aanbieden. Ook nemen we maatregelen om het bereik onder de verschillende doelgroepen te vergroten.
Bestaanszekerheid omvat echter meer. Bestaanszekerheid betekent ook perspectief hebben op een woning, een gezond leefklimaat en veilig kunnen leven en werken. Ook deze onderwerpen staan hoog op de bestuurlijke agenda.

Sport en cultuur nauw verbonden aan het sociaal domein
Met de Integrale Visie Sociaal domein hebben we meer dan ooit de verbinding gelegd met sport en cultuur. Sport en cultuur dragen onmiskenbaar bij om onze opgaven uit het sociaal domein het hoofd te bieden. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheden van ontmoeting, de positieve effecten op fysieke en mentale gezondheid en inclusie. In deze begroting onderstrepen we het belang om de nota’s Sport en Bewegen en de cultuurnota voortvarend tot uitvoering te brengen.

Onzekere tijden vragen om versterking veerkracht en weerbaarheid
Geopolitieke spanningen, klimaatverandering, onzekerheid over de stroomvoorziening, onrust over de digitale veiligheid: veel mensen maken zich grote zorgen. Deze zorgen gaan gepaard met een historisch laag vertrouwen in de landelijke politiek. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de VNG gemeenten oproept een stap naar voren te zetten en zelf nadrukkelijker het initiatief te nemen.
Ook wij nemen onze verantwoordelijkheid. We helpen onze inwoners en bedrijven zich voor te bereiden op uiteenlopende scenario’s’. Dat doen we onder de noemer ‘maatschappelijke veerkracht en weerbaarheid’.

Een in belang sterk toenemend aandachtspunt in ons gemeentelijk veiligheidsbeleid betreft ondermijnende criminaliteit. Ondermijnende criminaliteit manifesteert zich in uiteenlopende segmenten: van vakantieparken tot zorgbedrijven.
Het is daarom noodzakelijk dat we vroegtijdig signalen van ondermijning herkennen. We versterken onze informatiepositie, trainen onze medewerkers en we zetten instrumenten in als de Wet Bibob. Hierbij werken we samen met regiogemeenten en ketenpartners.

Soest bereikbaar en verkeersveilig
Met de uitvoering van het verkeersplan Soest-Zuid hebben we een stevige impuls gegeven aan de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van woonwijken, winkels en bedrijven. Naar verwachting ronden we de omvangrijke werkzaamheden rond de N221 en het kruispunt Soesterbergsestraat-Ossendamweg-Vondellaan eind 2025 af.

Naast het verbeteren van de bereikbaarheid voor de auto en het openbaar vervoer versterken we ook onze fietsverbindingen. In 2026 werken we aan de doorfietsroute Amersfoort-Hilversum. Ook verkennen we de mogelijkheden voor de aanleg van een doorfietsroute tussen Amersfoort-Soesterberg-Zeist-Utrecht Science Park.

Soest op weg naar een klimaatneutraal 2050
We werken het komende jaar verder aan de uitvoering van het programma 'Energie van Soest 2024-2030'. Onderdeel van het programma is de klimaatkas, bedoeld om goede ideeën van inwoners financieel te ondersteunen. Hiervoor is geld beschikbaar gesteld vanuit de algemene reserve.

Ruimte voor nieuwe keuzes: samen aan de slag!
In de afgelopen periode hebben we, samen met inwoners, bedrijven, organisaties en uw raad, een stevig fundament mogen leggen. Het nieuwe gemeentebestuur (raad en college) kunnen daarop verder bouwen aan een groen, dorps en vitaal Soest.

In 2021 heeft de raad – na een intensief participatietraject met onze inwoners, organisaties en bedrijven – de omgevingsvisie 'Stap voor stap ver komen' vastgesteld. Mede gelet op de vele ontwikkelingen, zowel landelijk, als regionaal en lokaal is een herijking noodzakelijk geworden. Wij bereiden deze herijking voor, zodat het nieuwe gemeentebestuur voortvarend aan de slag kan gaan en daarbij eigen keuzes kan maken.

Ook financieel laten we de gemeente gezond achter. Het begrotingsjaar 2026 (voorheen ook wel als het 'ravijnjaar' aangeduid) kent een begrotingsoverschot van € 0,7 miljoen. Ook de jaren 2027 en 2028 laten een begrotingsoverschot zien.
Daarnaast beschikt onze gemeente over een robuuste algemene reserve. Rekening houdend met de geïnventariseerde risico's en de al bij de begroting 2025 en de kadernota 2026 aangegeven bestemmingen, resteert een vrije ruimte van ruim € 8 miljoen. Dit is nog exclusief de toezegging die het Rijk heeft gedaan om de tekorten op de jeugdzorg over de jaren 2023 en 2024 te compenseren.
Hiermee hebben we ook in financieel opzicht een stevig fundament gelegd, zodat we met perspectief en vertrouwen de komende bestuursperiode tegemoet kunnen zien.

We zien verwachtingsvol uit naar de komende bestuursperiode. Met een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college, een nieuw coalitieakkoord, maar ook een nieuw kabinet en een nieuw regeerakkoord.

Burgemeester en wethouders van Soest,
30 september 2025

Hoofdstuk 2 – Financiële beeld

Van Kadernota 2026 naar meerjarenbegroting 2026-2029

Op 10 juli 2025 heeft uw raad de kadernota 2026 vastgesteld. Daarna bent u geïnformeerd over de geactualiseerde meicirculaire 2025. In onderstaande tabel staan de begrotingsuitkomsten na de kadernota 2026 en de geactualiseerde meicirculaire 2025 weergegeven.

Financieel Meerjarenperspectief FMP Begrotingsuitkomsten 2026 - 2029				
	meerjarenraming			
(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	2026	2027	2028	2029
FMP voor Kadernota 2025	**1.605**	**1.504**	**142**	**226**
Kadernota 2026	-1.522	-818	-118	-703
FMP na Kadernota 2026	**83**	**686**	**24**	**-477**
Actualisatie Meicirculaire 2025	-76	-193	18	-388
Vertrekpositie FMP na actualisatie meicirculaire 2025	**7**	**493**	**42**	**-865**

Ontwikkelingen na de kadernota 2026

Het begrotingssaldo is na de vertrekpositie (na de actualisatie meicirculaire 2025) aangevuld als gevolg van loon- en prijseffecten (autonome ontwikkelingen en overige mutaties). Dit leidt tot het volgende beeld:

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2026 - 2029					
		meerjarenraming			
	(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	2026	2027	2028	2029
A	Vertrekpositie FMP na meicirculaire 2025	7	493	42	-865
B	Autonome ontwikkelingen	1.085	-435	-363	-278
C	Mutaties salarissen	-282	-882	-532	14
D	Mutaties kapitaallasten	384	1.558	1.253	215
E	Ontwikkelingen na Kadernota	-508	8	8	8
F	**Begrotingssaldo na mutaties**	**687**	**741**	**408**	**-906**

Toelichting

A Vertrekpositie FMP na meicirculaire 2025

Dit betreft het laatst door de raad vastgestelde begrotingssaldo uit de kadernota 2026 in de raadsvergadering van 10 juli 2025 (zie ook kadernota 2026 pagina 53), aangevuld met de saldi uit de meicirculaire 2025 (zie weekbericht 2 juli 2025).

B Autonome ontwikkelingen

Het gaat hierbij om het effect van de loon- en prijsstijgingen. Uitgangspunt voor de indexering is de meicirculaire 2025, waarin de loon- en prijsstijgingen zijn gekoppeld aan de economische situatie in Nederland en daarom ook aan Soest.

De budgetten van de verschillende programma's zijn, waar voorzien, geïndexeerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- prijs- en loonstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen,
- loon- en prijsindexeringen voor maatschappelijke partners,
- indexatie van huren, belastingen en leges.

In 2026 is sprake van een fors voordeel in de autonome ontwikkeling. Dit omdat we eenmalig extra inkomsten uit leges omgevingsvergunningen verwachten. Voor het overgrote deel wordt dit veroorzaakt door één grote aanvraag. De baten zijn gecorrigeerd voor de extra (personele) uitgaven die moeten worden gedaan.

C Mutaties salarissen

In de loonbegroting is rekening gehouden met een indexatie (CAO-verhoging) van 2,0% voor 2026. Daarnaast zijn de overige personeelslasten, zoals studiekosten, conform de CPI voor 2026 geïndexeerd. In de jaren 2026–2028 zijn de mutaties hoger dan in 2029, doordat er in die jaren tijdelijke formatie wordt ingezet. De stelpost salarissen wordt gevoed door de compensatie voor loonontwikkeling die wij ontvangen via het gemeentefonds. Deze compensatie was in de laatste circulaire lager dan de huidige loonontwikkeling. De verwachting is dat we hiervoor in de septembercirculaire gecorrigeerd worden.

D Mutaties kapitaallasten

In het kader van realistisch begroten is dit jaar een gedetailleerde uitvraag gedaan naar de investeringen. Hierdoor konden de kapitaallasten voor de periode 2026–2029 beter en eerder in kaart worden gebracht. Dit heeft geleid tot voordelen in de meerjarenbegroting (zie tabel). Daarnaast heeft er een grote actualisatie plaatsgevonden en zijn de onjuistheden hersteld die tijdens de overgang naar het nieuwe financieel systeem zijn ontstaan.

E Overige ontwikkelingen

In de Kadernota zijn een aantal posten als PM post opgenomen. Waar mogelijk zijn hier nu bedragen aan gekoppeld. Daarnaast hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die in voorliggende begroting zijn verwerkt. In hoofdstuk 3 worden deze ontwikkelingen toegelicht.

Het gaat hierbij om:

Bedragen x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Herijking omgevingsvisie	-300			
Migratie bodeminformatiesysteem	-50			
- besparingen migratie BIS	8	8	8	8
Soortenmanagementplan	-75			
Uitbreiding secretariaat (SWOS)	-57			
Subsidie vrijwilligersorganisaties Present en HIP	-34			
Saldo overige ontwikkelingen	**-508**	**8**	**8**	**8**

F Begrotingssaldo 2026-2029

Dit is het totale begrotingssaldo 2026-2029 inclusief de mutaties.

Financiële uitgangspunten 2026 – 2029

Zoals we in de kadernota 2026 hebben voorgesteld, hebben we bij de overige autonome aanpassingen de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemene uitkering gemeentefonds
De algemene uitkering van het gemeentefonds hebben we (zoals elk jaar) gebaseerd op de meicirculaire.

Inflatie/loonontwikkeling
Ramingen over de te hanteren indicatoren voor prijs- en loonontwikkeling (inclusief de trendmatige verhoging van de gemeentelijke belastingen) zijn vooral gebaseerd op de informatie zoals deze via de meicirculaire naar ons is gekomen. De verwachte gemiddelde prijsinflatie voor 2026 wordt hierin gesteld op 2,6%. Door middel van een stelpost prijsontwikkelingen kunnen onontkoombare prijsstijgingen in beperkte mate worden opgevangen.

Rente
Het is gebruikelijk elk jaar renteaanpassingen door te voeren. Hierbij hebben we het (sinds begrotingsjaar 2018) door de commissie BBV geadviseerde renteschema toegepast. In de paragraaf financiering geven wij inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de gehanteerde rentepercentages en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden zijn toegerekend.
De belangrijkste toegepaste renteniveaus voor 2026 zijn

- Rente (nieuwe) investeringen: 1,25%
- Rente boekwaarden grondexploitatie: 1,25%
- Rente eigen financieringsmiddelen (reserves): 1,1% op basis van de geprognotiseerde inflatie, zoals geschetst in de meicirculaire 2025 met uitzondering van de in de nota Reserves en Voorzieningen 2022 beschreven uitzonderingen.

Belasting/heffing en leges
Bij de onroerendezaakbelastingen gaan we uit van een trendmatige tariefstijging van 2,6% (zie hiervoor bij inflatie). Bij de heffingen/rechten (zoals de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges e.d.) wordt het principe van 100% kostendekking gevolgd. Rekening houdend met uitspraken en besluiten die daarover zijn genomen, zie verder paragraaf G lokale heffingen.

Inzet algemene reserve

In de uitgangspunten van de kadernota is opgenomen dat we de vrije ruimte binnen de algemene reserve optimaal willen benutten. De begrote omvang van de algemene reserve op 1 januari 2026 bedraagt € 28,4 mln. Een nadere toelichting hierop staat in paragraaf 5.4.

Vrije ruimte
In de nota Reserves en voorzieningen (2022) is vastgelegd dat de algemene reserve een minimale omvang van € 7 miljoen heeft om de risico's af te kunnen dekken. Op basis van de laatste risicoanalyse (zie paragraaf A, hoofdstuk 4) is de omvang van benodigde weerstandscapaciteit € 10,9 miljoen. Dit bedrag ligt hoger dan de met de raad overeengekomen

minimum omvang. In de volgende actualisatie van de nota Reserves en Voorzieningen doen we voorstel voor aanpassing van deze minimale omvang.
Uitgaande van de huidige benodigde weerstandscapaciteit, is er sprake van een begrote vrije ruimte van € 17,5 miljoen.

Benutting algemene reserve
In de begroting 2025 en kadernota 2026 is een aantal maatregelen voorgesteld om de vrije ruimte in de algemene reserve in te zetten. Dit zijn:

- Uitvoeren van maatschappelijke opgaven in totaal € 4 mln., waarvan reeds € 1,1 mln. is bestemd (Energieprogramma en het onderzoek naar het toekomstscenario voor het zwembad). Hiermee resteert € 2,9 mln. voor het uitvoeren van maatschappelijke opgaven.
- Implementatie- en overgangskosten voor de toekomstige uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein: € 1 miljoen.
- De viering van Soest 1000 jaar in 2028 (organisatie van lokale evenementen): € 20,28 per inwoner (€ 967.000).
- Inzet algemene reserve voor dekking 2026 via kadernota 2026: € 1 miljoen.
- Structurele inzet van een deel van de reserve (maximaal 10%), conform afspraken met de toezichthouder. Vanaf 2026 wordt jaarlijks een bedrag onttrokken uit de algemene reserve (€ 300.000 in een aflopende reeks). In totaal gaat het om een bedrag van € 3 miljoen dat wordt onttrokken.

Met deze maatregelen wordt een groot deel van de vrije ruimte in de algemene reserve ingevuld en resteert een vrije ruimte van € 8,6 mln.

Hoofdstuk 3 – Beleidsbegroting

In dit deel van de begroting zijn 3 programma's opgenomen:
1 Bestuurlijke omgeving
2 Fysieke leefomgeving
3 Sociale leefomgeving

Deze hoofdprogramma's zijn uitgewerkt in deelprogramma's. Per deelprogramma gaan we in op:

- Wat willen we bereiken?
- Global goals
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Met wie werken we samen?
- Wat mag het kosten?
- Indicatoren

Programma 1 – Bestuurlijke omgeving

Inhoud programma

Tot het programma Bestuurlijke omgeving behoren de volgende deelprogramma's:
1.1 Bestuur
1.2 Dienstverlening
1.3 Veiligheid
1.4 Accommodaties en eigendommen

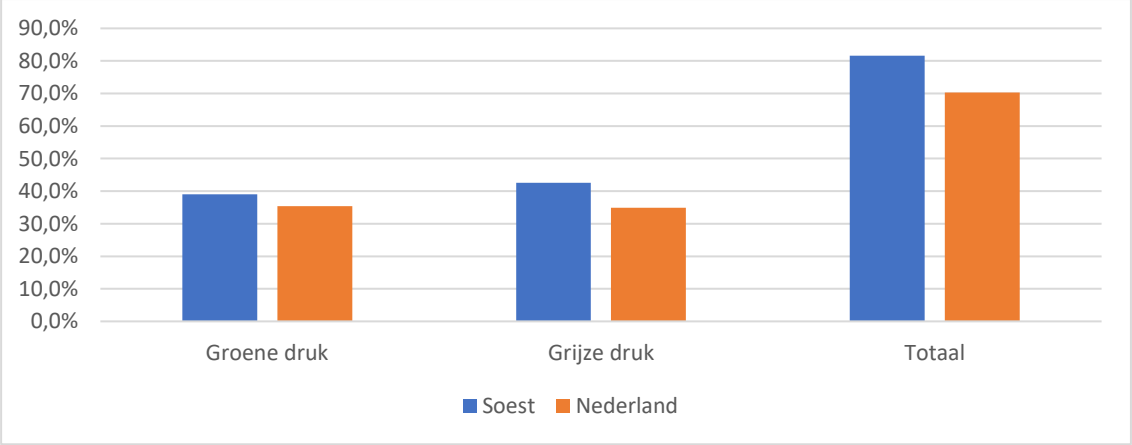
Enkele demografische indicatoren

Aantal inwoners gemeente Soest per 1 januari 2021-2025

Jaar	Aantal inwoners	% verschil
2021	46.906	
2022	47.113	0,44%
2023	47.439	0,69%
2024	47.682	0,51%
2025	47.999	0,66%

Bron: CBS -

Demografische druk

Bron: CBS/Staat van Utrecht 2025

Demografische druk: de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit percentage geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.
De demografische druk bestaat uit de *groene druk* (aantal personen 0 tot 20 jaar in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar) en de *grijze druk* (aantal personen 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar).

Deelprogramma 1.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

- Plan- en beleidsvorming waarbij iedereen zijn inbreng kan leveren, met de volgende waarden:
  - gespreksvoering op basis van kennis, inhoud en argumenten;
  - respect voor elkaars rollen en handelen vanuit vertrouwen;
  - transparantie in ons handelen;
  - rekening houden met de belangen van minderheden.
- Een bestuur en organisatie die toegerust zijn om maatschappelijke opgaven, ontwikkelingen en gemeentelijke ambities het hoofd te bieden.
- Samenwerking met verbonden partijen, met oog voor democratische legitimiteit, regie en sturing.

We realiseren deze doelstellingen door in te zetten op: participatie, bestuurlijke vernieuwing, communicatie, samenwerking met partners en het adequaat toerusten van de ambtelijke organisatie.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 10 – ongelijkheid verminderen – willen we bereiken door:

- ons beleid te richten op een inclusieve samenleving;
- te zorgen voor gelijke kansen;
- opvang van vluchtelingen.

Het ontwikkelingsdoel 16 – vrede, justitie en sterke publieke diensten – willen we bereiken door:

- te zorgen voor inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming;
- te zorgen voor openbare toegang tot informatie en het beschermen van de fundamentele vrijheden.

Wat gaan we ervoor doen?

Contact met inwoners: participatie, communicatie en ontmoeting

Begin 2026 hebben we een actuele visie op participatie. Die vertalen we in 2026 in een nieuwe participatieverordening. Een verordening die voldoet aan de nieuwe Wet versterking participatie op decentraal niveau. Hiermee leggen we vast hoe we in de praktijk de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid versterken. En wat daarvoor nodig is.

In 2026 stellen we een actuele organisatiebrede communicatiestrategie op die aansluit bij de participatievisie. Bij de verhoudingen tussen inwoners onderling en tussen inwoners en overheid. En bij het huidige communicatielandschap. Waarbij digitale communicatie en AI (en de risico's daarvan) een rol spelen. Maar ook zaken als polarisatie en de behoefte van mensen

aan persoonlijk contact. Een strategie met aandacht voor transparantie, dialoog en daadwerkelijke verbinding.
We zullen voor de ontwikkeling en uitvoering van de communicatiestrategie extra inspanningen moeten leveren. We ramen hiervoor voor zowel 2026 als 2027 een incidenteel budget van € 100.000, conform ons voorstel uit de kadernota.

Dat persoonlijke contact zal in ieder geval tot stand komen tijdens de nieuwjaarsreceptie. Met ook het komende jaar een aansprekend programma voor inwoners en ruimte voor informeel contact tussen samenleving en gemeentebestuur. Om een aansprekende ontmoeting op een professionele manier te organiseren is een structurele verhoging van het budget noodzakelijk van € 13.000, conform ons voorstel uit de kadernota.

Soest 1000 jaar, iedereen doet mee!
In 2028 bestaat Soest 1000 jaar. Wij grijpen dit jubileum aan om dit samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te vieren. Het komende jaar stellen we met hulp van een kwartiermaker een feestelijk programma op. Het thema staat al vast: het lint. Dit staat symbool voor hoe onze gemeente zich al eeuwenlang door het landschap slingert. En hoe inwoners, natuur, agrarisch leven en militair verleden met elkaar verbonden zijn. Het lint loopt van Soest door Soestduinen naar Soesterberg. Bij de begroting 2025 heeft uw raad al een budget beschikbaar gesteld van € 20,28 per inwoner.

Samenwerking Regio Amersfoort
In de Regio Amersfoort werken we samen met zes Utrechtse gemeenten, op onderdelen aangevuld met de gemeenten Barneveld en Nijkerk. Het belang van regionale samenwerking, met name binnen het fysieke domein neemt nog altijd toe. Om deze samenwerking te versterken en sterker te kunnen lobbyen richting het Rijk, is de Metropoolregio Utrecht (MRU) opgericht door regio's U10, Amersfoort en de provincie Utrecht. Ook binnen het sociale domein werken we nauw samen in de regio Amersfoort. Deze samenwerking komt deels voort uit wet- en regelgeving o.a. in de jeugdzorg. Naast deze samenwerking zal de omzetting van de uitvoeringsorganisatie BBS naar Eemkracht per 1 januari 2026 weer een belangrijke versterking hiervan zijn.
In 2026 stelt de regio een nieuwe strategische agenda op. Directe aanleiding vormen de gemeenteraadsverkiezingen, resulterend in negen nieuwe gemeentelijke collegeprogramma's. Maar ook de herziening van de provinciale omgevingsvisie, het Nationaal Programma voor Defensie, de oprekking van de woondeal, ambitieuzere gemeentelijke bouwplannen in de lokale omgevingsvisies, de toenemende rol van werken als ruimtelijke drijver en beperkingen door netcongestie, stikstof en ecologie, geven alle aanleiding om tot herijking van de strategische agenda over te gaan.

Maatschappelijke opgave: Vluchtelingenopvang
De gemeente Soest staat voor een grote maatschappelijke opgave op het gebied van vluchtelingenopvang. We dienen te voorzien in huisvesting en opvang voor verschillende groepen: statushouders, vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers. De beschikbare ruimte en locaties zijn beperkt, terwijl de druk op deze voorzieningen groot is.

Asielzoekers
Op grond van de Spreidingswet is de gemeente Soest verantwoordelijk voor de permanente opvang van 218 asielzoekers. Op dit moment worden er echter geen asielzoekers opgevangen in Soest zelf. Daarmee voldoet Soest nu niet aan de wettelijke verplichting uit de Spreidingswet. Wel is Soest in samenwerking verbonden met de gemeente Zeist, waar op het Kamp van Zeist tijdelijke opvang wordt geboden aan circa 400 asielzoekers. Overeenkomstig gemaakte afspraken sluit de opvang in 2028.
Er zijn momenteel grote ontwikkelingen gaande in Den Haag op het gebied van asielbeleid. Het regeerakkoord spreekt over het intrekken van de Spreidingswet. De mogelijke gevolgen van deze beleidswijzigingen zijn op dit moment nog niet duidelijk.

Statushouders
Zie hiervoor het deelprogramma Wonen.

Opvang van Oekraïense ontheemden
De gemeente Soest biedt momenteel tijdelijk onderdak aan circa 215 Oekraïense ontheemden. De meeste van hen verblijven op locatie Albertsdorp. Voor opvanglocaties sluiten we tijdelijke huurcontracten af met particuliere en commerciële partijen.
De rijksregeling voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen loopt tot maart 2027. Er is onzekerheid over het vervolg na die datum. Dit leidt tot knelpunten, onder andere vanwege de minimale looptijden van huurcontracten. De financiële risico's die hiermee samenhangen, zijn opgenomen in de begroting onder het onderdeel 'weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Griffie/raad

Verder inzetten op zichtbaarheid, benaderbaarheid en uitlegbaarheid
Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget van € 14.000 beschikbaar gesteld voor het verhogen van de zichtbaarheid van de raad in de samenleving. We stellen nu voor om het budget structureel in de begroting op te nemen, conform ons voorstel uit de kadernota.

Betrekken inwoners bij de gemeenteraadsverkiezingen 2026
Om inwoners optimaal te betrekken bij de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 willen wij hen het volgende bieden:
- een digitale stemwijzer;
- een verkiezingskrant, bezorgd bij alle abonnees van de Soester Courant en alle ontvangers van Soest huis-aan-huis;
- een jongerencampagne (Jouw stem telt) om ook jonge kiezers te informeren en motiveren;
- een uitslagenavond voor alle belangstellenden uit de gemeente Soest;
- diverse bijeenkomsten in de aanloop naar de verkiezingen om aandacht te vragen voor onze lokale democratie.

Omdat dit meer vraagt dan nu incidenteel in de begroting is opgenomen, vragen wij om een aanvulling van eenmalig €10.000, conform ons voorstel uit de kadernota.

Raad in Ontwikkeling
De ervaring van de afgelopen raadsperiode heeft laten zien dat er meer middelen nodig zijn voor een inwerkprogramma en opleidingen. Het is wellicht beter om niet zozeer te spreken over inwerkprogramma, maar over 'Raad in Ontwikkeling'. Daarmee geven we aan dat ook na de inwerkperiode behoefte blijft aan verdieping op inhoudelijke thema's. Met het oog hierop vragen we een structureel hoger budget van € 10.000 en eenmalig een extra budget van € 5.000 in 2026, conform ons voorstel uit de kadernota.

Jongerenraad
Op 12 juni 2025 heeft uw raad ingestemd met de instelling van een jongerenraad. Naar verwachting kan de jongerenraad in 2026 op volle sterkte draaien en op die manier jongeren betrekken bij beleid en besluitvorming. Conform het raadsvoorstel ramen we hiervoor in de begroting een structureel (werk)budget van € 7.500.

Met wie werken we samen?
We werken met zes Utrechtse gemeenten samen in de Regio Amersfoort. Op onderdelen participeren ook de Gelderse gemeenten Barneveld en Nijkerk.
Belangrijke partners in het kader van het deelprogramma Bestuur zijn daarnaast de VNG en de M50, een samenwerkingsverband van inmiddels 65 (medio april 2024) middelgrote gemeenten. De M50 profileert zich steeds meer als belangenbehartiger van de belangen van middelgrote gemeenten, zowel binnen de VNG als daarbuiten.

Wat mag het kosten?

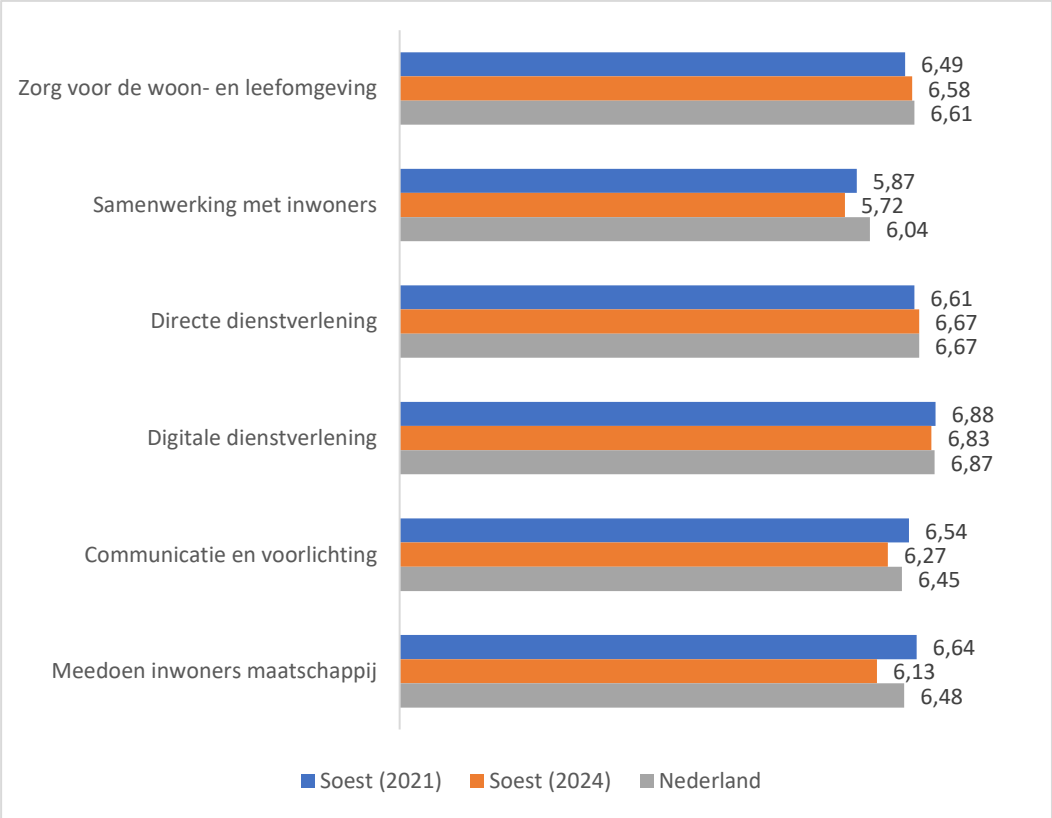
Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Bestuur	L	7,184	3,104	**3,311**	3,317	3,256	3,317
	B	8,329	0	**0**	0	0	0
Resultaat		**-1,145**	**3,104**	**3,311**	**3,317**	**3,256**	**3,317**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-207**	-213	-152	-213
Baten				**0**	0	0	0
Resultaat				**-207**	-213	-152	-213

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Hogere lasten door aanbesteding nieuwe accountant € 79.000.

Indicatoren

Waardering inwoners Soest en inwoners Nederland (peiljaar 2024)
Streefwaarden: waardering nieuwe burgerpeiling minimaal gelijk aan waardering vorige peiling.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Visie op samenwerking	Strategische visie op samenwerking	Raad, 25 april 2013
Grip op samenwerking	Onderzoeksrapport rekenkamercommissie	Raad, 22 december 2016

Deelprogramma 1.2 Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

We streven naar een klantgerichte, efficiënte (digitale) dienstverlening en een professionele afhandeling van aanvragen. Dit doen we op basis van onze visie op dienstverlening. Hierin staat vertrouwen centraal. Om dat vertrouwen te krijgen moeten we betrokken, transparant en beschikbaar zijn.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan duurzaam ontwikkelingsdoel 16: vrede, rechtvaardigheid en sterke publieke instellingen.

We werken aan dit doel door:

- open en toegankelijke informatie voor iedereen beschikbaar te maken,
- en de fundamentele rechten van mensen te beschermen, volgens nationale wetten en internationale afspraken.

Concreet doen we dit onder andere door:

- het verbeteren van digitale toegang tot informatie, zodat iedereen mee kan doen in de digitale samenleving;
- stemlokalen goed bereikbaar en toegankelijk te maken voor álle kiezers;
- persoonsgegevens veilig en correct vast te leggen in de Basisregistratie Personen (BRP);
- identiteitsbewijzen uit te geven die nodig zijn voor toegang tot publieke diensten en het uitoefenen van rechten;
- inwoners te helpen bij belangrijke levensmomenten, zoals geboorte, overlijden, huwelijk of partnerschap, zodat hun rechten goed vastliggen;
- zorgvuldig om te gaan met privacy en persoonsgegevens, volgens de wet;
- inwoners begrijpelijk en duidelijk te informeren, zodat iedereen weet waar hij of zij recht op heeft;
- mensen die minder digitaal vaardig zijn actief te ondersteunen;
- fraude te voorkomen, door goede controle op documenten en samenwerking met ketenpartners;
- inwoners te betrekken bij de verbetering van onze dienstverlening.

We kijken ook vooruit en werken aan:

- het versterken van digitale weerbaarheid van inwoners, door uitleg en ondersteuning bij online veiligheid;
- het verbeteren van toegankelijkheid voor mensen met een beperking, zowel online als fysiek;
- het gebruik van klantdata en feedback om dienstverlening persoonlijker en eerlijker te maken;
- het zorgen dat mensen met een taalprobleem hun weg kunnen vinden;
- het onderzoeken van nieuwe vormen van identificatie, bijvoorbeeld via digitale identiteiten, met behoud van privacy;

- het actiever bereiken van kwetsbare groepen, zoals ouderen, statushouders en mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats;
- samenwerking met andere gemeenten en (Rijks)partners om publieke taken slimmer, veiliger en efficiënter uit te voeren.

Wat gaan we ervoor doen?

Eerstelijns dienstverlening

In 2026 blijven we inzetten op goede en toegankelijke dienstverlening. Het Telefonisch Informatiepunt (TIP) is het eerste aanspreekpunt voor inwoners en ondernemers en handelt zoveel mogelijk vragen direct af. Lukt dat niet, dan wordt de vraag doorgestuurd naar een vakspecialist in de tweede lijn. Door de inzet van nieuwe technologie (of instrumenten) proberen we wachttijden te verkorten en inwoners sneller en beter te helpen. In 2024 zijn ongeveer 21.000 telefoongesprekken geregistreerd. Daarnaast zorgen we ervoor dat onze website en e-formulieren zo toegankelijk mogelijk zijn, zodat inwoners online veel zaken eenvoudig kunnen regelen. Wie dat wil, kan nog steeds schriftelijk, telefonisch of aan de balie vragen stellen. Voor producten of diensten werken we met afspraken in het gemeentehuis, zodat persoonlijk contact mogelijk blijft – vooral voor inwoners die minder digitaal zijn of bij complexe aanvragen. We bewaken voortdurend de kwaliteit van onze dienstverlening, met het uitgangspunt: digitaal waar het kan, fysiek waar het nodig is. Ook breiden we het aantal eDiensten uit. Hierdoor kunnen inwoners steeds meer zaken online regelen, op het moment dat het hen uitkomt.

Tweedelijns dienstverlening

Niet alle vragen kunnen direct door het Telefonisch Informatiepunt (TIP) worden beantwoord. In dat geval schakelt TIP vakspecialisten in. De bereikbaarheid van deze tweede lijn is de afgelopen jaren verbeterd, en ook in 2026 werken we hier verder aan.
Dankzij technologische innovaties kan TIP steeds meer vragen zelf beantwoorden. Ons doel is dat 60% van de vragen direct wordt afgehandeld. Dit lukt niet elke maand, maar de trend is positief.
Als een vakspecialist niet bereikbaar is, maakt TIP een terugbelnotitie. Deze moet binnen twee werkdagen worden opgevolgd. We volgen dit met maandelijkse rapportages en dashboards. Zo zien we hoeveel terugbelverzoeken er zijn en hoe snel zaken worden afgehandeld. Deze inzichten helpen ons om knelpunten aan te pakken en de dienstverlening te verbeteren.
Naast technologie is ook menselijk handelen belangrijk. Het management stuurt actief op bereikbaarheid en opvolging van openstaande zaken. We zien dat het niveau van dienstverlening verbetert maar nog niet op het niveau is dat we voor ogen hebben.

Verkiezingen

Op woensdag 18 maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Een eerlijke en goed georganiseerde verkiezing is belangrijk voor het vertrouwen in de democratie.
We hebben in 2025 al een groot deel van de voorbereidingen gedaan. In 2026 voeren we alles uit en ronden we het proces netjes af.
Wat we doen:

- stembureaus op tijd regelen en goed inrichten,

- medewerkers werven en opleiden,
- stempassen en informatie op tijd versturen,
- zorgen voor duidelijke informatie voor alle inwoners,
- en zorgen dat alles volgens de (nieuwe) regels verloopt.

Wat er verandert in 2026:

- We stappen over van DSO (decentrale stemopname) naar CSO (centrale stemopname). Dat betekent dat de stemmen na het sluiten van de stembureaus niet per bureau worden geteld, maar op één centrale plek. Dit zorgt voor nog meer zorgvuldigheid en controle doordat er standaard een hertelling plaatsvindt door het hertellen op kandidaatsniveau op de dag na het tellen op partijniveau.
- Er geldt een nieuwe landelijke werkwijze: de NPVV (Nieuwe Procedure Vaststelling Verkiezingsuitslagen). Deze vraagt om een andere aanpak bij het tellen, controleren en vaststellen van de uitslag.

Ondersteuning voor politieke partijen:

Ook helpen we de politieke partijen bij de voorbereiding. We:

- geven uitleg over de regels rond deelname,
- zorgen voor informatie over het aanleveren van kandidatenlijsten,
- ondersteunen bij de registratie van partijen en lijsten,
- en zorgen voor eerlijke en gelijke toegang tot campagneplekken.

Met al de bovenstaande stappen zorgen we voor een veilige, duidelijke en betrouwbare verkiezing in 2026.

Met wie werken we samen?

Geen georganiseerde samenwerkingen binnen dit deelprogramma.

Wat mag het kosten?

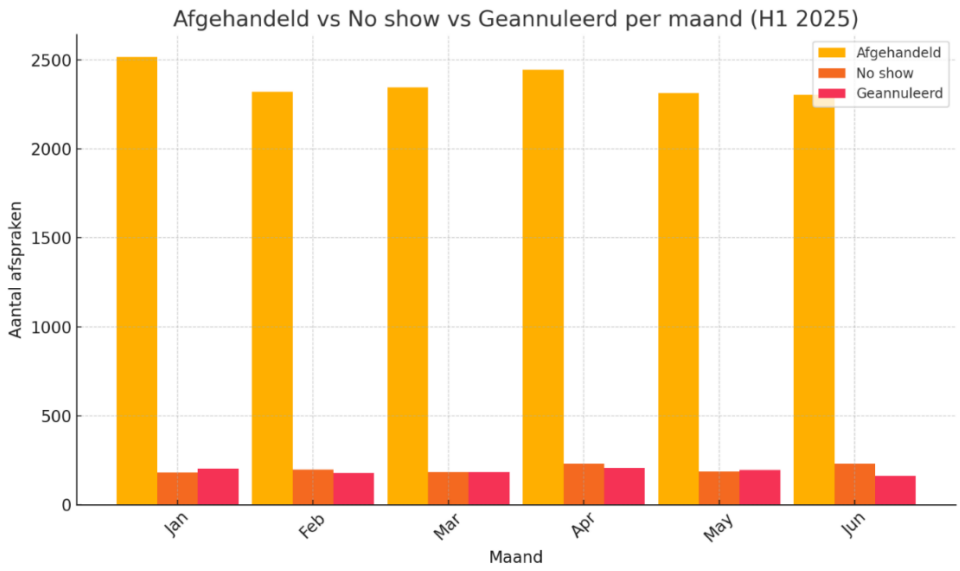
Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Dienstverlening	L	2,568	2,495	**2,586**	2,586	2,586	2,586
	B	980	852	**952**	952	952	952
Resultaat		**1,588**	**1,642**	**1,634**	**1,634**	**1,634**	**1,634**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-91**	-91	-91	-91
Baten				**100**	100	100	100
Resultaat				**9**	9	9	9

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Zowel aan de lasten als aan de baten kant zijn de afwijkingen de autonome ontwikkelingen, prijsstijgingen en indexering van leges.

Indicatoren

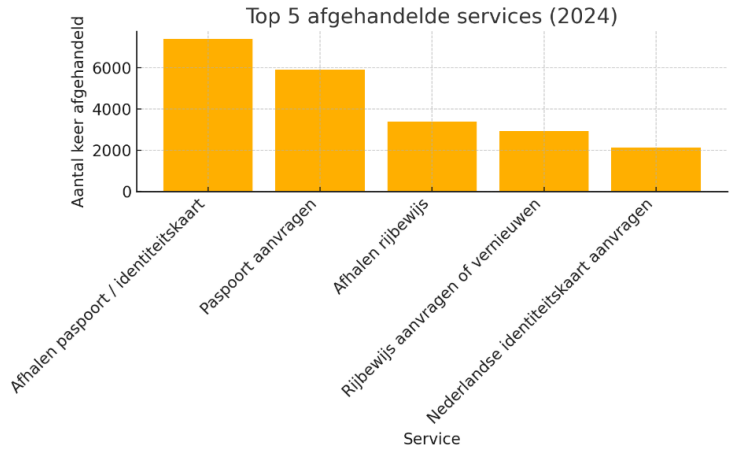
Afspraken aan de balie

Bron: Klantvolgsysteem T:meblockr

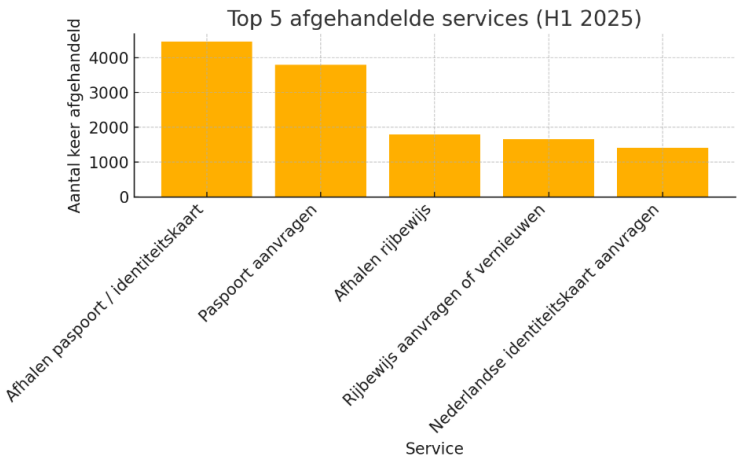
Uit bovenstaande grafiek valt af te lezen het totale aantal voltooide afspraken in de eerste helft van 2025. Het aantal bezoekers is nu al hoger dan het totaal 2024 (24.046). De extra drukte komt door de 'paspoortpiek'. Vijf jaar geleden wijzigde de geldigheid van reisdocumenten in 10 jaar. We verwachten dat het aantal bezoekers in de 2e helft van 2025 stijgt, maar niet meer zo snel als in de eerste helft. Voor 2026 verwachten we evenveel bezoekers. Vanaf 2027 zal de stijging van het aantal baliebezoeken naar verwachting nog verder toenemen.

We hebben in de afgelopen jaren vooral voorgesorteerd op de te verwachte stijging van het aantal baliebezoeken in verband met de huidige 'paspoortpiek'. Nu we de bezetting op orde hebben en de drukte die met eerdergenoemde piek samenhangt, goed aankunnen, gaan we ons nu richten op het terugdringen van het aantal 'no-shows*. Elke 'no-show' levert een nieuwe afspraak op en zorgt voor gaten in onze planning. No-show is een maatschappelijk probleem, het komt in alle bedrijfstakken voor. In 2026 gaan we hier actief op sturen.

Top 5 Afgehandelde Services In 2024

	Service	Aantal 2024
1	Afhalen paspoort / identiteitskaart	7400
2	Paspoort aanvragen	5902
3	Afhalen rijbewijs	3376
4	Rijbewijs aanvragen of vernieuwen	2923
5	Nederlandse identiteitskaart aanvragen	2139

Top 5 Afgehandelde Services In H1 2025

	Service	Aantal H1 2025
1	Afhalen paspoort / identiteitskaart	4461
2	Paspoort aanvragen	3791
3	Afhalen rijbewijs	1796
4	Rijbewijs aanvragen of vernieuwen	1655
5	Nederlandse identiteitskaart aanvragen	1411

Beleidskaders

Binnen dit deelprogramma is dit niet van toepassing.

Deelprogramma 1.3 Veiligheid

Via het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 (verder IVP) heeft de gemeenteraad voor de beleidsperiode 2023-2026 de kaders van het gemeentelijk veiligheidsbeleid vastgesteld. Door prioriteiten te kiezen wordt schaarse (politie)capaciteit toebedeeld aan de meest urgente veiligheidskwesties. De prioriteiten zijn in gezamenlijkheid gekozen door de gemeenten Baarn, Bunschoten De Bilt, Eemnes en Soest (BES-gemeenten).

Het IVP is een kaderstellend beleidsstuk. Voor de noodzakelijke concretisering worden per prioriteit jaarlijks Uitvoeringsprogramma's (UVP's) geschreven. Voor de prioritiet Ondermijning wordt sinds 2025 gewerkt met een Districtelijk uitvoeringsprogramma (DUP). Hierin worden concrete acties verbonden aan de doelstellingen uit het IVP. De UVP's worden vastgesteld in de Driehoek BES.

Wat willen we bereiken?

- We grijpen waar mogelijk snel en op maat in op alle vormen van criminaliteit.
- We dringen allerlei vormen van overlast terug en pakken radicalisering aan.
- We ontwikkelen ons veiligheidsbeleid door en komen met passende interventies.
- We spelen in op bredere maatschappelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de veiligheid in onze gemeenten.
- We hebben een goed ingerichte crisisorganisatie.

We realiseren deze doelstellingen door het uitvoeren van taken en besteding van het budget in het deelprogramma Veiligheid. Hierbij zijn de prioritieten zoals opgenomen in de UPV's / het DUP leidend waarbij wel oog en ruimte blijft voor relevante ontwikkelingen.

- We werken aan het bestrijden van ondermijning.
- We werken aan het vergroten van zorg en veiligheid.
- We werken aan het verminderen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit.
- We werken aan het verminderen van cybercriminaliteit.
- We werken aan het verminderen van woonoverlast.
- Wij werken aan het verbeteren van de crisisorganisatie.

De rode draad bij deze doelstellingen is dat wij inzetten op het verbeteren van de informatiepositie en in- en externe samenwerking. Onder informatiepositie verstaan wij de mate waarin binnen OOV relevante, tijdige en betrouwbare informatie beschikbaar is om effectief te kunnen handelen ten aanzien van openbare orde problematieken en deze informatie te waarborgen.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 8 - eerlijk werk en economische groei- willen we bereiken door:
De aanpak van ondermijnende criminaliteit, die zorgt voor een ongelijk speelveld tussen bonafide en malafide ondernemers. De Wet Bibob speelt hier een belangrijke rol bij.

Het ontwikkelingsdoel 16 - vrede, justitie en sterke publiek diensten - willen we bereiken door: Met name door de aanpak van ondermijnende criminaliteit en cybercriminaliteit en tevens door de uitvoering van andere taken binnen dit deelprogramma. Het versterken van de inzet van de Wet Bibob draagt hier ook zeker aan bij.

Wat gaan we ervoor doen?

Het geactualiseerd Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is door de raad vastgesteld. We gaan de komende jaren aan de slag met de uitvoering van dit IVP. In 2025 en 2026 wordt het nieuwe IVP ontwikkeld voor 2027-2030. De onderwerpen en doelstellingen die in dit IVP verder aan bod komen zijn uitgewerkt in Uitvoeringsprogramma's (UVP's):

- Ondermijning
- Zorg en veiligheid
- Jeugdoverlast en -criminaliteit
- Cybercriminaliteit
- Woonoverlast

Naast het IVP is het Beleid Mensenhandel een belangrijk richtsnoer voor de komende periode. Daarnaast is het van belang om aandacht te hebben en blijven houden voor het op orde zijn van de crisisorganisatie.

Ondermijning

We verbeteren onze informatiepositie op het gebied van ondermijnende criminaliteit. Dat doen we door het creëren van bewustzijn, leren herkennen van signalen en het vergroten van de meldingsbereidheid van inwoners met communicatiecampagnes. Daarnaast vergroten we onze zichtbaarheid. Dit is nader uitgewerkt in het Districtelijk uitvoeringsprogramma (DUP).

In het DUP zijn de volgende speerpunten opgenomen:

1. Criminele geldstromen

Onze ambitie is erop gericht om samen met ketenpartners duurzaam criminele geldstromen te verstoren zodat criminelen hun winsten niet kunnen investeren in de maatschappij en misdaad niet loont. Door het Digitaal Opkopers Loket (DOL) en Digitaal Opkopers Register (DOR) als barrière in te voeren frustreren we criminelen door het hen minder makkelijk te maken hun criminele geld wit te wassen via goudhandelaren en juweliers. Ook houden we hiermee de branche schoon en beschermen we bonafide ondernemers. Eind 2026 moeten alle goudhandelaren in het DOR zijn opgenomen en hier één integrale controle op zijn geweest.

2. Crimineel gebruik van locaties en branches

Eind 2026 is er op geselecteerde risicovolle bedrijfslocaties sprake van een verbeterd ondernemersklimaat, is het buitengebied minder kwetsbaar voor ondermijnende activiteiten en hebben we zicht gecreëerd op een aantal vakantieparken. Voor Soest geldt dat er eind 2026 – vanuit samenwerking met de provincie Utrecht – zicht is op de vitaliteit en ondermijningsrisico's op vakantieparken. Hier voeren we waar nodig integrale controles uit om dit beeld aan te scherpen. Ook continueren we de eerder ingezette inspanningen op een bedrijfslocatie binnen Soest.

Het resultaat hiervan is dat er eind 2026 een stijging is in het aantal signalen dat is ingebracht bij het Gemeentelijk Signalen Overleg (het interne ondermijningsoverleg met vertegenwoordigers van alle vakafdelingen – zonder politie). Vanuit dit overleg zal er eind 2026 ook minstens één RIEC casus ingebracht te worden.

3. Jonge aanwas

Eind 2026 is de signaalfunctie van jonge aanwas binnen politie, OOV en sociaal jeugddomein versterkt. Gemeente Soest heeft een integraal binnengemeentelijk jeugdoverleg in. Dit overleg heeft een signaalfunctie als het gaat om potentieel risicovolle jeugdigen, die tot de groep jonge aanwas kunnen gaan behoren. De gemeente betrekt hierbij ook het jongerenwerk, de scholen, de politie en de (jeugd)boa's. Hierbij traint de gemeente, ondersteund door het programma Straatwaarden van het RIEC, deelnemers in het herkennen van de problematiek. Eind 2026 is Jonge Aanwas ook een vast agendapunt op het JOR-overleg.

4. Ondermijning in de zorg

De gemeente Soest is bezig met barrières opbouwen tegen malafide zorgbedrijven. Zo worden juristen, inkoop, contractmanagers, WMO-consulenten en toezichthouders binnen het sociaal domein getraind in het herkennen van signalen. Daarbij wordt er meer samenwerking opgezocht bij Zorgkantoren, de Inspectie Gezondheid en Jeugd, Nationale Zorg Autoriteit, Sociale Verzekeringsbank en andere externe zorgpartners op casusniveau. Eind 2026 is er voor de gemeente Soest een toezichthouder aangewezen op WMO en de Jeugdwet.

5. Mensenhandel

Eind 2026 heeft elk basisteam haar expertise vergoot en een (gezamenlijk) handelings- en handhavingskader opgesteld. In elke gemeente is eind 2026 (al dan niet in basisteam-verband) preventieve inzet geweest op het thema. Urgente signalen worden binnen het Diagnostisch Toetsoverleg (DTO) geprioriteerd opgepakt.

6. Weerbare overheid

Iedere gemeente in Oost-Utrecht is eind 2026 voldoende toegerust om inmenging vanuit georganiseerde criminaliteit tegen te gaan. Hiertoe beschikt zij over medewerkers die in staat zijn signalen van ondermijning te herkennen en passen zij actueel en passend bestuurlijk instrumentarium (BIBOB, Opiumbeleid en APV) toe. In de vier basisteams zijn alle APV's – voor zover het ondermijning gerelateerde artikelen betreft – gelijkluidend om een waterbedeffect voor ondermijners tegen te gaan.

Ook moet er eind 2026 ingeregeld zijn dat alle zittende medewerkers die iets met veiligheid van doen hebben, een VOG-P moeten hebben. Daarnaast dient er een privacy proof werkproces ingeregeld te zijn voor het ondermijningsoverleg. En tot slot werken we gezamenlijk toe naar een Utrechtse Norm eind 2026.

Wet Bibob

In 2025 stellen de gemeenten in basisteam BES een actueel en op elkaar afgestemd BIBOB (model)beleid vast. Tevens wordt gekeken naar de mogelijkheden van samenwerking in relatie tot de Wet Bibob. Eind 2026 geldt dit ook voor de overige basisteam-gemeenten, waardoor

ondermijnende criminaliteit wordt gefrustreerd en barrières tegen ondermijning worden opgeworpen.

De toepassing van de Wet Bibob is een belangrijk instrument om bestuurlijke weerbaarheid te vergroten. We willen verhinderen dat we als gemeente zaken doen met niet-integere partijen. Een belangrijk instrument dat we de komende jaren nog vaker willen gaan inzetten, ook voor de aanpak van zorgfraude. Dit conform ons voorstel uit de kadernota voor € 75.000 structureel.

Zorg en veiligheid

In 2025 is hard gewerkt aan de verbetering van de samenwerking op zorg en veiligheid en er loopt een verbetertraject met het jongerenwerk. Hierbij is onder andere geïnvesteerd op de samenwerking met het sociaal- en jeugdteam binnen de gemeente. Extern worden met netwerkpartners werkprocessen onder de loep genomen die nog niet lopen zoals ze zouden moeten. Een voorbeeld hiervan is het werkproces wanneer een huisverbod wordt afgegeven vanwege huiselijk geweld. Hier bouwen we in 2026 op voort. Het doel is om in 2026 situaties waarvan men zegt “het gezin liep al onder de aandacht maar niemand deed iets” te minimaliseren. Informatie vanuit alle ketenpartners komt niet altijd goed samen waardoor belangrijke informatie gemist wordt. Verder richten we ons op de professionalisering in de keten door de implementatie van het AVE model (Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie). Zie hiervoor ook het deelprogramma 3.1 Sociaal Domein.

Het verband tussen zorg en veiligheid en jeugd is ook gelegd. Er komt een UVP specifiek op deze drie onderwerpen samen. Met name bij jongeren zit er bij doorverwijzing naar specialistische hulp een risico een wachttijd waardoor er een gat ontstaat met alle risico’s van dien. Te lange wachttijden bij jongeren verhogen het risico op escalatie.

Jeugdoverlast en -criminaliteit

Jongeren hebben hun eigen plek in de samenleving. Zij moeten elkaar (ook in de openbare ruimte) kunnen ontmoeten. Het doel is om in 2026 meer hangplekken voor jongeren te realiseren. Dit mag niet tot onevenredige overlast van de omgeving leiden. Bij de aanpak van situaties waarin overlast wordt ervaren, zetten wij vooral in op onderling gesprek en erkenning van elkaars belangen. Bij ernstige situaties richten wij ons direct op het normaliseren van de situatie. Wij zetten binnen het JOR (jongeren in de openbare ruimte) samen met jongerenwerk, politie, jeugdteam en boa’s in op goed contact met onze jongeren. Onze boa’s doen soms mee met de activiteiten wat door jongeren zeer gewaardeerd wordt. Dit wederzijds respect willen wij uitbouwen door een zaalvoetbaltoernooi te gaan organiseren. Sport verbindt. Voor 2026 is het doel om deze positieve sfeer vast te houden en jongeren met probleemgedrag zo snel mogelijk binnen de persoonsgerichte aanpak te krijgen zodat er vanuit iedere netwerkpartner informatie gedeeld kan worden en wij de aanpak op de jongere goed en snel kunnen afstemmen.

Met betrekking tot jeugdcriminaliteit zetten wij in op de zogenaamde ‘jonge aanwas’. We willen meer zicht krijgen op criminaliteit onder jongeren. Dit doen wij in eerste instantie door uitvraag bij interne afdelingen en externe ketenpartners als de politie, scholen en

jongerenwerk. Als deze uitvraag daartoe aanleiding geeft, overwegen wij een externe partij een onderzoek onder de jongeren zelf uit te voeren. Als deze uitvraag daartoe aanleiding geeft, overwegen wij een externe partij een onderzoek onder de jongeren zelf uit te voeren. Hierbij willen wij ons in 2026 ook richten op de kwetsbare jongeren die gechanteerd, geïntimideerd en bedreigd worden om delicten te plegen.

Cybercriminaliteit
Uit de jaarlijkse criminaliteitscijfers blijkt dat digitale criminaliteit steeds verder oprukt in de samenleving. Daarom gaan we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties meer bewust maken van de noodzaak van digitale veiligheid. Naast de inzet op jeugd via projecten als Hackshield, organiseren we ook bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen als ondernemers, ouderen en jongeren. In 2025 zijn meerdere escaperooms georganiseerd voor jongeren en verschillende echt/nep bijeenkomsten voor ouderen. Voor 2026 wordt dit voortgezet door het inzetten van een escaperoom op scholen en samen met PVO wordt gekeken naar een bijeenkomst met de ondernemers.

Woonoverlast
Woonoverlast pakken we met verschillende ketenpartners aan. In 2025 hebben we ketenpartners, zoals woningcorporaties en buurtbemiddeling (Welzijn) steviger in hun rol gezet, hier gaan we in 2026 mee door. Het schuurt binnen het beleid bij verschillende netwerkpartners. Het doel is om dit recht te trekken waarmee we denken situaties eerder in de kiem te smoren en kans op escalatie te verkleinen. Daar waar nodig zetten we bestuursrechtelijke bevoegdheden uit de Wet Woonoverlast in. Dergelijke bevoegdheden zijn altijd een ‘ultimum remedium’; een laatste redmiddel.
We merken dat woonoverlast vaak gepaard gaat met de noodzaak voor zorg. Vaak wordt de zorg geweigerd waarbij de wet aanpak woonoverlast gezien kan worden als een stok achter de deur om iemand de zorg te geven die hij/zij nodig heeft en verdiend. Wij willen zoveel mogelijk vanuit alle hoeken werken naar een win-win situatie. Zowel de buurt moet erbij gebaat zijn als de persoon die de overlast veroorzaakt.

Crisisbeheersing
In 2026 zetten we in op versterking van onze paraatheid en het vergroten van de weerbaarheid van onze samenleving tegen uiteenlopende dreigingen. Binnen dit kader richten we ons specifiek op drie speerpunten:

1. Natuurbrandbeheersing – Gebiedsgerichte aanpak
De risico’s op natuurbranden nemen toe door klimaatverandering en toenemende droogte. Daarom zetten we in op een gebiedsgerichte aanpak, waarbij per risicogebied wordt gekeken naar de specifieke kenmerken, kwetsbaarheden en benodigde maatregelen. In samenwerking met terreinbeheerders, gemeenten en de brandweer worden gebiedsspecifieke plannen opgesteld en uitgevoerd. Denk hierbij aan het in kaart brengen van risicovolle zones, het verbeteren van bereikbaarheid en ontsluitingsroutes, het afstemmen van preventieve maatregelen op lokale vegetatie en gebruik, het versterken van de samenwerking met lokale partners.

2. Incidentele uitgaven: aanleg nieuwe bluswatervoorzieningen
Om de bestrijding van branden te verbeteren, worden incidentele middelen ingezet voor de aanleg van nieuwe bluswatervoorzieningen op strategische locaties. Deze investering draagt bij aan een snellere en effectievere inzet van hulpdiensten, op plaatsen en gebieden waar de beschikbaarheid van bluswater beperkt is.

3. Programma Veerkracht en Weerbaarheid
Binnen het programma Veerkracht en Weerbaarheid wordt ingezet op een integrale benadering binnen gemeenten, gericht op het versterken van de weerbaarheid van inwoners, organisaties en vitale processen. Voor de coördinatie en uitvoering wordt een projectleider aangesteld die de verbinding legt tussen beleid, uitvoering en partners in het veld.

We werken vanuit het uitgangspunt dat de samenleving minimaal 72 uur op zichzelf aangewezen moet kunnen zijn bij grootschalige stroomuitval. Tegelijkertijd houden we rekening met bredere dreigingen, waaronder geopolitieke spanningen die kunnen leiden tot verstoringen van vitale infrastructuur, digitale aanvallen of maatschappelijke ontwrichting.

De focus ligt op drie prioriteiten:
- Bedrijfskritische processen: het in kaart brengen en versterken van processen die essentieel zijn voor het functioneren van de samenleving tijdens crises.
- Intensiveren en activeren van netwerken: het versterken van bestaande netwerken en het activeren van nieuwe samenwerkingsverbanden tussen publieke en private partijen, gericht op kennisdeling, onderlinge ondersteuning en snelle opschaling bij incidenten.
- Informatie- en noodsteunpunten: het opzetten en door ontwikkelen van informatie- en noodsteunpunten waar inwoners tijdens en na een crisis terechtkunnen voor betrouwbare informatie, basisvoorzieningen en psychosociale ondersteuning.

Deze aanpak draagt bij aan een veerkrachtige samenleving die beter voorbereid is op langdurige verstoringen en sneller kan herstellen na een incident of crisis.

4. Opleiden, Trainen en Oefenen
Een crisisorganisatie vraagt om continue ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Daarom investeren we in het opleiden, trainen en oefenen van gemeentelijke crisisfunctionarissen. Hiermee borgen we de kwaliteit van de crisisorganisatie en versterken we de samenwerking binnen en buiten de gemeentelijke organisatie.

Met wie werken we samen?
Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC, VRU, provincie, omliggende gemeenten, jongerenwerk, Veilig Thuis, CTER, reclassering, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Koninklijke Horeca Nederland, bedrijvenverenigingen, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Veiligheid	L	5,216	5,824	**6,150**	5,997	5,614	5,547
	B	316	17	**17**	17	17	17
Resultaat		**4,900**	**5,806**	**6,133**	**5,979**	**5,596**	**5,529**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-327**	-173	210	277
Baten				**0**	0	0	0
Resultaat				**-327**	-173	210	277

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).
- Hogere onderhoudskosten Brandweerkazerne (deze kosten lopen via onderhoud reserve gebouwen budgetneutraal).

Indicatoren

Veiligheid laat zich niet goed vangen in concrete indicatoren. Via de Veiligheidsmonitor wordt periodiek gemeten hoe inwoners de veiligheid in Soest ervaren. Hierbij wordt ook gekeken hoe we er voor staan ten opzichte van de omliggende gemeente.
Via de politie kan voortdurend inzicht gekregen worden in de criminaliteitscijfers in de gemeente Soest. Hierdoor kan er gemonitord worden op trends, afwijkingen ten opzichte van de regio, provincie en zelfs landelijk. Hieronder een voorbeeld van de data die opgevraagd kan:

Soort misdrijf	Wijken en buurten	2025 april aantal	2025 mei aantal	2025 juni aantal
Totaal misdrijven	Soest	149	127	121
1.1.1 Diefstal/inbraak woning	Soest	10	7	9
1.1.2 Diefstal/inbraak box/garage/schuur	Soest	3	1	2
1.2.1 Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	Soest	2	6	5
1.2.2 Diefstal van motorvoertuigen	Soest	0	1	0
1.2.3 Diefstal van brom-, snor-, fietsen	Soest	13	19	15
1.2.4 Zakkenrollerij	Soest	0	0	0
1.2.5 Diefstal af/uit/van ov. voertuigen	Soest	5	0	3
1.3.1 Ongevallen (weg)	Soest	15	20	13
1.4.1 Zedendelicten	Soest	0	0	0
1.4.2 Moord, doodslag	Soest	0	1	0
1.4.3 Openlijk geweld (persoon)	Soest	0	0	0
1.4.4 Bedreiging	Soest	14	1	0
1.4.5 Mishandeling	Soest	8	6	7
1.4.6 Straatroof	Soest	1	0	0
1.4.7 Overval	Soest	0	0	0
1.5.2 Diefstallen (water)	Soest	0	0	0

1.6.1 Brand/ontploffing	Soest	4	0	2
1.6.2 Overige vermogensdelicten	Soest	10	6	9
1.6.3 Mensenhandel	Soest	0	0	0
2.1.1 Drugs/drankoverlast	Soest	0	0	0

Deze cijfers zijn medebepalend voor de prioriteit die wij geven aan het voorkomen bepaalde vormen van criminaliteit.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Beleidsregels Wet Bibob	Beleidsregels Wet Bibob	2021
Beleidsregels 13b Opiumwet	Beleidsregels 13b Opiumwet	2018
Beleidsregels sluiting voor publiek openstaande gebouwen 2018	Beleidsregels sluiting voor publiek openstaande gebouwen 2018	2018
Beleidsnota mensenhandel	Beleidsnota mensenhandel	2023
Beleidsregel aanpak Wet Woonoverlast	Beleidsregel aanpak Wet Woonoverlast	2023

Deelprogramma 1.4 Accommodaties en eigendommen

De gemeente Soest beschikt over een breed scala aan gebouwen en gronden. Onze belangrijkste opgave is het verder verbeteren en professionaliseren van het vastgoedbeheer. Daarmee vergroten we de grip op onze vastgoedportefeuille en zorgen we dat maatschappelijke organisaties, verenigingen en clubs passende huisvesting kunnen vinden in lijn met onze vastgestelde rolneming huisvesting maatschappelijke voorzieningen. Zo blijven sport, cultuur en andere maatschappelijke activiteiten toegankelijk voor onze inwoners.

Daarnaast hebben wij als gemeente een wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting, waaronder ook de beschikbaarheid van ruimte voor bewegingsonderwijs in het primair onderwijs valt.

Wat willen we bereiken?

- Vastgoedportefeuille die aansluiting heeft op ons gemeentelijk beleid;
- Efficiënter beheer van ons maatschappelijk vastgoed;
- Clustering van maatschappelijke voorzieningen (kunst, cultuur, welzijn en binnensport);
- Een evenwichtig voorzieningenniveau van het maatschappelijk vastgoed waar mogelijk;
- Een integrale aanpak voor de invulling van onderwijshuisvesting een goede spreiding van toekomstbestendige duurzame schoolgebouwen inclusief Integraal Kind Centrum;
- Realisatie uitvoeringsprogramma voor de eerste termijn van het IHP;
- Versnellen verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, waarbij vooraf weloverwogen keuzes worden gemaakt welke panden we wel en niet in portefeuille willen houden.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 4 – kwaliteitsonderwijs – willen we bereiken door:

- het realiseren van gezonde toekomstbestendige onderwijsgebouwen.

Het ontwikkelingsdoel 7 – betaalbare en duurzame energie – willen we bereiken door:

- een duurzaam ontwerp en beheer van het maatschappelijk vastgoed.

Het ontwikkelingsdoel 11 – duurzame steden en gemeenschappen – willen we bereiken door:

- een goede spreiding van onze scholen;
- het bevorderen de leefbaarheid van de wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Integraal Accommodatiebeleid (IAB)
De beleidsdoelen voor gemeentelijke gebouwen zijn vastgelegd in het Integraal Accommodatiebeleid (2021) en het addendum m.b.t. Rolneming (2025). Wij geven hier uitvoering aan door samenwerking met onderwijsinstellingen, eigenaren, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Centraal staan meervoudig gebruik (bijvoorbeeld schoollokalen na schooltijd) en multifunctioneel gebruik van accommodaties.

Huis van de Samenleving/Willaert
Op dit moment wordt een voorstel uitgewerkt hoe het Huis van de Samenleving vormgegeven kan worden. Daarbij wordt de koppeling naar de toekomst van het Willaert gebouw gemaakt. Voor beide onderwerpen is nog geen budget opgenomen.

Huisvesting neven-brandweerpost
Na de sloop van de oude nevenpost is er behoefte aan een nieuwe locatie. Sinds 2024 loopt het locatieonderzoek in overleg met de VRU. In 2025 is de ontwerpende partij geselecteerd om een passend ontwerp te realiseren voor de nevenpost. Dit traject wordt in 2025 en 2026 verder uitgewerkt. Realisatie wordt voorzien rond 2027. Een concreet voorstel voor de realisatie van de nieuw te bouwen Nevenpost volgt in 2026.

Huisvestingsvraag maatschappelijke instellingen
De vraag naar passende huisvesting vanuit maatschappelijke instellingen neemt toe. Door vaststelling van de rolneming in 2025 is er een helder beleidskader wat verder in 2026 zal worden toegepast op de huisvestingsvraagstukken.

Toekomst zwembad
Voor Sportboulevard De Engh werken wij aan scenario's voor de toekomst van het gemeentelijk zwembad. In 2025 is door de raad een aantal uitwerkingsrichtingen vastgesteld. Een concreet voorstel volgt in 2026.

Integraal Huisvestingsplan (IHP)
Het herijkte IHP (2024–2028), opgesteld samen met de schoolbesturen, borgt de spreiding en kwaliteit van het onderwijsaanbod in Soest en Soesterberg. Voor de uitvoering is extra storting in de IAB-reserve voorzien. De raad stelt kredieten beschikbaar per project.

Projecten binnen de begrotingsperiode 2024–2027:

- Griftland College - Gestart in 2025, oplevering in 2026.
- 2e Van der Huchtschool - Voorbereidingen gestart in 2024; tijdelijke huisvesting in 2026;
  Terugkeer in nieuwbouw gepland voor schooljaar 2027/2028.
- De Postiljon - Verkennend onderzoek en haalbaarheid in 2025;
  Voorbereidingstraject nieuwbouw in 2026.

Daarnaast bereiden wij ons voor op de komst van een nieuwe basisschool in Soest. Vanaf schooljaar 2026/2027 start De Parel. Met de komst van de nieuwe school komt er ook een scholenbestuur bij in Soest. Stichting voor onderwijs op Islamitisch grondslag in Midden- en Oost-Nederland (SIMON).

Assetmanagement

Vanaf 2026 zetten we assetmanagement breed in binnen de organisatie. Dit betekent dat niet alleen het maatschappelijk vastgoed, maar ook andere kapitaalgoederen in de openbare ruimte onder assetmanagement vallen. Hierdoor ontstaat een integraal systeem waarmee we prestaties, kosten, risico's en verduurzaming structureel kunnen sturen.

Daarna gaan we een verbreding bewerkstelligen richting al onze kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zodat assetmanagement organisatiebreed wordt doorgevoerd.

In 2025 zijn alle vastgoed gerelateerde zaken in kaart gebracht m.b.t. het gemeentelijk vastgoed en gronden. Ook de hieraan gekoppelde overeenkomsten (huur, koop, pacht, etc.) zijn hierin meegenomen. Hiermee zal de basis op orde worden gebracht. In 2026 zal er nadere uitwerking plaatsvinden van de implementatie van het assetmanagement binnen de organisatie. Met deze vorm van assetmanagement kunnen wij strategische beslissingen maken over ons vastgoed en daarmee uitvoering geven aan het IAB.

Daarnaast is er in 2025 een plan opgesteld met als doel sneller duurzaamheidsprojecten te realiseren (procesvoorstel en besluitvormingstraject). Op basis van deze routekaart willen we 32 gebouwen verduurzamen. Voor het overige vastgoed wordt de positie in de vastgoedportefeuille bepaald. Eén van de vragen is hoeveel we nodig hebben aan kredieten gebaseerd op een concreter duurzaamheidspakket per gebouw dan is voorgesteld in het rapport van BRINK (bijlage bij de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed).

Definitieve selectie van de volgorde van verduurzaming van het vastgoed zal mede worden vastgesteld op basis van de positie in de vastgoedportefeuille, verduurzamingsmogelijkheden en een passende exploitatie van de vastgoedaccommodatie.
We kijken ook of het gebruik nog passend is en/of waar we dit kunnen optimaliseren. Dit ook in combinatie met het onderzoek huisvesting maatschappelijk vastgoed. De uitkomsten van dit onderzoek nemen wij mee in het plan van aanpak dat nog wordt opgesteld. In 2026 zal er worden gestart met de realisatie van de verduurzaming van het eerste object, de Plantage.

Met wie werken we samen?

Wij werken samen, naast onze interne organisatie, met schoolbesturen, maatschappelijke partners, gebruikers en gebouweigenaren.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Accommodaties en eigendommen	L	1,100	1,265	**1,550**	1,401	1,171	1,184
	B	1,292	723	**687**	687	687	687
Resultaat		**-192**	**543**	**862**	**714**	**484**	**497**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-284**	-136	94	81
Baten				**-35**	-35	-35	-35
Resultaat				**-320**	-171	59	46

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Hogere lasten voor inzet verduurzaming gebouwen € 240.000.

Indicatoren

Voor dit deelprogramma hanteren we als indicator de gerealiseerde CO_2-reductie per gebouw na uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen, conform de doelstellingen uit de routekaart verduurzaming (scenario 3 BENG).

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Integraal accommodatiebeleid (IAB)	Een visie op gemeentelijke accommodaties	Raad, 4 maart 2021
Rolneming huisvesting maatschappelijke voorzieningen	Rolneming m.b.t. tot huisvestingsvraagstukken	Raad, 16 april 2025
Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP)	Een integrale visie en plannen m.b.t. de huisvesting van het primair en voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeente voor de periode 2021-2035.	Raad, 4 juli 2024
Routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed	Deze routekaart maakt inzichtelijk wat de omvang van de verduurzaming van ons vastgoedportefeuille is op weg naar 2030 en 2050.	Raad, 2 december 2021

Programma 2 – Fysieke leefomgeving

Inhoud programma

Tot het programma fysieke leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:
2.1 Wonen
2.2 Klimaat
2.3 Economie
2.4 Mobiliteit en infrastructuur
2.5 Natuur en landschap

Omgevingsprogramma’s

Op 8 juli 2025 heeft het College de Omgevingsprogramma's Wonen, Werken, Groen, Water en Mobiliteit definitief vastgesteld. Bij het vaststellen van de conceptprogramma's is vanaf 2025 een structureel budget van € 300.000 geallocеerd voor uitvoering van deze programma's. In de verschillende deelprogramma's Fysieke Leefomgeving worden de activiteiten voor uitvoering van de Omgevingsprogramma's besproken. Een groot deel van het werk dat wordt gedaan is vanaf nu immers gericht op doorwerking van het beleid van deze programma's. De bedoeling van de Omgevingswet is om meer integraal te werken aan opgaven; en daarmee effectiever en efficiënter.

Deelprogramma 2.1 Wonen

Een dorps en groen Soest waar elke inwoner zich thuis voelt. We willen een gemeente zijn waar elke doelgroep passend en met plezier woont.

Wat willen we bereiken?

- Toevoegen van passende woningen voor alle doelgroepen.
- Verbeteren van leefbaarheid en vitaliteit van onze wijken voor onze inwoners.
- Versterken van de ruimtelijke kwaliteit.

Global goals

De duurzame ontwikkelingsdoelen (global goals) zijn: Verminderen ongelijkheid, duurzame steden en gemeenschappen en Partnerschap:

Het ontwikkelingsdoel 10 – ongelijkheid verminderen – willen we bereiken door:

- Ons beleid te richten op een inclusieve samenleving;
- Te zorgen voor gelijke kansen;

Het ontwikkeldoel 11- duurzame steden gemeenschappen – willen we bereiken door:

- Betaalbare woningen te realiseren;
- Doorstroming op de woningmarkt te bevorderen;
- Een gezonde en veilige leefomgeving te creëren.

Het ontwikkeldoel 17 – partnerschap- willen we bereiken door:

- Samen te werken met regionale en nationale partners;
- Stimuleren van een coöperatieve omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Versnellen bestaande woningbouw

Onze focus blijft liggen op de plannen van de woningcorporaties en vervolgens op grote bouwplannen met minimaal 12 woningen. Hiermee zorgen we dat de woningbouwproductie op peil blijft, er beweging op de woningmarkt komt en we invulling geven aan ambities rond betaalbaar wonen. We creëren ruimte voor positieve maatschappelijke neveneffecten van woningbouw, zoals meer ruimte voor klimaatadaptatie, duurzaam bouwen en zorgen dat Soest vitaal blijft. We zien dat een aantal grote projecten vertraging oplopen door o.a. bezwaar- en beroepsprocedures en de Wet natuurbescherming. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP). Na het verkrijgen van een SMP-vergunning van de Provincie Utrecht, kan het in sommige gevallen zorgen voor een snellere procedure bij de vergunningverlening voor verduurzaming van bestaande woningen.

Twee keer per jaar is er overleg tussen de gemeente, de regio en de provincie waarbij gekeken wordt hoe we de plannen kunnen versnellen en hoe de provincie daar ondersteuning in kan bieden.
Daarnaast blijft het belangrijk om vooral kansrijke projecten die aansluiten bij onze beleidsdoelen te prioriteren en dat alle disciplines binnen de gemeente over voldoende capaciteit beschikken om tijdig vergunningen en (anterieure) overeenkomsten met ontwikkelaars te sluiten.

Toevoegen van passende woningen voor alle doelgroepen

We realiseren voor diverse doelgroepen gemiddeld 200 woningen per jaar tot 2030. De prestatieafspraken 2024–2026 concretiseren dit in een netto-opgave van 1.790 woningen tot 2030, waarvan 485 sociale huurwoningen. Conform de jaarschijf worden de komende jaren afspraken gemaakt over de planning van de resterende 290 sociale huurwoningen.

Gevolgen van demografische ontwikkelingen en wet- en regelgeving

De bevolking vergrijst steeds meer, de krapte op de arbeidsmarkt neemt toe, de Rijksoverheid zet in op het beperken van de zorg in een verpleeghuis. Hierdoor blijven steeds meer kwetsbare inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag in een zelfstandige woning wonen of gaan weer zelfstandig wonen. Als gevolg hiervan is er een toenemende behoefte aan zorggeschikte, geclusterde en nultredenwoningen voor mensen met bijvoorbeeld mobiliteitsproblemen. Daarnaast zien we de laatste jaren een stijging van de aanvragen voor woningaanpassingen. In 2026 worden meer aanvragen voor hulp en ondersteuning en woningaanpassingen verwacht. Als gevolg hiervan zullen de WMO-uitgaven stijgen.

Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er gebouwd wordt. Daarbij gaat het vooral om het realiseren van voldoende betaalbare woningen, kortere procedures zodat vaart gemaakt kan worden met de bouw van woningen en een eerlijke verdeling van woningen waarbij urgent woningzoekenden een betere kans krijgen op een passende woning. In de Huisvestingsverordening 2025 en bij het opstellen van de regionale kaderafspraken huisvesting aandachtsgroepen is al vooruitgelopen op deze nieuwe wet. Het wetsvoorstel is op 3 juli 2025 aangenomen door de Tweede Kamer. Hierbij zijn ook vier amendementen aangenomen, waarvan nog uitgezocht moet worden of deze juridisch uitvoerbaar zijn. De minister heeft in haar brief aan de Kamer aangegeven dat ze hiermee aan de slag gaat, maar pleit ervoor wel om de voortgang en planning aan te houden en de wet in 2026 te bekrachtigen. Op dit moment is de ingangsdatum van de wet nog niet duidelijk. Wanneer het wetsvoorstel is aangenomen, wordt de raad geïnformeerd over de consequenties van de nieuwe wet. Mogelijk moet de huisvestingsverordening daarop worden aangepast.

Huisvesting van statushouders

De instroom van asielzoekers in Nederland fluctueert voortdurend, zowel in aantallen, gezinssamenstelling als herkomstlanden. Asielzoekers die een verblijfsvergunning (statushouders) krijgen, dienen door gemeenten te worden gehuisvest. Dit gebeurt op basis van de taakstelling huisvesting statushouders.

De taakstelling voor het eerste halfjaar van 2026 wordt naar verwachting rond 1 oktober 2025 vastgesteld. Vooralsnog wordt uitgegaan van een taakstelling die ten minste gelijk is aan die van 2025, namelijk 75 personen per jaar. Deze aantallen zijn echter sterk afhankelijk van geopolitieke ontwikkelingen en kunnen gedurende het jaar wijzigen.

De gemeente Soest streeft ernaar deze opgave zo veel mogelijk binnen de reguliere woningvoorraad te realiseren. Daarnaast wordt ingezet op aanvullende, tijdelijke huisvestingsoplossingen. Een voorbeeld hiervan is de inzet van Albertsdorp, dat sinds augustus 2023 onder de HAR-regeling (Hotel- en accommodatieregeling) tijdelijk wordt gebruikt voor de opvang van statushouders.

Bij de behandeling van de *wet Regie op de Volkshuisvesting* in de Tweede Kamer is een amendement aangenomen dat het gemeenten verbiedt om statushouders een urgentie te geven voor sociale huurwoningen. Als het wetsvoorstel ongewijzigd wordt aangenomen, heeft dit amendement gevolgen voor de mogelijkheid van de gemeente om de taakstelling te realiseren. Als het wetsvoorstel door de Eerste Kamer is aangenomen, wordt de raad geïnformeerd over de consequenties van de nieuwe wet.

Starterslening

Op 27 maart 2024 heeft de gemeenteraad de *Verordening Starterslening gemeente Soest 2024* vastgesteld. In 2025 is het saldo van de Blijverslening van 108.000 euro overgeheveld naar de Starterslening. We constateren dat de nieuwe verordening tot meer aanvragen leidt. In heel 2024 zijn er 18 leningen verstrekt. In 2025 zijn er tot 1 juli 15 leningen aangevraagd. Dit is het gevolg van het verhogen van het aankoopbedrag in de nieuwe verordening.

De starterslening wordt gefinancierd vanuit een revolverend fonds, waarbij aflossingen opnieuw beschikbaar komen voor het verstrekken van nieuwe startersleningen. In de eerste 3 jaar hoeft er niet afgelost te worden. Bij de vaststelling van de Verordening Starterslening gemeente Soest 2024 is reeds stilgestaan bij de mogelijkheid dat het beschikbare budget op termijn ontoereikend zou kunnen zijn.
Om dit te voorkomen wordt de bestedingsruimte gemonitord. Uit deze monitoring blijkt dat het aantal aanvragen zodanig is toegenomen, dat – indien de huidige trend zich voortzet – het fonds naar verwachting in de loop van 2026 op zal raken.

Prestatieafspraken

Eind 2026 lopen de meerjarige prestatieafspraken, die met de woningcorporaties en hun huurdersvertegenwoordigingen zijn gemaakt voor de periode 2024-2026, af. In 2026 worden opnieuw meerjarige prestatieafspraken opgesteld voor de periode 2027-2030.
In 2025 is er, zoals de afgelopen jaren, een werkplan (jaarschijf) opgesteld voor 2026. Hierin is de evaluatie van de afspraken voor het lopende jaar meegenomen. Onder andere het omgevingsprogramma Wonen, en de Integrale visie op het Sociaal Domein vormen de basis voor de meerjarige prestatieafspraken.

Wonen met zorg

Regionale afspraken huisvesting aandachtsgroepen
Op 3 juli heeft het regionale Bestuurlijk Overleg ingestemd met de 'fair-share'- afspraken voor huisvesting aandachtsgroepen Regio Amersfoort. Het afsprakenkader bevat een uitvoeringsagenda voor 2025-2026, gericht op het ondersteunen van mensen met een specifieke woonvraag of kwetsbare positie bij zelfstandig wonen. De focus ligt op wettelijk urgente woningzoekenden zoals benoemd in het wetsvoorstel Versterking regie op de Volkshuisvesting. In Soest wordt in 2026 uitstroom naar sociale huur verwacht voor 23 personen, oplopend tot 32 per jaar in 2027–2030. Dit betekent een toename ten opzichte van de huidige uitstroom en heeft impact op WMO-kosten voor begeleiding en ondersteuning (zie deelprogramma 3.1 Sociaal Domein).

Intentieverklaring wonen en welzijn ouderen
Op 9 juli hebben 13 partijen in Soest een intentieverklaring ondertekend om samen ouderen te ondersteunen bij prettig en zelfstandig wonen. De bijbehorende uitvoeringsagenda benoemt zes initiatieven die in 2025 zijn gestart en in 2026 worden voortgezet, met ruimte voor nieuwe initiatieven. Vanwege de complexiteit en uiteenlopende belangen is professionele samenwerking cruciaal. De gemeente voert actief regie, met behoud van een onafhankelijke positie. Conform de kadernota is structureel € 25.000 beschikbaar voor procesbegeleiding, gericht op het versterken van samenwerking en het realiseren van gezamenlijke doelen.

Versterken van ruimtelijke kwaliteit

Bouwen in de dorpsrand
Na indiening van geschikte locaties bij de Provincie volgt na een positief besluit van de provincie in de tweede helft van 2026 een nadere uitwerking in een gebiedsvisie. Daartoe is € 70.000, conform ons voorstel in de kadernota, opgenomen in de begroting 2026.

Oude Tempel
Voor het project Oude Tempel richten we ons het komende jaar op het stedenbouwkundig plan, inrichtingsplan, onderhoud en de voorbereidende werkzaamheden van het bouwrijp maken van het plangebied. Bij al deze plannen en werkzaamheden houden we rekening met de soortenbescherming van planten, bomen en dieren.

Dalweg
De Raad van State heeft begin 2025 het bestemmingsplan onherroepelijk verklaard. Hiermee werd het licht op groen gezet om de plannen verder uit te werken en uiteindelijk 205 woningen te realiseren, waarvan een groot deel binnen de betaalbare sector valt. Tegelijkertijd hebben we te maken met netcongestie, waarover nog geen duidelijkheid bestaat. Voor de ontwikkeling van duurzame woningen en, parallel daaraan, de uitdaging van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, is de gemeenteraad voorgesteld om in te stemmen met collectieve energievoorziening via een WKO-systeem. We streven ernaar om in 2026 te starten met de woningbouw. De oplevering van de eerste woningen wordt verwacht in 2028.

Andante (voorheen Orlando)
Op 4 juli 2024 heeft de raad het bestemmingsplan vastgesteld. Verwacht wordt dat de 50 appartementen voor senioren in de sociale en middenhuur in 2026 worden opgeleverd.

Soesterberg Noord
De gemeenteraad heeft de ontwikkelstrategie en de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld. We richten ons op de uitvoering van deze gekozen strategie. Om in kamer 2 (en 3) een versnelling te realiseren tot transformatie naar wonen zijn we onder meer afhankelijk van de mogelijke verplaatstingslocatie van bestaande bedrijven en de opgave 'Gebiedssamenwerking, coördinatie en sturing Van A(mersfoort) tot Z(eist). Naast het onderzoek naar vervangend bedrijventerrein zijn we bezig met de posities in kamer 2 en de overleggen met de bedrijven over de verplaatsing van hun activiteiten. Ondertussen is ook gestart met de uitvoering van de eerste 56 woningen op het voormalige Elmaterrein , de oplevering staat voor de 2e helft van 2026 gepland.

De Meent en brandveilig woonwagencentrum
Voor de zomer van 2025 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de variant om het woonwagencentrum brandveilig te maken. In deze variant worden bouwkundige maatregelen genomen en vindt onder andere herinrichting plaats van de openbare ruimte. Na de verdere uitwerking van de plannen vindt de uitvoering van de werkzaamheden plaats in 2026.

Gebiedssamenwerking, coördinatie en sturing Van A(mersfoort) tot Z(eist)
In het verlengde van de alliantieverklaring in 2023 is op 17 juni 2024 een bestuursakkoord ondertekend waarin het ministerie van Defensie, Provincie Utrecht, Waterschap Vallei en Veluwe, Hoogheemraadschap, De Stichtse Rijnlanden en de gemeenten Amersfoort, Leusden, Soest en Zeist zich binden aan een integrale aanpak van de ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen op de Utrechtse Heuvelrug, tussen Amersfoort en Zeist. Onderdeel van de gebiedssamenwerking zijn projecten van Defensie waaronder de verduurzaming van de Legerplaats Soesterberg, de intensivering van de helikopterlandingen op de Vlasakkers en de Leusderheide en de uitbreiding van het raccordement. De partners streven naar het omarmen van een gedeeld toekomstbeeld najaar 2025 met vuistregels voor het inrichten van dit deel van de Utrechtse Heuvelrug. Het gebiedsperspectief is een document dat antwoord geeft op de urgentie van nu, de ruimtelijke vraagstukken in het gebied tussen Amersfoort, Leusden, Soest en Zeist, en de doorwerking naar de toekomst 2050 en verre toekomst 2100. Voor Soesterberg gaat dit om het in balans brengen van ruimte voor wonen en bedrijvigheid met de ambities van defensie en de groene kwaliteiten van het gebied. Het betreft de uitkomst van een onderzoek en heeft daarmee geen formele status. De doorwerking ervan wordt bepaald door de bestuurlijke afspraken die erover worden gemaakt. Onderdeel daarvan is de wijze van doorwerking in kerninstrumenten en de procedures die ingezet worden voor de realisatie van projecten. Zoals al aangegeven in de kadernota blijft het (werk)budget van € 50.000 vooralsnog ook in 2026 nodig om de samenwerking te vervolgen in aangepaste vorm. Het budget is ook nodig voor het afdekken van kosten van overige ambtelijke inzet voor de uitwerking van het perspectief en voor projecten.
Zie het kopje '(herijking) omgevingsvisie en inzet gebiedsvisies.

Kansen voor integrale aanpak Soesterberg in relatie tot rioleringsproblematiek

Naast A tot Z spelen veel concrete projecten in Soesterberg, waaronder Soesterberg-Noord (wonen en werken), de defensie-ontwikkelingen en Soesterberg-Kom. In deze projecten komen verschillende opgaven samen, zoals woningbouw, voldoende scholen en voorzieningen, ruimte voor bedrijven, en de inrichting van het afvalwatersysteem Het is belangrijk om deze ambities in balans met de natuurlijke waarden van het dorp en buitengebied uit te voeren.

Alle ontwikkelingen leggen druk op de ruimte, op onze organisatie, op de inwoners, maar bieden vooral ook kansen voor de toekomst van het dorp. Daarom verkennen we hoe we een gebiedsgerichte aanpak voor Soesterberg steviger kunnen vormgeven. En zo uitvoering te geven aan de ambities vanuit de omgevingsprogramma's voor Soesterberg.

Eén van deze kansen is ontstaan als gevolg van de rioleringsproblematiek in Soesterberg. Onze riolering en de transportleiding van het waterschap in Soesterberg staan al ruime tijd onder druk. Tegelijkertijd moeten er woningen bij en breidt Defensie uit, wat extra druk oplevert op de riolering. Daarom voeren we met de gemeente Zeist gesprekken over een doelmatige inrichting van het rioleringssysteem en verkennen we gebiedspartijen zoals het waterschap Vallei en Veluwe, het hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, de provincie Utrecht, drinkwaterbedrijf Vitens en Defensie passende oplossingen voor een toekomstbestendig watersysteem in Soesterberg. In 2025 starten we met een variantenstudie naar oplossingsrichtingen. In 2026 werken we een realistische variant verder uit, inclusief een pilot(studie) naar decentrale wateroplossingen. Dit sluit goed aan bij ontwikkelingen binnen het gebiedsproces van A(mersfoort)-Z(eist) en de Blauwe Agenda waarin ook wordt gekeken naar decentrale wateroplossingen voor de verdrogingsproblematiek op de Utrechtse Heuvelrug.

Erfgoed

Voor de uitvoering van taken op het gebied van erfgoed zijn extra middelen nodig. Deze ramen we structureel op € 33.000 conform ons voorstel in de kadernota. Uiterlijk begin 2026 stellen we een Erfgoedprogramma vast. Op basis van dit programma kunnen we een uitspraak doen of en in hoeverre structureel extra middelen nodig zijn.

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging

Sinds 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) in werking. Net als 2024 was ook 2025 deels nog een overgangsperiode, waarin opgestarte plan-, vergunnings- en handhavingsprocedures onder de ‘oude’ Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn voortgezet of afgerond. Maar in toenemende mate zijn parallel ook steeds meer procedures onder de Omgevingswet gaan lopen. De stappen die we in 2024 en 2025 hebben gemaakt richting een duurzame invoering van nieuwe samenwerkingsprocessen en cultuur (competenties en gedrag) onder de Ow, zullen in 2026 nog verder uitgebouwd worden en ze zullen steeds meer onderdeel worden van onze reguliere werkzaamheden. Dit vraagt, nog meer dan in 2025, om een extra tijdsinvestering van medewerkers en brengt daarom in 2026 opnieuw frictiekosten met zich mee. Hieronder vindt u tevens de begrotingstekst over de kerninstrumenten uit de Omgevingswet (omgevingsvisie, omgevingsprogramma’s en het omgevingsplan

Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en inzet gebiedsvisies

In december 2021 is de omgevingsvisie, na een zeer uitgebreid participatietraject met onze inwoners, vastgesteld. De wereld om ons heen verandert constant en in een steeds sneller tempo. Daarom is destijds al aangegeven dat de omgevingsvisie een 'dynamisch kerninstrument' onder de Omgevingswet is en periodiek, in het geval ontwikkelingen en opgaven daarom vragen, herijkt zou kunnen worden. In 2025 starten we met een evaluatie van de omgevingsvisie. De vraag zal zich onder andere richten op welke aanleidingen er zijn voor een actualisatie, hoe dit aanhaakt op ruimtelijk instrumentarium van provincie en Rijk en welke mogelijkheden er zijn om daarmee om te gaan (bijv. actualiseren of een geheel nieuwe visie of meer gebiedsgericht). Het college wil dit graag voorbereiden en vastleggen in een startnotitie, zodat een nieuwe raad en college hier snel stappen in kunnen zetten.
Naast de omgevingsvisie hebben we ook het instrument van gebiedsvisies. We gaan onderzoeken waar en hoe we dit instrument goed kunnen inzetten. Het college heeft besloten in 2026 te starten met het opstellen van een gebiedsvisie voor Soesterberg. Daarbij moet nog bekeken worden welke status dit krijgt in het kader van de Omgevingswet (omgevingsvisie, omgevingsprogramma of een ander beleidskader). Dit is wenselijk om alle ambities en ontwikkelingen die nu regionaal en lokaal spelen goed te laten landen in dit gebied.
In de begroting is een bedrag van €300.000 opgenomen voor een actualisatie van de omgevingsvisie en om een start te maken met gebiedsvisies. Dit bedrag is geraamd op basis van een eerste inschatting, maar is tevens afhankelijk van de wensen van de nieuwe raad.

Omgevingsplan

Een van de grootste uitdagingen de komende jaren is het omzetten van de huidige ruimtelijke regelgeving naar het toekomstige omgevingsplan. Dit is een omvangrijke en tijdsintensieve opgave, die onder andere bestaat uit:

1. Het gefaseerd omzetten van alle bestemmingsregels uit de bestaande bestemmingsplannen naar een nieuwe systematiek, gericht op functies en activiteiten;
2. Het integreren van de bruidsschatregels over milieubelastende activiteiten, geluid, bodem, bouwactiviteiten en openbare ruimte in het omgevingsplan;
3. Het integreren van alle ruimtelijk relevante regels uit gemeentelijke verordeningen in het omgevingsplan.

Tijdens deze transitie van het omgevingsplan moeten het actualiseren en aanpassen van bestaande regels én het doorvoeren van wijzigingen in het omgevingsplan ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen gewoon doorgang kunnen vinden. Bovendien moet het nieuwe omgevingsplan beheerd worden, zodat de juiste informatie in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) beschikbaar en toegankelijk is. Vanwege de omvang van deze transitie hebben gemeenten tot 2032 de tijd gekregen om het omgevingsplan volledig op orde te brengen. De implementatie strekt zich dus uit over meerdere jaren en vraagt om extra inzet.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft participatie een belangrijkere en zwaardere rol gekregen in de ruimtelijke processen en projecten, zoals wijzigingen en afwijkingen op het omgevingsplan. Net als uw raad hechten wij hier grote waarde aan. Waar voor deze taak in 2025 nog een incidenteel bedrag van € 100.000 als kostenpost was opgenomen, is hij, conform kadernota, vanaf 2026 structureel begroot.

Winkelcentrum Soest-Zuid

Voor een deel van winkelcentrum Soest-Zuid is een initiatief ingediend. Dit is voor ons aanleiding om verschillende scenario's te onderzoeken variërend van enkel de Zuidpromenade tot een groter gebied rond het winkelcentrum. We verkennen welke rol onze gemeente daarin oppakt. Afhankelijk van de ambitie kan dit leiden tot een vraag voor budget. Hier is nu niet in voorzien.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen

De verbonden partijen zijn Regio Amersfoort en Hart van de Heuvelrug. Op het gebied van erfgoed werken we samen met MooiSticht. Een beschrijving van die verbonden partijen is te lezen in paragraaf E: verbonden partijen.

Stakeholders

Belangrijke stakeholders zijn onder meer: woningcorporaties, COA, projectontwikkelaars voor het realiseren van woningen, particuliere initiatiefnemers voor het realiseren van woningen, huurdersbelangenverenigingen, COSBO, welzijnsorganisaties, zorgorganisaties, zorgkantoor, participatieraad, defensie en partners van A tot Z.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Wonen	L	8.670	20.124	**17.710**	11.335	10.944	19.734
	B	6.956	10.298	**14.958**	7.550	7.160	11.845
Resultaat		**1.714**	**9.826**	**2.753**	**3.784**	**3.784**	**7.890**

Afwijkingen t.o.v. 2025:				
Lasten	**2.413**	8.789	9.180	389
Baten	**4.660**	-2.747	-3.138	1.547
Resultaat	**7.073**	6.041	6.042	1.936

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Het gevolg van fasering in de baten en lasten binnen de bouwgrondexploitaties.
- In 2026 is sprake van eenmalig extra inkomsten uit leges omgevingsvergunningen. Voor het overgrote deel wordt dit veroorzaakt door één grote aanvraag.
- Voor herijking van de omgevingsvisie Soest en Soesterberg is een incidenteel budget van € 300.000 voor 2026 voorgesteld.
- Voor de herstructurering van Soesterberg Kom was alleen in 2025 een incidenteel budget beschikbaar van € 250.000.
- Voor de implementatie van de Omgevingswet was alleen in 2025 een incidenteel budget beschikbaar van € 378.000.

Indicatoren

Omschrijving	Bron	Werkelijk		Verwachting	
		2023	2024	2025	2026
Nieuw gebouwde woningen Soest	Basisregistratie adressen en gebouwen	79	77	51	143
Nieuw gebouwde woningen Soesterberg	Basisregistratie adressen en gebouwen	88	96	38	181
Totaal aantal nieuw gebouwde woningen*	Basisregistratie adressen en gebouwen	167	173	89	324

* exclusief sloop

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Wonen	Omgevingsprogramma Wonen	8 juli 2025
Huisvestingsverordening gemeente Soest 2025 - 1 | Lokale wet- en regelgeving	Huisvestingsverordening gemeente Soest 2025-1	12 juni 2025
-	Beleidsregels HVV Soest 2025	Worden 3e kwartaal 2025 vastgesteld
Beleidsregel pré-mantelzorgwoningen 2024 gemeente Soest | Lokale wet- en regelgeving	Beleidsregel prémantelzorgwoning	26 november 2024
Verordening compensatiefonds gemeente Soest 2024	Verordening compensatiefonds gemeente Soest 2024	23 mei 2024
Verordening Starterslening gemeente Soest 2024	Verordening Starterslening gemeente Soest 2024	27 maart 2024
Doelgroepenverordening gemeente Soest 2023	Doelgroepenverordening gemeente Soest 2023	26 oktober 2023
Nota Grondbeleid	Nota Grondbeleid	20 april 2023
Nota Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal	20 april 2023
Woondeal regio Amersfoort 2023	Woondeal regio Amersfoort 2023	Maart 2023
Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en Opdrachten voor omgevingsprogramma's	Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en Opdrachten voor omgevingsprogramma's	21 december 2021
Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040	Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040	14 oktober 2021
Beleidsregels voor de toepassing van buitenplanse afwijkingen | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)	Beleidsregels voor de toepassing van buitenplanse afwijkingen (kruimelgevallenbeleid)	
Leidraad fysieke leefomgeving	Leidraad fysieke leefomgeving	
Gebiedsvisie Dalweg	Gebiedsvisie Dalweg	17 december 2020
Welstandsnota.pdf (ropubliceer.nl)	Welstandsnota gemeente Soest 2014	13 februari 2014
Beleidsregels Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	Beleidsregels Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	1 maart 2012
Masterplan Soesterberg	Masterplan Soesterberg	4 oktober 2010

Deelprogramma 2.2 Klimaat

Dit deelprogramma gaat over verschillende onderwerpen met elk een eigen focus. De onderwerpen zijn klimaatadaptatie, grondstoffenbeleid, circulaire economie, milieu en energietransitie. We werken samen om tegen 2030 een groenere, eerlijkere en betere wereld op te bouwen. Deze onderwerpen kan je daarom niet los van elkaar zien. In dit hoofdstuk wordt deze ambitie uitgewerkt voor 2026 en verder.

Wat willen we bereiken?

In 2050 gebruiken we geen fossiele brandstoffen meer. We gaan over naar duurzaam opgewekte elektriciteit en hernieuwbare warmtebronnen. Ook passen we onze omgeving aan op hetere zomers, te droge periodes en stevige piekbuien. We hebben geen afval meer en gebruiken dezelfde materialen telkens opnieuw. We werken hierin nauw samen met onze inwoners en ondernemers. En natuurlijk met andere overheden en andere belanghebbenden.

Energie (transitie)

- In 2050 zijn we energieneutraal en aardgasvrij.
- In 2030 zijn we voor 45% energieneutraal.

Grondstoffenstoffen & Circulaire economie

- Het streven is een circulaire (grondstoffen)economie in 2025 waarbij geen restafval meer vrijkomt bij huishoudens.

Water, riolering en klimaatadaptatie

- Tegen 2040 houden we meer water vast op de Heuvelrug. Zo voorkomen we 's zomers te lage grondwaterpeilen die droogteschade en/of natuurbranden met zich mee kunnen brengen. Daarnaast nemen we maatregelen om ervoor te zorgen dat dit in de winter op de flanken geen wateroverlast oplevert.
- Tegen 2040 is Soest zo ingericht dat er in elke wijk zo min mogelijk hittestress ervaren wordt en dat iedereen toegang heeft tot een koele plek.

Milieu

- We werken aan een gezond milieu en sluiten aan op nationale wet- en regelgeving.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

In de toekomst hebben we voldoende en kwalitatief goed water voor iedereen doordat we nu werken aan een goed rioolstelsel en verbetering en bescherming van de waterkwaliteit.

Het is belangrijk dat de energietransitie inclusief is. En dat de verandering naar het nieuwe systeem niet leidt tot achteruitgang in welvaart van wie dan ook.

Het blijft fijn wonen in Soest doordat we onze leefomgeving aanpassen op de gevolgen van de klimaatverandering (te nat, te heet, te droog).

Door in Soest te werken aan duurzaam gebruik van grondstoffen (en ze niet meer weg te gooien), werken we aan onze circulaire economie.

We werken voortdurend aan het besef dat we ook in Soest stappen tegen klimaatverandering kunnen zetten door middel van communicatie en educatie.

We versterken de ecosystemen in onze sloten en plassen door te werken aan de kwaliteit van het oppervlaktewater.

We werken aan het vergroten van het vertrouwen in het lokale bestuur door te zorgen voor duidelijkheid en transparante participatieprocessen.

Wat gaan we ervoor doen?

De acties zijn voor de onderwerpen energietransitie, circulaire economie, grondstoffenbeleid, water & klimaatadaptatie en milieu uitgewerkt.

Energietransitie 'Energie van Soest'

We willen een duurzame toekomstbestendige gemeente zijn waar het voor elke inwoner en ondernemer fijn wonen en werken is en blijft. In het programma 'Energie van Soest' 2024-2030 heeft de gemeente Soest plannen voor de energietransitie tot 2030 beschreven. De doelen zijn gelijk aan de landelijke doelstellingen: een 49% CO2-reductie in 2030 en bijna CO2-neutraal in 2050, waarbij aardgas nagenoeg niet meer gebruikt wordt. Het programma omvat vier programmalijnen, waaronder de warmtetransitie en het energiesysteem van de toekomst, en legt de nadruk op samenwerking met inwoners en andere partijen. Om ons doel te halen verduurzamen we woningen (warmtetransitie), leggen we nieuwe duurzame energiebronnen aan (grootschalige opwek) en zorgen we ook dat we dit doen binnen de grenzen van een nieuw energiesysteem. De jaarlijkse voortgangsmonitor van het programma is op 16 april en 21 mei 2025 behandeld in de raad.

Concrete acties met kostenindicatie voor 2026

- De financiering voor het programma is tot en met 2030 geborgd. Hierop zijn in 2026 geen wijzigingen voorzien.
- Er is samen met het vaststellen van het programma incidenteel één miljoen euro gereserveerd uit de algemene reserve. Hieruit worden middelen beschikbaar gesteld aan goede ideeën van onze inwoners, dit heet de klimaatkas.
- In 2027 doen we een brede evaluatie over de klimaatkas, gezien de dynamische context kan dit leiden tot een (financiële) herijking.

Circulaire economie

In Nederland hebben we afgesproken dat we in 2050 volledig circulair willen zijn. Dat betekent dat we in de samenleving kringlopen van grondstoffen zoveel mogelijk sluiten. Dit vormt een enorme uitdaging voor Soest. We dragen al bij aan de circulaire opgave vanuit het grondstoffenbeleid. Dat gaat alleen over huishoudelijk afval. Om vanuit onze rol als lokale overheid meer te doen gaan we de komende jaren aan de slag met de Aanpak Circulaire Economie 2025-2030. Naar verwachting wordt deze aanpak na de zomer van 2025 vastgesteld. Het doel hiervan is in 2030 circulariteit volledig te hebben geïntegreerd in het denken en doen van de gemeentelijke organisatie. De uitvoering van het programma wordt uitgevoerd vanuit bestaande budgetten.

CANS

Daarnaast is eind 2024 het Circulair Ambachtsnetwerk Soest (CANS) opgezet door kringloopwinkel SKS Store, RMN en de gemeente. CANS is bedoeld voor lokale partijen en voor inwoners. Het moet zorgen voor meer verbinding, inspiratie en hulp bij het uitvoeren van ideeën om slimmer en zuiniger om te gaan met materialen. Kosten worden gedekt door SKS Store en vanuit de gemeente. De kosten die we als gemeente maken worden gedekt uit de SPUK van Rijkswaterstaat voor circulair ambachtswerk en de SPUK CDOKE.

Grondstoffenbeleid

De ambitie is uitgesproken om een volledig circulaire gemeente te zijn in 2050. Het grondstoffenplan 2025-2030 wordt in het najaar 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Dit plan bepaalt met welke maatregelen het circulaire streven binnen het werkveld ‘afval en grondstoffen’ verder vorm krijgt. Service beleving voor inwoners, kosten voor inwoners en milieudoelstellingen dienen daarbij in balans te zijn.
De kosten van de uitvoering van het grondstoffenplan worden volledig gedekt door de afvalstoffenheffing. De RMN voert voor Soest deze dienstverlening uit.

Concrete acties

- Uitwerken uitvoeringsplan met bijbehorend budget voor de komende jaren op basis van het grondstoffenplan.

Water, Riolering en Klimaatadaptatie

In de omgevingsprogramma’s zijn er verschillende acties geformuleerd om de doelen uit onze omgevingsvisie te bereiken. Anders dan bij de andere omgevingsprogramma’s, valt voor het

Omgevingsprogramma Water de financiering grotendeels onder de rioolheffing. De rioolheffing is bedoeld om te voldoen aan de 3 wettelijke zorgplichten. Te weten:

- de afvoer van afvalwater;
- de afvoer van regenwater;
- het beheer van het grondwaterpeil.

Als een actie niet aansluit op deze 3 zorgplichten, mogen wij deze niet betalen uit de rioolheffing en zal er apart geld worden aangevraagd.

We werken momenteel aan een actualisatie van het kostendekkingsplan. De keuze van de raad in 2017 was om op lange termijn toe te werken naar een zelfdragend systeem. Dit zou betekenen dat op termijn de investeringen direct worden afgeschreven en niet meer geleend hoeven te worden. Hierdoor worden rentelasten vermeden. Deze gecompliceerde constructie zoals toen voorgesteld, blijkt echter administratief niet haalbaar. Wij hopen u in 2026 een nieuw kostendekkingsplan te kunnen voorleggen.

Als gemeente blijven we aangehaakt met de regio via het Platform Water Vallei en Veluwe. Daarnaast blijft ook de samenwerking tussen Baarn en Soest voortbestaan, waar 6-8x per jaar praktische zaken met elkaar en het waterschap worden besproken.
In de regio speelt in 2026-2027 de Groen Groeit Mee pilot – Zuidelijk Eemvallei. Dit is gefinancierd uit het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). Specifiek zijn er 2 projecten die lopen op watergebied. Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers aan de Praamgracht en verdere groen-blauwe dooradering in het buitengebied (polder).

In 2026 komen wij met een plan van aanpak om de beschikbare gelden, die nu ingezet worden als subsidies voor ‘groen dak’, ‘afkoppelen regenwater’ en ‘regenton’ anders in te gaan zetten. Doel blijft om zoveel mogelijk af te koppelen.
Eind 2024 is het stedelijk grondwatermodel opgeleverd, dit model is voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Soest, en het waterschap Vallei & Veluwe ontwikkeld door Tauw en Royal Haskoning DHV. Op basis van dit model maken wij in 2026 een afkoppelpotentiekaart.
Op basis daarvan willen we gaan sturen op wáár afkoppelen wenselijk is in relatie tot de (verwachte) effecten.

Verdere thematiek:

Aanpak (grond)waterverontreiniging: bemonstering, onderzoek, en communicatie
Stoffen zoals PFAS en andere zeer zorgwekkende verontreinigingen komen steeds vaker in het nieuws. Deze stoffen bevinden zich in onze bodem, ons grondwater en ons oppervlaktewater. Hoewel gemeenten geen wettelijke taak hebben voor waterkwaliteit, vinden wij waterkwaliteit wel heel belangrijk in Soest. Bovendien krijgen we steeds vaker vragen van bewoners en vragen waterpartners ons om bij te dragen aan de doelen van de KRW. Wij willen hier in 2026 meer aandacht aan besteden.

Klimaatbestendigheid en risicoparaatheid in de Eempolder
De Eempolder ligt buitendijks. De kans dat de polder overstroomt is klein maar niet uitgesloten. Er ontstaat dreiging bij hoge waterstanden op de randmeren en een

noordwesterstorm. Het is belangrijk om goed voorbereid te zijn op een overstroming. Daarom willen we in 2026 starten met het vergroten van de risicoparaatheid in de polder. We brengen vitale en kwetsbare infrastructuur en gebouwen in kaart, werken aan een overstromingsbestendige inrichting gericht op schadebeperking, actualiseren ramp- en evacuatieplannen, en stimuleren de zelfredzaamheid van bewoners en bedrijven in de Eempolder.

Opstarten pilot(studie) decentrale wateroplossingen Soesterberg
In Soesterberg staat het rioleringssysteem al ruime tijd onder druk. Tegelijkertijd moeten er woningen bij en breidt Defensie uit. Samen met stakeholders verkennen we oplossingen voor een toekomstbestendig watersysteem in Soesterberg. Decentrale wateroplossingen (zoals afvalwaterinfiltratie en waterhergebruik) maken hier nadrukkelijk onderdeel van uit. Vanwege de brede scope van decentrale wateroplossingen vragen wij aanvullend budget aan voor een pilot(studie) naar dit onderwerp.

Hitteplan
In samenwerking met het sociaal domein, lokale GGD en provincie Utrecht is in 2025 gestart met een lokaal hitteplan. Dit loopt door in 2026.

Milieu
De nieuwe Omgevingsdienst Utrecht (ODU) start per 2026 en voert dan de VTH-(Vergunning Toezicht Handhaving)-basistaken en advieswerkzaamheden op milieugebied uit voor alle Utrechtse gemeenten en de provincie. De Omgevingswet vormt hiervoor de basis.

Concrete acties

- De ODU werkt met een nieuw uniform mandaat voor alle gemeenten en de provincie.
- De ODU richt zich in 2026 op het bouwen van een sterke organisatie. Het gaat met name om integratie, cultuurvorming en samenwerking. De ODU zet in op een snelle en zorgvuldige uniformering van werkprocessen en systemen.
- Doel is minimaal 95% van de afgesproken productie te realiseren en daarmee continuïteit en kwaliteit te leveren.
- Inzet is om per april 2026 te voldoen aan de robuustheidscriteria van het Interbestuurlijk Programma (IBP) VTH. Hier gaat het o.a. om de omvang van het werkprogramma, innovatiebudget, weerstandsratio, en het opleidingsbudget.
- De oude omgevingsdienst RUD Utrecht wordt opgeheven. Het gezamenlijk Algemeen bestuur van de RUD Utrecht en de ODRU stelde de financiële uitgangspunten voor de liquidatie van de omgevingsdiensten vast. De uitvoering van de liquidatie vindt grotendeels plaats in 2026 en loopt uiterlijk tot midden 2027.
- De ODU werkt volgens de nieuwe uniforme Uitvoerings-en Handhavingstrategie regio Utrecht 2026 (U&H strategie). Alle deelnemers van de ODU stellen dit gemeenschappelijk uitvoeringskader vast voor de taken die de ODU uitvoert. Wettelijk is dit verplicht. De U&H-strategie bevat een gezamenlijke risicoanalyse, prioriteitstelling en monitoringsindicatoren voor de milieutaken binnen de provincie. De strategie vormt de basis voor het regionale jaarlijkse uitvoeringsprogramma vanaf 2027.

- De ODU voert een nieuwe taak voor de deelnemers uit: “Opdrachten met een gezamenlijk regionaal belang”. Alle deelnemers reserveren hiervoor uren in de DVO en bepalen jaarlijks de opdrachten.
- Financiering Bodemtaken: Vanaf 2026 stopt het budget van de provincie aan gemeenten voor de voormalige provinciale bodemtaken. Voor Soest bedroeg het budget maximaal € 37.000 over 2024 en 2025. In onze Meerjarenbegroting is al rekening gehouden met het vervallen van het budget.

Basisgeluidemissie
Wij starten met het vastleggen van de basisgeluidemissie (bge) van de gemeentelijke wegen in Soest. Dit is een verplichting op basis van de Omgevingswet. De basisgeluidemissie is de nul-situatie of ook wel referentieniveau. We monitoren na vaststelling van de bge de toename van de geluidemissie elke 5 jaar. Op basis van de uitkomsten bepalen we of en welke maatregelen we treffen.

Geluidsanering
In 2024 hebben wij € 411.520 ontvangen van het ministerie van I&W voor het treffen van geluidsisolerende maatregelen aan maximaal 131 saneringswoningen. De woningen liggen langs de Beukenlaan, de Nieuweweg en de Soesterbergsestraat. In 2025 onderzoeken we de deelnemende woningen. In 2026 starten we met de uitvoerende werkzaamheden. De subsidie is kostendekkend.

Migratie BIS
Wij verbeteren onze dienstverlening op het gebied van bodeminformatie. Daarvoor migreren we onze bodeminformatie naar het bodeminformatiesysteem (BIS) van de RUD (vanaf 2026 ODU). De bodeminformatie is nu verdeeld over ons systeem en dat van de RUD. Na de migratie wordt de bodeminformatie rechtstreeks en geanonimiseerd, online beschikbaar gesteld via het Knooppunt Bodeminformatie. Hierdoor wordt ook de verplichte uitwisseling van bodeminformatie met de Basis Registratie Ondergrond (BRO) eenvoudiger. Voor de migratie worden eenmalig kosten gemaakt. De structurele kosten van het beschikbaar maken van de bodeminformatie past binnen het DVO.

Door deze taken te verschuiven naar de RUD heeft de gemeente zelf geen licentiekosten meer voor het eigen bodeminformatiesysteem NAZCA. Ook wordt er bespaard op personele kosten. Ook is het niet meer nodig om zelf de rapporten uit het archief (digitaal en analoog) te halen, zo nodig te kopiëren/digitaliseren en toe te sturen.) Doordat deze uren niet worden geschreven is het niet mogelijk de grootte van de besparing aan te geven.

Met wie werken we samen?

We werken met samen waar dat kan om onze doelen te kunnen halen. Maar ook om de manier waarop we dat doen, beter en slimmer te maken. Transparant zijn over rollen en verwachtingen is daarbij belangrijk.

Verbonden partijen

- AVU
- RMN
- ODU (Omgevingsdienst Utrecht)

Stakeholders

Stakeholders zijn onder meer: SOEN, EAS en andere inwonerinitiatieven, BMO, Soester Zakenkring, provincie Utrecht, gemeenten, waterschap Vallei & Veluwe, Vitens, NME Soest, Portaal, De Alliantie.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Klimaat	L	9,890	11,708	**10,354**	10,390	10,551	10,827
	B	8,139	7,889	**7,859**	7,946	8,157	8,585
Resultaat		**1,751**	**3,818**	**2,495**	**2,443**	**2,394**	**2,242**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**1,354**	1,318	1,156	881
Baten				**-31**	57	268	695
Resultaat				**1,323**	1,375	1,424	1,576

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

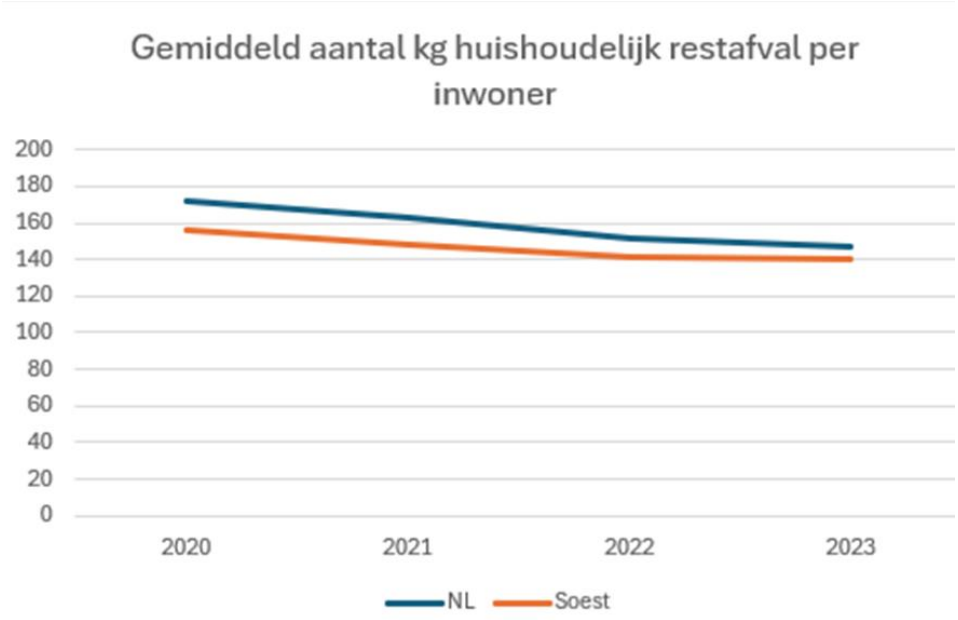
Energieprogramma

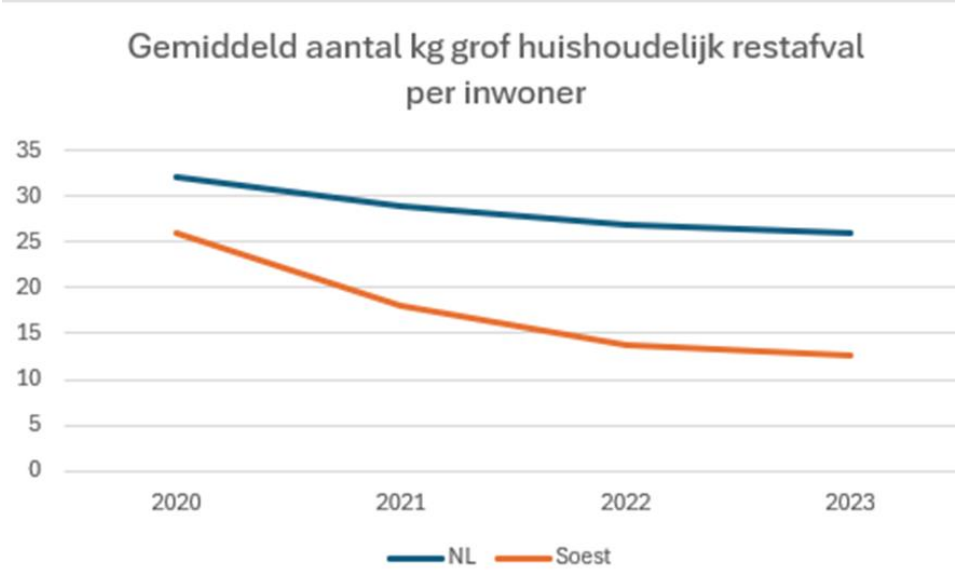
- Voor het programma 'Energie van Soest 2024-2030' is in de begroting 2025 incidenteel budget van 1 miljoen euro vrijgemaakt uit de algemene reserve. De middelen worden gedurende de looptijd van het programma ingezet voor het ondersteunen van inwonerinitiatieven. In april 2025 is daarvoor de subsidieregeling 'Klimaatkas' vastgesteld.
- Voor onder andere het vormgeven van warmtetransitie in uitvoeringsplannen is alleen in 2025 incidenteel budget van circa € 500.000 beschikbaar.

Indicatoren

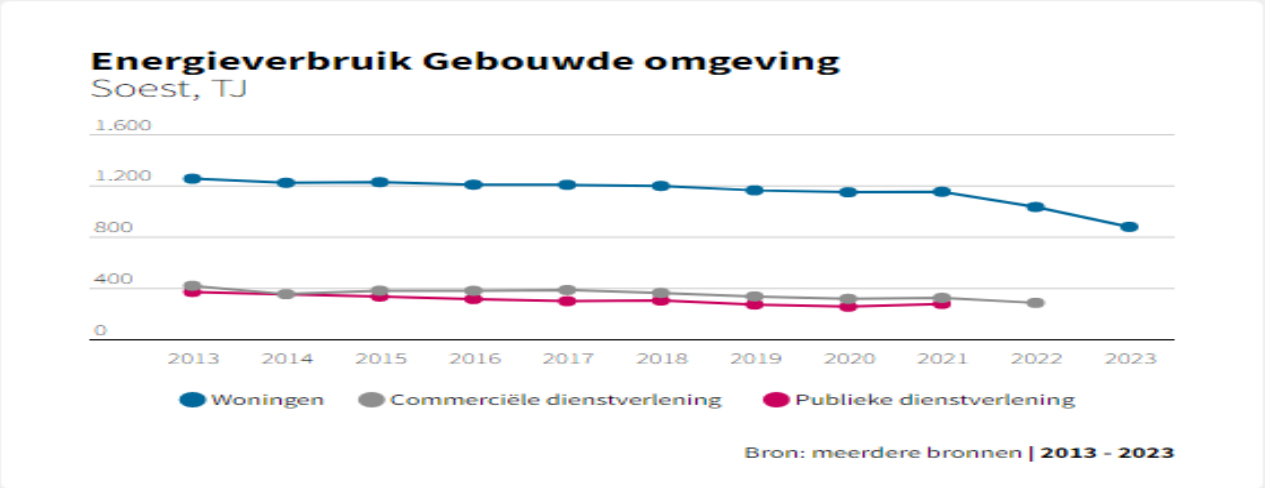
Voor zowel circulair als energie als voor water, riolering en klimaatadaptatie worden nieuwe plannen voor de komende jaren ontwikkeld. Daar horen (nieuwe) doelen en indicatoren bij. Hieronder zijn indicatoren opgenomen die de ontwikkeling laat zien van onderwerpen die relevant zijn. Het maakt zichtbaar dat extra inspanningen nodig zijn onze doelen op de lange termijn te kunnen halen.

(Bron: CBS) In onderstaande grafiek de cijfers ten aanzien van restafval. Restafval is huishoudelijk afval dat overblijft nadat recyclebaar materiaal zoals glas, papier, en GFT (groente-, fruit- en tuinafval) is gescheiden, en dus niet meer gerecycled kan worden. Dit is dan ook de meest interessante parameter. Zie ook: evaluatie Grondstoffenaanpak 2021 – 2023 blz.21.

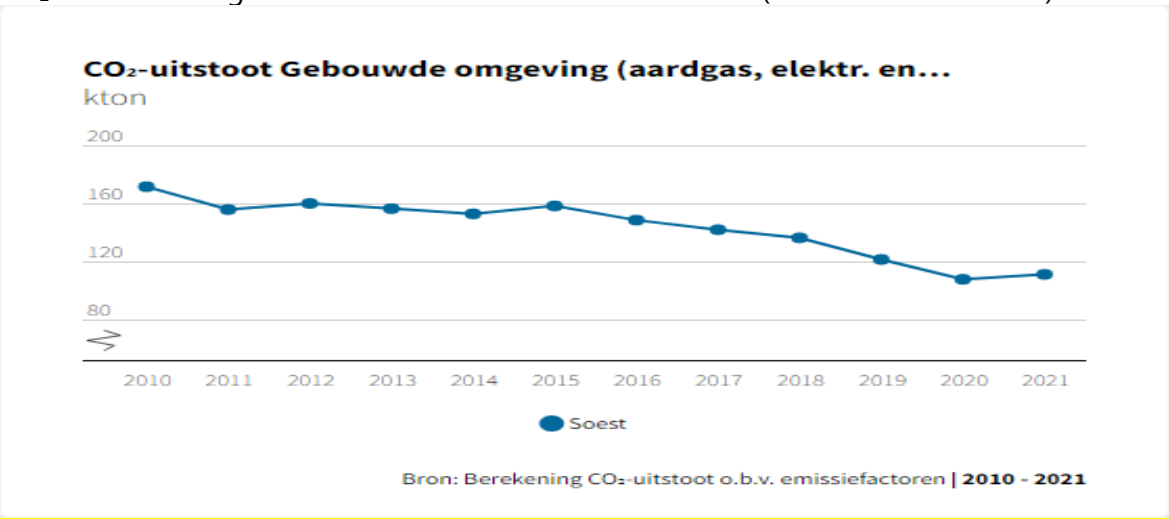

Energieverbruik gebouwde omgeving in TJ in Soest (bron: Klimaatmonitor):

CO_2-uitstoot energieverbruik van sectoren in Soest in kton (bron: Klimaatmonitor):

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Water		8 juli 2025
Omgevingsprogramma Groen en landschap		8 juli 2025
Programma Energietransitie 2020 - 2025 Programma Energie van Soest 2024-2030	Hoe werken we samen met onze partners en de samenleving toe naar een energieneutraal en aardgasvrij Soest in 2050, en een 45% energieneutraal Soest in 2030.	November 2024
Uitnodigingskader grootschalige elektriciteitsopwekking Soest en Soesterberg	Met dit uitnodigingskader geven we ruimte aan 1 zonneveld. We wijzen drie onderzoekslocaties aan voor windturbines waar in totaal maximaal 7 grote windturbines kunnen komen.	Juli 2021
RES Amersfoort 1.0	De RES 1.0 laat zien hoe de regio in 2030 1.50 TWh aan duurzame energie gaat produceren. Hierin zijn vier treden	Juni 2021

	aangebracht die inzicht geven in de mate van haalbaarheid .	
RES Amersfoort 2.0	De RES 2.0 is de Voortgangsrapportage en geeft inzicht waar we nu staan met uitvoering van de RES 1.0. Ook het Stappenplan naar RES 3.0 is hier onderdeel van.	Juni 2023
Gemeentelijk Water en Rioleringsplan Soest 2018-2022, verlengd met 2 jaar	Beleidskader voor duurzaam gemeentelijk waterbeheer in Soest. Invulling gemeentelijke zorgplichten voor inzameling afvalwater, hemelwater en grondwater.	December 2017, verlenging: 1 december 2022.
Grondstoffenaanpak 2021-2023	De grondstoffenaanpak van gemeente Soest laat zien hoe afval niet meer gaan zien als afval, maar als grondstof voor andere producten.	December 2020
Aanpak Circulaire Economie 2025-2030	Beleid waarin staat hoe we stapsgewijs de circulaire opgave integreren in het werk van de gemeentelijke organisatie.	Naar verwachting september 2025

Deelprogramma 2.3 Economie

De Regio Amersfoort, waar Soest onderdeel van is, is een van de meest gewilde regio's van Nederland om te wonen en te werken. Dit blijkt ook uit de enorme woon- en werkopgave waar we de komende jaren met elkaar voor staan. De ambitie is tot 2040 minimaal 40.000 woningen extra te realiseren. Daarnaast zijn we ook onderdeel van een toeristisch recreatief aantrekkelijke regio waar het aantal toeristen en bezoekers nog jaarlijks stijgt. Om de economie en de voorzieningen mee te laten groeien is ruimte nodig voor circa 32.000 arbeidsplaatsen in de regio. Uit recente studies en inzichten wordt steeds duidelijker dat wonen niet zonder werken kan.

Daarnaast is het van belang dat we ook onze voorzieningen laten meegroeien en door ontwikkelen met de groei van onze inwoners en bezoekers. Denk hierbij aan onze winkelcentra, maatschappelijke voorzieningen en recreatieve voorzieningen.

Ondernemers zijn van groot belang voor de vitaliteit van Soest en Soesterberg. Zij zorgen voor werkgelegenheid en voorzieningen, en zijn vaak maatschappelijk betrokken door middel van sponsoring van verenigingen en evenementen. Tegelijkertijd vinden ondernemers het belangrijk dat het voor werknemers goed wonen is in de nabijheid van hun bedrijf.

Als gemeente willen we daarom randvoorwaarden bieden voor ondernemers om zich te kunnen ontwikkelen, groeien en innoveren. Dit doen we gezamenlijk met het bedrijfsleven. Ook zetten we in op een blijvend aantrekkelijke gemeente voor toeristen en recreanten.

Wat willen we bereiken?

- Voldoende ruimte beschikbaar houden en creëren om de werkgelegenheid mee te laten groeien met de groei van het aantal inwoners.
- Regionale samenwerking binnen de regio Amersfoort en met de provincie Utrecht om ervoor zorg te dragen dat er voldoende ruimte beschikbaar blijft en komt voor bedrijvigheid.
- We blijven een ondersteunende en verbindende rol vervullen voor ondernemers.
- We spelen in op regionale ontwikkelingen en zorgen ervoor dat we een gemeente zijn waar je goed kunt recreëren en verblijven.

Global Goals

Met het deelprogramma economie dragen wij bij aan de volgende global goals:

- Iedereen heeft de mogelijkheid om zinvol en waarde creërend werk te doen
- We stimuleren economische initiatieven, waarmee mensen in vertrouwen hun talent in kunnen zetten voor de wereld
- Iedereen heeft de toegang tot de kennis om bewust te produceren en consumeren waarbij zowel bedrijven als particulieren extra wordt aangemoedigd dit te doen.

Wat gaan we ervoor doen?

Om onze ambities te realiseren zetten we in 2026 in op een aantal concrete acties:

Ruimte voor bedrijven en toekomstbestendige werklocaties

In 2026 ronden we de bedrijventerreinenstrategie af waarmee we in 2025 zijn gestart. We stellen deze strategie op in samenspraak met de belangrijkste stakeholders waaronder de ondernemersverenigingen, OMU, Defensie, regio Amersfoort en provincie Utrecht. Enerzijds geeft de bedrijventerreinenstrategie antwoord op de vraag waar in de gemeente en de regio ruimte is voor bedrijven om te groeien en zich te vestigen. Anderzijds geeft deze strategie voor bestaande bedrijventerreinen richting welk type bedrijven zich daar mag vestigen en op welke wijze er kan worden geïntensiveerd en verduurzaamd om toekomstbestendige werklocaties te creëren waar het prettig en veilig ondernemen is.

Zorgen voor aantrekkelijke en toekomstbestendige winkelgebieden

Voor het aantrekkelijk houden en toekomstbestendig maken van de winkelgebieden werken we nauw samen met ondernemers en winkeliersorganisaties aan een mogelijk initiatief voor een bedrijveninvesteringszone (BIZ) of een soortgelijk ondernemerscollectief. Verder verbeteren we de groenvoorziening en andere onderdelen in de openbare ruimte.

Promoten van Soest in regionaal en lokaal verband

Het blijft belangrijk om te zorgen voor voldoende recreatieruimte voor onze inwoners. Soest is ook een recreatiegebied voor steden als Amersfoort en omliggende gemeenten, waardoor het de verwachting is dat de ruimte om te recreëren onder druk komt te staan. We gaan samen met gebiedspartijen zoeken naar nieuwe vormen van recreatie.
Ook gaan we kunst in de openbare ruimte meer promoten, naast de promotie van Soest als aantrekkelijke bestemming voor korte vakanties, vooral gericht op natuur in combinatie met wandelen en fietsen. In 2026 ronden we de evaluatie van het Horecabeleid Buitengebied af. We zijn hier in 2025 mee gestart volgens de afspraak bij het vaststellen van dit beleid in 2019. Daarnaast kijken we of er mogelijkheden zijn om thematische paden aan te leggen.

Een ondersteunende en verbindende rol blijven vervullen voor ondernemers

Als gemeente hebben we een ondersteunende en verbindende rol voor onze ondernemers, en we zijn trots op de constructieve samenwerking met het lokale bedrijfsleven. Zo zorgen we samen voor een optimaal gebruik van de openbare ruimte en infrastructuur. In het bijzonder inventariseren we in dit verband planologische knelpunten.
Daarnaast denken we met ondernemers mee over vraagstukken en zoeken met hen naar oplossingen, vooral via de lokale en regionale samenwerkingsverbanden. Voorbeelden hiervan zijn: het overleg met onder meer de Soester Zakenkring in het Zakelijk Overleg Soest (ZOS), de Stichting Logies Verschaffers Soest (SLVS), het Regionaal Bureau voor Toerisme Heuvelrug & Gelderse Vallei (RBT) en het lokale Retail-overleg. Ook ondersteunen we ondernemers door

hen met elkaar en met andere partijen in contact te brengen, te wijzen op innovatie- en verduurzamingsmogelijkheden, en door te werken aan het mogelijk plaatselijk oplossen van een vraagstuk als netcongestie.

Inspelen op regionale ontwikkelingen
In de regio Amersfoort werken we nauw samen aan economische randvoorwaarden, vooral aan de planning en duurzame ontwikkeling van voldoende ruimte voor bedrijvigheid. Soest is in de regio een gemeente waarin recreatie en toerisme een belangrijke rol spelen. Dit kan zorgen voor extra werkgelegenheid binnen deze sector, en is indirect belangrijk voor andere ondernemers.

Defensie is daarnaast ook een belangrijke werkgever voor de gemeente Soest en de gehele regio. Bijna 5% van de werkgelegenheid in de gemeente Soest is bij Defensie. Dit wordt in de toekomst nog meer door de uitbreidingsplannen van Defensie. De groei van Defensie draagt ook bij aan het creëren en behouden van een evenwichtige woon-werk balans.

Onze economische expertise brengen we in bij integrale projecten in de regio. Zo adviseren we bij de gebiedsontwikkeling A-Z en streven we er daarbij naar meer ruimte voor bedrijven te realiseren in de regio.

Benutten van koppelkansen bij lopende ontwikkelingen
Ook benutten we zoveel mogelijk koppelkansen bij lopende ontwikkelingen in Soest en Soesterberg. Wat heeft aandacht in 2026? We wegen het belang van ondernemers, werken en voorzieningen mee bij projecten zoals bij het Masterplan Soesterberg. We geven samen met belanghebbenden verder vorm aan de ontwikkeling van winkelcentrum Soest-Zuid.

Uitvoeren van het evenementenbeleid
In 2026 voeren we het geactualiseerde evenementenbeleid uit. Dit beleid is duidelijk, praktisch en uitnodigend voor organisatoren, en aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Het biedt randvoorwaarden voor het organiseren van veilige en verantwoorde evenementen die bijdragen aan de sociale cohesie en de trots op Soest. Het evenementenbeleid voeren we uit in samenhang met het gemeentelijke plan voor het vieren van ‘Soest 1000 jaar’.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:
- Bedrijven Management Organisatie Soest (BMO Soest)
- Economic Board Utrecht (EBU)
- Regionaal Bureau Toerisme Utrechtse Heuvelrug & Gelderse Vallei (RBT)
- Stichting Logies Verschaffers Soest (SLVS)

Overige stakeholders:
Belangrijke overige stakeholders zijn: gemeenten, lokale ondernemersorganisaties, Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU), provincie Utrecht, Regio Amersfoort, Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM), Utrecht Regio, Regionaal Werkgeversservicepunt Amersfoort en A tot Z-stakeholders.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Economie	L	613	923	**663**	665	666	662
	B	58	69	**69**	69	69	69
Resultaat		**554**	**854**	**594**	**596**	**598**	**593**

Afwijkingen t.o.v. 2025:				
Lasten	**261**	259	257	261
Baten	**0**	0	0	0
Resultaat	**261**	259	257	261

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Voor het uitvoeren van incidentele projecten uit de 5 Omgevingsprogramma's is in 2025 incidenteel budget vrijgemaakt uit de algemene reserve.

Indicatoren

Vanuit het Omgevingsprogramma Werken worden nieuwe plannen met bijbehorende indicatoren voor de komende jaren ontwikkeld. De belangrijkste indicator is de woon-werkbalans. In 2025 was die 52%-48%: er waren toen 21.000 woningen tegenover 19.600 banen. Met de constante groei van het aantal inwoners blijft het belangrijk dat het aantal banen meegroeit.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Werken	Een Omgevingsprogramma is één van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet. In ons omgevingsprogramma staan beleidsdoelen en beleidsuitgangspunten waarmee we onze leefomgeving beter kunnen beschermen, benutten, gebruiken en ontwikkelen. In het Omgevingsprogramma Werken beschrijven wij hoe wij willen dat Soest en Soesterberg er in 2040 uitzien waar het gaat om ruimte voor Werken.	8 juli 2025
Standplaatsenbeleid Soest 2025 | Lokale wet- en regelgeving	Het standplaatsenbeleid regelt de verdeling van de vergunningen voor de ambulante handel buiten de warenmarkten in de gemeente. De vergunningsduur is bepaald op 12 jaar. Het aanpassen was nodig om te voldoen aan de Dienstenwet.	April 2025
Marktverordening gemeente Soest 2025 | Lokale wet- en regelgeving	De marktverordening regelt de verdeling van de vergunningen voor de warenmarkten in de gemeente. De vergunningsduur is bepaald op 20 jaar. Het aanpassen was nodig om te voldoen aan de Dienstenwet.	Juni 2025
Horecabeleid buitengebied 2019-2029 | Lokale wet- en regelgeving	De belangrijkste doelstellingen zijn: -Zorgen voor een horecafunctie die integraal deel uitmaakt van de toeristisch-recreatieve functie van ons buitengebied en daarmee bijdraagt aan de beleefbaarheid van het buitengebied. -Ruimte bieden op de juiste locatie aan een diversiteit van horecaformules die vanuit de markt worden aangeboden -Aansluiten op onze infrastructuur en bestaande recreatieve routes. -Zorgdragen voor een goed evenwicht tussen toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid en het behoud van omgevingswaarden. -Zorgdragen voor een aantrekkelijk klimaat voor bewoners en (horeca)ondernemers.	Oktober 2019

Deelprogramma 2.4 Mobiliteit en infrastructuur

Dit deelprogramma gaat over de zorg voor openbare boven- en ondergrondse infrastructuur en het gebruik daarvan. We hebben het over het beheer en onderhoud van wegen en water dat altijd nodig is. En hoe ons wegen- en fietsnetwerk bijdraagt aan de bereikbaarheid van onze gemeente en de gezondheid van onze inwoners.

Wat willen we bereiken?

Het deelprogramma Mobiliteit en infrastructuur helpt mee aan het bereiken van deze doelstellingen:

- We willen een vitale en aantrekkelijke woon, werk en recreatiegemeente behouden.
- We willen een gezonde leefstijl bevorderen.
- We willen zorgen voor een prettige en natuurlijke leefomgeving.
- We willen de CO2 uitstoot van onze verplaatsingen terugdringen.
- We willen de (verkeers)veiligheid verbeteren.
- We willen ervoor zorgen dat iedereen zich kan verplaatsen.

Daarnaast willen we onze infrastructuur schoon, heel en veilig houden.

Global goals

Binnen dit deelprogramma werken we aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (global goals) ‘Duurzame industrie, innovatie en infrastructuur’ en ‘Duurzame steden en gemeenschappen’.

Stimuleren van lopen en fietsen. In beweging zijn is gezond en goed voor de weerstand.

We werken aan veilige wegen waar iedereen toegang toe heeft. Dat doen we bijvoorbeeld door de infrastructuur voor fietsers te verbeteren. Ook werken we aan de verkeersveiligheid voor met name kwetsbare verkeersdeelnemers.

We werken aan vervoer voor iedereen, dat geen verdere schade toebrengt aan de planeet. In onze omgevingsvisie staat daarover dat we eerst kijken naar lopen en fietsen, daarna naar openbaar vervoer en eventueel deelauto’s. Pas in de laatste plaats kijken we waar we moeten investeren in de privéauto. Dit noemen we het STOMP-principe.

Verminderen van uitstoot binnen de mobiliteit sector.

Verkeer opvangen aan de randen van bossen door recreatiedruk te sturen.

Wat gaan we ervoor doen?

Verkeersveiligheid verbeteren

Voor ons is verkeersveiligheid een belangrijk onderwerp. We richten ons daarbij vooral op de kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers. Dit krijgt in 2026 (en verder) een plek in de volgende projecten:

- De proef met LED-knipperlichten op de rotonde Koningsweg-Dalweg blijkt succesvol. In 2026 leggen we het systeem aan bij de rotonde Koningsweg – Vrijheidsweg.
- We maken twee nieuwe oversteekplekken voor voetgangers. Eén op de Vrijheidsweg en één op de Torenstraat. We starten met een verkenning op locaties aan de Birkstraat (ter hoogte van de Bilderdijklaan) en de Beukenlaan (ter hoogte van de Verlengde Talmalaan).
- We onderzoeken het wensbeeld voor onze hoofdwegen: hoe richten we de hoofdwegen veilig in? Op basis van dit onderzoek komen we in 2026 met een voorstel hoe we dit tot 2040 kunnen uitvoeren.

Meer fietsen

Fietsen is gezond, niet schadelijk voor het klimaat en helpt Soest bereikbaar te houden. Daarom vinden we het belangrijk dat mensen die in de gemeente Soest wonen of werken meer gaan fietsen. Bij provincie en buurgemeenten benadrukken wij het belang om zo snel mogelijk gezamenlijke projecten te starten en realiseren om fietsen aantrekkelijker te maken. Soms zijn wij de trekker van zo'n project, maar vaker is dat een van de andere partijen. Regionaal is de Mobiliteitsagenda vastgesteld. De provincie Utrecht is daarbij in de lead. Voor 2026 hebben we overeenstemming om aan de slag te gaan met de volgende projecten:

- De doorfietsroute tussen Amersfoort en Hilversum gaat eind 2025 in uitvoering. Het deel in de gemeente Soest (A.P. Hilhorstweg en Bremeentje) ronden we in 2026 af.
- We verkennen samen met de provincie Utrecht de mogelijkheid voor een nieuwe doorfietsroute tussen Amersfoort-Soesterberg-Zeist-Utrecht Science Park (USP).
- Er ligt een ontwerp klaar voor de aanpak van de Embrachementsweg. Deze moet daarmee veiliger worden voor fietsers. Dit deden we samen met de gemeenten Baarn, Bilthoven en Zeist. De uitvoering start in het voorjaar 2026.
-

Voor de komende jaren voorzien we de volgende projecten, waarbij we aan de slag gaan zodra de trekker het project initieert:

- De aanleg van een nieuwe fietsverbinding met Amersfoort. Deze komt tussen de Peter van den Breemerweg (spoorwegovergang) en de Middelhoefseweg (bij Superfun).
- De aanleg van een nieuw fietspad over de voormalige vliegbasis (nu nog het Wethouder Lemmenpad) en langs het Soester Hoogt.
- De verbetering van het Chris Uiterwijkpad.
- Het verkeersveiliger inrichten van locaties waar afsluitpalen op fietspaden staan.

- De verkenning met de provincie Utrecht naar de mogelijkheid voor een nieuwe doorfietsroute tussen Baarn-Soest-Bilthoven-Utrecht Science Park (USP).

Voor de langere termijn voorzien we de volgende projecten, waarbij we aan de slag gaan zodra de trekker het project initieert:

- De aanleg van een nieuwe fietsverbinding tussen de Clemensstraat en Klarinet (zodra het plan van Oestterrein is vastgesteld).
- De gemeente Baarn heeft de aanleg van een nieuw fietspad van Soest naar Hilversum uitgesteld. Wij willen graag dat dit fietspad er alsnog komt. Baarn liet ons al weten dat zij het project weer op gaan starten, maar koppelen dit aan de uitwerking van een nieuw omgevingsplan.
- De procedure over de oude fietsroute via landgoed Pijnenburg naar Lage Vuursche is nog niet afgerond. De rechter deed al wel uitspraak over het weer openstellen van dit pad, maar het hoger beroep loopt nog. Wij houden deze ontwikkeling in de gaten.

Meer met het openbaar vervoer

De Soesterlijn is een belangrijke openbaar vervoerverbinding en verbindt Soest met Utrecht en Baarn (ri. Amsterdam). In 2025 deden we uitgebreid onderzoek naar het verbeteren van de kwaliteit van deze treinverbinding. Met als doel om de werkforens en recreanten te verleiden om de trein te nemen van en naar Soest in plaats van de auto. In 2026 maken we met de uitkomsten een maatregelenpakket.

Op de as Utrecht – Amersfoort zijn provincie en gemeenten bezig met diverse onderzoeken om de doorstroming te verbeteren door meer inzet van busvervoer. De studies richten zich onder andere op een corridor-hub bij het P&R- terrein bij Soesterberg. Met als doel om autoverkeer op de A28 af te vangen en forensen met de bus verder te laten reizen. Wij zijn betrokken bij het onderzoek naar dit plan en kijken naar kansen voor Soesterberg zelf. Tegelijkertijd maken wij ons sterk voor een directere busverbinding tussen Soesterberg en Utrecht-centrum, met daarbij een OV-knooppunt aan de (noord)westkant van Soesterberg.

Deelmobiliteit

We moedigen het gebruik van deelfietsen, deelscooters en deelauto’s aan. Binnen de provincie werken we samen aan slimme en duurzame mobiliteit in het samenwerkingsverband Goedopweg. We doen mee met de pilot deelfietssysteem Gooi-Amersfoort. De pilot loopt van 2026 t/m 2028, met een optie tot verlengen van twee keer één jaar. Zoals vastgesteld in de kadernota financieren we dit uit de middelen voor de Omgevingsprogramma's. Met een regionaal deelfietsensysteem vergroten we de verplaatsingsmogelijkheden van bewoners en bezoekers op een gezonde manier. Ook is het een aanvulling op het openbaar vervoer (en de OV-fiets).

Verkeersplan Soest Zuid

Met het verkeersplan werken we aan het behouden van de goede bereikbaarheid van Soest. Voor het autoverkeer en ook voor het openbaar vervoer. We verwachten de aanpassingen aan de N221 eind 2025 klaar te hebben. In 2026 denken we te beginnen met het werk aan de randwegen of te wel deelgebied 4.

De uitvoering van het Verkeersplan Soest Zuid hangt mede af van de energiebedrijven die eerst kabels en leidingen moeten verleggen. In de randwegen zijn nog enkele kabels en leidingen te verleggen/vervangen. Aansluitend hebben we nu ook voortgang geboekt met de fietsenstalling waarbij we denken dat ProRail deze ook in 2025 aangepast zal hebben. Deze planning is nog onzeker en er is een redelijk risico dat wij in Q1 2026 nog werkzaam zijn aan de fietsenstalling.

Verkeersknelpunt Koninginnelaan: balans tussen drukte en leefbaarheid
De Koninginnelaan, tussen de Nieuwstraat en rotonde Nieuwerhoekplein, is een drukke straat waar de hoge verkeersintensiteit de leefbaarheid onder druk zet. De Koninginnelaan is een woonstraat, maar heeft ook een wijk ontsluitende functie.
In het Omgevingsprogramma Mobiliteit benoemen we de Koninginnelaan als verkeersknelpunt. Daar willen we wat aan doen.
In 2026 starten we het onderzoek. We brengen in beeld welke verkeersmaatregelen nodig zijn om het verkeersknelpunt Koninginnelaan op te lossen, zonder dat de verkeersveiligheid in andere straten afneemt. Op basis van het onderzoek komen we met een voorstel voor verkeersmaatregelen om uit te voeren in jaren daarna.

Infrastructuur schoon, heel en veilig houden
We dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving door regulier en integraal onderhoud van de verhardingen en de openbare verlichting. Al jaren timmeren we aan de weg om beheer en onderhoud op orde te brengen. We maken werk met werk door de onderhoudsplanning van wegen zoveel mogelijk af te stemmen op de planning van rioolwerkzaamheden en groenrenovatie. Deze manier van werken zorgt voor een zo goed mogelijke kwaliteit voor de laagste kosten. Dit doen we volgens het wegenbeheerplan 2022-2026. Zie meer hierover in paragraaf D.

Een greep uit onze projectenplanning:

In 2026 gaan we verder met de uitvoering van het integraal onderhoud Talmalaan en omgeving. We vervangen de verharding, de riolering en het groen. We koppelen het regenwater af van de vuilwaterriolering en leggen infiltratievoorzieningen aan. Stedin vervangt en verzwaart het laagspanningsnet en de middenspanningsroute.

We starten met de uitvoering van de herinrichting van de Soesterengweg tussen de fietstunnel en de Prins Bernhardlaan. We vervangen het asfalt door elementenverharding en we koppelen het regenwater af langs deze weg en in de omgeving.

De ontwikkelingen op onze voormalige gemeentewerf zijn afgerond. Daarom willen we het laatste stukje Molenstraat voorbereiden en realiseren.
We doen een volledige herinrichting van de Irenelaan (deel Nassauplantsoen – Anna Paulownalaan).

We herstellen grote gebreken aan de elementenverharding (klinkers en tegels) aan de hand van beeldkwaliteitsniveaus. We inspecteren de verhardingen op gebreken en beeldkwaliteit.

Beeldkwaliteit D (zeer laag) pakken we als eerste op. Op deze manier gaan we de hele gemeente door. Ook herstellen we kleine gebreken. Dit doen we ook op basis van meldingen van inwoners.

Aanpak boomwortelopdruk

We werken aan een plan van aanpak wortelopdruk. Naar verwachting ronden we dit plan in 2025 af. In 2026 willen we een eerste stap zetten met het verwijderen van boomwortels en het lokaal herstraten. Conform ons voorstel in de kadernota ramen we hiervoor in 2026 € 240.000. De aanpak bestaat uit kleine werkzaamheden ook uit grotere, structurele werkzaamheden, zoals het plaatsen of vervangen van bomen en ondergrondse groeiplaatsverbetering. Door het toepassen van structurele oplossingen zullen op termijn de kleine werkzaamheden afnemen. Met het plan van aanpak verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte.

Met wie werken we samen?

Geen georganiseerde samenwerkingen binnen dit deelprogramma.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Mobiliteit en Infrastructuur	L	5,279	15,107	**15,300**	15,181	15,416	15,655
	B	977	9,174	**9,587**	9,542	9,542	9,542
Resultaat		**4,302**	**5,933**	**5,712**	**5,640**	**5,874**	**6,113**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-192**	-74	-309	-548
Baten				**413**	367	367	367
Resultaat				**220**	293	59	-180

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Vooruitlopend op een plan van aanpak voor wortelopdruk is in 2026 incidenteel budget van € 240.000 voorgesteld om beschikbaar te stellen om te starten met het verwijderen van boomwortels en het lokaal herstraten.

Indicatoren

Onderdeel van het Omgevingsprogramma mobiliteit is het maken van een monitoringsprogramma. Hieruit komen nieuwe indicatoren. Deze nieuwe indicatoren nemen we in de loop van het omgevingsprogramma op.

Eén indicator die we houden is het aantal verkeersongevallen per jaar per 100.000 inwoners. Helaas duurt het lang voordat deze gegevens per gemeente beschikbaar zijn. In onderstaande grafiek staan de laatst beschikbare gegevens uit de periode 2019-2023. De gemeente Soest is vergeleken met het landelijk gemiddelde relatief veilig. Onze ambitie is desondanks het aantal

verkeersongevallen te verlagen naar 0 verkeersslachtoffers in 2050 volgens het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Mobiliteit	Een Omgevingsprogramma is één van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet. In ons omgevingsprogramma staan beleidsdoelen en beleidsuitgangspunten waarmee we onze leefomgeving beter kunnen beschermen, benutten, gebruiken en ontwikkelen. In het Omgevingsprogramma Mobiliteit beschrijven wij hoe wij willen dat Soest en Soesterberg er in 2040 uitzien waar het gaat om ruimte voor mobiliteit.	8 juli 2025
Nota parkeernormen auto en fiets 4e herziening	De parkeernota is een bestuurlijk instrument, waarmee we de kaders voor het parkeerbeleid bepalen. Het doel van de nota is te zorgen dat vraag en aanbod naar parkeerplaatsen met elkaar in balans blijven en duidelijkheid te bieden aan ontwikkelaars over de eisen die we aan parkeren stellen.	14 oktober 2021 (raad)
Evaluatie en herijking VERDER-pakket	Het VERDER pakket beoogd om door middel van diverse infrastructurele projecten samen met onze regiopartners een goede bereikbaarheid van Midden-Nederland te waarborgen. Het originele pakket dat de raad in 2010 vaststelde is geëvalueerd en herijkt.	26 maart 2015 (raad)
Horecabeleid Buitengebied 2019-2029	De belangrijkste doelstellingen zijn: -Zorgen voor een horecafunctie die integraal deel uitmaakt van de toeristisch-recreatieve functie van ons buitengebied en daarmee bijdraagt aan de beleefbaarheid van het buitengebied -Ruimte bieden op de juiste locatie aan een diversiteit van horecaformules die vanuit de markt worden aangeboden -Aansluiten op onze infrastructuur en bestaande recreatieve routes -Zorg dragen voor een goed evenwicht tussen toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid en het behoud van omgevingswaarden. -Zorg dragen voor een aantrekkelijk klimaat voor bewoners en (horeca)ondernemers.	Oktober 2019

Deelprogramma 2.5 Natuur en landschap

Dit deelprogramma gaat over de natuur in Soest. Natuur in uitgestrekte bos- en natuurgebieden op de Heuvelrug en in het kenmerkende polderlandschap richting de Eem. Maar ook de natuur in ons stedelijk gebied. Ook gaat dit deelprogramma over de inrichting en zorg voor en gebruik van het openbare groen in het stedelijk gebied én het landelijk (buiten)gebied. We hebben het over het beheer en onderhoud van het openbaar groen en onze bos- en natuurgebieden dat nodig is vanuit wettelijke regels, zorgplicht en de bedoelde functionaliteit en gewenste kwaliteit. En over hoe groen, natuur en landschap bijdraagt aan een gezonde leefomgeving en inspeelt op de klimaatverandering die gaande is.

Global goals

Binnen dit deelprogramma dragen we bij aan de volgende global goals:

We werken aan een klimaatrobuuste leefomgeving. Dat doen we door maatregelen te nemen om droogte, wateroverlast en hittestress tegen te gaan door bijvoorbeeld het vergroenen van het stedelijk gebied. Daarbij zorgen we er ook voor dat onze inwoners voorgelicht worden.

We werken aan het verduurzamen van onze bossen en het vergroten van de biodiversiteit. Dit doen we door bijvoorbeeld de inrichting van het landelijk gebied hierop af te stemmen, het ontwikkelen van waardevolle landschappen en natuurbehoud.

We werken ook in de fysieke leefomgeving aan het bevorderen van een gezonde leefstijl. Dit doen we onder meer door de openbare ruimte zo in te richten dat deze uitnodigt voor sporten en bewegen.

We werken aan een groene en leefbare openbare ruimte, waarbij we verbindingen maken tussen stad en land. Dit doen we door samen te werken met bewoners en belanghebbenden. Daarbij richten we ons ook op de samenhang met andere domeinen in de fysieke leefomgeving, op de inrichting en op het beheer en onderhoud.

Wat gaan we ervoor doen?

Omgevingsprogramma Groen en Landschap

In het omgevingsprogramma worden de acties beschreven die wij komend jaar gaan doen om een stapje dichter richting de omgevingsvisie te komen.

- Zuidelijke Eemvallei en Groen-blauwe dooradering (GBDA)

De gemeente Soest werkt samen met Amersfoort en Baarn aan de gebiedsuitwerking Zuidelijke Eemvallei, een pilot binnen het programma Groen Groeit Mee van de provincie Utrecht. In 2025/begin 2026 wordt met UPLG-middelen via het programma Zuidelijke Eemvallei een subsidie opgezet voor groenblauwe dooradering (GBDA) in dit waardevolle landschap. Om deze middelen effectief te benutten, huren de drie gemeenten gezamenlijk

een landschapscoördinator in via het LEU. Deze coördinator zorgt voor regie, samenwerking en een goede besteding van de subsidie in de regio.

- Opstellen landschapsbeheerplannen

Op dit moment zijn wij bezig met het opstellen van een bosbeheerplan voor het Soester bos. Dit rapport bevat onder andere een gebiedsbeschrijving, beleidskaders, een bosinventarisatie, de beheervisie en doelstellingen, concrete beheermaatregelen en een voorstel voor monitoring. Voor de gebieden Eempolder en De Eng zal een vergelijkbaar rapport worden opgesteld: het landschapsbeheerplan. Deze documenten vormen een uitwerking van de ambities en richtlijnen zoals beschreven in de Omgevingsvisie en het Omgevingsprogramma Groen.

- Zonering

In het kader van het nieuwe bosbeheerplan voor het Soester bos wordt momenteel een zoneringskaart ontwikkeld die de belangrijkste natuurwaarden in beeld brengt. Op basis hiervan willen we gericht onderzoek doen naar recreatiezonering: een slimme, toekomstbestendige indeling waarbij kwetsbare natuur beter beschermd wordt en recreatie op passende plekken wordt gefaciliteerd. Dit is essentieel om natuurbehoud en gebruik in balans te houden en verantwoord te sturen op kwaliteit van het Soester bos.

Soortenmanagementplan (SMP)

Het College heeft in 2023 besloten om opdracht te geven om een Soortenmanagementplan (SMP) op te stellen en stappen te zetten voor een gebiedsgerichte SMP-vergunning voor 10 jaar aan te vragen bij de Provincie Utrecht. De vergunningaanvraag is inmiddels ingediend. Doel is o.a. de versnelling van verduurzamingsdoelen, versnellen van ruimtelijke procedures en het versterken van biodiversiteit. Naar verwachting kan een groot deel van de te maken kosten gedekt worden uit provinciale subsidies. Zoals al benoemd in de kadernota is hier budget voor nodig. Nu is bekend hoeveel dit budget is, een budget van € 75.000 incidenteel voor de implementatie.

Vergroenen en overbodige verharding

Het behouden en creëren van een prettige en natuurlijke leefomgeving doen we samen met onze inwoners en stakeholders zowel in het stedelijk groen als in ons buitengebied. In het Groenrenovatieplan 2021-2030 staat hoe en waarom we groen opknappen (renoveren). Dit plan voeren we gebiedsgericht uit en in overleg met de buurtbewoners. Daarbij werken we ook integraal. Dit betekent dat we kijken naar kansen om samen met andere disciplines het werk uit te voeren binnen het bestaande beleid. Daar waar het kan, stemmen we de planningen van groen, civiel en riool op elkaar af. In 2026 vervangen we o.a. het verouderde groen in de deelgebieden Di Lassostraat (tussen Koningsweg, Clemensstraat, Turfstreek en Dorpsstreek) en Soest Zuid (tussen Birkstraat, Vondellaan, Soesterbergsestraat en landelijk gebied).
Vanuit riolering en civiel staan werkzaamheden gepland, waar het vervangen van het groen een lage prioriteit heeft. De planning en het budget vanuit het Groenrenovatieplan voorziet in deze gevallen niet in een gewenste integrale aanpak. Voor deze projecten zetten wij het krediet ‘Meeliften groen integrale projecten in’. Gemiddeld gaat het om twee grote of drie kleine projecten (straten) per jaar waar koppelkansen liggen om meer doelstellingen te bereiken. In 2025 bijvoorbeeld de renovatie van de Dorresteinweg, Ericaweg, Plasweg en Meidoornweg.

Klimaatverandering
In aanvulling op bovenstaand, kan het voorkomen dat er alsnog kosten worden gemaakt voor de inboet van bomen die bijvoorbeeld uitvallen door droogte of wateroverlast. Daarnaast voor het extra water geven in periodes van droogte om uitval te voorkomen. Er is een inschatting per jaar, maar achteraf zal altijd blijken of dit hoger of lager uitvalt dat het gebudgetteerde. Wij houden u hiervan op de hoogte in de najaarsnota of de jaarrekening.

Ecologie

Wij hebben een zorgplicht voor beschermde diersoorten. De veelvuldige aanwezigheid van deze soorten, zoals de das, in onze gemeente conflicteert met beoogde ruimtelijke ontwikkelingen. Er is daarom behoefte aan een structurele oplossing om beide taken goed uit te kunnen voeren. In samenwerking met onze partners werken we aan oplossingen voor balans tussen onze ruimtelijke ambities en het beschermen van diersoorten. Daarvoor maken we intensiever gebruik van ecologische advisering in een vroeg stadium van onze planvorming. Maar ook bij bijvoorbeeld de implementatie van het Soortenmanagementplan (SMP).

Met wie werken we samen?

Stakeholders:
Binnen het deelprogramma natuur en landschap werken we samen met onze inwoners, de regiogemeentes en overige stakeholders.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Natuur en Landschap	L	15,504	6,123	**5,965**	5,938	6,071	6,035
	B	10,755	1,003	**1,003**	1,003	1,003	1,003
Resultaat		**4,750**	**5,120**	**4,962**	**4,935**	**5,068**	**5,032**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**158**	185	52	88
Baten				**0**	0	0	0
Resultaat				**158**	185	52	89

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Voor het uitvoeren van incidentele projecten uit de 5 Omgevingsprogramma's is in 2025 incidenteel budget vrijgemaakt uit de algemene reserve.
- Prijsstijging voor het contract Eemfors van groenonderhoud is € 83.000.
- Hogere kapitaallasten voor onderhoud groen door autonome ontwikkelingen en areaaluitbreiding € 71.000.

Indicatoren

Onderdeel van omgevingsprogramma's.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Groen en landschap	Omgevingsprogramma Groen en landschap	8 juli 2025
Omgevingsprogramma Water	Omgevingsprogramma Water	8 juli 2025
Landschaps- en natuurontwikkelingsplan LOP)	Landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP)	Raad, 19 maart 2020
Nota de Groene kernkwaliteit van Soest	Nota de Groene kernkwaliteit van soest	Raad, 23 januari 2014
Nota Bescherming en kap van bomen,	Nota bescherming en kap van bomen	Raad, 15 november 2012
Bosnota 2013-2022	Bosnota 2013-2022	Raad, 12 februari 2014

Programma 3 – Sociale leefomgeving

Inhoud programma

Tot het programma Sociale leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:

3.1. Sociaal Domein
3.2. Onderwijs
3.3. Sport, Kunst en Cultuur

Programma 3 gaat over de sociale leefomgeving. Hieronder vallen het sociaal domein, onderwijs, sport en bewegen en cultuur. Deze werkvelden hangen sterk met elkaar samen. In de integrale visie sociaal domein 2024-2028 is deze samenhang beschreven.

De visie sociaal domein is als volgt verwoord: In verbinding, samen doen: een zorgzaam en veerkrachtig Soest!. Om deze visie te realiseren zijn vijf opgaven gedefinieerd:

1. Gezonde leefstijl
2. Bestaanszekerheid
3. Mentale weerbaarheid
4. Kansengelijkheid
5. Meedoen en inclusie

Ook de domeinen onderwijs, sport en bewegen en cultuur leveren bijdragen aan deze opgaven. Zo heeft sport en bewegen een directe relatie tot de opgave Gezonde Leefstijl.

In de nota Sport en bewegen en de Cultuurnota staan de doelen voor deze domeinen. Die dragen bij, maar zijn ook breder dan de opgaven sociaal domein. Zo draagt Cultuur bijvoorbeeld ook bij aan levendige centra, een opgave uit de omgevingsvisie.

In de kadernota 2026 hebben we opgenomen dat er veel landelijke (zoals de Hervormingsagenda Jeugd en IZA/GALA) en lokale ontwikkelingen zijn (zoals het uitvoeringsplan en de herijking van de subsidiemethodiek). Daarom bevat dit deelprogramma voorstellen die veelal incidenteel in de begroting worden geraamd.

Op basis van het uitvoeringsplan dat in 2025 wordt opgesteld, kunnen we goed onderbouwde keuzes maken. Daarbij staat het belang van onze inwoners centraal.

In de begroting hebben we per opgave aangegeven welke resultaten we in 2026 willen behalen. In het uitvoeringsplan worden de doelen uitgewerkt en voorzien van specifieke doelstellingen, monitoring en rapportage aan de raad.
Sinds 2024 werken we aan de herijking van de subsidiemethodiek in het sociaal domein. In 2025 stellen hebben we nieuwe nadere subsidieregels vast, die aansluiten bij de integrale visie sociaal domein, de cultuurvisie en de sportnota. Deze regels zijn van toepassing op de subsidieaanvragen vanaf 2026 voor het begrotingsjaar 2027. In 2025 hebben we tevens een nieuw indexeringsbeleid vastgesteld, dat vanaf 2026 geldt voor structurele subsidies. Hiermee brengen we meer rust, efficiëntie en eenduidigheid voor partners en de interne organisatie

Deelprogramma 3.1 Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?

We zetten ons in om samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voor een zorgzaam en veerkrachtig Soest. We stellen hierbij de inwoners en hun leefwereld centraal. We gaan uit van vertrouwen en zetten in op preventie. Ondersteuning van inwoners organiseren we dichtbij de inwoner. Ondersteuning is zo licht als mogelijk (en zo zwaar als nodig). We zijn actief in de wijken.

In 2026 start Uitvoeringsorganisatie Eemkracht. We willen dat Eemkracht inwoners passende en integrale ondersteuning biedt op werk en inkomen, jeugd en wmo.
In 2026 gaan we verder met de pilot integrale ingang uitvoeren. Deze aanpak moet zorgen voor een laagdrempelig, herkenbaar en samenhangend loket waar inwoners met al hun hulpvragen in het sociaal domein terecht kunnen. Zo signaleren we hulpvragen eerder, wordt niemand meer van het ene naar het andere loket verwezen en versterken we de preventieve aanpak waarmee we op termijn kosten kunnen besparen. We bevorderen hiermee ook de samenwerking tussen onze lokale welzijnsorganisaties onderling en tussen de welzijnsorganisaties, de nieuwe uitvoeringsorganisatie Eemkracht en de gemeente.

Om de knelpunten in de jeugdhulp het hoofd te bieden, is landelijk de Hervormingsagenda jeugd opgesteld. De commissie van Ark heeft in haar eerste advies duidelijk aangegeven waar de ontwikkelopgave ligt. Het is noodzakelijk dat gemeenten de beweging naar de voorkant versnellen. Wij doen dit door in te zetten op preventie, normalisering, benutten van eigen kracht, aanbod dichterbij inwoners te organiseren en waar mogelijk collectief aanbod i.p.v. individueel. Dit betekent dat we de sociale basis en de sociale teams versterken, waardoor we de inzet van duurdere, specialistische zorg terugdringen. In 2026 stellen we een plan van aanpak op waarin we beschrijven hoe we deze opdracht vervullen voor de gemeente Soest.

Niet alleen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd, maar ook het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) hebben gemeenten de opdracht om de sociale basis, het voorveld, te versterken. Naar aanleiding van deze verschillende landelijke afspraken heeft de VNG begin 2024 een richtinggevende kader opgesteld voor de toegangsfunctie van gemeenten.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 1 - geen armoede: we werken aan de opgave bestaanszekerheid.

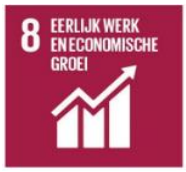

Ontwikkelingsdoel 3 – goede gezondheid en welzijn: we werken aan de opgave gezonde leefstijl en mentale weerbaarheid.

Ontwikkelingsdoel 4 – kwaliteitsonderwijs: we werken aan de opgave kansengelijkheid

Ontwikkelingsdoel 5 – gendergelijkheid: we werken aan de opgave meedoen en inclusie.

Ontwikkelingsdoel 8 - eerlijk werk en economische groei: we werken aan de opgaven bestaanszekerheid, meedoen en inclusie.

Ontwikkelingsdoel 10 – ongelijkheid verminderen: we werken aan de opgave kansengelijkheid en meedoen en inclusie.

Wat gaan we ervoor doen? (regionaal)

Samen Sterker Eemland

In de regio Eemland zijn we in een vergevorderd stadium van de ontwikkeling van een transformatieplan om uitwerking te geven aan het regioplan Integraal Zorg Akkoord (IZA). De beëindiging van de onderhandelingen tussen VWS en VNG over het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en de val van het kabinet zorgden voor onduidelijkheid. Inmiddels is het AZWA getekend op 2 juli 2025.

Er is een uitvoeringstoets van het AZWA uitgevoerd naar de impact en de uitvoerbaarheid van de afspraken voor de gemeenten. De uitkomsten daarvan worden meegestuurd met de schriftelijke ledenraadpleging. Deze sluit op 22 oktober 2025. Daarin stemmen gemeentes over het AZWA, de uitvoeringstoets en het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO). Het HLO gaat vooral in op de langdurige zorg, en geeft gemeenten een taak op het gebied van mantelzorgondersteuning.

De brede SPUK is ten opzichte van 2025 deels afgebouwd. Op de thema’s waar nog budget beschikbaar is, is een landelijke korting van 10% aangekondigd. Dit betekent dat de lopende lokale projecten, binnen de thema’s waar financiering uit de Brede SPUK komt, worden gekort met 10%. De thema's mentale gezondheid, aanpak overgewicht en obesitas, leefomgeving, opgroeien in een kansrijke omgeving en vroegsignalering alcoholproblematiek, één tegen eenzaamheid en versterken kennis- en adviesfunctie GGD worden in 2026 niet meer

gefinancierd vanuit de brede SPUK. Deze ketenaanpakken komen vanaf 2026 voor het merendeel terug in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). De exacte omvang van de financiële middelen die met het AZWA beschikbaar komen en de wijze van financiering is nog niet bekend.

Nieuwe uitvoeringsorganisatie Eemkracht

Per 1 januari 2026 start de nieuwe uitvoeringorganisatie Eemkracht die dan verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, Leerplicht en het leerlingenvervoer. Het eerste jaar zal in het teken staan van het opbouwen van lokale integrale teams die nauw samenwerken met de maatschappelijke organisaties in de sociale basis en de specialistische zorgaanbieders.

Naast de praktische organisatie heeft Eemkracht zich te verhouden tot landelijke en regionale afspraken die we gemaakt hebben. We hebben regionaal afgesproken dat de sociale teams zelf begeleiding bieden aan inwoners i.p.v. door te verwijzen naar aanvullende zorg. Ook krijgen de sociale teams een steeds grotere rol bij de ondersteuning van inwoners, waarbij zich onveilige situaties voordoen. In het sociaal domein is een ontwikkeling gaande waarbij de sociale teams een steeds prominentere rol krijgen in het zorglandschap. In de Hervormingsagenda Jeugd wordt gesproken over het belang van lokale teams met voldoende kennis en expertise. Teams die niet alleen toegang verlenen, maar zelf lichte hulp verstrekken, gericht op het versterken van het gewone leven. Bovendien speelt de ontwikkeling van ambulantisering van de GGZ en de ouderenzorg. Ook deze doelgroepen vragen inzet van onze sociale teams. Dit zijn omvangrijke hervormingen binnen het zorglandschap, die niet in één jaar ‘klaar’ zijn.

MetMaya

De komst van MetMaya is een grote regionale verandering op het gebied van jeugdhulp. Een goede samenwerking tussen het jeugdteam, huisartsen, onderwijs en MetMaya is essentieel voor goede jeugdhulp. In 2026 werken we verder aan het verbeteren van de samenwerking. Ook zorgen we ervoor dat kinderen met acute problemen niet op een wachtlijst komen door een goede screening van de vragen en monitoring van de wachtlijst. Ook verbeteren we de sociale basis, het jeugdteam en het Spreekuur jeugd GGZ, zodat vragen van jeugdigen daar beantwoord kunnen worden. Niet alle vragen hoeven beantwoord te worden door specialistische jeugdhulp. Gemeenten hebben de inspanningsverplichting om het voorliggende aanbod op orde te hebben. Dit is zowel opgenomen in de afspraken met MetMaya, als in de Hervormingsagenda Jeugd en wordt opgenomen in ons lokale plan van aanpak jeugd.

Integrale ingang sociaal domein

Naast één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie is met de bestuursopdracht Samenwerking uitvoering sociaal domein Baarn Bunschoten Soest, ook besloten om de ingang tot zorg en ondersteuning te positioneren in de sociale basis met welzijnspartijen. Omdat de sociale basis per gemeente verschilt, werkt iedere gemeente dit voor de eigen gemeente uit. In Soest hebben we uw raad om middelen gevraagd voor een pilot van een jaar. Doel van de pilot is om met onze welzijnspartners te komen tot een realistisch, verantwoord en onderbouwd voorstel tot structurele inrichting. Hiermee willen we bereiken dat er voor inwoners een goed

functionerende, laagdrempelige en duidelijk herkenbare integrale toegang is waar zij met hulpvragen terecht kunnen en waar medewerkers van welzijnspartijen samenwerken met professionals van de nieuwe uitvoeringsorganisatie Eemkracht.

Voorbereiding consortium Wmo begeleiding

We willen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven of gaan wonen door hulp dichtbij, in de eigen omgeving te bieden. Voor volwassenen betekent dit het verbeteren van zelfstandigheid en herstel en het voorkomen van een verblijf voor beschermd wonen of van dakloosheid. De hulp wordt zo veel mogelijk ambulant.

In de zomer van 2026 wordt de uitkomst bekend van de aanbesteding Wmo begeleiding. Uitgangspunt is dat er een consortium komt welke alle Wmo begeleiding (ambulante begeleiding) gaat bieden. Start van het contract is 1-1-27 en vanaf de gunning bereiden we ons hierop voor. Met een consortium komt er één partij die in samenwerking met Eemkracht en de sociale basis ondersteuning biedt aan inwoners. De verwachting is dat doordat er één consortium komt het beter lukt om sturing te geven aan de transformatie. Hierbij nemen we de aandachtspunten die we hebben geleerd van de inkoop jeugd en de start van MetMaya mee. Daarnaast wordt praktische begeleiding een lokale verantwoordelijkheid die we gaan beleggen bij de sociale basis.

Naast deze aanbesteding worden nog drie percelen gegund:

- Begeleid wonen in een safehouse (centrumgemeentetaak)
- Beschermd Wonen (centrumgemeentetaak)
- Respijtverblijf

In 2026 bereiden we ons voor op deze aanbestedingen. In de zomer van 2025 is bekend geworden dat er per 1-7-26 de Tussenvoorziening de nieuwe aanbieder wordt voor maatschappelijke opvang.

Intentieverklaring wonen, zorg en welzijn ouderen Soest 2025-2028

In juli 2025 is deze intentieverklaring door zorgaanbieders, welzijnspartijen, woningcorporaties, ouderenbonden en de gemeente Soest ondertekend. In deze intentieverklaring is een uitvoeringsagenda gevoegd waarin zes initiatieven worden benoemd die in 2025 in gang zijn gezet en in 2026 zullen doorlopen. Dit zijn:

- Bewustwordingscampagne voor ouderen: Bewust wonen, denk aan morgen!
- Verpleegzorg van de toekomst
- Ontmoetingsruimtes
- Woonzorgzones
- Vroegsignalering
- Thuistechnologie

Groei zorgvraag

Ouderen willen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen. Daarnaast groeit het aantal 80-plussers in de samenleving. Dit leidt tot meer aanvragen voor hulp en ondersteuning en meer kosten. Hier houden we in de begroting 2026 rekening mee. Hulp bij het huishouden is het vaakst onderdeel van de ondersteuningsvraag van ouderen. Ook zien we de kosten

toenemen bij de verstrekking van vervoersvoorzieningen en rolstoelen. Door de krapte op de woningmarkt is het noodzakelijk dat woningen beter aansluiten op de veranderende behoeften van inwoners. We zien de aanvragen voor woningaanpassingen verder stijgen:

Ondersteuning Vrijwilligersorganisaties

Vrijwilligersorganisaties Present en Hulp in Praktijk ontvangen sinds vele jaren structureel subsidie. Dit is tot 2025 betaald uit een gecombineerd budget voor vrijwilligersorganisaties. Door flinke indexering in de CAO welzijn in de afgelopen jaren, zijn deze subsidies gestegen terwijl het totale budget voor vrijwilligersorganisaties - waar de vrijwilligerswaardering uit wordt gefinancierd - niet meegroeide en niet toereikend is. Het betreft een reparatie in het budget. Voor 2026 betreft het een incidentele reparatie.

Toekomstplan Regionaal Sociaal ontwikkelbedrijf

Sociaal ontwikkelbedrijven krijgen een structurele rol in het ondersteunen en ontwikkelen van mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Het Rijk heeft gemeenten structureel extra middelen gegeven om sociale werkvoorzieningen te transformeren naar toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijven. In onze regio werken we scenario's uit voor onze sociaal werkvoorziening RWA/Amfors als breed sociaal ontwikkelbedrijf. RWA/Amfors wordt een regionale netwerkpartner in het arbeidsmarktstelsel. In het eerste kwartaal van 2026 leggen we de scenario's voor aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg. Na besluitvorming starten we met een implementatietraject.

Sociaal cultureel centrum Soesterberg De Basis

De Basis is de centrale ontmoetingsplek en het informatiepunt in Soesterberg waar inwoners van alle generaties elkaar kunnen treffen en deelnemen aan sociaal-culturele activiteiten. De programmering wordt gezamenlijk vormgegeven door de exploitant de Linde en drie hoofdgebruikers (Kunstenhuis Idea, Stichting Balans en Stichting Welzijn Ouderen Soest)

samen met diverse vrijwilligersorganisaties. Door deze samenwerking ontwikkelt De Basis zich steeds mee tot een bruisend centrum voor alle inwoners.
In 2025 zijn afspraken gemaakt over het gezamenlijke gebruik en de inhoudelijke samenwerking. Er is tevens een informatiezuil geplaatst die de inwoners de weg wijst in de sociale kaart
van Soesterberg. In 2026 bouwen we hierop voort door het activiteitenaanbod beter te laten aansluiten op de gemeentelijke opgaven en de lokale
behoeften zoals onder andere opgenomen in onze Visie Sociaal Domein, bijvoorbeeld gezonde leefstijl, mentale weerbaarheid en meedoen en inclusie. In 2026 zal een definitieve keuze worden gemaakt voor een exploitatiemodel.

Wat gaan we ervoor doen? (lokaal)

1. Gezonde leefstijl

Wat willen we bereiken?
We willen een gemeente zijn waar inwoners een gezonde leefstijl hebben. Een gezonde leefstijl zien wij als belangrijk middel om gezondheidsproblemen te voorkomen. Inwoners nemen zelf regie over hun eigen gezondheid.

We willen dat:
- Kinderen gezond opgroeien
- Jongeren meer bewegen;
- Volwassenen en ouderen vitaal zijn.

Wat gaan we ervoor doen?

Ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht

1. *Actie:* In 2026 starten we de ketenaanpak *KnGG,* We richten de aanpak in met een centrale zorgverlener, kind-GLI en een netwerk van professionals. Samen met de JOGG-regisseur versterken we de gezonde leefomgeving voor alle kinderen.
   Resultaat: Kinderen met overgewicht krijgen passende ondersteuning. Ouders, scholen en professionals werken beter samen. Meer kinderen groeien op in een gezonde omgeving.

Ketenaanpak Overgewicht en Obesitas bij volwassenen.

2. *Actie:* In 2026 zetten we de ketenaanpak voort. We organiseren en financieren informatiebijeenkomsten om inwoners met overgewicht te informeren en motiveren.
   Resultaat: De instroom neemt toe en uitval tijdens het traject neemt af.
3. *Actie:* Inzet van Buurtsportcoaches: het leveren van een actieve bijdrage aan het bevorderen van bewegen en sporten, het tegengaan van obesitas, roken en alcoholgebruik (zie ook deelprogramma 3.3 Sport en Cultuur).
   Resultaat: De inzet van Buurtsportcoaches heeft in de wijk geleid tot een grotere bewustwording van een gezonde leefstijl en een toename in deelname aan sport- en beweegactiviteiten ten opzichte van 2024.
4. *Actie:* In 2026 zetten we in op het voorkomen van alcohol-, drugs- en tabaksgebruik. We richten ons op het gezonder maken van de leefomgeving, zoals sportclubs, scholen

en andere publieke plekken. We werken samen met scholen, sportverenigingen, ouders en andere partners om bewustwording te vergroten en preventieve maatregelen te ontwikkelen en uitvoeren.
Resultaat: In 2026 gebruiken minder inwoners alcohol, drugs of tabak dan in 2025. De omgeving ondersteunt inwoners beter bij het maken van gezonde keuzes.

5. *Actie:* In 2026 blijven we samen met partners werken aan valpreventie. We organiseren activiteiten om inwoners te informeren over valrisico. We signaleren me valrisicotests welke mensen een verhoogd valrisico hebben. We organiseren valpreventieve cursussen voor thuiswonende 65-plussers.
Resultaat: Eind 2026 is de inzet op valpreventie in Soest duidelijk zichtbaar. De cursussen zitten vol. Het aantal valincidenten van thuiswonende 65-plussers daalt. Meer thuiswonende 65-plussers vinden de weg naar sport- en beweegaanbod.

2. Bestaanszekerheid

Wat willen we bereiken?
We willen dat iedereen kan rekenen op bestaanszekerheid.

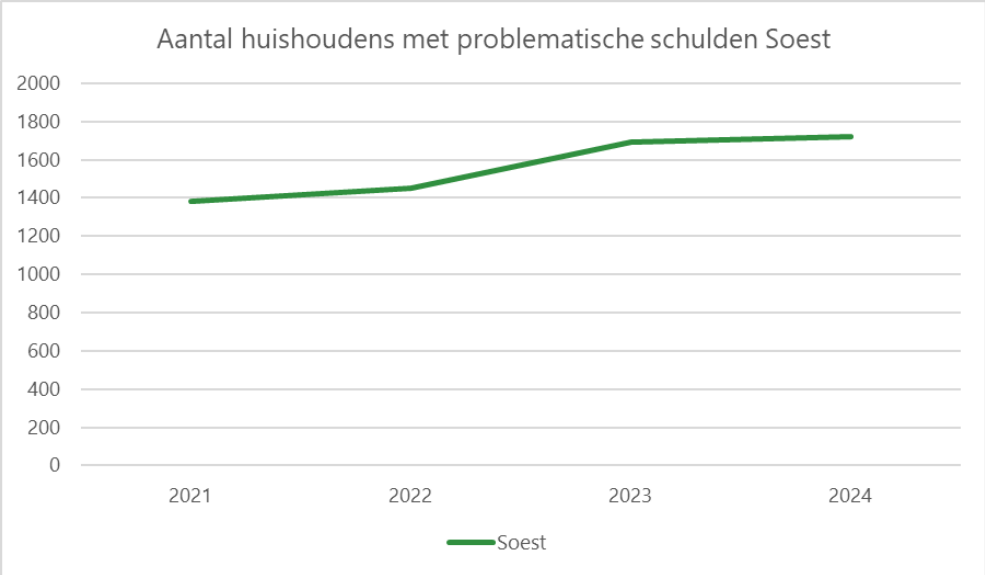
We willen dat:

- Inwoners voldoende middelen hebben om te kunnen rondkomen en mee te kunnen doen
- Werken loont en ook voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt bereikbaar is
- Iedereen toegang heeft tot betaalbare en passende zorg of ondersteuning
- Huisuitzettingen worden voorkomen;
- Inwoners zoveel mogelijk passend en zelfstandig kunnen wonen.

Wat gaan we ervoor doen?
Inwoners voldoende middelen hebben om te kunnen rondkomen en mee te kunnen doen.

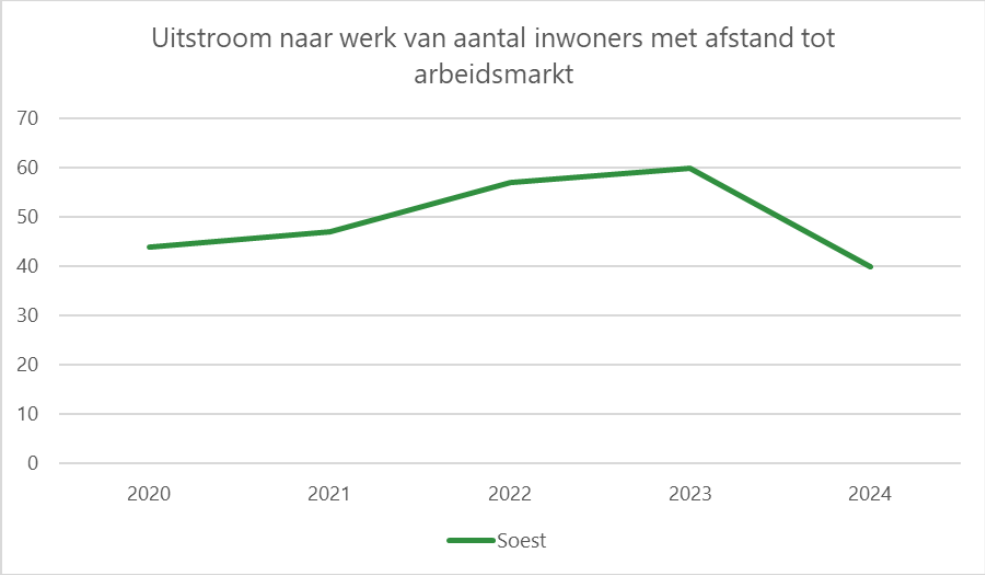
1. *Actie*: We pakken armoede en schulden onder werkenden en jongeren doelgericht aan, door communicatie af te stemmen op hun leefwereld, aanvraagprocedures te digitaliseren en het netwerk van scholen, werkgevers en jongerenwerk actief in te zetten.
Resultaat: Het bereik onder werkenden en jongeren neemt toe; meer mensen uit deze doelgroep krijgen tijdig de juiste ondersteuning bij armoede en schulden.
2. *Actie*: We gaan samen met formele en informele partners een platform opzetten gericht op het herkennen en tegengaan van armoede en schulden. In het evaluatierapport minimaregelingen is geadviseerd om een platform op te zetten voor het versterken en faciliteren van ontmoeting en gesprek.
Resultaat Meer inwoners worden op tijd geholpen, doordat signalen sneller worden opgepakt binnen het netwerk. We versterken tegelijk de sociale basis door structurele samenwerking en uitwisseling tussen formele en informele partners te faciliteren.
3. *Actie*: We willen kinderarmoede tegengaan door een integrale samenwerking met netwerkpartners, bijvoorbeeld in de ketenaanpak Kansrijke Start, om het bereik van kindregelingen te vergroten en ondersteuning beter te laten aansluiten.

Resultaat: Alle kinderen hebben dezelfde basis als het gaat om toegang tot voeding, onderwijs, gezondheid en sociale ontwikkeling. Meer kinderen die opgroeien in armoede maken gebruik van kindregelingen en ondersteuning.

Werken loont en ook voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt bereikbaar is.

1. *Actie*: We nemen drempels weg rondom het organiseren van beschutte werkplekken door de aanvraagprocedure te vereenvoudigen en meer ondersteuning te bieden vanuit onze sociale werkvoorziening RWA/Amfors.
   Resultaat: meer inwoners met een indicatie beschut werk hebben een passende werkplek.
2. *Actie*: we creëren meer participatieplekken en maken praktijkleren meer toegankelijk voor anderstaligen en statushouders.
   Resultaat: Meer anderstaligen en statushouders doen mee en werken concreet aan een toekomstplan voor financiële zelfredzaamheid.
3. *Actie*: We organiseren verschillende lokale activiteiten gedurende het jaar met het Regionaal Werkcentrum zoals spreekuren bij de bus van het werkcentrum op drukbezochte locaties in de gemeente.
   Resultaat: meer inwoners en werkgevers in onze gemeente maken gebruik van de dienstverlening van het Regionaal Werkcentrum.

Iedereen toegang heeft tot betaalbare en passende zorg of ondersteuning

1. *Actie:* Met de pilot integrale ingang sociaal domein onderzoeken we samen met onze welzijnsorganisaties en uitvoeringsorganisatie Eemkracht hoe we de toegang tot hulp en ondersteuning laagdrempelig en toegankelijk kunnen organiseren zodat inwoners niet van het ene loket naar het andere worden gestuurd.
   Resultaat: meer inwoners weten de weg te vinden naar hulp en ondersteuning.
2. *Actie*: Inwoners kunnen via een digitaal portaal rechtstreeks aanvragen indienen bij onze Uitvoeringsorganisatie Eemkracht en aanvraagprocedures worden vereenvoudigd.
   Resultaat: Inwoners kunnen makkelijker een aanvraag indienen en hebben eerder antwoord op hun aanvraag.

Huisuitzettingen worden voorkomen

1. *Actie:* We versterken de schulddienstverlening door de ondersteuning voor inwoners lokaal en zonder drempels in te richten. Dit doen we in samenwerking met de ketenpartners in de sociale basis.
   Resultaat: Inwoners krijgen eerder passende hulp bij geldzorgen, waardoor schulden minder snel escaleren en huisuitzettingen vaker worden voorkomen.
2. *Actie*: we willen thuislozen sneller vinden en ondersteunen bij het vinden van een passende woonplek.
   Resultaat: passende woonplek voor thuislozen.
3. *Actie*: we zetten ons er voor in om daklooshеid bij inwoners te voorkomen door vroege signalering en passende ondersteuning
   Resultaat: We bieden inwoners waar daklooshеid dreigt passende ondersteuning.

Inwoners zoveel mogelijk passend en zelfstandig kunnen wonen.

1. *Actie*: ondersteuning voor inwoners die uitstromen vanuit instellingen. Hen bieden wij ondersteuning om een goede start te bieden in Soest.
   Resultaat: Passende ondersteuning voor inwoners en de gemeente Soest komt de afspraken die gemaakt zijn in de kaderafspraken huisvesting aandachtsgroepen regio Amersfoort, waar de 'fair share afspraken' onder vallen na.

2. *Actie:* We spelen in op de toenemende vraag naar huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en hulpmiddelen door de bewustwordingscampagne 'bewust wonen, denk aan morgen!'.
   Resultaat: We bieden inwoners goede betaalbare ondersteuning bij veranderende woonbehoeften. Daardoor kunnen zij langer zelfstandig thuis wonen en meedoen in de samenleving.
3. *Actie:* we geven bemoeizorg aan kwetsbare inwoners waarbij dat noodzakelijk is.
   Resultaat: kwetsbare inwoners worden toegeleid naar passende zorg.
4. *Actie:* we breiden de bereikbaarheid van de SWOS uit.
   Resultaat: inwoners kunnen zowel in de ochtend als middag bij de SWOS terecht voor hun vragen en er is altijd een aanspreekpunt voor de vrijwilligers.

3. Mentale Weerbaarheid

Wat willen we bereiken?
We willen een gemeente zijn waar inwoners voldoende weerbaar zijn om met de uitdagingen van het leven om te kunnen gaan.

We willen dat:
Inwoners van Soest het vermogen hebben of verkrijgen om met tegenslagen, stress en veranderingen om te gaan, terwijl ze regie houden over hun eigen leven. Het draait om veerkracht, sociale verbondenheid, zelfvertrouwen en perspectief.

- Inwoners zelf regie hebben over hun eigen leven;
- Jongeren en 65-plussers zich niet eenzaam voelen;
- Jongeren vertrouwen hebben in de toekomst;
- Jongeren geen overmatige stress ervaren maar zich goed voelen en zichzelf accepteren

Wat gaan we ervoor doen?
1. *Actie:* Samen met de lokale coalitie voeren we het jaarplan uit rond eenzaamheid. De focus ligt op het versterken van de signaleringsfunctie, het vergroten van de bekendheid van het Signaalpunt Eenzaamheid en het zorgen voor een toegankelijk en herkenbaar aanbod. Daarnaast sluiten we aan bij initiatieven zoals de Week van de Ontmoeting om ontmoeting en verbinding te stimuleren.
   Resultaat: De signaleringsfunctie wordt versterkt en partners voelen meer gedeelde verantwoordelijkheid. Het Signaalpunt is beter zichtbaar, waardoor inwoners sneller de juiste ondersteuning vinden. Het aanbod tegen eenzaamheid is toegankelijker en overzichtelijker, en door gezamenlijke inzet wordt de aanpak breder gedragen in de gemeente.
2. *Actie:* In 2026 starten we met het opstellen van domein overstijgend suïcidepreventiebeleid om suïcidale gedachten te signaleren, veiligheid in te schatten en de ander te stimuleren om hulp te zoeken.
   Resultaat: Meer bewustzijn onder inwoners, scholen, hulpverleners en professionals over suïcide, signalen en bespreekbaarheid.
3. *Actie:* Het Spreekuur Jeugd GGZ wordt tijdelijk uitgebreid met één medewerker om de wachttijden te verkorten, vroegtijdige signalering te verbeteren en passende hulp

sneller in te zetten. Ook verhuist het team naar de Molenstraat, waar zij een volwaardig eigen plek krijgen.
Resultaat: Door uitbreiding van het Spreekuur Jeugd GGZ met één medewerker worden wachttijden verkort en de toegang tot passende hulp verbeterd. Dit draagt bij aan vroegtijdige signalering, voorkomt escalatie van problematiek en versterkt de samenwerking met huisartsen. Bovendien leidt het tot minder doorverwijzingen naar de specialistische jeugdhulp van MetMaya en daarmee tot kostenbeheersing.

4. *Actie:* Join Us organiseert wekelijks groepsbijeenkomsten voor twee groepen van 8-10 jongeren gericht op het tegengaan van eenzaamheid, het versterken van hun persoonlijk netwerk en het stimuleren van persoonlijke uitdagingen. Dit bevordert zowel hun mentale als fysieke gezondheid door meer beweging en ondernemerschap.
   Resultaat: In 2026 leidt de activiteit Join Us tot minder eenzaamheid onder jongeren en een grotere maatschappelijke betrokkenheid, waardoor zij een zinvoller leven leiden en meer bijdragen aan de samenleving. De activiteit wordt breed onder de aandacht gebracht via sociale media, kranten en interviews.
5. *Actie:* In 2026 begeleidt Homies 17 gezinstrajecten waarbij vrijwilligers gezinnen met jonge kinderen ondersteunen via een begeleid vrijwilligersprogramma. Daarnaast worden netwerkgesprekken gevoerd en meerdere informatie- en PR-activiteiten georganiseerd om de activiteit en de mogelijkheden van Homies binnen gemeente Soest verder bekend te maken.
   Resultaat: Gezinnen ervaren meer stabiliteit en ondersteuning, de sociale basis wordt versterkt en het netwerk rondom de gezinnen wordt uitgebreid. Hierdoor groeit de kans op een kansrijke start voor jonge kinderen en worden ouders effectief ontlast en versterkt.
6. *Actie:* In 2026 wordt in Soest het Zorgoppas-project ingezet om ouders met zorgbehoevende kinderen te ondersteunen bij het vinden van gespecialiseerde, betaalbare oppas. Dit wordt gefinancierd vanuit het innovatiebudget. Dit gebeurt in samenwerking met het Jeugdteam en lokale zorgpartners, inclusief een toewijzingssysteem om de juiste gezinnen te bereiken. Daarnaast wordt het project actief gecommuniceerd naar ouders en professionals via diverse kanalen.
   Resultaat: Meer ouders van zorg-intensieve kinderen ervaren minder overbelasting doordat zij betrouwbaar en deskundig oppas krijgen, wat hun mentale gezondheid en sociale deelname verbetert. Dit draagt bij aan een betere balans tussen zorg en ontspanning, vergroot de kansengelijkheid en bevordert maatschappelijke inclusie binnen Soest.
7. *Actie:* In 2026 zijn schooljongerenwerkers van Stichting Balans 32 uur per week aanwezig op het Griftlandcollege. Zij bieden laagdrempelige ondersteuning door signalering, preventie, voorlichting en ambulante begeleiding. Daarnaast ondersteunen zij docenten en verwijzen leerlingen door naar passende hulp. Er wordt ingezet op het versterken van relaties met leerlingen en het vergroten van mentale weerbaarheid en kansengelijkheid.
   Resultaat: Jongeren op het Griftlandcollege worden eerder gezien en geholpen, wat uitval en escalatie voorkomt. De mentale weerbaarheid en sociaal-emotionele gezondheid van leerlingen verbetert, terwijl docenten beter worden ondersteund in het

omgaan met complexe gedragsvragen. Dit draagt bij aan een veilige en kansrijke leeromgeving en versterkt de verbinding tussen school, jongerenwerk en zorg.

8. *Actie:* Welzijnscoaches vergroten de bewustwording bij eerstelijnsprofessionals om patiënten toe te leiden naar het welzijnsaanbod en dragen bij aan kennis van het lokale welzijnsaanbod binnen de eerstelijnszorg in Soest.
   Resultaat: Alle huisartsen in de gemeente Soest zijn bekend met Welzijn op Recept en integreren dit in hun werkwijze. Het vergroten van het welbevinden van inwoners door deelname aan welzijnsinterventies, het verhogen van veerkracht en eigen regie en het verlagen zorggebruik in eerste lijn.

4. Kansengelijkheid

Wat willen we bereiken?
We willen dat ieder kind in onze gemeente dezelfde kansen heeft om (normaal) te kunnen opgroeien en zijn talenten te kunnen ontplooien. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen.

We willen dat:
- Ieder kind een kansrijke start heeft
- Kinderen die ondersteuning of zorg nodig hebben dat zo licht en nabij mogelijk krijgen
- Ieder kind zoveel mogelijk onderwijs kan volgen in onze eigen gemeente

Wat gaan we ervoor doen?

Ketenaanpak Kansrijke Start (zie opgave Kansengelijkheid);

1. *Actie:* De coördinator Kansrijke Start versterkt en vergroot de bestaande samenwerking tussen zorg, welzijn, onderwijs en gemeente, zodat in 2026 meer professionals getraind zijn in hechting, verbindingstaal en kansrijk opgroeien.
   Resultaat: In 2026 hebben meer kinderen een gezonde, veilige en kansrijke start in de regio Eemland. We zetten in op 3 activiteiten:
2. *Actie:* Nu Niet Zwanger (GGD): Voorlichting en begeleiding gericht op het voorkomen van ongeplande zwangerschap en het bevorderen van gezonde keuzes onder jongeren en jonge volwassenen, Dit gebeurt via samenwerking met gezondheidsinstanties en maatschappelijke partners.
   Resultaat: Meer jongeren worden benaderd ter bevordering van het maken van bewuste keuzes rondom zwangerschap en gezondheid, wat leidt tot een vermindering van ongeplande zwangerschappen en een betere startpositie voor jonge gezinnen.
3. *Actie:* Stevig Ouderschap: Trainingen en systemische begeleiding gericht op het versterken van ouderschap, met focus op hechting, verbindingstaal en het ondersteunen van ouders in het opvoeden en omgaan met stressfactoren.
   R*esultaat:* Ouders zijn beter toegerust om een stabiele en ondersteunende opvoedomgeving te bieden, wat leidt tot meer veerkracht in gezinnen en een positieve invloed op de ontwikkeling van het kind.
4. *Actie:* Team Jonge Kind en Jij: Het project 'Team Jonge Kind en Jij' biedt gespecialiseerde ondersteuning bij hechtingsproblemen tussen ouder en kind, met trainingen en preventieve begeleiding door professionals vanuit Welzin, Jeugdteam en

gedragswetenschappers.
Resultaat: Verbeterde hechting en verbinding tussen ouder en kind, wat bijdraagt aan een gezonde mentale en emotionele ontwikkeling en het voorkomen van langdurige zorgvragen. Op dit moment krijgen 34 gezinnen begeleiding.

Meer Aandacht voor de ziekgemelde leerling (MAZL)-trajecten

Actie: In 2026 zetten we regionaal de uitbreiding van het aantal MAZL-trajecten voort met 1,7% als aanvulling op de basis van 1%. Tegelijkertijd onderzoeken we regionaal, in samenspraak met de scholen en de GGDrU, of de MAZL- methodiek op de juiste wijze wordt uitgevoerd.
Resultaat: Inzicht in de o.a. de samenwerking tussen de scholen en de GGDrU op het gebied van ziekteverzuimbegeleiding, waardoor we in 2027 een afweging kunnen maken voor de benodigde aanvullende inkoop van MAZL-trajecten.

Voortijdig schoolverlaters

Actie: we zorgen voor een sluitende aanpak rondom voortijdig schoolverlaters en jongeren zonder startkwalificatie door een vernieuwde samenwerking met het Doorstroompunt, mbo, pro/vso scholen, onze uitvoeringsorganisatie Eemkracht en de jobcoach van Balans.
Resultaat: minder jongeren verlaten voortijdig school, zijn werkloos of hebben geen dagactiviteit.

5. Meedoen en Inclusie

Wat willen we bereiken?
We streven naar een inclusieve lokale samenleving waar iedereen kan meedoen en niemand wordt gediscrimineerd.

We leggen binnen de integrale visie sociaal domein focus op:

- Minderheden en de LHBTIQA+ gemeenschap voelen zich veilig in onze gemeente
- Kwetsbare inwoners doen mee in onze samenleving
- Vrijwilligers en mantelzorgers voelen zich voldoende ondersteund
- Inwoners met verschillende achtergronden zoeken verbinding met elkaar

Wat gaan we ervoor doen?

Minderheden en de LHBTIQA+ gemeenschap voelen zich veilig in onze gemeente

1. *Actie:* We bevorderen in 2026 de bekendheid van Artikel 1 Midden Nederland en het meldpunt voor discriminatie door promotie via sociale media en lokale huis aan huisbladen. Daarnaast versterken we de samenwerking met Artikel 1 Midden Nederland. We weten dat op dit moment het aantal meldingen achterblijft bij de discriminatiecijfers. Door melding krijgen we beter zicht op het probleem.
   Resultaat: Meer slachtoffers van discriminatie doen een melding bij meldpunt discriminatie (ten opzichte van 2025).
2. *Actie:* We vergroten de bewustwording en bespreekbaarheid van LHBTIQA+-thema's. We tonen actief onze steun aan de LHBTIQA+-gemeenschap, bijvoorbeeld rond

Coming Out Day en Paarse Vrijdag. Daarnaast versterken we de samenwerking met regiogemeenten en realiseren gezamenlijke doelen. Intern werken we aan inclusie, onder andere door samen te werken met het fysieke domein en HR.
Resultaat: LHBTIQA+-thema's zijn bespreekbaar en meer inwoners voelen zich meer welkom. Inclusie en diversiteit krijgen breder draagvlak en zijn een gedeelde verantwoordelijkheid. Initiatieven vanuit de samenleving op dit vlak worden ondersteund en waar mogelijk voortgezet.

Kwetsbare inwoners doen mee in onze samenleving

1. *Actie:* In 2026 starten we met een nieuw meerjarig contract voor het taalonderwijs aan inburgeraars. Wanneer dit een nieuwe taalaanbieder is zorgen we voor een goede overgang en afbouw.
   Resultaat; We zijn in 2026 gestart met een passende taalaanbieder voor inburgeraars. Waar nodig is wordt de samenwerking met de vorige taalaanbieder zorgvuldig afgebouwd.
2. *Actie:* We zetten in op duale trajecten, waarin inburgeraars gelijktijdig actief participeren en de taal leren. Werk en vrijwilligerswerk zijn hierbij belangrijke speerpunten, naast sport- en cultuurdeelname en bredere vormen van meedoen in de samenleving.
   Resultaat; Meer inburgeraars nemen in 2026 actief deel aan de samenleving via (vrijwilligers)werk, opleiding of sport- en cultuuractiviteiten (ten opzichte van 2025)
3. *Actie:* Op basis van behoeftenonderzoek uitgevoerd in 2025 zoeken we in 2026 naar een optimale mix van vervoersvoorzieningen voor ouderen en kwetsbare inwoners zodat wij hen ondersteunen in hun mobiliteitsvraag, wat kan bestaan uit regulier wmo vervoer en vrijwilligersvervoer.
   Resultaat: Ouderen kunnen optimaal blijven deelnemen aan het maatschappelijk verkeer door diverse vervoersvoorzieningen (regulier WMO-vervoer en vrijwilligersvervoer).
4. *Actie:* We promoten het Volwassenfonds Sport, kunst en cultuur en evalueren of met deze pilot meer inwoners met een laag inkomen zijn gaan bewegen of meedoen aan culturele activiteiten.
   Resultaat: We hebben de opbrengsten van de evaluatie waarmee we een zorgvuldige afweging kunnen maken over continuering van het Volwassenfonds.

Vrijwilligers en mantelzorgers voelen zich voldoende ondersteund

1. *Actie:* We willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. Dit doen we door goed vindbaar te zijn. De positionering van het Steunpunt Mantelzorg in relatie tot de sociale basis en de nieuwe uitvoeringsorganisatie krijgt daarom extra aandacht in 2026.
   Resultaat: Mantelzorgers weten het steunpunt en de juiste ondersteuning beter te vinden.
2. *Actie:* We willen vrijwilligersorganisaties, zoals Hulp in praktijk en Present (financieel) ondersteunen en waarderen voor hun sociale activiteiten. Deze organisaties zijn van grote waarde voor sociale cohesie, het zorgen voor, en omzien naar elkaar via allerlei projecten en activiteiten.
   Resultaat: Vrijwilligers voelen zich gesteund en gewaardeerd voor hun sociale inzet.

Inwoners met verschillende achtergronden zoeken verbinding met elkaar

1. *Actie: Binnen sport- en cultuurparticipatie wordt in 2026 ingezet op inclusie. (zie acties in 3.3)*

Inwoners met verschillende achtergronden zoeken verbinding met elkaar

1. *Actie:*
   Het ondersteunen van de Buurtkeuken, met wekelijkse ontmoetingsmomenten en gezonde maaltijden om eenzaamheid te verminderen, sociale samenhang en verbinding te versterken en gezond gedrag te stimuleren.
   Resultaat:
   Minstens 150 unieke inwoners nemen jaarlijks deel aan de Buurtkeuken; meer bewoners ervaren sociale verbinding en eten gezonder, waarmee bijgedragen wordt aan het verminderen van eenzaamheid en bewuster omgaan met gezond eten.
2. Actie:
   Wekelijks faciliteren van ontmoetingsmomenten in de huiskamer van Smitsveen, waarbij bewoners zelf activiteiten organiseren met ondersteuning van Sociaal Makelaars, gericht op het versterken van sociale contacten en inclusie in de wijk.
   Resultaat:
   Meer dan 100 bewoners nemen deel aan zelfgeorganiseerde ontmoetingsactiviteiten, waardoor sociale verbindingen groeien en de betrokkenheid tussen bewoners en hulpverleners toeneemt.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

- Uitvoeringsorganisatie BBS (vanaf 1-1-2026 Eemkracht)
- GGD regio Utrecht
- Regio Amersfoort
- RWA/Amfors

Stakeholders:

- Maatschappelijke organisaties
- Gecontracteerde zorgaanbieders
- Onderwijs
- Inwonersparticipatieraad

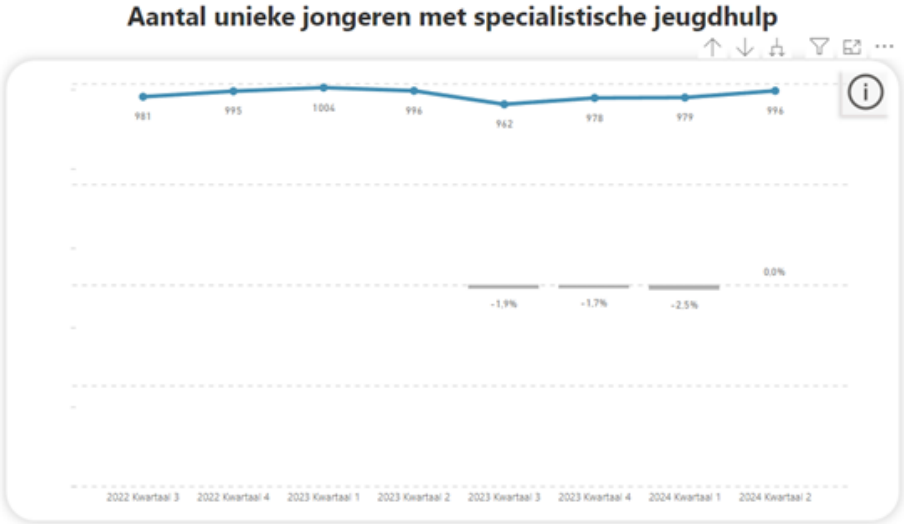
Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sociaal domein	L	62,611	67,059	**69,120**	67,343	67,376	66,912
	B	14,858	14,832	**15,681**	15,487	15,487	15,487
Resultaat		**47,753**	**52,227**	**53,439**	**51,856**	**51,889**	**51,425**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-2,061**	-284	-317	147
Baten				**850**	655	655	655
Resultaat				**-1,212**	371	339	803

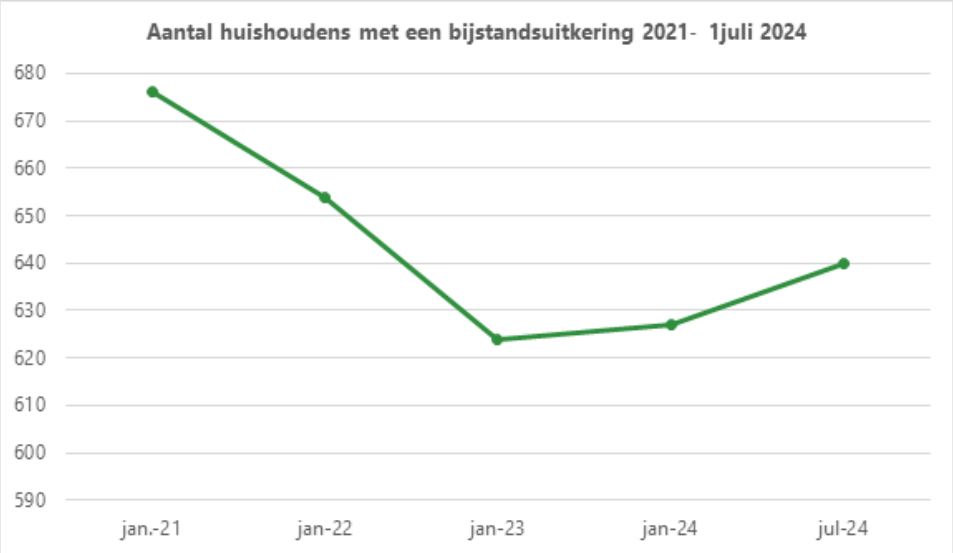
De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Daling onderhoudskosten door fluctuatie in meerjarenonderhoudsraming welzijnsgebouwen € 400.000.
- Implementatie WMO inkoop € 250.000.
- Daling budget innovatie middelen € 150.000.
- De kosten voor jeugdzorg nemen toe met € 625.000 als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen conform contract afspraken.
- Tijdelijke Uitbreiding spreekuur JGGZ € 100.000.
- Versterken sociale basis € 209.000.
- Loon- en prijsontwikkelingen huishoudelijke hulp € 160.000.
- Lagere bijdrage binnen de gemeenschappelijke regeling RWA € 377.000.
- In 2025 was er geoormerkt budget voor overdracht en realisatie van opvang vluchtelingen naar beheerorganisatie van € 600.000.
- Kosten voor uitkeringen en BBZ stijgen met € 1.500.000, daar staat tegenover dat de verwachte BUIG inkomsten zullen stijgen met € 1.400.000.

Indicatoren

Bron: RISB

Bron: BBS

Aantal inwoners met indicatie ambulante begeleiding

Bron: RISB

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum Besluit
Integrale Visie Sociaal Domein 2024-2028	'In verbinding samen doen'. We zorgen voor een zorgzaam en veerkrachtig Soest. De Visie schetst de richting voor het sociaal domein voor de komende jaren. Het geeft de hoofdlijnen van het beleid aan op basis van de huidige situatie.	2023
Gezondheidsakkoord Samen sterker Eemland	Binnen 'Samen Sterker' werken verschillende organisaties samen om goede zorg voor iedereen mogelijk te maken. Door in te zetten op preventie en goede zorg ervaren de inwoners van het Eemland een goede gezondheid. De thema's zijn: kwetsbare ouderen, spoedzorg, psychische kwetsbaarheid, preventie, chronische aandoeningen, digitaal netwerk platform, wonen en zorg en arbeidsmarkt.	2021

Regiovisie Samen in de Wijk	De regiovisie Samen in de Wijk beschrijft de visie van de regio over de doorontwikkeling van ondersteuning met noodzakelijk verblijf. Uitgangspunten hierbij zijn: • Inwoners leven samen in de wijk. • Professionals werken samen in de wijk. • We ondersteunen de wijk.	2021
Regiovisie Specialistische jeugdhulp	De regiovisie beschrijft de visie op de samenwerking in de regio in de jeugdhulp. Uitgangspunten hierbij zijn: • We werken vanuit de leefwereld en doen dat systeemgericht. • We werken samen met het netwerk. • We kijken naar wat iemand kan, wat iemand wil en aanvullend nodig heeft. Waar dat nodig is, beschermen we. • We bieden professionals de ruimte om te kunnen doen wat nodig is en wat werkt. • We bieden de jeugdhulp nabij aan.	2021
Verordening Jeugdhulp Soest 2025	Op grond van de Jeugdwet is de gemeenteraad verplicht een Verordening Jeugd vast te stellen. Deze verordening regelt de rechten en plichten die jeugdigen en ouders hebben op grond van de Jeugdwet.	2025
Verordening Werk en Participatie 2024 gemeente Soest	In deze verordening staan de regels over werk en participatie op grond van de Participatiewet. De regels in deze verordening beschrijven de voorzieningen om inwoners aan het werk te helpen of te laten participeren.	2024
Verordening Minimafonds	Verordening Minimafonds	2017
Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2018 gemeente Soest	Op grond van de Participatiewet is de gemeente verplicht regels vast te stellen omtrent de individuele inkomenstoeslag	2018
Beleidsregels Bijzondere Bijstand 2023 gemeente Soest	Op grond van de Participatiewet kan het college regels vaststellen omtrent het verstrekken van bijzondere bijstand	2023
Hervormingsagenda Jeugd	De Hervormingsagenda Jeugd bevat een omvangrijk pakket afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. In 2023 hebben de gemeenten ingestemd met de Hervormingsagenda Jeugd.	2023
Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming	Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming is ontwikkeld omdat de ondersteuning en bescherming aan kinderen, gezinnen en huishoudens beter kan en moet. Wij werken hier regionaal aan en verhouden ons tot de aanbevelingen.	2021
Integraal Zorg Akkoord (IZA)	In het Integraal Zorgakkoord staan afspraken tussen de overheid en een groot aantal partijen in de zorg. Het doel is de zorg in Nederland te verbeteren en voor te bereiden op de toekomst.	2022
Innovatiefonds Sociaal Domein	De subsidieregeling ten behoeve van het mogelijk maken van nieuwe ideeën en initiatieven voor kwetsbare inwoners. Op basis van de Integrale Visie Sociaal Domein.	2025
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	Gemeenten en GGD'en, zorgverzekeraars en VWS werken samen aan een gezond en actief leven voor iedereen. In het GALA-akkoord staat hoe in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk. En welke stappen gezet worden om dat te bereiken.	2023
De Verordening Maatschappelijke Ondersteuning	In deze verordening staan de regels omtrent ondersteuning op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	2021

Nadere Regels Beschermd Wonen	Deze nadere regels zijn een uitwerking van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning.	2023
Nadere Regels Landelijke Toegankelijkheid Maatschappelijke Opvang	Deze nadere regels zijn een uitwerking van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning.	2023
Algemene Subsidieverordening Gemeente Soest	Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Soest houdende regels omtrent subsidie.	2020
Gemeenschappelijke regeling samenwerking sociaal domein Baarn, Bunschoten, Soest	De gemeenschappelijke regeling samenwerking sociaal domein Baarn, Bunschoten, Soest beschrijft de afspraken die tussen deze gemeentes zijn gemaakt over de samenwerking in het sociaal domein.	2022

Deelprogramma 3.2 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Voor het onderwijs aan onze kinderen en jongeren zijn we in Soest en Soesterberg goed op koers. Onze 18 basisscholen en één middelbare school bieden samen met kinderopvangorganisaties een sterke basis. Daarnaast heeft Soest ook een school die Speciaal Onderwijs aanbiedt, en een school die voorziet in Speciaal Voortgezet Onderwijs. Samen halen we het beste uit onze kinderen.
Daarnaast bereiden wij ons voor op de komst van een nieuwe basisschool in Soest. Vanaf schooljaar 2026/2027 start De Parel. Met de komst van de nieuwe school komt er ook een scholenbestuur bij in Soest. Stichting voor onderwijs op Islamitisch grondslag in Midden- en Oost-Nederland (SIMON). Zij worden onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Daarin werken we nauw samen met alle schoolbesturen en kinderopvangpartners en het Samenwerkingsverband. Verder werken we ook samen met scholen en maatschappelijke organisaties. Met deze samenwerking zorgen we ervoor dat ieder kind in Soest en Soesterberg een passende opvang- of onderwijsplek krijgt. Dat begint al bij de peuters. Peuters met een (mogelijke) taal- of ontwikkelachterstand verwijzen we actief naar voorschoolse educatie met extra ondersteuning. Zo zorgen we voor een sterke start op de basisschool. We investeren daarnaast in het verbeteren van leesvaardigheid. Samen met maatschappelijke partners pakken we dit gericht aan, zodat onze leerlingen beter voorbereid zijn op hun toekomst.

Onderwijshuisvesting is en blijft een belangrijk aandachtspunt. Het integraal huisvestingsplan 2024-2028 valt onder deelprogramma 1.4 Accommodaties en eigendommen. Hiermee zorgen we dat schoolgebouwen passen bij het onderwijs van nu én de toekomst. Samen bouwen we aan een sterke en kansrijke omgeving voor álle kinderen en jongeren in onze gemeente.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Goede gezondheid en welzijn: Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden.

Door ouders tijdelijk financieel te ondersteunen bij de opvang van de kinderen werken wij aan een goede gezondheid en welzijn van ouders en kinderen.

Kwaliteitsonderwijs: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.

Door in te zetten op goed onderwijs en het terugdringen van taalachterstanden werken we aan kwalitatief goed onderwijs.

Ongelijkheid verminderen: Dring ongelijkheid in en tussen landen terug.
Met inzet op onderwijsachterstanden beleid zetten we in op het verminderen van ongelijkheid en terugdringen van segregatie.

Vanuit de Visie Sociaal Domein dragen we vanuit dit deelprogramma bij aan het bevorderen van Kansengelijkheid.

Wat gaan we ervoor doen?

- Samen met onze partners verder uitvoering geven aan het Onderwijsachterstandenbeleid.
- We zorgen voor leerlingenvervoer dat goed aansluit bij de vraag voor iedereen die het nodig heeft.
- Onderwijszorg en jeugdzorg sluiten beter bij elkaar aan
- Bij (dreigende) schooluitval zetten wij in om leerlingen weer zoveel mogelijk terug te krijgen in het onderwijs.
- We zorgen voor een goede overdracht van voorschoolse educatie kinderopvang naar de basisschool.

Onderwijsachterstandenbeleid

In 2026 geven wij verder uitvoering aan Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) Soest 2024-2026. In 2027 start de nieuwe OAB periode. Daarvoor wordt in 2026 samen met de partners gewerkt aan nieuw Onderwijsachterstandenbeleid voor de periode 2027-2030.

Ook in 2026 blijven wij inzetten op passende kinderopvang om daarmee de stijgende problemen van de kinderen in de VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) terug te dringen. Denk hierbij aan gedragsproblematiek op jonge leeftijd. Er is veel inzet nodig op de samenwerking tussen de gemeente, schoolbesturen, scholen, het Samenwerkingsverband en VVE kinderopvangpartijen in de gemeente Soest.

Leerplicht

Wij geven alle leer- en kwalificatieplichtige jongeren in onze gemeente toegang tot passend onderwijs. We spreken liever van leerrecht dan leerplicht: ieder kind heeft recht op goed onderwijs.

We blijven daarbij actief samenwerken met het Doorstroompunt in Amersfoort om jongeren zonder startkwalificatie te begeleiden richting onderwijs of werk. Ons doel is dat elke jongere een startkwalificatie behaalt, zodat de kans op werk toeneemt. Daarom versterken we de samenwerking tussen scholen, jeugdhulp en onderwijs. Vanaf januari 2026 breiden we deze aanpak uit naar jongeren tot en met 27 jaar. Zo bieden we langere begeleiding aan voor wie dat nodig heeft. In het voortgezet onderwijs blijven we aandringen op kortere wachttijden voor de taalklas in Amersfoort. We willen dat elke jongere snel naar school kan.

Vanaf 2026 wordt er extra ingezet op preventie van verzuim, dit conform ons voorstel in de Kadernota. Om daarmee de toename in verzuimmeldingen ten opzichte van de afgelopen jaren terug te dringen en te voorkomen. Door meer in te zetten op preventie wordt handhaving en verzuim voorkomen.

Leerlingenvervoer

De ambitie is om voor alle kinderen in Soest en Soesterberg een passende plek te vinden op een school dichtbij huis. Soms is speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs het best passend. In die gevallen gaan kinderen vaak naar regionale scholen, bijvoorbeeld in Amersfoort. Leerlingenvervoer is dan soms nodig. Afhankelijk van de leeftijd van het kind en de mogelijkheden van de ouders.

Het streven is dat de nieuwe Verordening Leerlingenvervoer eind 2025 wordt vastgesteld. Vervolgens gaan we in 2026 werken conform deze nieuwe verordening. Daarbij zetten wij verder in op de zelfredzaamheid van de kinderen en de ouders. We blijven daarbij als eerste kijken wat ouders zelf kunnen, of wat kan er worden geregeld binnen het netwerk van het gezin. Of dat een kind zelfstandig naar school kan of onder begeleiding met het openbaar vervoer of de fiets naar school. Pas als dat allemaal niet mogelijk is, wordt er leerlingenvervoer georganiseerd.

Met wie werken we samen?

Schoolbesturen, de kinderopvang die ook voorschoolse Educatie VE aanbieden, het samenwerkingsverband SWV de Eem en andere lokale en regionale maatschappelijke organisaties.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Onderwijs	L	6,666	6,198	**8,476**	7,023	6,995	6,968
	B	2,032	1,691	**1,516**	1,516	1,516	1,516
Resultaat		**4,635**	**4,507**	**6,960**	**5,507**	**5,479**	**5,452**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-2,278**	-826	-797	-770
Baten				**-175**	-175	-175	-175
Resultaat				**-2,453**	-1,000	-972	-944

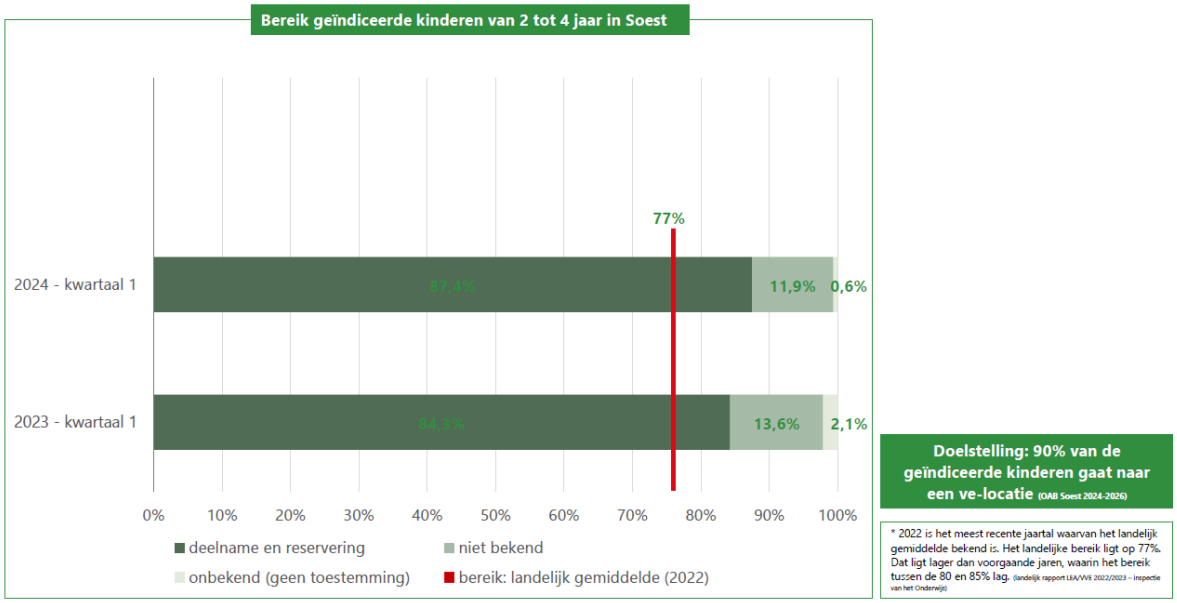
De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:

- Restant boekwaarde Griftland College € 2.200.000
- Inkomsten Rijk voor onderwijskansenbeleid daalt met € 243.000.

Indicatoren

Ons doel is dat zoveel mogelijk peuters met een taal en/of ontwikkelachterstand gebruik maken van de peuteropvang. Daarbij krijgen ze extra taalondersteuning via voorschoolseducatief programma. Om dit doel te bereiken werken we samen met de GGD en de kinderopvang met VE. Wij maken sinds 2023 gebruik van de Peutermonitor. Hierin hebben wij goed overzicht van het bereik van de kinderen met een indicatie van de GGD voor Voor- en

Vroegschoolse educatie. Ons doel is om een bereik te hebben van 90% van de geïndiceerde peuters.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Onderwijsachterstandenbeleid Soest 2024-2026	Onderwijsachterstandenbeleid Soest 2024-2026	College, december 2023
Visie sociaal domein	Visie sociaal domein	Raad 2023
Verordening Leerlingenvervoer	Verordening Leerlingenvervoer	Raad, 2015

Deelprogramma 3.3 Sport, kunst en cultuur

We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners uit Soest en Soesterberg bewegen, sporten, spelen en cultureel actief zijn. Beide beleidsterreinen zijn belangrijke dragers in het model van positieve gezondheid. Ze dragen bij aan gezondheid, sociale cohesie, persoonlijke expressie en ontwikkeling en daarmee aan preventie. Samen met betrokken partners zetten wij ons in voor een zorgzaam en veerkrachtig Soest met actieve en gezonde inwoners. Hiermee zijn sport en cultuur twee belangrijke onderdelen van de Soester samenleving.

In de Integrale visie Sociaal domein (zie paragraaf 3.1) zijn vijf opgaven benoemd. De pijlers in de nota sporten en bewegen (2024-2028) en de cultuurnota (2024-2028) sluiten hierbij aan. Gezamenlijk werken wij integraal aan deze opgaven. Lichamelijke activiteit (bewegen en sporten) levert bijvoorbeeld een bijdrage aan de opgave *Gezonde leefstijl*. Via de pijler *Inclusief Sporten en bewegen* wordt hier ook een bijdrage aan geleverd. En voor bijvoorbeeld de opgave *Mentale weerbaarheid* is het belangrijk een sociaal netwerk te hebben en jezelf te ontplooien. De pijler *Cultuur doe je samen* sluit hier goed op aan.

Daarnaast zijn sport en cultuur integraal opgenomen in de Brede SPUK. Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Preventieakkoord en Sportakkoord II werken wij via een samenhangende lokale aanpak aan de gezondheid en participatie van onze inwoners en aan de sociale basis. Inzet op preventie is hierbij een belangrijk onderdeel.

Global goals

Met het deelprogramma sport en bewegen dragen wij bij aan de volgende global goals:

- Geen armoede en bevorderen gelijkheid (bijv. Jeugdfonds en Volwassenfonds sport);
- Gezondheid en onderwijs (bijv. bijdragen aan een goede fysieke en mentale gezondheid);
- Duurzaamheid (bijvoorbeeld energiezuinige sportaccommodaties die weinig CO2 uitstoten).

Sport

Wat willen we bereiken?

In 2026 geven wij verder uitvoering aan de drie pijlers uit de nota sporten en bewegen 2024-2028. Deze pijlers sluiten aan bij de opgaven vanuit het sociaal domein. De drie pijlers zijn:

1. Inclusief sporten en bewegen

Ook in 2026 zetten wij in op meer inwoners meer te laten sporten en bewegen. Dit omdat sporten en bewegen o.a. positieve effecten hebben op de gezondheid en onze inwoners hierdoor een gezondere leefstijl krijgen.

2. Toekomstbestendige sportinfrastructuur

In 2026 werken wij verder aan een sportinfrastructuur die uitnodigend, faciliterend en toegankelijk is voor iedereen om te sporten en te bewegen. Een goede sportinfrastructuur bevordert het sporten en bewegen van onze inwoners en hierdoor gaat het sport- en beweeggedrag van onze inwoners omhoog.

3. Vitale sport- en beweegaanbieders

Onze sport- en beweegaanbieders willen wij goed uitrusten en ondersteunen voor de opgaven waar zij voorstaan. Hierdoor zijn de aanbieders vitaal en meer toekomstbestendig en kunnen zij hun leden en klanten beter bedienen en vasthouden.

Wat gaan we ervoor doen?

Om onze ambities te realiseren zetten we in 2026 in op een aantal concrete acties:

Inclusief sporten en bewegen

1. *Actie:* Wij zetten voor de diverse doelgroepen buurtsportcoaches in om inwoners meer te laten sporten en bewegen via o.a. programma's vanuit de Brede SPUK. Ze richten zich op het vergroten van de sportdeelname en een gezondere leefstijl voor alle inwoners.
   Resultaat: Onze inwoners sporten en bewegen meer ten opzichte van voorgaande jaren. Dit moeten leiden tot een fittere en gezondere bevolking.
2. *Actie:* Wij zetten ons in om samen met de partners en werkgevers van de buurtsportcoaches om per kwartaal de uitvoerplannen van de activiteiten te bespreken en monitoren.
   Resultaat: De buurtsportcoachregeling wordt effectiever uitgevoerd.
3. *Actie:* Wij voeren samen met een afvaardiging van de partners vanuit het onderwijs, sport en buurtsportcoaches de actiepunten uit die opgenomen zijn in het Lokaal Sportakkoord
   Resultaat: Het realiseren van de acties die opgenomen zijn in het Lokaal Sportakkoord met als overkoepelend doel de toekomstbestendigheid van sporten en bewegen te vergroten. Zoals bijvoorbeeld een veilige en prettige sportomgeving, waarin respect en plezier centraal staan.
4. *Actie:* In samenwerking met ouders en het onderwijsveld, zetten wij in op het verhogen van de motorische ontwikkeling van kinderen door middel van beweegtesten op school en Motorische Remedial Teaching (MRT) aanbod door buurtsportcoach jeugd.
   Resultaat: De motorische ontwikkeling van kinderen is verhoogd.

5. *Actie:* We bieden ondersteuning aan sportaanbieders aan om de sociale veiligheid bij sportaanbieders te verhogen.
   Resultaat: Sportaanbieders hebben meer bewustzijn voor het thema sociale veiligheid waardoor sporters zich veiliger voelen en iedere sporter zich welkom voelt.
6. *Actie:* Wij gaan het digitaal sportplatform evalueren.
   Resultaat: Meer sportaanbieders en inwoners bezoeken (vaker) het digitaal sportplatform om kennis te maken met beweegaanbod.
7. *Actie:* Wij evalueren de inzet van het volwassenfonds.
   Resultaat: Er is inzicht in de eerste ervaringen rondom de invoering van het Volwassenfonds Sport en Cultuur

Toekomstbestendige sportinfrastructuur

1. *Actie:* Wij onderhouden onze gemeentelijke sportaccommodaties.
   Resultaat: De gemeentelijke sportaccommodaties voldoen zo veel als mogelijk aan de NOC*NSF normen. Gebruikers voelen zich veilig en prettig als ze gebruik maken van de gemeentelijke sportaccommodaties en ervaren relatief weinig storingen.
2. *Actie*: Wij doen onderzoek hoe we de gemeentelijke sportparken breder kunnen inzetten voor a) andere maatschappelijke doelen (open sportparken) en b) hoe we dubbelgebruik mogelijk kunnen maken.
   Resultaat: Wij hebben inzicht in hoe we onze sportparken breder kunnen inzetten (functiemening) zodat meer doelgroepen en andere sportverenigingen/-aanbieders gebruik maken van de sportparken en de sportparken beter benut worden.
3. *Actie:* Wij onderzoeken hoe wij de buitenruimte 'sportiever' kunnen inrichten. Dit in afstemming met de Omgevingsprogramma's. Hierbij werken wij integraal samen met het fysieke domein.
   Resultaat: Wij hebben inzicht in factoren die een rol spelen bij het sportiever inrichten van de buitenruimte om meer inwoners gebruik te laten maken van de buitenruimte als ze willen sporten en bewegen.
4. *Actie:* We geven uitvoering aan de gemeentelijke routekaart verduurzaming.
   Resultaat: De in de routekaart opgenomen acties zijn uitgevoerd en de aangewezen sportaccommodatie(s) is c.q. zijn verduurzaamd.
5. *Actie:* Onderzoek naar financiële consequenties van het tussentijds renoveren van gemeentelijke sportaccommodaties.
   Resultaat: Er is inzicht in de consequenties van het tussentijds renoveren van de gemeentelijke sportaccommodaties.
6. *Actie:* Wij leggen afspraken met het Griftland College vast dat wij als gemeente ook de nieuw te bouwen sporthal van het Griftland College kunnen gebruiken. Hierdoor kunnen sportverenigingen ook gebruik maken van deze hal (met drie zaaldelen).
   Resultaat: Sportverenigingen kunnen na schooltijd gebruik maken van deze sporthal waardoor er extra capaciteit beschikbaar is en wij meer aanvragen kunnen honoreren.
7. *Actie:* Wij werken de gekozen toekomstscenario's (nieuwbouw) verder uit als het gaat om de toekomst van het zwembad bij Sportboulevard De Engh (nieuwbouw). Hierbij onderzoeken wij specifiek de mogelijkheid van wel/geen recreatie bad en het wel/niet verbreden van het instructiebad naar een 25 meter bad.
   Resultaat: Een nader besluit over de toekomst van het zwembad.

8. *Actie:* Wij besteden de schoonmaak van de gemeentelijke binnensportaccommodaties opnieuw aan.
   Resultaat: Er is een partij die de gemeentelijke binnensportaccommodaties schoonmaakt voor de komende jaren waardoor de sporters van schone binnensport-accommodatie gebruik kunnen maken.
9. *Actie:* Zoals in de Kadernota 2026 opgenomen willen wij een extra voetbalveld aanleggen op het sportpark Kerklaan. Hiermee willen wij het huidige capaciteitstekort voor vv 't Vliegdorp oplossen. . Voor deze uitbreiding doen wij een investeringsverzoek van € 3 mln. Ook vragen wij in dit kader een bedrag van € 50.000 om de aanleg van een extra veld voor te bereiden.
   Resultaat: Een aangelegd extra voetbalveld voor vv 't Vliegdorp waarmee het huidige capaciteitstekort wordt opgelost.
10. *Actie:* In de Kadernota 2026 hebben wij opgenomen dat wij samen met voetbalvereniging SO Soest inzetten op vervangende nieuwbouw van het oude kleedgebouw waar SO Soest gebruik van maakt. I Op dit moment zijn wij samen met vertegenwoordigers van SO Soest bezig om voor deze vervangende nieuwbouw een programma van eisen op te stellen. Als dit programma vastgesteld is en op basis hiervan het benodigde investeringsbedrag voor de vervangende nieuwbouw geraamd is, volgt hiervoor een apart kredietvoorstel om de bouw van het nieuwe kleedgebouw mogelijk te maken.
    Resultaat: Een nieuw en duurzaam kleedgebouw waar SO Soest gebruik van kan maken.
11. *Actie:* Wij brengen scenario's in beeld wat de best passende beheervorm is voor de sport in Soest. Hierbij wordt ook gekeken hoe geanticipeerd kan worden op de aflopende exploitatieovereenkomst voor het zwem- en sportcomplex aan de Dalweg dat nu geëxploiteerd wordt door Optisport. Deze exploitatieovereenkomst eindigt op 31 december 2026.
    Resultaat: Inzicht in de beste passende beheervorm voor de sport in Soest zodat hierover besloten kan worden door de gemeenteraad. Onderdeel hiervan is ook de toekomstige vorm van exploitatie van het zwem- en sportcomplex aan de Dalweg.

Vitale sport- en beweegaanbieders

1. *Actie:* Het inzetten van een verenigingsadviseur die (individuele) ondersteuning biedt aan sport- en beweegaanbieders. Daarnaast pakt deze adviseur algemene thema's op zoals bijvoorbeeld het bevorderen van een sociaal veilig sportklimaat en het versterken van de organisatiekracht van de sport- en beweegaanbieders.
   Resultaat: Onze sport- en beweegaanbieders zijn beter toegerust om te functioneren in een veranderende omgeving.
2. *Actie:* Wij bieden ondersteuning aan op het gebied van het versterken van het pedagogisch en didactische klimaat bij sportaanbieders.
   Resultaat: Onze sportaanbieders zijn zich meer bewust van hun pedagogisch en didactisch klimaat zodat zij dit kunnen versterken en sporters hiervan kunnen profiteren.
3. *Actie:* Wij stellen beleid op om onze sporters te huldigen.

Resultaat: Erkenning en waardering geven aan de sportprestaties die onze sporters behaald hebben en waar wij trots op zijn.

4. *Actie:* Wij geven (verder) invulling aan een digitaal sportloket. Een sportloket is een centraal aanspreekpunt waar sportaanbieders terecht kunnen met hun vragen en ondersteuningsbehoeften.
   Resultaat: Sportverenigingen kunnen op één plek terecht met hun vragen waardoor ze beter ondersteund kunnen worden.
5. *Actie:* Wij stellen monitoringstools op voor de uitwerking van de sportnota.
   Resultaat: Wij hebben inzicht in de uitwerking van de sportnota.

Jeugd- en volwassenfonds Sport

Helaas hebben gezinnen niet altijd voldoende financiële middelen om te sporten. Wij vinden het belangrijk dat iedereen de kans moet kunnen hebben om te bewegen, sporten of aan cultuur te doen. Daarom is er naast het Jeugdfonds sport en cultuur sinds eind 2024 ook een pilot Volwassenenfonds sport en cultuur. Deze regeling is voor inwoners ouder dan 18 jaar met een laag inkomen tot 130 procent van de bijstandsnorm. Het Volwassenfonds wordt in 2026 geëvalueerd. Het Jeugdfonds is al structureel opgenomen. Vanuit beide fondsen wordt de contributie of lesgeld van een sportvereniging of een andere sportieve activiteit betaald. Intermediairs zoals de buurtsportcoaches en de cultuurcoaches zijn het aanspreekpunt voor dit fonds.

Speelvoorzieningen in de openbare ruimte

Met onze speel- en sportplekken brengen wij onze inwoners in beweging en zorgen wij voor ontmoeting. Dit draagt bij aan gezond en positief opgroeien. Onze 177 speel-en sportplekken in de openbare ruimte beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels en het speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest' (2013). We zorgen ervoor dat onze speelruimte veilig is en voldoet aan de wettelijke eisen van het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen 2023. Bij het speelruimtebeleid hoort een meerjarenprogramma. Dit programma is geactualiseerd en aangevuld tot 2040.
Het meerjarenprogramma richt zich op de instandhouding van bestaande speelplekken en is gebaseerd op de leeftijd en de afschrijvingstermijn. Speelplekken kunnen eerder aan vervanging toe zijn of langer meegaan. Jaarlijks wordt het meerjarenprogramma bijgesteld. Plekken die slecht zijn, pakken we eerder aan. Plekken die goed zijn, pakken we later aan.
In het meerjarenprogramma zijn geen nieuwe speelplekken opgenomen. Ten aanzien van het speelruimtebeleid proberen wij samen te werken met de ambitie uit de nota sport en bewegen 2024-2028 om te komen tot een toekomstbestendige sportinfrastructuur.
We maken onderscheid in grote speelplekken, kleine speelplekken en sportplekken. Voor grote speelplekken (speelterreinen) hanteren we een afschrijvingstermijn van 15 jaar, voor kleine speelplekken 10 jaar en voor sportplekken 20 jaar.
De investeringen staan in Paragraaf D kapitaalgoederen.
Om een positieve bijdrage te leveren aan het spelen en bewegen van onze inwoners, hebben wij in 2026 budget om de volgende speelplekken te renoveren:

- Bunder/Morgen
- Dalweg/De Akkeren
- Valeriaanstraat 145-213 incl. jeu de boulesbaan

- Valeriaanstraat 31
- Wostok
- Apollo 17-27 incl. basketbalveld
- Mercury 23-55
- Betje Wolfflaan
- Parklaan
- Lamoen
- Pieter de Hooghlaan
- Klarinet incl trapveld
- Dorpsstreek JOP en trapveld
- Vervangen kunstgras Smitsweg

Met wie werken wij samen?

- Sport- en beweegaanbieders
- Sportfederatie
- Sportbonden
- Jeugd- en volwassenfonds sport
- Overige stakeholders zoals welzijns- en onderwijsorganisaties en wijkbewoners;
- Provincie Utrecht en omliggende gemeenten.

Indicatoren

Beweegrichtlijn en lidmaatschap sportvereniging	Waarde 2023 /2024	Streefwaarde 2028
Voldoet aan de beweegrichtlijn (4-12 jarigen)	57%	65%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (12-16 jarigen)	33%	40%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (16-20 jarigen)	45%	50%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (volwassenen)	50%	55%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (ouderen)	39%	45%
Lidmaatschap inwoners sportvereniging (gemiddelde)	29%	35%

Cultuur

Wat willen we bereiken?

We geven in 2026 verder uitvoering aan de vier pijlers uit de cultuurnota 2024-2028:

1. De basis op orde
   Voldoende (kwalitatief) aanbod passend bij de grootte van de kern. Daarbij zien we Soesterberg als een eigen kern.
2. Cultuur is voor iedereen
   Zoveel mogelijk inwoners kunnen deelnemen aan culturele activiteiten.
   Hiermee levert Cultuur ook een bijdrage aan de opgave Meedoen en Inclusie, Kansengelijkheid en Mentale Weerbaarheid uit de integrale visie Sociaal domein.
3. Cultuur doe je samen
   Cultuurdeelname doe je bij voorkeur samen. Daarmee bouw je een netwerk, ontmoet je elkaar, deel je je interesse of passie.
   Hiermee levert Cultuur ook een bijdrage aan de opgave Meedoen en inclusie uit de integrale visie Sociaal domein.

4. Cultuur is zichtbaar
   In Soest is het culturele leven duidelijk zichtbaar in de gemeente.

Global goals

Met het deelprogramma Cultuur dragen wij onder andere bij aan de volgende Global goals :

- Minder ongelijkheid (o.a. Jeugdfonds en Volwassenfonds Cultuur);
- Gezondheid en onderwijs (o.a.. bijdragen aan een goede mentale gezondheid en brede cultuureducatie);
- Gendergelijkheid (o.a. door via cultuuraanbod aandacht te vragen voor genderproblematiek).

Wat gaan we ervoor doen?

Om deze ambities te realiseren zetten we in 2026 in op een aantal concrete acties en resultaten:

De basis op orde

1. *Actie:* In 2026 moet er een lokaal Meerjaren Beleidsplan Bibliotheek worden gepubliceerd. Dit is een wettelijke verplichting die hoort bij de zorgplicht die (waarschijnlijk) per 1 januari 2026 wordt ingevoerd bij de wetswijziging WSOB (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen). Gemeenten moeten door deze wetswijziging samen met de lokale bibliotheek elke vier jaar een meerjarenplan opstellen, waarin zij beschrijven op welke wijze zij invulling geven aan de zorgplicht. Gemeenten ontvangen vanaf 2027 via het Gemeentefonds structureel aanvullende middelen voor het uitvoeren van deze zorgplicht. In 2026 worden deze via een decentralisatieuitkering verstrekt. De nieuwe wet is op dit moment in ontwikkeling. Naar verwachting gaat de wetswijziging, na goedkeuring door het parlement, in 2026 van kracht (Wsob)
   Resultaat: Er is een Lokaal Meerjaren Beleidsplan Bibliotheken opgesteld en gepubliceerd.
2. *Actie:* Acties voor 2026 uit het, nog op te stellen, Lokaal Meerjaren Beleidsplan Bibliotheken worden uitgevoerd.
   Resultaat: Eind 2026 zijn de acties die zijn opgenomen voor het jaar 2026 in het lokale Meerjaren Beleidsplan Bibliotheken uitgevoerd.
3. *Actie:* In Soesterberg breiden we in 2026 het huidige culturele aanbod verder uit. De cultuurmakelaar Soesterberg initieert en faciliteert nieuwe initiatieven en KunstenHuisIdea vergroot het aantal deelnemers aan de in 2025 gestarte cursussen in Soesterberg. En verbreedt haar cursusaanbod en waar mogelijk binnen de beschikbare ruimte in de Basis. Er komt een campagne om nieuwe initiatiefnemers te werven voor cultureel aanbod in Soesterberg.

Resultaat: Eind 2026 is er inzicht in hoeverre het aanbod verder is versterkt t.o.v. 2025 aan de hand van het ringenmodel van de VNG.

Cultuur is voor iedereen

1. Actie: In 2026 stimuleren we, net als in 2024 en 2025 culturele partners projecten te starten die bijdragen aan de laagdrempeligheid van cultuuraanbod.
   Resultaat: Eind 2026 melden we in de jaarstukken welke projecten zijn ingezet op het verlagen van de drempels en voor welke doelgroepen.
2. *Actie:* We zetten in op meer cultuurparticipatie door promotie van het volwassenfonds Cultuur en Kies je Kunst voor volwassenen.
   Resultaat: In 2026 nemen er meer volwassenen deel aan Kies je Kunst dan in 2025 en maken meer volwassenen gebruik van het volwassenfonds Cultuur dan in 2025 (2025 is het eerste volle jaar dat het volwassenenfonds is ingezet. Deelnamecijfers 2025 voor Kies je Kunst en volwassenenfonds zijn pas eind 2025 bekend)

Cultuur doe je samen

1. *Actie:* Ook in 2026 is er een bijeenkomst van gemeente met cultuurpartners en andere stakeholders om 2026 te evalueren en gezamenlijk een jaarplan voor 2027 te maken.
   Resultaat: De resultaten en plannen worden op hoofdlijnen opgenomen in de jaarstukken.
2. *Actie:* In 2026 worden de verbeterpunten opgepakt die uit de bijeenkomst met culturele verenigingen zijn gekomen in najaar 2025. Bij die bijeenkomst wordt de ondersteuningsbehoefte van culturele verenigingen in kaart gebracht waar het gaat om hun sociale rol
   Resultaat: Eind 2026 zijn alle verbeterpunten uitgevoerd.

Cultuur is zichtbaar

1. *Actie:* In 2026 stimuleren we een jaarlijks terugkerend cultureel evenement in Soesterberg in de openbare ruimte. De cultuurmakelaar Soesterberg werkt in 2025 al aan het stimuleren van initiatiefnemers. Dit heeft tot op heden nog niet geleid tot een jaarlijks evenement. Door een pr-wervingsactie voor cultuurinitiatieven te starten gaan we nieuwe initiatieven ophalen onder inwoners/organisatoren uit Soesterberg.
   Resultaat: Soesterberg kent met ingang van 2026 een terugkomend cultureel evenement dat zichtbaar is voor alle inwoners.

Met wie werken wij samen?

- Cultuurinstellingen
- Initiatiefnemers (inwoners, ZZP-ers, cultuurmakelaars)
- Cultuurplatform
- Cultuurmakelaars in Soest en Soesterberg
- Overige stakeholders zoals welzijns- en onderwijsorganisaties
- Jeugdfonds Cultuur en Volwassenfonds Cultuur
- Provincie Utrecht, Cultuurregio Utrecht, Cultuurregio Amersfoort, gemeenten Baarn, Zeist, De Bilt en Bunnik.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sport, kunst en cultuur	L	9,129	11,785	**11,952**	10,962	10,706	10,852
	B	3,539	3,811	**3,938**	3,891	3,891	3,891
Resultaat		**5,590**	**7,974**	**8,013**	**7,070**	**6,815**	**6,960**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**-166**	824	1,079	934
Baten				**127**	80	80	80
Resultaat				**-39**	904	1,159	1,014

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 bestaan uit:
Geen grote afwijkingen.

Indicatoren

Gebruik Jeugd/volwassenfonds Cultuur	Aantal 2024	Streefaantal 2025	Streefaantal 2026
Jeugd	28*	32	35
Volwassenen	0	10	15

**aantal wijkt niet af van landelijke trend*

Aantal deelnemers Kies je Kunst	Aantal 2024	Streefaantal 2025	Streefaantal 2026
Jeugd	118	200	220
Volwassenen	0	40	50

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Nota sporten en bewegen 2024-2028	Document met beleidskaders voor de periode 2024-2028.	2023
Tarievenbesluit	Vaststelling tarievenbeleid op het beleidsterrein sport.	2015
Visie binnensportaccommodaties	Beleidskader ten aanzien van de gemeentelijke binnensportaccommodaties.	2016
Lokaal Sportakkoord	Afspraken om meer mensen lokaal te laten sporten en bewegen in samenwerking met partners.	2020
Speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest'	Document over het speelruimtebeleid in Soest	2013
Beleidsregels welzijn, cultuur en sport (B&W, 2024)	Document met 'spelregels' over subsidiering vanaf januari 2024.	2023
Cultuurnota 2024-2028, cultuur, podium van ontmoeting	Beleidskader cultuurbeleid voor de periode 2024-2028.	2023

Overhead

Wat mag het kosten?

Producten	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ondersteunende organisatie	L	10.449	10.035	**9.650**	9.650	9.650	9.650
	B	4	0	**0**	0	0	0
	saldo	-10.444	-10.035	**-9.650**	-9.650	-9.650	-9.650
Informatiehuishouding	L	3.886	4.158	**4.468**	4.583	4.453	4.348
	B	14	0	**0**	0	0	0
	saldo	-3.872	-4.158	**-4.468**	-4.583	-4.453	-4.348
Facilitair en huisvesting	L	2.109	3.059	**2.722**	2.749	2.569	2.453
	B	127	209	**206**	206	206	206
	saldo	-1.982	-2.850	**-2.516**	-2.542	-2.362	-2.246
Communicatie	L	155	241	**308**	308	208	208
	B	0	0	**0**	0	0	0
	saldo	-155	-241	**-308**	-308	-208	-208
Dekking overhead	L	-1.456	-847	**-1.027**	-1.027	-1.027	-1.027
	B	1.607	1.678	**1.678**	1.678	1.678	1.678
	saldo	3.062	2.525	**2.705**	2.705	2.705	2.705
Totaal lasten		15.143	16.646	**16.122**	16.264	15.854	15.633
Totaal baten		1.752	1.888	**1.885**	1.885	1.885	1.885
Resultaat		**-13.391**	**-14.758**	**-14.237**	**-14.379**	**-13.969**	**-13.748**
Afwijkingen t.o.v. 2025:							
Lasten				**524**	382	793	1.013
Baten				**-3**	-3	-3	-3
Resultaat				**521**	379	789	1.010

Inzicht in overhead en kosten

De regelgeving van het BBV heeft onder andere als doel om uw raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Daarmee krijgt u ook meer zeggenschap over en mogelijkheden om te sturen op de ontwikkeling van deze kosten. Om die reden hebben wij het overzicht opgenomen met de baten en lasten die verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat voor de kosten van de overhead een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator drukt de totale overheadkosten uit in een percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Dit levert een percentage op van 10% maar dit is niet het percentage dat wordt toegepast voor de toerekening van de overhead aan de kostprijs van rechten en heffingen.
Daarvoor wordt uitgegaan van de volgende berekeningsformule: de totale structurele overheadkosten gedeeld door de totale direct aan de producten toegerekende loonkosten (x 100%). De totale structurele overheadkosten zijn de netto-overheadkosten (€ 14.237.000) minus de fluctuerende kosten (totaal € 185.600), dat is €14.052.000. De totale direct aan de producten toegerekende loonkosten zijn € 20.992.000. Hiermee komt het opslagpercentage voor 2026 op 67%.

De overhead bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ondersteuning organisatie: tot deze categorie behoren de lonen en salarisonderdelen van de staf, de bedrijfsvoering en de leidinggevenden van de overige afdelingen. Evenals een groep overige personeelskosten, zoals opleidingen, jubilea, ziekte, kerstpakketten en personeelsvereniging.
- Informatiehuishouding: deze categorie bestaat uit de kosten van informatisering en de kosten van automatisering. De automatiseringscomponent bestaat uit de kosten van de gemeenschappelijke regeling RID Utrecht en de kosten van de softwarepakketten (onderhoud, licenties en dergelijke).
- Facilitair en huisvesting: tot deze categorie kosten behoren de onderdelen:
  - ✓ Huisvesting: gemeentehuis, inventaris, catering en huisvestingsplan;
  - ✓ Archief, papier en drukwerk en telefoonkosten;
  - ✓ Overige kosten, zoals verzekeringen, controllerbudget en dergelijke.
- Communicatie: deze categorie kosten bestaan uit kosten voorlichting via “Op ‘t Hoogt” en website, informatie voor nieuwe inwoners en representatiekosten.
- Dekking overhead: de dekking van de overhead bestaat uit een bijdrage uit de SPUK uitkering (€ 67.000) en de bijdrage van de gemeenschappelijke regeling BBS (€ 1.611.000).

Algemene dekkingsmiddelen

Lasten en baten	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten						
Lasten programma 1 t/m 3	134.430	151.715	**153.136**	142.138	141.352	150.279
Overhead	15.143	16.646	**16.122**	16.264	15.854	15.633
Algemene lasten	2.046	1.186	**698**	944	935	891
Onvoorziene uitgaven	0	60	**50**	50	50	50
Stelposten	321	618	**438**	3.715	5.909	6.512
Totaal lasten	**151.940**	**170.225**	**170.444**	**163.111**	**164.100**	**173.365**
Baten						
Baten programma 1 t/m 3	58.232	50.359	**56.268**	48.662	48.483	53.595
Overhead	1.752	1.888	**1.885**	1.885	1.885	1.885
Gemeentefonds	84.319	87.106	**90.509**	93.584	95.459	97.748
Sociaal Domein	3.490	3.128	**3.211**	3.077	3.198	3.290
Dividend	269	284	**403**	403	403	403
Geldleningen en financiering	1.810	493	**160**	160	160	160
Opbrengst bespaarde rente	404	464	**416**	406	397	353
Lokale belastingen	10.988	11.271	**11.564**	11.564	11.564	11.564
Overige dekkingsmiddelen	419	432	**463**	463	463	463
Totaal baten	**161.683**	**155.424**	**164.879**	**160.204**	**162.011**	**169.460**
Resultaat voor bestemming	**9.742**	**-14.801**	**-5.565**	**-2.906**	**-2.089**	**-3.904**
Mutaties reserves						
Stortingen	7.405	3.752	**3.422**	3.823	3.683	3.708
Onttrekkingen	7.809	18.867	**9.674**	7.470	6.179	6.706
Resultaat na bestemming	**10.146**	**314**	**687**	**741**	**408**	**-906**
Afwijkingen t.o.v. 2025:						
Lasten			**-219**	7.115	6.126	-3.139
Baten			**9.455**	4.780	6.587	14.036
Reserveringen			**-8.863**	-11.468	-12.619	-12.117
Resultaat			**373**	427	94	-1.220

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Algemene lasten

Hiertoe behoren enkele algemene, niet specifiek aan programma's toe te rekenen lasten. Hieronder vallen de uitvoeringskosten van belastingtaken (heffing en invordering), de uitvoeringskosten van de wet WOZ en de kosten van betalingsverkeer.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting is structureel € 50.000 geraamd voor de (verplichte) stelpost onvoorziene uitgaven.

Stelposten

- Voor salarissen en sociale lasten, inclusief subsidies welzijn is een stijging opgenomen van 2% ten opzichte van 2025. Voor de dekking van te verwachten salarisstijgingen en sociale lasten is er in 2027 € 1,7 mln beschikbaar, oplopend naar € 2,6 mln in 2029.
- In de begroting zijn de lasten aangepast naar het prijsniveau van 2026. Voor de dekking van te verwachten prijsstijgingen in 2027 is hier € 1,7 mln voor beschikbaar, oplopend naar € 3,4 mln in 2029.
- Afwikkelingsverschillen (structureel opgenomen stelpost -/- € 300.000).
  Met deze stelpost wordt jaarlijks geanticipeerd op voordelige afwijkingsverschillen over voorgaande jaren, meevallers in rente- en afschrijvingslasten, algemene uitkering en openeindregelingen.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2025.

Dividenden

Deze raming betreft de jaarlijkse dividenduitkeringen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Vitens en Stedin. De jaarlijkse dividenduitkering van de BNG voor 2026 en verder is op een 3-jaarsgemiddelde (dividenduitkering van de jaren 2022-2024) en komt op een raming van € 271.000. Vitens heeft de afgelopen jaren geen dividend kunnen uitkeren als gevolg van financiële ratio's. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer deze financiële ratio's zullen verbeteren. Het tijdstip van een mogelijke dividenduitkering is nog niet vast te stellen. De jaarlijkse dividenduitkering van Stedin wordt conform raadsbesluit 14 maart 2024 geraamd op €12.500.

Geldleningen en financiering en bespaarde rente

Dit betreft het jaarlijks renteresultaat en het saldo van de bespaarde rente. Dit resultaat is als regel voordelig omdat enerzijds over de investeringen jaarlijks 1,25% rente wordt toegerekend en anderzijds over de reserves 1,1% wordt doorberekend. Het voordelig verschil uit bespaarde rente wordt in 2026 geraamd op € 416.000.

Lokale belastingen

Van de lokale belastingen zijn bij de 'algemene dekkingsmiddelen' uitsluitend de opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen (ozb), de hondenbelasting en – hoewel geen belasting - de convenantsbijdrage van de logiesverstrekkers geraamd. De overige heffingen zijn geraamd bij de specifieke programma's. Bij de opbrengstramingen ozb is een inflatiecorrectie van 2,6% doorgevoerd. In paragraaf G, Lokale heffingen, worden de diverse gemeentelijke heffingen nader toegelicht.

Overige eigen dekkingsmiddelen
Hiertoe behoren hoofdzakelijk de geraamde opbrengsten van aanmaningen en dwangbevelen.

Mutaties reserves
Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten de begrotingsuitkomsten in eerste instantie worden gepresenteerd exclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. In bijlage 5.5 treft u een specificatie aan van de geraamde toevoegingen en onttrekkingen.

Hoofdstuk 4 – Paragrafen

Paragrafen

Paragraaf A - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Geprognosticeerde balans

In het BBV is een meerjarig geprognosticeerde balans voorgeschreven. Deze balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar behoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

(bedragen x € 1.000) activa	R2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029	passiva	R2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
1. Vaste activa							**3. Vaste passiva**						
1.1 Immaterieel	955	2.537	2.345	2.202	2.098	1.993	3.1 Eigen vermogen						
1.2 Materieel	103.773	158.709	171.131	177.128	177.674	178.001	a) reserves	62.451	53.668	55.064	51.719	49.500	46.884
1.3 Financieel							b) gerealiseerd resultaat	10.146					
a) kapitaalverstrekkingen	0						3.2 Voorzieningen	18.524	18.623	24.988	26.394	28.004	29.625
b) deelnemingen	1.364	399	364	364	364	364	3.3 Vaste schulden	35.781	95.457	116.653	123.501	124.177	125.636
c) uitzettingen > 1 jaar	3.091	2.958	3.090	3.090	3.090	3.090	(looptijd > 1 jaar)						
	0	0	0	0	0	0							
2. Vlottende activa							**4. Vlottende passiva**						
2.1 Voorraden	7.792	5.000	6.467	5.522	5.148	5.389	4.1 Netto vlottende schuld	3.804	11.476	11.476	11.476	11.476	11.476
2.2 Uitzettingen	11.557	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	(looptijd < 1 jaar)						
(looptijd < 1 jaar)							4.2 Overlopende passiva	24.848	12.240	12.240	12.240	12.240	12.240
2.3 Liquide middelen	557	414	557	557	557	557							
2.4 Overlopende activa	26.467	11.447	26.467	26.467	26.467	26.467							
balanstotaal	**155.554**	**191.464**	**220.421**	**225.330**	**225.397**	**225.861**	**balanstotaal**	**155.554**	**191.464**	**220.421**	**225.330**	**225.397**	**225.861**

Kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is een aantal financiële kengetallen voorgeschreven die in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicovermogen worden opgenomen. Deze kengetallen geven inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente. Hiermee krijgt de raad inzicht in de financiële positie van de gemeente en in de baten en lasten.

In onderstaande tabel staan de kengetalen vermeld over de jaarrekening 2024, de begroting 2025 en de begroting 2026-2029. Daarna volgt per kengetal een korte uitleg en wordt op de uitkomst en situatie voor Soest ingegaan.

nr	basisset financiële kengetallen	verloop van de kengetallen					
		rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
1A	Netto schuldquote	13%	54%	57%	64%	64%	63%
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	13%	54%	57%	64%	64%	63%
2	Solvabiliteitsratio	47%	28%	25%	23%	22%	21%
3	Structurele exploitatieruimte	-7,4%	1,2%	0,4%	0,5%	0,3%	-0,5%
4	Grondexploitatie	5%	3%	4%	3%	3%	3%
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	97%	99%	99%	99%	99%	99%

1A. Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (baten). Het geeft hiermee een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager de netto-schuldquote is, des te beter. Hierachter gaat het volgende mechanisme schuil. Gaat een gemeente schulden aan (b.v. ten behoeve van investeringen), dan worden de lasten hoger door rentebetalingen en aflossingen. Door geld te lenen worden aanschaffingen naar voren gehaald, maar de consequentie is dat hiermee een beslag op toekomstige inkomsten worden gelegd. Hoe hoger de schulden hoe meer toekomstige inkomsten voor aflossingen en rente worden vastgelegd. Deze uitgaven aan aflossingen en rente kunnen niet aan andere publieke voorzieningen worden besteed. Te hoge schulden verdrukken op deze wijze uitgaven aan noodzakelijke publieke voorzieningen en kunnen de gemeente in financiële problemen brengen.
De stijging van de netto schuldquote is het gevolg van het aantrekken van vreemd vermogen ter financiering van investeringen. Deze investeringen hebben o.a. betrekking op scholen, riolering en sport.

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de netto-schuldquote zien.

ontwikkeling		rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
1A	Netto schuldquote	13%	54%	57%	64%	64%	63%

Hoe de uitkomst te beoordelen? Een uitkomst lager dan 90% wordt als het minst risicovol gezien. Een waarde tussen 90% en 130% als gemiddeld. Is de uitkomst hoger dan 130%, dan heeft de gemeente een zeer hoge schuld en is afbouw aanbevolen.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt de netto schuldquote zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden berekend. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De berekening van dit kengetal is gelijk aan de berekening van de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. De uitkomst is gelijk aan de netto schuldquote omdat in Soest geen sprake is van leningen aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, verbonden partijen, e.d. en er ook geen overige langlopende leningen spelen.

ontwikkeling		rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
1B	Netto schuldquote	13%	54%	57%	64%	64%	63%

2. Solvabiliteitsratio
Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Deze indicator geeft eveneens inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

ontwikkeling	rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
2 Solvabiliteitsratio	47%	28%	25%	23%	22%	21%

Hoe de uitkomst te beoordelen? Hoe hoger de solvabiliteitsratio is, des te beter. Als signaalwaarde geldt een percentage van 20%. Een uitkomst tussen 20% en 50% is als normaal te beschouwen.

Geconcludeerd kan worden dat de solvabiliteitsratio daalt. Deze daling is het gevolg van een ambitieus investeringsniveau, waarvoor externe financiering moet worden aangetrokken. Daarnaast neemt de financieringsbehoefte toe door een verwachte aanname van het eigen vermogen dat voor financiering kan worden ingezet. De solvabiliteit valt nog juist binnen de bandbreedte die als normaal voor een gemeente kan worden beschouwd.

3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
Bij een positief getal zijn de structurele baten hoger dan de structurele lasten. Verder geldt, hoe hoger dit kengetal is, des te beter. In de jaren 2026 tot en met 2028 is de structurele exploitatieruimte positief. Vanaf 2029 slaat dit om, dan zijn de structurele lasten hoger dan de structurele baten.

ontwikkeling	rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
3 Structurele exploitatieruimte	-7,4%	1,2%	0,4%	0,5%	0,3%	-0,5%

In relatie met weerstandscapaciteit
Uit de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (zie volgende bladzijden) blijkt dat de niet benutte belastingcapaciteit € 8.0 mln bedraagt en deze capaciteit als structurele capaciteit wordt aangemerkt. Hieruit volgt dat de potentiële structurele exploitatieruimte op 4,9 % kan worden gesteld.

4. Grondexploitatie
De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij verkoop. Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

ontwikkeling	rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
4 Grondexploitatie	5%	3%	4%	3%	3%	3%

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de lokale belastingdruk zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Het kengetal vergelijkt de woonlasten (OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing) van een gemiddeld gezin in Soest met landelijke cijfers. De landelijke cijfers t/m 2025 zijn gebaseerd op de *Atlas van de lokale lasten 2025* van Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de lagere Overheden). Vanaf 2026 is uitgegaan van de voorgestelde tarieven. Er is rekening gehouden met een landelijke gemiddelde stijging van de woonlasten van 5%.

ontwikkeling	rekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
5 Woonlasten meerpersoonshuishoudens	97%	99%	99%	99%	99%	99%

Geconcludeerd kan worden dat de gemiddelde woonlasten in Soest lager zijn dan het landelijke gemiddelde.

De lokale woonlasten bestaan uit:	**2025**	**2026**
OZB-lasten voor huishouden bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 399	€ 410
Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 380	€ 390
Rioolheffing voor een gezin	€ 237	€ 243
Woonlasten Soest (gezin bij gemiddelde WOZ-waarde)	€ 1.016	€ 1.043

Financiële risico's, benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Relatie risicomanagement, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen
Voor een goed inzicht in onze financiële positie is het van belang om inzicht te krijgen in de potentiële mee- en tegenvallers (risico's) en in onze mogelijkheden om deze tegenvallers op te vangen (= de weerstandscapaciteit). Dit inzicht geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële situatie. Naast het verkrijgen van inzicht in de financiële weerbaarheid, proberen wij met het uitvoeren van risicomanagement een voortschrijdend en structureel inzicht te krijgen in de risico's die we lopen bij het behalen van de doelstellingen van de organisatie.

Voor de beoordeling van ons weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:
- De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover wij (kunnen) beschikken om niet-begrote, onvoorziene kosten (risico's) te dekken.
- De risico's: risico's van materiële betekenis waarvoor geen maatregelen, in de vorm van bijvoorbeeld een verzekering of voorziening, zijn getroffen.

Tweemaal per jaar, bij de begroting en bij de jaarstukken, actualiseren we onze risico's en beoordelen we in hoeverre ons weerstandsvermogen toereikend is. Dit doen we aan hand van de gestelde kaders uit de notitie risicomanagement, die het college op 29 november 2023 heeft vastgesteld. Deze notitie bevat de uitvoeringskaders voor het risicomanagement en de aanpak voor de verdere doorontwikkeling en professionalisering hiervan.

De beschikbare weerstandscapaciteit, zoals deze volgt uit deze begroting, zetten we af tegen de geactualiseerde en gekwantificeerde risico-inventarisatie per september 2025.

In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op de beschikbare weerstandscapaciteit en de wijze waarop deze is berekend, de benodigde weerstandscapaciteit en het risicoprofiel waarop dit is gebaseerd en de relatie tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-voorziene financiële tegenvallers op te vangen. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat in Soest uit: de algemene reserve en de onbenutte belastingcapaciteit. Deze is als volgt opgebouwd:

- Algemene reserve

  De verwachte omvang van deze reserve per 1 januari 2026 is, op basis van voorliggende begrotingscijfers, € 28,4 mln.
- De onbenutte belastingcapaciteit

  De onbenutte belastingcapaciteit is de extra ruimte die we hebben om de belastinginkomsten te maximaliseren. De mogelijkheid om gemeentelijke belastingen, tarieven en heffingen te verhogen, kan namelijk bijdragen aan het opvangen van financiële risico's. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen en tarieven / heffingen te verhogen, is gebonden aan (wettelijke) restricties. Het gaat dan bijvoorbeeld over een vastgestelde maximum voor (de verhoging van) belastingtarieven of dat heffingen maximaal het niveau van kostendekkend mogen bedragen. Op dit moment is er in Soest sprake van ruimte tussen het OZB-tarief en het redelijk peil van de OZB, dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 financiële verhoudingswet. Uit deze berekening blijkt dat in Soest sprake is van onbenutte belastingcapaciteit in de orde van grootte van € 8 mln.

Bovenstaande betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2026 naar verwachting € 36,4 mln bedraagt.

Benodigde weerstandscapaciteit
Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen moet de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet worden tegen de risico's. Hierbij hanteren wij, conform de notitie risicomanagement, de volgende uitgangspunten:

- We houden rekening met restrisico's: dit is het financiële gevolg van een risico, waarvan de effecten van de beheersmaatregelen zijn afgetrokken;
- Alle risicobedragen (kans x financiële impact) tellen we op om te bepalen wat het totale risico is dat we lopen. Maar als we alle individuele restrisico's bij elkaar optellen ontstaat een te negatief beeld. Het is immers vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen. Daarnaast zal niet ieder risico zich daadwerkelijk in de maximale omvang voordoen. Om deze overschatting van de te lopen risico's te voorkomen, maken we sinds deze begroting gebruik van een algemeen geaccepteerde en krachtige simulatietechniek, de Monte Carlo-methode in combinatie met een softwaretool;

- We rekenen met een zekerheidspercentage. Dit percentage geeft aan hoe waarschijnlijk het is dat de financiële gevolgen van de werkelijk opgetreden risico's onder de berekende waarde valt. We gaan uit van een zekerheidspercentage van 90%. Dat wil zeggen dat het bedrag dat uit de simulatie naar voren komt met een zekerheid van 90% voldoende is om de risico's af te dekken.

Uit de uitgevoerde risicosimulatie volgt dat met 90% zekerheid een bedrag van € 10,9 mln voldoende is om alle risico's van de gemeente te kunnen afdekken (de benodigde weerstandscapaciteit).

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de ratio: "beschikbare weerstandscapaciteit" / "benodigde capaciteit (niet afgedekte risico's)".
In de notitie risicomanagement is opgenomen dat het weerstandsvermogen toereikend is als de beschikbare weerstandscapaciteit tenminste gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit. Door de raad is eerder ook een norm van 1,0 vastgesteld, waarbij de beschikbare weerstandscapaciteit minimaal gelijk aan de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit.

Wanneer het weerstandsvermogen structureel minder dan 1,0 bedraagt, is een gemeente kwetsbaar. De gemeente beschikt dan naar verwachting niet over voldoende structurele capaciteit om de geïdentificeerde en gewogen risico's af te dekken. Het weerstandsvermogen ligt idealiter (structureel) tussen de 1,0 en 2,0. In deze situatie is er sprake van een adequaat evenwicht tussen onderkende financiële risico's en beschikbaar financieel vermogen om deze financiële risico's op te vangen indien deze zich zouden voordoen.

In 2020 is landelijk het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK 2020) in werking getreden. Voor de beoordeling van de omvang van het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Deze normeringsystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente.

Weerstandsvermogen	Betekenis
>= 2.0	Uitstekend
1.4 < 2.0	Ruim voldoende
1.0 < 1.4	Voldoende
0.8 < 1.0	Matig
0.6 < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Risicoprofiel
Een gemeente loopt tal van risico's. Een deel daarvan wordt geheel of gedeeltelijk afgedekt door specifieke maatregelen, bijvoorbeeld met verzekeringen en interne controle. Daarnaast loopt een gemeente ook risico's die niet (kunnen) worden afgedekt.

In onderstaande tabel staan de belangrijkste financiële risico's per peildatum september 2025 opgenomen voor wat betreft kans en gevolg. In bijlage Weerstandsvermogen staan alle risico's per programma, inclusief een toelichting opgenomen. In de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit zijn alle financiële risico's meegenomen.

Zoals aangegeven wordt de totale omvang van de benodigde weerstandscapaciteit berekend op basis van kansberekening (Monte-Carlo methode). De benodigde weerstandscapaciteit is € 10,9 mln. Ten opzichte van de vorige risico inventarisatie t.b.v. de jaarrekening 2024 (peildatum februari 2025) is deze toegenomen met € 1,8 mln. Dit wordt, zoals ook de kadernota aangegeven, veroorzaakt doordat we scherper aan de wind willen zeilen bij het budgetteren. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's benoemd. In de bijlage zijn alle risico's toegelicht.

Belangrijkste financiële risico's
Project vliegbasis Soesterberg
Masterplan Soesterberg
Zorgleveringen Sociaal Domein
Uitkeringen gemeentefonds
Verkeersplan Soest-zuid (uitvoering)
Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Ratio weerstandsvermogen
Om de ratio voor het weerstandsvermogen te bepalen, zetten we de beschikbare weerstandscapaciteit af tegen de benodigde weerstandscapaciteit.

Verwachte stand per 1 januari 2026

Beschikbare weerstandscapaciteit	*€ 36,4 mln*	
----------	----------	*= 3,3*
Benodigde weerstandscapaciteit	*€ 10,9 mln*	

Zoals hiervoor weergegeven streven we naar een ratio die hoger is dan 1. De ratio van 3,3 ligt hier fors boven. Ten opzichte van de vorige risicoanalyse is deze ratio iets afgenomen. Dit wordt veroorzaakt door een hogere benodigde weerstandscapaciteit.

Paragraaf B – Financiering

Algemeen

Onder *treasury* verstaan we: *Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan gebonden risico's.* Het treasurybeleid is beschreven in het treasurystatuut dat de raad op 30 januari 2025 vaststelde. Dit treasurystatuut bevat de uitgangspunten voor het te voeren beleid op het gebied van treasury en beschrijft geeft de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van deze functie.
De treasuryfunctie omvat o.a. het aantrekken, beheren en uitzetten van gelden. Het gemeentelijk financieringsbeleid is gericht op:

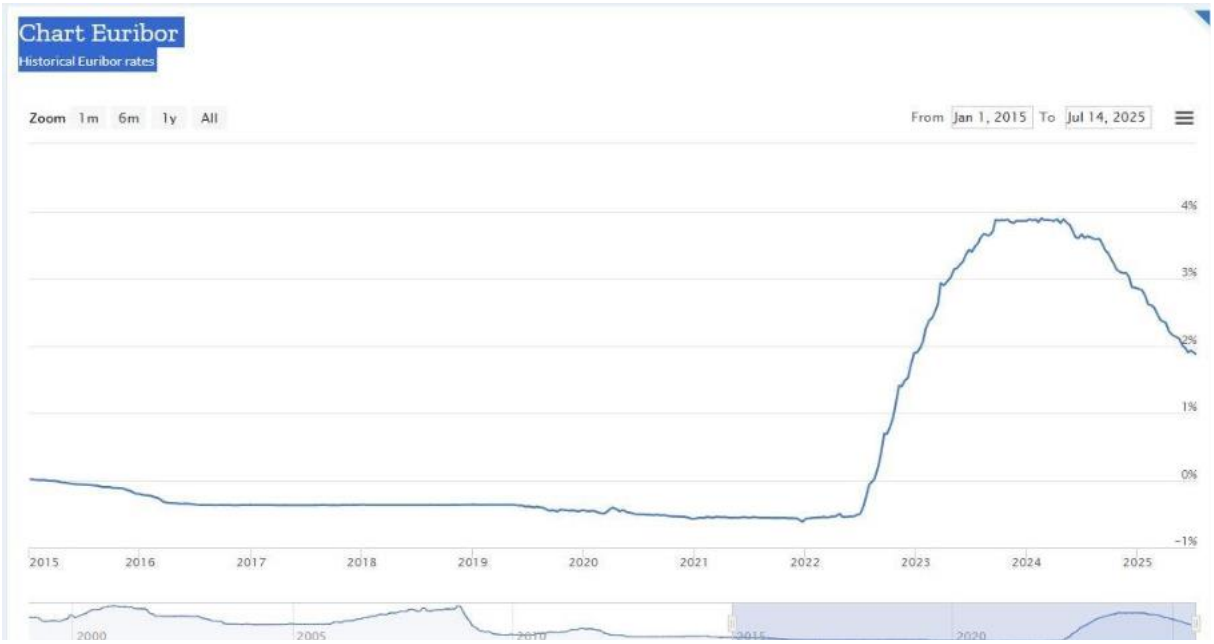
- Het voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- Het beheersen van de risico's die aan financieringstransacties verbonden zijn o.a. op het gebied van rente, liquiditeiten en de tegenpartij;
- Het minimaliseren van de interne geldstromen, rentelasten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Verzekeren van (blijvende) toegang tot de financiële markten.

Onder de treasuryfunctie valt ook het garanderen en verstrekken van leningen aan derden. Met betrekking tot het onderdeel garanties is in paragraaf A onder de rubriek 'risico's' de relevante beleidsinformatie opgenomen. De treasuryfunctie moet voldoen aan de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden). In deze wet staat onder andere dat, om risico's te beperken, een gemeente alleen leningen mag aangaan en middelen mag uitzetten voor de uitoefening van de publieke taak.

Algemene ontwikkelingen: rentebeleid

De financieringskosten voor een gemeente hangen af van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt. Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt meestal gekeken naar de Euribor. Euribor is de afkorting van Euro Interbank Offered Rate. Euribor is de rente waartegen een groot aantal Europese banken bereid is leningen in euro's aan elkaar te verstrekken. De hoogte van de Euribor rentetarieven hangt vooral af van de economische omstandigheden zoals de groei van de economie en de hoogte van de inflatie. De Euribor rentetarieven worden in de financiële wereld ook gebruikt voor het vaststellen van rentes voor allerlei afgeleide producten, zoals hypotheken, leningen, spaarrekeningen en renteswaps. Euribor bestaat sinds 1999. Voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) wordt gekeken naar de rente op de staatsleningen.

Grafiek Ontwikkeling Euribor sinds 2015

Bron:www.euribor-rates.eu

Ontwikkeling bancaire rente op uitstaande zakelijke kredieten sinds 2005

Bron: www.dnb.nl/statistieken/dashboards/rente/

Renteverwachting voor kortlopende geldleningen

De afgelopen jaren heeft de ECB (Europese Centrale Bank), vooral ingegeven door de wens om de inflatie terug te dringen en de economie te stimuleren, stapsgewijs de rentetarieven van 4% naar 2% teruggebracht. De verwachting is dat de korte rente zich voorlopig op het huidige niveau van 2,0% (2025) stabiliseert.
Wanneer we in 2026 in de financieringsbehoefte moeten voorzien door het aantrekken van een nieuwe lening wegen we af of we hierin met kortlopende of met langlopende leningen voorzien. Naast de hoogte van de rente van dat moment betrekken we in de afweging ook de verwachte renteontwikkelingen op de middellange termijn.

Met kort geld financieren is wettelijk toegestaan tot de zogeheten kasgeldlimiet; deze bedraagt 8,5% van het gemeentelijk begrotingstotaal, voor Soest € 14 miljoen (zie ook modelstaat A). Bij overschrijding van de kasgeldlimiet is de gemeente wettelijk verplicht langlopende financiering aan te trekken.

In de begroting 2026 is er, rekening houdend met de voorgenomen investeringen, van uitgegaan van dat we € 30 mln langlopende financiering moeten aantrekken. Daarbij is uitgegaan van een verschuldigde rente van 3,25%.

Renteverwachting voor langere rentevaste periodes

Het rentepercentage voor langlopende leningen bedraagt medio 2025 circa 3,25%. De verwachting is dat de langlopende rente zich op dit niveau stabiliseert.

Renterisico's

Renterisico's hebben vooral betrekking op situaties waarbij:

- de mogelijkheid zich voordoet van renteherziening;
- er nieuwe vaste geldleningen moeten worden aangetrokken;
- overtollige middelen uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Het gemiddeld rentepercentage van de aangetrokken vaste schuld is in 2025 2,3%.
Aflossing van de huidige leningen tegen een lager rentepercentage is contractueel niet mogelijk.

Risicobeheer: de kasgeldlimiet (modelstaat A) en renterisiconorm (modelstaat B)

De kasgeldlimiet bepaalt dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt deel mag financieren met kortlopende schuld (looptijd <1 jaar). In belangrijke mate wordt het financieringssaldo bepaald door transacties binnen de bouwgrondexploitatie, het investeringsvolume en de ontwikkeling van het eigen vermogen. De feitelijke kasgeldlimiet blijft ook in 2026 onder het wettelijk toegestane percentage van 8,5% van het begrotingstotaal 2026.
De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks een hoofdsom aan schulden van maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Van renteherziening is sprake als in de lening-overeenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. De norm van 20% beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. Beide normen hebben tot doel de budgettaire risico's te beperken. De verplichte berekeningsstaten zijn aan het einde van deze paragraaf opgenomen.

Financieringsbehoefte

Het financieringssaldo wordt vooral bepaald door transacties binnen de bouwgrond-exploitaties, de realisatie van investeringsbudgetten en de ontwikkeling van het eigen vermogen. Hoeveel extra financieringsbehoefte in 2026 ontstaat is afhankelijk van de realisatie van plannen rond het project Masterplan Soesterberg en Apollo Noord, de uitvoering van de rioleringswerken (GWRP), nieuwbouw van scholen en onderhoudswerken aan wegen en sportaccommodaties. Wij voorzien geen problemen bij het aantrekken van geldleningen voor de realisatie van plannen.

Ondanks de verscherpte voorwaarden van banken wordt de gemeente beschouwd als een betrouwbare partner in het nakomen van verplichtingen.
Een ontwikkeling is dat mede-overheden overtollige liquiditeit tegen aantrekkelijkere voorwaarden dan bij banken beschikbaar stellen. Vanzelfsprekend volgen we nauwlettend ontwikkelingen, vooral rond de rentestand. Afhankelijk daarvan worden besluiten genomen in overleg met het treasurycomité.

Schatkist bankieren

Decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) zijn verplicht overtollige financiële middelen in de schatkist aan te houden.
Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden.
De vastgestelde (maximale) drempel is 2,0% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Soest bedraagt deze drempel ca. € 3,1 mln. Het drempelbedrag wat we momenteel aangehouden bedraagt € 0,5 miljoen waarmee de gemeente voldoet aan deze regeling.

Renteschema 2026

RENTESCHEMA: B2026				
			(bedragen x € 1.000)	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.141	
b.	De externe rentebaten	-/-	160	
	Totaal door te rekenen externe rente		**981**	
c1.	De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0		
	Saldo door te rekenen externe rente		**981**	
d1.	Rente over eigen vermogen		416	
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		43	
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		**1.440**	
e.	De **werkelijk** aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente **(renteomslag)**		-2.050	(*)
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		610	
(*)	*De boekwaarde van de activa inclusief grondexploitaties die integraal zijn gefinancierd bedraagt per 1 jan 2026 € 158 miljoen. Het rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente komt op 0,91%. De gemeente mag dit percentage afronden op 1,41 %. Bij handhaving en toepassing van 1,25% omslagrente bedraagt het renteresultaat € 610.0000.*			

Modelstaat A liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

Modelstaat A liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet			
Stappen (1 - 4) (bedragen x € 1.000)	**(1) Vlottende schuld**	**(2) Vlottende middelen**	**(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)**
(1) - (2) = (3)			
1-1-2025	8	4.464	-4.456
31-3-2025	12.008	7.613	4.394
30-6-2025	12.018	20.681	-8.662
(4) gemiddelde van (3)			**-2.908**

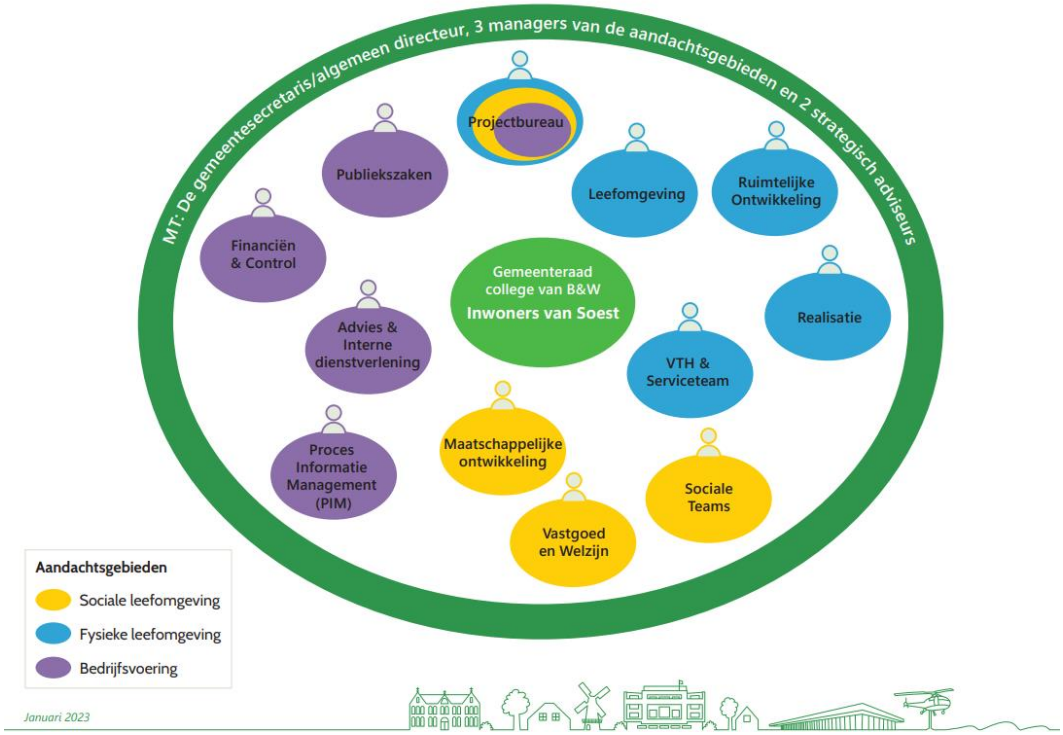
Stappen (5 - 9)	**Variabelen Kasgeldlimiet**	**Bedragen**			
		2025	**2026**	**2027**	**2028**
(5)	***kasgeldlimiet (KGL)***	**14.745**	**14.215**	**14.270**	**14.848**
(6a) = (5>4)	ruimte onder de KGL	17.653	17.123	17.178	17.756
(6b) = (4>5)	overschrijding van de KGL				
Berekening kasgeldlimiet (5)					
(7)	Begrotingstotaal	173.470	167.240	167.885	174.680
(8)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***	**14.745**	**14.215**	**14.270**	**14.848**

Modelstaat B renterisico vaste schuld

Modelstaat B renterisico vaste schuld					(bedragen x € 1.000)
Stap	**Variabelen Renterisico(norm)**	**bedragen**			
		2026	**2027**	**2028**	**2029**
(1)	renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	aflossingen	4.254	4.755	5.303	6.143
(3)	***renterisico (1+2)***	4.254	4.755	5.303	6.143
(4)	***renterisiconorm***	**34.694**	**33.448**	**33.577**	**34.936**
(5a) = (4 > 3)	ruimte onder renterisiconorm	30.440	28.693	28.274	28.793
(5b) = (3 > 4)	overschrijding renterisiconorm	nvt	nvt	nvt	nvt
Berekening renterisiconorm					
(4a)	begrotingstotaal	173.470	167.240	167.885	174.680
(4b)	percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	***renterisiconorm***	**34.694**	**33.448**	**33.577**	**34.936**

Paragraaf C - Bedrijfsvoering

Organogram

Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De samenleving ontwikkelt zich snel. Denk aan digitalisering, complexe opgaven met veel spelers en dialoog, samenwerking met de regio en informatieveiligheid. We willen onze organisatie zo goed mogelijk organiseren op wat de samenleving nodig heeft. Dit vraagt van ons allemaal dat we toekomstbestendig en opgavegericht werken. Om hieraan bij te dragen ligt in de ontwikkeling van de organisatie voor 2026 het accent op:

- Duurzame invulling van vaste functies
- Investeren in ontwikkeling en behoud van medewerkers
- Professionalisering van informatievoorziening en digitale transformatie
- Verbetering van informatieveiligheid

Personeel en organisatie

De krapte op de arbeidsmarkt blijft een structurele uitdaging. Hoewel er iets meer nieuwe medewerkers beschikbaar lijken te zijn, blijft de behoefte aan goed opgeleid personeel nog steeds groot. Dit zorgt voor druk op de personele bezetting, vooral in functies waar specialistische kennis nodig is. Om dit aan te pakken, blijven we actief werven en verbeteren we voortdurend onze manieren van werven en selecteren. We richten ons op het duurzaam invullen van vaste functies met vaste medewerkers, zodat we continuïteit en deskundigheid in

de organisatie behouden. Voor tijdelijke taken, specialistische functies of projecten zetten we gericht externe inhuur in.

Ook investeren we in onze huidige medewerkers. We investeren in de ontwikkeling en het behoud van onze huidige medewerkers, zodat de organisatie klaar is voor de toekomst. We blijven inzetten op eigenaarschap, rolbewustzijn en de groei van persoonlijk leiderschap. Deze ontwikkeling ondersteunen we met onze nieuwe werkwijze: Opdrachtgericht Samenwerken. Deze aanpak sluit aan bij onze kernwaarden: Samen, Leren en Vertrouwen.

Externe inhuur

De gemeente huurt extern personeel in en maakt hierbij onderscheid tussen:
• Inhuur voor vaste formatie: We streven ernaar zo min mogelijk in te huren voor vaste functies. Om dit te realiseren zetten we verschillende wervingskanalen in. Echter door de krappe arbeidsmarkt zijn sommige vacatures lastig te vervullen of duurt de werving lang. Extern personeel helpt om het werk door te laten gaan.
• Inhuur voor tijdelijke werkzaamheden: Voor projecten en kortdurende taken wordt deels extern personeel ingezet. Deze inhuur betreft extra capaciteit. Deze kosten worden deels gedekt uit projecten en rijksbijdragen. Daarnaast schakelt de gemeente externe experts in, bijvoorbeeld voor juridisch advies.

Indicatoren

Opleidingskosten per medewerker

Indicatoren	2026	2025	2024	2023	2022	landelijk beeld (2024)
	Begroot		Werkelijk			
Ziekteverzuimpercetage	4,4%	4,4%	5,3%	4,5%	5,0%	6,7%
Opleidings- en ontwikkelkosten: € per medewerker	1.415	1.348	1.295	1.119	1.286	1.125

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

We zetten actief in op een doelmatig en rechtmatig inkoopproces. Daarbij volgen we de Europese en Nederlandse wetgeving, die is uitgewerkt in onze Uitvoeringsregels Inkoop en Aanbesteden gemeente Soest. Door inkoop slim in te zetten, dragen we bij aan het behalen van de klimaatdoelen voor 2030.

Beoogde resultaten:

- De uitvoering van duurzaam inkopen uit het Interne Programma Circulaire Economie 2025-2030 is afgestemd met de betrokken beleidsvelden en goed verankerd in de organisatie.
- Duurzaamheidsdoelen uit het uitvoeringsplan zijn opgenomen in nieuwe inkooptrajecten. Inkoop heeft hierbij een adviserende en begeleidende rol en monitort de uitvoering en de behaalde resultaten binnen de betrokken beleidsvelden.
- Er is een (deels geautomatiseerde) inkoopkalender beschikbaar die inzicht geeft in de benodigde inkoopcapaciteit voor aanbestedingen binnen de organisatie en de regio.

Juridische kwaliteitszorg

De gemeente Soest neemt besluiten die direct invloed hebben op inwoners, bedrijven en organisaties. Deze partijen verwachten dat dit zorgvuldig en juridisch correct gebeurt. Juridische kwaliteit is daarom essentieel om klachten, bezwaren en procedures te voorkomen. Om dit te waarborgen is inzicht nodig in de juridische kwaliteit binnen de hele organisatie. Dit vertalen we naar onze dienstverlening. Door snel veranderende wet- en regelgeving en toenemende gemeentelijke taken moet de juridische functie goed zijn georganiseerd. Omdat deze functie grotendeels decentraal is, richten we ons op het borgen van rechtmatigheid, interne controle en risicobeheersing. Zo versterken we de juridische kwaliteit en compliance (bewust zijn van geldende regels en deze toepassen in het werk) binnen de hele organisatie.
Beoogde resultaten:

- Het bezwaarschriftenproces wordt geactualiseerd, met als uitgangspunt de werkwijze van een responsieve overheid. Dit betekent dat de gemeente actief luistert naar signalen van inwoners en beleid en uitvoering daarop aanpast. We zoeken naar oplossingen die recht doen aan individuele situaties, met behoud van juridisch correcte besluitvorming.
- We nemen concrete maatregelen genomen om juridisch control te versterken volgens het three lines of defense-model. Dit omvat onder andere heldere rolduiding, interne werkafspraken en structurele toetsing van juridische risico's binnen de eerste en tweede lijn.
- Er worden minimaal vier juridische trainingen of kennissessies georganiseerd voor medewerkers, gericht op actuele wetgeving en thema's als rechtmatigheid, privacy en bestuursrecht. De effectiviteit wordt gemeten via deelnamecijfers en evaluaties.

Informatievoorziening en digitalisering

In 2026 zetten we de nodige vervolgstappen in de verdere professionalisering van informatievoorziening en digitale transformatie met bijzondere aandacht voor AI. Op het gebied van informatiebeheer ligt de focus op de doorontwikkeling van digitalisering en het verder inrichten van digitaal archiveren. Daarbij is het essentieel om inzichtelijk te maken wat er (meerjaarlijks) nodig is voor zowel het analoge als het digitale archief, zodat we toekomstbestendig kunnen beheren.
Binnen het informatiemanagement werken we aan het versterken van portfoliomanagement. Dit stelt ons in staat om beter inzicht te krijgen in wat er moet gebeuren en om scherper te kunnen prioriteren. Tegelijkertijd actualiseren we het beleid en verdiepen we ons inzicht in de relevante wettelijke kaders en ontwikkelingen, zodat we compliant blijven en kunnen anticiperen op veranderingen.

Op het vlak van ICT zijn er meerdere belangrijke trajecten in gang gezet waar we in 2026 verder op inzetten. Zo werken we aan beter contractmanagement om meer grip te krijgen op toekomstige kosten. En zetten we in op de doorontwikkeling van de Regionale ICT Dienstverlening (RID) en het functioneel beheer; beide zijn immers van groot belang om onze dienstverlening en informatieveiligheid te verbeteren.

Binnen het domein van (geo)basisregistraties blijft ENSIA de norm. We zetten in op de doorontwikkeling van geo-informatie en sturen nadrukkelijker op de kwaliteit, actualiteit en volledigheid van onze gegevens. De implementatie van nieuwe software voor BAG

(Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) zijn hierin belangrijke mijlpalen.

Tot slot richten we ons binnen Belastingen op het behoud van het huidige kwaliteitsniveau (drie sterren – 'voldoende') en de doorontwikkeling naar vier sterren ('goed'). De implementatie van een nieuw belastingsysteem vormt hierin een cruciale stap.

Gegevensbescherming en informatieveiligheid

De wereld verandert snel door nieuwe technologie, digitalisering en globalisering. Hierdoor wordt het beschermen van persoonsgegevens steeds belangrijker én moeilijker. Als gemeente willen we goed omgaan met de gegevens van inwoners. Daarom blijven we werken aan duidelijke regels voor privacy en informatiebeveiliging.
We maken afspraken over hoe we omgaan met privacy en volgen de wetten AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en Wpg (Wet politiegegevens). We zorgen ook voor duidelijke werkprocessen, controles en rapportages. Zo kunnen we blijven voldoen aan de regels.
Privacy beschermen lukt alleen als informatie ook goed is beveiligd. Daarom blijven we werken aan (de uitvoering van) het informatiebeveiligings- en privacybeleid. In dit beleid staat onze visie op privacybescherming voor de komende jaren. Naast beveiliging van informatiesystemen, gaat het ook over het gedrag van mensen die gebruikmaken van deze systemen, over de wijze waarop bestuur en management het voorbeeld geven en anticiperen op veiligheidsrisico's, en over het aantoonbaar maken dat de gemeente een betrouwbare ketenpartner is.

De landelijke afspraken van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemencyberwet (met daarin opgenomen de richtlijn NIS2) vormen hierbij de basis. We zetten in op de verdere implementatie van deze maatregelen. Hierbij sluiten we aan bij de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar Informatieveiligheid, dat in 2024/2025 is uitgevoerd. Met als doel om eind 2027 aan de normenkaders van de BIO te voldoen (niveau 4). In de uitvoering zoeken we actief de samenwerking op binnen de regio om gezamenlijk sterker te staan in het waarborgen van onze digitale veiligheid.

Beoogde resultaten:

- De naleving van de AVG en de Wpg wordt actief bewaakt. Er is structureel toezicht op de toepassing van beide wetten. De wettelijk verplichte externe Wpg-audit is tijdig en correct uitgevoerd.

Indicatoren

Omschrijving	2024	2023	2022	2021
		Werkelijk		
Aantal datalekken	25	14	21	22

Bedrijfsvoeringsonderzoeken

Binnen onze organisatie voeren we uiteenlopende onderzoeken uit met betrekking tot rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid en kwaliteit van ons gemeentelijk handelen en dienstverlening:

- De beoordeling van de interne beheersing en rechtmatigheid via de jaarlijkse accountantscontroles.
- De beoordeling door de rekenkamercommissie van de doelmatigheid, doeltreffendheid en kwaliteit van onze gemeentelijke beleidsuitvoering.
- Bedrijfsvoeringonderzoeken die deel uitmaken van een jaarlijks door B en W vast te stellen onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid (ex artikel 213a Gemeentewet). Voor het komende jaar is nog geen onderzoeksplan vastgesteld.
- Bedrijfsvoeringonderzoeken die om specifieke redenen uitgevoerd worden (zoals het digitale inwonerpanel en de ontwikkeltrajecten interne beheersing).

Uit de uiteenlopende onderzoeken komen verbetermogelijkheden naar voren met concrete aanbevelingen. De opvolging van deze aanbevelingen wordt centraal gemonitord en periodiek intern besproken.

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Over de medebewindstaken die gemeenten uitvoeren dienen gemeenten jaarlijks aan toezichthouders verantwoording af te leggen. De toezichthouders zijn de provincies en diverse ministeries. De wet legt daarbij een nadrukkelijke verantwoordelijkheid bij gemeenteraden. Hoe beter het interne, horizontale toezicht geregeld is, des te beter kunnen externe toezichthouders hun toezichthoudende taken op afstand uitvoeren.
De actuele stand van zaken rond het toezicht is als volgt:

Onderwerp	Status	Brief provincie
Huisvesting vergunninghouders (2e helft 2024)	voldoet deels	27-01-2025
Financieel toezicht (begroting 2025)	repressief	19-12-2024
Informatie- en archiefbeheer (2023/2024)	voldoet deels	10-02-2025
Monumenten en archeologie (2023/2024)	voldoet	29-01-2025
Omgevingsrecht (2024/2025)	voldoet deels	01-07-2025

Bij de kwalificatie ‘voldoet’ is sprake van verminderd toezicht, bij de kwalificatie ‘voldoet deels’ van regulier toezicht en bij ‘voldoet niet’ van verscherpt toezicht.
Bij het financieel toezicht worden de wettelijke termen ‘repressief’ en ‘preventief’ gebruikt. Bij repressief toezicht is geen goedkeuring vooraf noodzakelijk van de begroting en begrotingswijzigingen, bij preventief toezicht wel.
De inspanningen zijn erop gericht om in 2026 voor de inhoudelijke aandachtsgebieden de beoordeling ‘voldoende’ te ontvangen. Voor het onderdeel financieel toezicht is handhaving van het repressief toezichtsregime het uitgangspunt.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid	In dit beleid staat onze visie op privacybescherming en informatiebeveiliging voor de komende jaren.	B en W, oktober 2024
Regeling Ambtelijke Organisatie gemeente Soest 2023	Regeling, vastgesteld door het college van B&W, waarin de organisatie-inrichting en rollen binnen de organisatie zijn vastgelegd.	B en W, april 2023
Integriteitsbeleid (onderdeel van Personeelshandboek) / gedragscode	In de gedragscode is beschreven hoe medewerkers zich in de organisatie gedragen.	2023
Algemeen besluit mandaat, volmacht en machtiging Soest 2023	Besluit waarin is vastgesteld welke bevoegdheden bij de ambtelijke organisatie zijn belegd en wanneer daarvan gebruik mag worden gemaakt.	B en W, april 2023
Nota reserves en voorzieningen	In deze nota bevat het beleidskader voor de reserves en voorzieningen van de gemeente Soest.	Raad, 10 november 2022
Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet	In de financiële verordening staan de kaders voor het financieel beleid, financieel beheer en de financiële organisatie van de gemeente Soest voor zover daar beleidsvrijheid voor geldt binnen de wet- en regelgeving.	Raad, 20 april 2023
Controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet	De controleverordening regelt de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie.	Raad, 14 december 2023
Verordening onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid ex artikel 213a Gemeentewet	Conform art. 213a van de gemeentewet is in deze verordening vastgelegd op welke wijze de doelmatigheid en doeltreffendheid wordt onderzocht.	Raad, 18 juni 2015
Budgethoudersregeling 2020	Regeling waarin is het budgethouderschap, het beheer en de verantwoording van budgetten is vastgelegd.	B en W, januari 2020

Paragraaf D - Kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen. Onder kapitaalgoederen verstaan we goederen die meerdere jaren meegaan. Het gaat om onder meer onze wegen, riolering, waterhuishouding, groen en gebouwen. De paragraaf geeft inzicht in het beleidskader, de financiële gevolgen en de vertaling daarvan in de begroting.

Met investeringen (renovatie en vervanging) in de kapitaalgoederen verlengen we de levensduur of verbeteren de kwaliteit. De kosten hiervan nemen we vaak niet in het jaar van aanschaf, maar we smeren ze uit over meerdere jaren (activeren). Hierdoor volgen er afschrijvings- en rentekosten, ofwel kapitaallasten.

Waardering en afschrijving

We activeren alleen uitgaven met een meerjarig nut. Bijdragen van derden brengen we hierop in mindering. Waardering vindt plaats op basis van de historische kostprijs. Voor de nieuwe investeringen vanaf 1 januari 2024 geldt dat we bedragen tot € 25.000 niet activeren. Bij bedragen van € 25.000 tot € 50.000 maken we een gemotiveerde keuze om wel of niet te activeren. Bedragen van € 50.000 en hoger activeren we altijd.

Afschrijving (lineair) is verbonden aan de economische levensduur en vindt plaats vanaf het jaar na gereedkoming.

Economische en technische levensduur

Hoewel we afschrijving baseren op de verwachte economische levensduur, is eventuele vervanging afhankelijk van de technische levensduur. Dus op het moment dat een kapitaalgoed economisch is afgeschreven, beoordelen we of de vervanging technisch nodig is. Dit kan ook betekenen dat we een kapitaalgoed eerder vervangen, omdat deze technisch niet meer in orde is. Nieuwe investeringen in kapitaalgoederen staan in het investeringsoverzicht in deze paragraaf.

Afschrijvingstermijn

In de Nota activabeleid staan de afschrijvingstermijnen zoals deze door de gemeente worden gehanteerd. Indien de werkelijke levensduur sterk afwijkt, is het mogelijk om af te wijken van de afschrijvingstermijnen in de afschrijvingstabel. De afschrijvingstermijn wordt bepaald voor activa waarvoor geen afschrijvingstermijn is opgenomen.

Beheerplannen

Het onderhoud zorgt ervoor dat de kapitaalgoederen gebruikt kunnen worden tot het einde van de levensduur. We behandelen de beleids- en beheerplannen die we gebruiken voor het onderhoud, de renovatie en vervanging van de kapitaalgoederen. Beheerplannen gebruiken we om keuzes te maken hoe we de kapitaalgoederen onderhouden en beheren. Daarnaast benoemen we de plannen die we gaan maken of actualiseren.

De beheer- en beleidsplannen ten aanzien van de kapitaalgoederen hebben raakvlakken met verschillende omgevingsprogramma's, zoals Groen en Landschap, Mobiliteit en Water en

Riolering. Op basis van deze omgevingsprogramma's bekijken we hoe we beheerplannen actualiseren.

De volgende onderdelen staan in deze paragraaf:

- Overzicht beleids- en beheerplannen
- Onderhoud kapitaalgoederen per onderdeel
- Investeringsoverzicht

Kapitaalgoederen	Beleids- en beheerplannen
Riolering en water	Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) 2018-2024. Is vervangen door Omgevingsprogramma Water.
Wegen	Wegenbeheerplan 2022-2026. Onderhoud van halfverharding en van wegbermen nemen we mee bij de herziening van het Wegenbeheerplan in 2027.
Civiele kunstwerken	In 2025 starten we met het maken van een beheerplan civiele kunstwerken.
Openbare verlichting	Beleidsnotitie Openbare Verlichting 2014-2019. In 2025 starten we met het maken van een nieuw plan.
Gebouwen	Integraal Accommodatie Beleid (IAB) 2021, Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2021, Reserve Onderhoud Gebouwen.
Groen	Groenrenovatieplan 2021-2030, Landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP) 2019-2024, Bosnota 2013-2022. De evaluatie en actualisatie van de Bosnota ronden we naar verwachting in 2025 af.
Speelvoorzieningen	Speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest' 2014-2028.
Voertuigen en machines	Beheerplan Tractiemiddelen 2025-2028.
Straatmeubilair	Leidraad fysieke leefomgeving 2022.
Begraafplaatsen	Beheerplan Begraafplaatsen 2006-2011. Het nieuwe beheerplan is in 2025 gereed.

Riolering en water

In het Omgevingsprogramma Water staat het beleid. Het programma geeft aan wat de gemeente doet om klimaatbestendig en water robuust te blijven en te worden. Dat doen we bijvoorbeeld door het schone regenwater vast te houden en te gebruiken waar het valt. Dit voorkomt het onnodig snel wegvoeren van schoon regenwater en onnodig gebruik van drinkwater. Ook gaan we daarmee wateroverlast, verdroging en vervuiling van oppervlaktewater tegen (via overstorten van gemengde riolen). We dragen daarmee bij aan een efficiëntere werking van de rioolwaterzuivering.

Met een technische berekening berekenen we eens per 5 of 10 jaar hoeveel water het rioolsysteem aankan. Ook onderzoeken we waar de zwakke plekken zitten. Hierop bepalen we welke vorm van onderhoud of vervanging nodig is.

Een compleet overzicht van kosten voor riool- en watertaken is te vinden in paragraaf G onder de rioolheffing. In onderstaande tabel staan de kosten voor onderhoud van onze

voorzieningen voor waterbeheer. De (vervangings-)investeringen zijn terug te vinden in het investeringsoverzicht aan het einde van deze paragraaf.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Klein onderhoud	400	400	400	400
Onderhoud beschoeiing, duikers, schuiven en kleppen, vijvers, waterberging en pompen en gemalen	375	375	375	375
Schoonmaken hoofdriool en straatkolken	523	530	537	548
Totaal	**1.298**	**1.305**	**1.312**	**1.323**

Wegen

Met de inspectiegegevens van 2021 stelden we het Wegenbeheerplan 2022-2026 op. Dit plan bevat een meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma voor wegen. Het meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma gebruiken we om elk jaar vast te stellen welke integrale werken prioriteit krijgen. Daarnaast gebruiken we het voor het bepalen van het asfalt- en elementenonderhoud. Dit programma vullen we aan met de gegevens uit de globale visuele weginspectie.

Deze planning stemmen we af met ruimtelijke ontwikkelingen, verkeerskundige aanpassingen en andere (externe) projecten. Op die manier maken we zoveel als mogelijk werk met werk. Ook nemen we beleidsambities zoals energietransitie, klimaatadaptatie en gebruiksfunctieverbeteringen zoveel mogelijk mee in de projecten.

De budgetten vanaf 2026 zijn geïndexeerd volgens de CBS-index GWW, deze structurele gevolgen staan in deze begroting 2026 in de tabel hieronder. Voor vervanging van wegen stellen we elk jaar investeringskredieten beschikbaar. Dit geeft kapitaallasten vanaf 2025. Deze staan in het investeringsoverzicht hieronder.

De jaarlijks (soms sterk) fluctuerende kosten van het onderhoud aan de wegen worden via de voorziening onderhoud wegen gelijkmatig over de jaren verdeeld. De onderbouwing van de voorziening onderhoud wegen is op basis van het wegenbeheerplan 2022-2026 tot stand gekomen. De onderhoudskosten en vervangingsinvesteringen zijn conform het wegenbeheerplan 2022-2026 opgenomen.

In 2026 worden alle verhardingen in de gemeente Soest geïnspecteerd. Vervolgens wordt het wegenbeheerplan 2027-2031 opgesteld. Dat is het moment om de benodigde onderhoudsbudgetten 2027 t/m 2031 opnieuw te bepalen en zo nodig bij te stellen. Daarbij zal een prognose van de onderhoudskosten voor de jaren 2032 en verder gemaakt worden voor de onderbouwing van de voorziening onderhoud wegen.

Het beheer en onderhoud van halfverharding (zoals grind) was in het verleden geen onderdeel van het wegbeheer. Het was onderdeel van het beheer van het buitengebied, omdat dit type verharding vooral daar voorkomt. Het huidige wegenbeheerplan voorziet daarom niet in het

onderhoud van halfverharding. Halfverharding nemen we mee bij de herziening van het Wegenbeheerplan.

We hebben bovendien behoefte aan een plan voor het onderhoud van wegbermen. We hebben onvoldoende budget voor het ophogen of verlagen van wegbermen. Dit is bijvoorbeeld nodig voor een goede afwatering of voor de veiligheid van de weg. Dit nemen we mee bij de herziening van het Wegenbeheerplan.

In de tabel hieronder staan de budgetten voor de verschillende soorten onderhoud. De reconstructies staan in het investeringsoverzicht aan het einde van deze paragraaf.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud	1.275	1.275	1.275	1.275
Klein onderhoud	483	243	243	243
Totaal	**1.758**	**1.518**	**1.518**	**1.518**

Civiele kunstwerken

In 2025 hebben we de kunstwerken geïnspecteerd. Elk jaar actualiseren we het onderhoudsprogramma voor het beheer, onderhoud en vervanging van de civiele kunstwerken. Dit zijn bijvoorbeeld bruggen, tunnels, keerwanden en geluidsschermen. We hebben nog geen beheerplan civiele kunstwerken. Daarom hebben we in 2021 alle civiele kunstwerken geïnventariseerd, geïnspecteerd en deels in beheersoftwareprogramma's opgenomen. Daarmee zijn we bezig het hele areaal beter in beeld te krijgen.

Onderstaande financiële overzicht is op basis van bestaande gegevens. Met de nieuwe gegevens maken we een beheerplan civiele kunstwerken. We denken dat het huidige budget voor beheer en onderhoud niet genoeg is om het areaal uiteindelijk in stand te houden. Voor sommige onderdelen missen we onderhoudsbudget. We hebben geen budget (investeringskredieten) voor vervanging van civiele kunstwerken. Om alle onderdelen te kunnen onderhouden en in stand te houden, verwachten we op termijn jaarlijks € 100.000 extra onderhoudsbudget nodig te hebben en € 60.000 extra aan kredieten. Deze grove inschatting is gedaan op basis van de inspectie die we in 2021 hebben uitgevoerd. De inspectiegegevens werken we graag uit naar een beheerplan.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Brugonderhoud	23	23	23	23
Totaal	**23**	**23**	**23**	**23**

Openbare verlichting

Het vervangen van de openbare verlichting door ledverlichting is onderdeel van het beheer- en onderhoudscontract. We zijn in 2025 gestart met het actualiseren van de Beleidsnotitie Openbare Verlichting Gemeente Soest 2014-2019. Het vervangen van onze openbare verlichting door ledverlichting staat niet in dit beleidsdocument, maar doen we volgens een collegebesluit uit 2017 met budget wat daarvoor was toegekend.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Straatverlichting beheer, onderhoud en exploitatie	213	213	213	213
Totaal	**213**	**213**	**213**	**213**

Gebouwen

Onderwijsgebouwen

In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2035 (IHP) geactualiseerd in samenwerking met alle schoolbesturen en vastgesteld door de raad. Er ligt een uitvoeringsplan voor het (her)ontwikkelen van een aantal schoolgebouwen van zowel het primair als voortgezet onderwijs. Het IHP dient minimaal eens in de vier jaar te worden geactualiseerd.

Inmiddels is er gestart met de nieuwbouw van het Griftland College en is er een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de 2e van der Hucht school. In 2026 gaan we verder met het haalbaarheidsonderzoek voor de Postiljonschool. De aankomende jaren worden de herontwikkelingen van scholen die zijn benoemd in het uitvoeringsplan opgepakt.

In het IHP is rekening gehouden met de ontwikkeling van Soest en Soesterberg. Hierdoor blijft het mogelijk leerlingen te voorzien van onderwijs. Voor financiering van dit IHP is er voorzien in extra stortingen in de reserve voor het Integraal Accommodatie Beleid (IAB). Deze geven voldoende dekking van het vastgestelde IHP. De te beschikbaar te stellen kredieten worden door het raadsbesluit geactiveerd.

Sport

Bij het financieel inplannen van vervangingen en renovaties van de sportvelden gaan we uit van de theoretische levensduur van een sportveld. In de praktijk kijken we of vervangen/renoveren echt nodig of dat het veld nog langer gebruikt kan worden.

Aan sportvelden worden steeds strengere (milieutechnische en gebruikstechnische) eisen gesteld. In 2023 stemden de EU-lidstaten in met een verbod op de verkoop van toegevoegde microplastics voor toepassing op onder andere (kunstgras) sportvelden vanaf 2031. Dit zijn bijvoorbeeld rubber korrels. Op dit moment ontwikkelt de markt alternatieve producten. Daarom houden wij rekening met een kostenstijging voor het vervangen/renoveren van sportvelden.

Voor de vervanging en renovatie van de sportgebouwen stellen we nu per investering een businesscase op. De wens is er om – zoals standaard in de vastgoedwereld – de sportgebouwen tussentijds (na 20 jaar) te renoveren. Nu schrijven we de sportgebouwen in 40 jaar af en vindt alleen instandhoudingsonderhoud plaats. De huurders vragen om deze tussentijdse renovatie. Daarnaast biedt tussentijds renoveren de mogelijkheid in te spelen op ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn functionele aanpassingen, duurzaamheids-maatregelen nemen en aanpassingen van materialen. Daarnaast bestaat in zijn algemeenheid de wens om de sportgebouwen verder (en sneller) te verduurzamen.

Verduurzamen
Met het verduurzamen van de gemeentelijke accommodaties en sportfaciliteiten willen wij een bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Samen staan we aan een grote opgave het vastgoed en de sportsector te verduurzamen. Zo hebben wij op de gemeentelijke sportparken al LED-veldverlichting. Wat betreft ons vastgoed zijn er drie pilots aangewezen. De Plantage is voorbereid. Uitvoering vindt in 2026 plaats. Sporthal de Bunt en de Brandweerkazerne Soest worden in 2026 voorbereid. Uitvoering 2026 of 2027.

Selectie van de volgorde van verduurzaming van het vastgoed zal mede worden vastgesteld op basis van verduurzamingsmogelijkheden en een passende exploitatie van de vastgoedaccommodatie. We kijken ook of het gebruik nog passend is en/of waar we dit kunnen optimaliseren.

In het kader van de gemeentelijke Routekaart Verduurzamen kijken we of wij gemeentebreed sneller kunnen verduurzamen. Huurders en sportorganisaties kunnen zelf ideeën hebben of mogelijkheden zien voor verduurzaming. Dit juichen wij als gemeente toe. Samen kijken wij dan hoe we deze ideeën kunnen uitvoeren.

Onderhoudsbeleid Reserve Onderhoud gebouwen
Het kwaliteitsniveau van het begrote onderhoud uitgedrukt in een percentage, komt op ongeveer 85%. Dat betekent dat de perioden tussen onderhoud langer zijn dan de algemene normen. Onderhoud uit esthetisch oogpunt voeren we niet uit. We vervangen technische installaties niet op basis van theoretische levensduur, maar alleen bij uitval. Zaken die van invloed zijn op de veiligheid of continuïteit van werkprocessen krijgen voorrang bij het onderhoud.

In overleg met de beleidsafdelingen bekijken we steeds of geplande werkzaamheden noodzakelijk, wenselijk en verantwoord zijn. We stemmen af met het Integraal Accommodatie Beleid (IAB), het sportbeleid en duurzaamheidsdoelstellingen. Dit leidt tot een sober maar doelmatig onderhoudsbeleid.

Financiën reserve onderhoud gebouwen
De materiële onderhoudskosten van gebouwen in de tabel hieronder dekken we uit een reserve. Deze Reserve Onderhoud Gebouwen (ROG) baseren we op een tienjarig onderhoudsplan. We actualiseren dit plan elk jaar. De ROG houden we op het gewenste niveau door elk jaar stortingen te doen. Op die manier maken we de uitvoering van de goedgekeurde werkzaamheden in het betreffende jaar mogelijk.

Prijsontwikkeling
Vanaf 2021 zagen wij een grote stijging in kosten voor onderhoud. Dit kwam door een ongewoon hoge stijging van de kosten van materialen. En door hogere kosten van arbeid door personeelstekort bij de aannemers. In 2026 worden prijsverhogingen in de bouwsector en installatietechniek verwacht van gemiddeld 6 a 7 %.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Sportaccomodaties exclusief De Engh	535	576	261	291
Sportcomplex Sportboulevard De Engh	810	662	637	563
Eigendommen niet voor openbare dienst	8	131	36	24
Huisvesting gemeentepersoneel	226	334	173	278
Welzijnsgebouwen	563	462	100	324
Algemeen overig	1.656	483	245	382
Totaal	**3.799**	**2.647**	**1.452**	**1.861**

Groen

Het gemeentelijk groen, natuur en de bossen beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels, zorgplicht en de bedoelde functionaliteit en kwaliteit van de verschillende gebieden. De groenvisie voor het stedelijk groen ligt vast in het beleidskader: 'De Groene kernkwaliteit van Soest' (2014). Voor het buitengebied in het landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP) 2019-2024. Daarnaast werken we met de Bosnota 2013-2022 die gaat over de bos- en natuurgebieden in eigendom van de gemeente. De evaluatie en actualisatie ronden we naar verwachting in 2025 af.

Onderhoud van het groen is belangrijk voor de veiligheid, leefbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte. Regelmatig voeren we inspecties uit (o.a. Boomveiligheidscontroles) die informatie leveren over de staat van de kapitaalgoederen. Hieruit volgen onderhoudsbestekken en -planningen. De werkzaamheden stemmen we af met andere programma's om kosten te besparen en overlast voor bewoners zoveel mogelijk te beperken.

Het vervangen van het openbaar groen aan het einde van de levensduur voeren wij uit volgens het Groenrenovatieplan 2021-2030.

Hieronder staat een overzicht van de materiële budgetten voor het dagelijks groenonderhoud in stedelijk gebied. Structureel moeten we meer watergeven, door klimaatverandering. Incidenteel extra water geven bij extreme droogte is opgenomen in de risicoparagraaf. Groenrenovaties zijn in het investeringsoverzicht te vinden.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Planmatig groenonderhoud	1.960	1.960	1.960	1.960
Boombeheer	509	509	509	509
Klein onderhoud	151	151	151	151
Watergeven	30	30	30	30
Geluidswallen	10	10	10	10
Onderhoud groen buitengebied (Eng, landschap, bos)	353	353	353	353
Totaal	**3.013**	**3.013**	**3.013**	**3.013**

Speelvoorzieningen

Onze 177 speel-en sportplekken in de openbare ruimte beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels en het speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest' (2013). Elk jaar renoveren we verouderde speelplaatsen in Soest volgens dit beleid en het uitvoeringsprogramma dat daarbij hoort.

Dit beleid is aan herziening toe. Deze ambities die in 2013 zijn geformuleerd sluiten niet meer aan op wensen uit de samenleving en op de ambities in het Sportakkoord en de Omgevingsvisie. Tot slot hebben we de afschrijftermijnen en eenheidsprijzen sinds de vaststelling in 2013 aangepast. Dat hebben we laten vaststellen in de begrotingen van de afgelopen jaren. De uitvoering sluit daarmee niet meer geheel aan op het beleid.

In de tabel hieronder staat het onderhoudsbudget. De investeringen staan in het investeringsoverzicht hieronder.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Speelplaatsenbeheer	53	53	53	53
Totaal	**53**	**53**	**53**	**53**

Voertuigen en machines

Het nieuwe beheerplan tractiemiddelen 2025-2028 geeft inzicht in de voertuigen, machines en gereedschappen die we in Soest gebruiken en wanneer zij vervangen moeten worden. Daarbij streven we ernaar zoveel mogelijk voertuigen en machines te elektrificeren.

Investeringsoverzicht

In het investeringsoverzicht staan de geraamde investeringen en de kapitaallasten in de meerjarenbegroting 2025-2028. Hieronder worden alle mutaties en nieuwe investeringen gepresenteerd. Deze investeringen zorgen voor kapitaallasten vanaf het jaar na de investering. Daardoor zijn er in 2025 voor de nieuwe investeringen geen kapitaallasten.

We maken onderscheid tussen drie soorten investeringen. Investeringen met economisch nut zijn verhandelbaar en kunnen dus middelen genereren. Dit is het geval bij bijvoorbeeld gebouwen, riolering en voertuigen.

Als we de investering ook echt inzetten om middelen te generen, dan noemen we dit een investering met economisch nut met heffing. Dit is het geval bij bijvoorbeeld de riolering. Er is sprake van een investering met maatschappelijk nut als we geen middelen kunnen genereren, zoals bij wegen.

De mutaties op bestaande investeringen in verband met prijsverhogingen en nieuwe investeringen worden bij de vaststelling van de begroting gelijktijdig goedgekeurd.

		Investeringen				Kapitaallasten		
Actief nummer	**Omschrijving** (bedragen x € 1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2027**	**2028**	**2029**
7110005	Bluswatervoorzieningen	200				16	16	16
7210042	Reconstructie Insingerstraat	-739	751				22	22
7210043	Reconstructie Meidoornweg	-204	207				6	6
7210044	Reconstructie Ericaweg	-132	134				4	4
7210045	Reconstructie Prunuslaan	-142	145				4	4
7210046	Reconstructie Schoutenkampweg	-225	228				7	7
7210047	Reconstrcutie Jac van Looylaan	2				4	4	4
7210048	Reconstructie Kolonieweg	1				2	2	2
7210049	Reconstructie Dorresteinweg		5				9	9
7210050	Reconstructie Prins Hendriklaan		8				15	15
7210051	Reconstructie Molenstraat	184	-181			5	5	5
7210052	Reconstructie St Theresiastraat		3				6	6
7210053	Reconstructie Korte Hartweg		3				5	5
7210054	Reconstructie Van Lenneplaan	792		-780		23	23	23
7210055	Rec Gen Winkelmanstr Buys Ballotlaan			5				9
7210056	Reconstructie Asfaltvoetpaden			11				22
7210073	Reconstructie Wijk 't Hart				2.247			
7520036	Renovatie speelplekken 2026 20 jaar	87				12	11	11
7520067	Uitbreiding vv 't Vliegdorp	50	3.000				191	189
7530009	Renovaties speelplekken 2026 15 jaar	5				8	8	8
7530010	Renovatie speelplekken 2026 10 jaar	26				12	12	12
7530013	Renovaties speelplekken 2027 10 jaar		4				9	9
7530014	Renovaties speelplekken 2027 15 jaar		10				17	17
7530015	Renovaties speelplekken 2027 20 jaar		3				4	4
7530016	Renovaties speelplekken 2028 10 jaar			-28				13
7530017	Renovaties speelplekken 2028 15 jaar			7				11
7530018	Renovaties speelplekken 2028 20 jaar			7				9
7570021	Groenrenovaties 2026	42				37	36	36
7570024	Meeliften groen integrale projecten 2026	5				5	5	5
7570025	Kleine groenrenovaties 2026	1				1	1	1
7570026	Groenrenovaties 2027		191				49	48
7570027	Meeliften groen integrale projecten 2027		5				5	5
7570028	Kleine groenrenovaties 2027		1				1	1
7570031	Groenrenovaties 2028			44				44
7570032	Meeliften groen integrale projecten 2028			5				5
7570033	Kleine groenrenovaties 2028			1				1
7570042	Renovaties speelplekken 2029 10 jaar				71			
7570043	Renovaties speelplekken 2029 15 jaar				79			
7570044	Renovaties speelplekken 2029 20 jaar				121			
7570045	Groenrenovaties 2029				974			
7570046	Kleine groenrenovaties 2029				20			
7570047	Meeliften groen integrale project 2029				110			
7570048	Klimaatrob.Leefomg.2026 Prins Bernhar.	55				3	2	2

		Investeringen				Kapitaallasten		
Actief nummer	**Omschrijving** (bedragen x € 1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2027**	**2028**	**2029**
7570049	Klimaatrob.Leefomg.2027 Van Lennepln		230				11	10
7570050	Klim.rob Leefomg.2028 Sch.kampw.-Hart				170			
7720005	Afkoppelen Van Lyndenlaan	-297				9	9	9
7720008	Rioolwerkzaamheden Soest Zuid	915				116	115	115
7720013	Baggeren oppervlaktewater	250				114	113	112
7720030	Lange Brinkweg 2023	750		-2.055		22	22	22
7720031	BWKP 2023	-167						
7720054	Riool vervangen GWRP 2026	457				67	67	66
7720058	Riool Stadhoudersln duiker en huisaan.	167				10	10	10
7720074	Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2027		-50				9	9
7720078	MEI vervangen 2027		156				5	5
7720079	Beschoeiing oppervlaktewater	600				18	17	17
7720080	Afkoppelen delen Soesterberg 2029				600			
7720081	Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2029				300			
7720082	Afkoppelen GWRP 2029				180			
7720083	Maatregelen BWKP 2029				72			
7720084	Riool vervangen GWRP 2029				1.813			
7720085	MEI vervangen 2029				665			
	Totaal investeringen	**4.709**	**6.879**	**-755**	**9.452**	**2.511**	**2.885**	**2.993**
	Bijdrage SPUK aan investeringen	**-981**						

Paragraaf E - Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

In het Besluit Begroting en Verantwoording worden verbonden partijen gedefinieerd als privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente op enige wijze zeggenschap heeft. Een financieel belang betekent dat de gemeente financiële middelen ter beschikking heeft gesteld, die ze kwijt is in geval van faillissement van de participatie. Ook heeft de gemeente een financieel belang als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente. Wij kiezen in deze paragraaf voor een ruime invulling van het begrip verbonden partij. Om deze reden is bijvoorbeeld ook de Regio Amersfoort in deze paragraaf opgenomen. Ook zetten we in deze paragraaf onze visie op samenwerking uiteen en werken we deze nader uit voor de gemeenschappelijke regelingen.

Strategische visie op samenwerking

Het college en de raad onderschrijven het belang van samenwerking en het past dan ook in deze tijd om na te denken over de rol van de overheid en het vinden van een nieuwe balans tussen de overheid en samenleving. Belangrijke vragen hierbij zijn: Hoe blijven gemeenten bij alle ontwikkelingen die er op de gemeente afkomen voldoende bestuurskrachtig? Wat kunnen we zelf en wat moet door of samen met anderen worden gedaan? De overheid kan niet alles oplossen en moet dat ook niet (meer) willen. De samenleving heeft zelf het vermogen voor bepaalde zaken te zorgen. We hebben dan ook een nadrukkelijke focus op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners.

Het thema samenwerking is niet meer weg te denken binnen Soest. In onze visie op samenwerking staan de resultaten voor de inwoners voorop. Kwaliteit, effectiviteit, efficiency, continuïteit en gevolgen voor de strategische positie van de gemeente zijn criteria waarop wij onze samenwerkingen beoordelen. Daarbij wordt door ons ook rekening gehouden met de democratische controle op de samenwerkingsverbanden. Ten slotte vormen gelijkwaardigheid, betrouwbaar partnerschap en vertrouwen de basis waarop wij een samenwerkingsrelatie willen aangaan en ontwikkelen en is het behoud van onze autonomie een belangrijk uitgangspunt. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de beleids- en bedrijfsvoeringscriteria van de strategische visie van Soest op samenwerking (raad, 25 april 2013).

Wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De belangrijkste doelstelling is om democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten en de positie van de gemeenteraden in hun controlerende en sturende rol richting gemeenschappelijke regelingen te versterken. Enkele belangrijke wijzigingen zijn:

- Gemeenschappelijke regelingen worden verplicht vast te leggen over welke onderwerpen een zienswijze moet worden gevraagd. Voorbeelden: besluiten met een aanzienlijk financieel belang en voorstellen met verstrekkende beleidsmatige keuzes;

- Het recht voor gemeenteraden om bij een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een openbaar lichaam een gemeenschappelijke commissie in te laten stellen, bestaande uit raadsleden;
- De verplichting om in de gemeenschappelijke regeling vast te leggen of, en zo ja op welke wijze, burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd.

Inhoud paragraaf

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

1. Regio Amersfoort
2. Hart van de Heuvelrug en Project Vliegbasis
3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
4. Stichting Eem-Vallei Educatief
5. Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN)
6. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
7. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
8. Eemkracht
9. Regionaal Sociale Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)
10. Regionale ICT Dienst (RID) Utrecht
11. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht
12. Omgevingsdienst Utrecht (ODU)
13. Centrumregelingen

Financiële deelnemingen

14. NV Bank Nederlandse Gemeenten
15. Vitens NV
16. Amfors
17. Stedin Holding N.V.
18. Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
19. Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel
20. Nationale Hypotheek Garantie

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

1. Regio Amersfoort

Vestigingsplaats
Amersfoort.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
Het Bestuursconvenant Regio Amersfoort staat voor de samenwerking met en tussen gemeenten en voor de behartiging van onze regionale belangen. In de regio Amersfoort wordt door de gemeenten gewerkt aan een gezamenlijke toekomst. De onderwerpen zijn vaak gemeentegrens overstijgend, zoals verkeer en vervoer, recreatie en toerisme, economische zaken, ruimte en wonen en het sociaal domein.
Het doel van dit samenwerkingsverband is om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Dit gebeurt door concrete resultaten te boeken voor de deelnemende gemeenten en partners. Om doelmatig en efficiënt te werken en om focus aan te brengen in de wensen die regionaal leven wordt periodiek een Strategische Agenda opgesteld. Deze bepaalt waar de regio zich hard voor maakt.

Programma/paragraaf
De door de regio behartigde beleidsterreinen betreffen onderwerpen die betrekking hebben op verschillende (deel)programma's.

Deelnemende partijen
De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg en op onderdelen ook Barneveld en Nijkerk.

Bestuurlijk belang
Op 18 december 2008 heeft de raad ingestemd om de samenwerking binnen het gewest Eemland anders in te vullen. De belangrijkste verandering is splitsing van de bestuurlijke samenwerking en de uitvoering. Met de vernieuwde bestuurlijke regionale samenwerking is bewust gekozen om een gemeenschappelijke regeling los te laten. Gekozen is om te werken met een bestuursconvenant en per project met bestuursopdrachten.
De aansturing van de samenwerking gebeurt door twee regiegroepen:

- Een bestuurlijke regiegroep, bestaande uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten (BORA); deelnemer vanuit Soest: burgemeester R.T. Metz;
- Een ambtelijke regiegroep (ARG), gevormd door de gemeentesecretarissen; deelnemer vanuit Soest: gemeentesecretaris L.C. Vermond.

Financieel belang
Het regiobureau wordt bekostigd uit een voor de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage, gebaseerd op het inwoneraantal. In de begroting 2026 is rekening gehouden met een bedrag van € 248.000.

Financiële informatie
De regio Amersfoort is geen zelfstandige juridische entiteit en kent dan ook geen eigen balanspositie.

Risico's
N.v.t.

Periodieke evaluatie
De Regio oriënteert zich op de huidige samenwerkingsvorm en onderzoekt of deze nog de beste basis biedt om de regionale visie inhoudelijk in te vullen.

2. Hart van de Heuvelrug en Project Vliegbasis

Vestigingsplaats
N.v.t.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
Hart van de Heuvelrug is een programma waarin ruim 25 projecten in het gebied tussen Soest, Zeist en Amersfoort worden uitgevoerd. Van ecoduct tot bedrijventerrein, van nieuwe natuur tot woningbouw. Wonen, werken, natuur, recreatie en zorg worden ontwikkeld en leveren samen een betere kwaliteit in het gebied. Uitgangspunt is dat de kosten van groene projecten zo veel mogelijk worden verevend met de opbrengsten van de rode projecten.
Het project Vliegbasis is een samenwerking tussen de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Soest. Doel is te komen tot afronding van de transformatie van de vliegbasis Soesterberg tot een waardevol natuur-, recreatie- en woongebied en daarbij de aankoop en investeringen terug te verdienen met uitgifte van grond.

Programma/paragraaf
2.1 deelprogramma Wonen.

Deelnemende partijen
Deelnemende partijen zijn de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Soest.

Bestuurlijk belang
Op 5 juni 2015 is voor zowel het project Hart van de Heuvelrug als het project Vliegbasis een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten.
Belangrijke uitgangspunten zijn:
- De beide projecten en bijbehorende grondexploitaties blijven gescheiden.
- Eventuele tekorten en risico's komen blijvend niet voor rekening van Soest (met uitzondering van de afgesproken risicoverdeling, zie hierna bij risico's).
- Raden en staten blijven betrokken bij de aanpassingen van de plannen voor zowel woningbouw als de verdere inrichting van het gebied en dus ook over de invulling van de bezuinigingen die noodzakelijk zijn, evenals de fasering van de uitvoering.

De overeenkomsten hebben vooralsnog een contractduur tot 31 december 2025. De intentie is beide overeenkomsten te verlengen tot en met 31 december 2030.
De bestuurlijke belangen voor Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis zijn belegd bij wethouder H.O. Suna.

Financieel belang
Voor de kosten van het Programmateam Hart van de Heuvelrug is een jaarlijkse bijdrage verschuldigd, die voor Soest begroot is op € 60.000.

Financiële informatie
De samenwerkingsverbanden Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis zijn geen entiteiten met rechtspersoonlijkheid en kennen dan ook geen eigenstandige financiële positie.

Risico's
Voor het project Hart van de Heuvelrug loopt Soest geen risico. De financiële risico's voor het project Vliegbasis worden tussen drie partners (provincie Utrecht en gemeenten Zeist en Soest) op grond van de uitgangspunten in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis gedeeld. In totaal loopt de gemeente Soest, conform de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, een risico van maximaal 1/3 van € 28 mln. Dit maximale risico doet zich voor wanneer de woonwijk in het geheel niet tot ontwikkeling komt.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht

Vestigingsplaats
Zeist.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De GGD regio Utrecht voert alle taken voortkomend uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG) voor de gemeente uit, waarbij de focus ligt op de collectieve aspecten van de gezondheid. De missie van de GGD regio Utrecht is: het bevorderen en beschermen van de gezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de bevolking in regio Midden-Nederland. Hiertoe richt de GGD zich op de volgende doelstellingen:

- Het bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in het werkgebied door onderzoek, voorlichting, advies en gezondheidsprogramma's. Hierdoor kan gezondheidswinst gerealiseerd en geconsolideerd worden.
- Een expertise- en uitvoeringsorganisatie zijn voor de gemeenten, gericht op preventie, acuut optreden, toegang tot zorgcoördinatie, signaleren en smeden van ketens.
- Het bieden van preventie- en vangnetzorg en/of het bemiddelen tussen aanbieders en afnemers van zorg waar dit uit een oogpunt van openbaar belang noodzakelijk is.

Programma/paragraaf
3.1 - deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen
Alle gemeenten in de provincie Utrecht.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur.
Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur namens Soest: wethouder A. Sterenberg.

Financieel belang
De bijdrage van de gemeente aan de GGD wordt voor 2026 geraamd op € 2.435.025 (inclusief enkele projecten tot een bedrag € 43.120 die uit de brede SPUK-regeling worden bekostigd).

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2024**	**Begroting 2026**	
	31-12-2024	**1-1-2026**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	6.217.000	2.738.000	2.800.000
Vreemd vermogen	36.091.000	29.734.000	27.464.000
Financieel resultaat	2.477.000	0	
Bestemming resultaat - bestemmingsreserves - algemene reserve	2.477.000		

Risico's
Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.660.750. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 2.486.275. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 1,497. Hiermee zijn de genoemde risico's financieel afdoende afgedekt.

Periodieke evaluatie
In de gewijzigde gemeenschappelijke regeling 2024, staat het volgende onder hoofdstuk 6, artikel 52A, Overige bepalingen:

1. Het algemeen bestuur draagt ervoor zorgt dat de regeling periodiek, doch ten minste eenmaal per zes jaar wordt geëvalueerd.
2. De evaluatie richt zich op de inhoud van deze regeling en de ervaringen met de gehanteerde werkwijzen.
3. Het algemeen bestuur neemt per evaluatie een besluit over de inhoud, het proces en de werkwijze van de evaluatie
4. Op verzoek van 2/3 van de gemeenten kan een tussentijdse evaluatie worden voorgesteld aan het algemeen bestuur.

4. Stichting Eem-Vallei Educatief

Vestigingsplaats
Amersfoort.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De stichting voor openbaar primair onderwijs Eem-Vallei Educatief (STEV) is het bevoegd gezag van de openbare basisscholen in de gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg. De gemeenteraden van deze gemeenten hebben op 1 januari 2005 het bestuur van de openbare scholen in hun gemeenten overgedragen aan het bestuur van de stichting. Het bestuur maakt sinds 1 januari 2005 geen deel meer uit van de gemeentelijke organisatie en is ook vermogensrechtelijk gescheiden van de gemeente. Via notariële akte is de overdracht geregeld van gebouwen/terreinen. De portefeuillehouders onderwijs nemen zitting in het toezichtorgaan (de Regioraad).

Programma/paragraaf
3.2 – deelprogramma Onderwijs.

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg.

Bestuurlijk belang
Bij de verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs behouden de gemeentebesturen op grond van de Wet op het primair onderwijs een aantal bevoegdheden. Om de deelnemende gemeenten goed en tijdig te kunnen informeren kent de stichting de Regioraad. Dit is een afstemmingsoverleg, waarin de wethouders van onderwijs zitting hebben en overleg voeren met het dagelijks bestuur van de stichting.
Vertegenwoordiging in de Regioraad: wethouder A. Sterenberg.

Financieel belang
Volgens de Wet op het Primair Onderwijs is de gemeente aan te spreken op het verstrekken van extra middelen indien het voortbestaan van het openbaar onderwijs in gevaar komt (verantwoordelijkheid voor instandhouding). Dit geldt enkel voor het openbaar onderwijs en niet voor de overige onderwijssoorten.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2024**	**Begroting 2026**	
	31-12-2024	**1-1-2026**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	2.289.355	2.184.995	2.187.713
Vreemd vermogen	8.466.762	8.509.659	8.398.897
Financieel resultaat	210.546	2.718	
Bestemming resultaat - bestemmingsreserves - algemene reserve	 53.876 -/- 264.422		

Risico's
Uit het jaarverslag 2024 van STEV blijkt dat op grond van de vastgestelde risico-inventarisatie de omvang van het benodigde weerstandsvermogen € 1,3 miljoen zou moeten zijn. De omvang van de algemene reserve is ultimo 2024 € 1.288.077 en daarmee (nagenoeg) op het gewenste niveau.
De belangrijkste risico's en onzekerheden hebben betrekking op:

- Het lerarentekort
- De leerlingenaantallen (fluctuaties in groei en krimp)
- De gebouwen

Periodieke evaluatie
N.v.t.

5. Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN)

Vestigingsplaats
Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De doelstelling van RMN is op een milieuvriendelijke en efficiënte wijze diensten voor de deelnemende gemeenten uitvoeren (op basis van een dienstverleningsovereenkomst). Dit zijn:

- afvalinzameling
- straatreiniging (vegen/onkruidbestrijding)
- kolkenreiniging
- gladheidbestrijding
- ongediertebestrijding.

Programma/paragraaf
Deelprogramma 2.2 Klimaat.

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Bunnik, IJsselstein, Nieuwegein, Soest en Zeist.

Bestuurlijk belang
De deelnemende gemeenten zijn eigenaar van RMN. Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van het RMN. Vanuit het dagelijks bestuur wordt een algemeen bestuur geformeerd. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur: wethouder A. Treep-van Hoeckel.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen, inzamelkosten en overige directe en indirecte kosten. De bijdrage voor de gemeente Soest wordt voor 2026 geraamd op € 8.044.000; dit is inclusief de kosten AVU.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2024	Begroting 2026	
	31-12-2024	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	218.000	233.000	233.000
Vreemd vermogen	20.500.000	31.721.000	29.971.000
Financieel resultaat	1.978.045		
Bestemming resultaat - bestemmingsreserves - algemene reserve - restitutie deelnemers	 - 1.978.045		

Risico's

De risico's zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting 2026 van RMN. Uit deze paragraaf blijkt dat de genoemde risico's grotendeels zijn afgedekt door het onderbrengen ervan bij solide verzekeraars en door het voeren van een gericht beleid om de risico's te beperken. De weerstandscapaciteit bedraagt per ultimo 2024 € 2.420.000. Deze wordt door het bestuur van RMN voldoende geacht omdat er een volledige verrekening van de kosten plaatsvindt met de deelnemende gemeenten.

Periodieke evaluatie

Op 16 februari 2022 heeft het algemeen bestuur van RMN het Meerjarenbeleidsplan 2022 – 2025 vastgesteld, inclusief het bijbehorende verbeterplan 'Basis op orde, samen bouwen aan RMN'. Elk half jaar rapporteert RMN aan de colleges van de deelnemende gemeenten de voortgang van het verbetertraject 'Basis op orde'.
Het dagelijks bestuur schrijft in de voortgangsrapportage van november 2024 een opgaande lijn te zien in het functioneren van RMN en dat ze tevreden is over de progressie van het verbeterplan. Wel geldt dat door langere tijd niet niet-ingevulde vacatures, zoals op gebied van de interne controle en administratieve organisatie, sommige zaken minder snel effect hadden dan waar vooraf op gerekend was. Tevens is het van belang te benadrukken dat het ingezette verbetertraject een zaak van lange adem is.

In artikel 35 van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling is bepaald dat het algemeen bestuur zorg draagt voor een periodieke evaluatie van de gemeenschappelijke regeling, doch tenminste eenmaal per zes jaar.

6. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats

Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De AVU is verantwoordelijk voor de regie, coördinatie en organisatie van het transport, recycling en verwerking van het huishoudelijk afval. Alle gemeenten hebben aan de AVU de

taak overgedragen voor het afsluiten van verwerkingscontracten voor de grootste afvalstromen.

Programma/paragraaf
Deelprogramma 2.2 Klimaat.

Deelnemende partijen
Alle Utrechtse gemeenten.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de AVU. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur geformeerd. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur: wethouder A. Treep-van Hoeckel.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen die onder contracten vallen die door AVU zijn afgesloten. De bijdrage voor de gemeente Soest wordt voor 2026 geraamd op € 1.975.555.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2024**	**Begroting 2026**	
	31-12-2024	**1-1-2026**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	0	0	0
Vreemd vermogen	0	0	0
Financieel resultaat	303.626	0	
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	-		
- algemene reserve	-		
- restitutie deelnemers	303.626		

Risico's
De belangrijkste conclusie die uit de nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 6 juli 2022) kan worden getrokken, is dat een discontinuïteit in de afvoer en de verwerking van met name het huishoudelijk en het grof huishoudelijk restafval en het gft-afval kan worden begroot op een financieel risico van maximaal circa € 6,00 per ton restafval en gft-afval.
Vanwege de directe doorbelasting van de kosten aan de deelnemende gemeenten, houdt de AVU reserves noch weerstandsvermogen aan.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

7. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats
Utrecht.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
Op 1 januari 2010 is de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU) van kracht geworden. Deze regeling heeft tot doel om de geregionaliseerde brandweerorganisatie als onderdeel van de VRU formeel te verankeren en de taken van de Veiligheidsregio in overeenstemming te brengen met de Wet veiligheidsregio's. De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de volgende terreinen:

- brandweerzorg;
- organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Daarnaast heeft de VRU de zorg voor:

- Een adequate samenwerking met politie Utrecht en de meldkamer ambulancezorg ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer.
- Een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en (langdurige) crisisbeheersing.

Programma/paragraaf
1.3 - deelprogramma Veiligheid.

Deelnemende partijen
De 26 gemeenten van de provincie Utrecht.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de VRU. Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur namens Soest: burgemeester R.T. Metz.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van een inwonerbijdrage. De gemeentelijke bijdrage wordt voor 2026 geraamd op € 3.474.000 (exclusief € 68.000 individueel takenpakket in 2026).

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2024	Begroting 2026	
	31-12-2024	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	34.600.000	30.288.000	29.361.000
Vreemd vermogen	71.108.000	69.631.000	75.308.000
Financieel resultaat	7.288.000	0	
Bestemming resultaat			
- restitutie deelnemers	4.764.000		
- bestemmingsreserves	1.292.000		
- algemene reserve	1.232.000		

Risico's

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit voor 2026 € 2,64 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,41miljoen en daarmee ontoereikend om de risico's volledig af te dekken. Daarom is bij de resultaatbestemming over 2024 voorgesteld om het weerstandsvermogen te verbeteren door een storting in de algemene reserve van € 1,23 miljoen. Hiermee is de weerstandscapaciteit weer op het vereiste niveau.

Periodieke evaluatie

In de (gewijzigde) gemeenschappelijke regeling (2023) is vastgelegd ten minste eens in de zes jaar een evaluatie te houden.

8. Eemkracht (voorheen Uitvoeringsorganisatie Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Vestigingsplaats

Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De deelnemende raden hebben ermee ingestemd om met ingang van 1 januari 2026 de gemeenschappelijke regeling BBS te wijzigen in gemeenschappelijke regeling Eemkracht. Eemkracht gaat als bedrijfsvoeringsorganisatie verder met een verbreed takenpakket en een uitbreiding van de bedrijfsvoeringstaken. In deze paragraaf gaan we ervan uit het verdere proces om de beoogde nieuwe organisatie van start te laten gaan, tijdig en succesvol zal zijn afgerond.

Eemkracht voert de wettelijke taken uit rondom de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz, het gemeentelijk minimabeleid, de Wet Inburgering 2021, leerplicht en leerlingenvervoer.
Met ingang van genoemde datum worden de bovengenoemde taken aan Eemkracht gedelegeerd. Eemkracht is per genoemde datum op basis van delegatie verantwoordelijk voor de gehele uitvoering, waaronder ook de zorgadministratie, de bezwaar- en beroepsprocedures op aanvragen en de klachtenafhandeling.

Programma/paragraaf
3.1 - deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Bunschoten en Soest.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst twee leden van het college aan als lid van het algemeen bestuur. Vertegenwoordiging in het bestuur namens Soest: wethouder H.O. Suna en wethouder A. Sterenberg.

Financieel belang
Het financieel belang ontlenen we aan de begroting 2026 voor Eemkracht. Deze begroting is echter nog niet beschikbaar.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2024**	**Begroting 2026**	
	31-12-2024	**1-1-2026**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	0	n.n.b.	n.n.b.
Vreemd vermogen	9.833.000	n.n.b.	n.n.b.
Financieel resultaat			
Bestemming resultaat - bestemmingsreserves - algemene reserve			

Risico's
Omdat de uitvoeringsorganisatie Eemkracht nog geen eigen vermogen heeft opgebouwd, komen de financiële resultaten volledig ten laste van de deelnemende gemeenten. Risico's kunnen zich met name manifesteren bij de BUIG-uitkering en de zorgkosten voor jeugdhulp en Wmo voorzieningen.

Periodieke evaluatie
In de gemeenschappelijke regeling is afgesproken de uitvoeringsorganisatie Eemkracht iedere vier jaar te evalueren, in het derde jaar van de bestuursperiode. Dit betekent dat de eerstvolgende evaluatie in 2029 plaatsvindt.

9. Regionaal Sociale Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)

Vestigingsplaats
Amersfoort.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA) voert de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw) uit voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg. Inwoners van deze gemeenten met een Wsw-indicatie zijn in dienst van het RWA. Het RWA biedt deze inwoners een werkplek bij Amfors Holding B.V. (hierna: Amfors), de sociale werkvoorziening in de regio Amersfoort.
Met de komst van de Participatiewet in 2015 staat de toegang tot de sociale werkvoorziening niet meer open voor nieuwe instromers. Het aantal werknemers bij RWA/Amfors daalt hierdoor jaarlijks.
In 2024 heeft het Rijk onderkend dat de sociale infrastructuur van SW-bedrijven waardevol is als vangnet en gemeenten opgeroepen een toekomstplan te maken. In 2025 werken we verder met RWA/Amfors en de regiogemeenten aan een toekomstplan voor een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf. De uitkomsten hiervan worden in 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden.

Relatie RWA en Amfors

RWA en Amfors hebben beide een eigen juridische entiteit. De werkmaatschappijen van Amfors verlenen diensten op het gebied van onder meer groenonderhoud, schoonmaak en metaal. Tussen het RWA en Amfors is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Het doel van de samenwerking is te zorgen dat het werkgelegenheidsbeleid van RWA door inschakeling van Amfors wordt bevorderd.

Programma/paragraaf

3.1 – deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de RWA. Vertegenwoordiging namens Soest: wethouder H.O. Suna. Wethouder Suna is tevens lid van de algemene vergadering van aandeelhouders van Amfors B.V.

Financieel belang

Sinds 1 januari 2015 hebben gemeenten geen aparte Wsw-taakstelling meer, maar de brede opdracht om inwoners te ondersteunen in het meedoen naar vermogen, via werk of anderszins. Onderdeel van het participatiebudget is de rijksbijdrage voor de Wsw-geïndiceerden. Dit is een budget waarmee de gemeente de mensen met een Wsw-indicatie kan laten werken. Dit budget wordt in zijn geheel ingezet voor RWA ter compensatie van de salarissen van de Wsw-doelgroep. Daarnaast betalen we een aanvullende gemeentelijke bijdrage.
Voor 2026 wordt de bijdrage aan de RWA begroot op € 3.094.474 bestaande uit gemeentelijke uitkering uit het Gemeentefonds ad € 2.993.474 en een aanvullende gemeentelijke bijdrage van € 101.000

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2024	Begroting 2026	
	31-12-2024	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	939.000	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Vreemd vermogen	10.043.000	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Financieel resultaat	-/- 2.734.000	-/- 1.275.000	
Bestemming resultaat			
- bijdrage Amfors	2.600.000	462.000	
- bijdrage gemeenten	134.000	813.000	

Risico's

Het operationeel resultaat van Amfors is sterk afhankelijk van de gemeentelijke omzet.
Op basis van de samenwerkingsovereenkomst tussen Amfors en RWA is Amfors verplicht eventuele exploitatietekorten bij RWA aan te vullen. Deze verplichting geldt echter uitsluitend zolang het eigen vermogen van Amfors het bedrag van € 2.500.000 te boven gaat. Voor het gedeelte van het eigen vermogen van Amfors tussen de € 2.500.000 en € 4.500.000 geldt dat Amfors voor 50% aansprakelijk is voor de aanzuivering van de bij het RWA ontstane exploitatietekorten.

RWA/Amfors heeft diverse specifieke risico's afgedekt middels verzekeringen, procedures en voorzieningen voor zover gebruikelijk binnen de wettelijke richtlijnen. RWA en Amfors treffen voorzieningen voor verplichtingen, verliezen of te verwachten tegenvallers waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar die redelijkerwijs zijn in te schatten.

Periodieke evaluatie

In de in 2024 gewijzigde gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat RWA iedere vijf jaar wordt geëvalueerd.

10. Regionale ICT Dienst (RID) Utrecht

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De RID vervult een cruciale rol in het digitale landschap door essentiële ICT-diensten te leveren. Dit omvat het beheer en het beveiligen van de ICT-infrastructuur, inclusief zakelijke laptops en mobiele telefonie. Ook verzorgt de RID het technisch applicatiebeheer en ondersteunen zij de eindgebruikers bij het gebruik van ICT-middelen. Kernbegrippen voor de RID zijn: wendbaarheid, flexibiliteit, schaalbaarheid en voorspelbaarheid. De veranderde behoefte van de deelnemende partijen, de wil om meer in gezamenlijkheid op te pakken en de zwaardere eisen aan informatiebeveiliging en privacy vragen een samenwerkingsverband dat verdergaat dan alleen het leveren van de 'harde' ICT. De RID ontwikkelt zich verder naar een serviceprovider, die de deelnemers verder kan helpen in thema's rondom de informatievoorziening. Het betekent meer inzetten op flexibiliteit van diensten, streven naar meer samenwerking en een transitie maken naar de cloud. Aansluitend op de ontwikkelingen bij de RID geven de RID-deelnemende organisaties invulling aan de samenwerking op het

terrein van de informatievoorziening. Dit valt niet binnen het domein van de RID, maar is onderdeel van de bedrijfsvoering van de organisatie zelf.

Programma/paragraaf
1.2 - deelprogramma Dienstverlening

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Bunnik, De Bilt, Soest, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede en de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het bestuur van de RID Utrecht. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur is wethouder H.O. Suna.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van aantal applicaties en accounts. De gemeentelijke bijdrage wordt voor 2026 begroot op € 2.061.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2024**	**Begroting 2026**	
	31-12-2024	**1-1-2026**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	113.000	87.000	87.000
Vreemd vermogen	7.700.000	5.548.000	4.963.000
Financieel resultaat	9.000	0	
Bestemming resultaat - bestemmingsreserves - algemene reserve - restitutie deelnemers	9.000		

Risico's
De weerstandscapaciteit is beperkt tot de algemene reserve (€ 104.000 ultimo 2024). Aangezien de begrotingstekorten worden opgevangen door de deelnemers is deze voldoende om de risico's af te dichten.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

11. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

Vestigingsplaats
Utrecht.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht voert in 2026 geen taken meer uit.

Tot 2026 voerde de RUD Utrecht voor elf gemeenten en de provincie Utrecht alle taken uit op het gebied van milieuvergunningverlening en -handhaving. Per 2026 voert de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht deze milieutaken uit. Doelstelling is de gemeenschappelijke regeling Regionale uitvoeringsdienst Utrecht uiterlijk midden 2027 op te heffen.

Programma/paragraaf
2.2- deelprogramma Klimaat.

Deelnemende partijen
Naast de provincie Utrecht de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de RUD. Voor Soest is dat wethouder A. Treep-van Hoeckel. Wethouder A. Treep-van Hoeckel is tevens lid van het dagelijks bestuur.

Financieel belang
Voor 2026 is er geen gemeentelijke bijdrage meer.

Ontvlechten RUD Utrecht
- De financiële uitgangspunten van de liquidatie van de RUD Utrecht zijn afgesproken in het fusieproces door het gezamenlijke algemeen bestuur van de RUD Utrecht en de ODRU.
- De ontwerp liquidatiebegroting RUD Utrecht 2026 staat op de agenda van het algemeen bestuur van de RUD Utrecht op 12 september 2025.
- Het Liquidatieplan RUD Utrecht is naar verwachting eind 2025 gereed.
- In het voorjaar 2026 is de besluitvorming door de raden en colleges over het opheffen van de gemeenschappelijke regeling RUD Utrecht gepland.
- De financiële werkzaamheden voor de afwikkeling van de RUD Utrecht en de ODRU in 2026 worden door nieuwe Omgevingsdienst Utrecht zonder kosten voor de gemeenten uitgevoerd.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2024**	**liquidatiebegroting 2026**	
	31-12-2024	**1-1-2026**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	2.948.000	n.n.b.	n.n.b.
Vreemd vermogen	8.607.000	n.n.b.	n.n.b.
Financieel resultaat	1.402.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	913.000		
- algemene reserve	373.000		
- restitutie deelnemers	116.000		

Het eigen vermogen en banksaldi blijven achter bij de RUD Utrecht. Op basis van accountantscontrole bij de liquidatiebalans volgt het eindsaldo van het eigen vermogen. Deze vormt de basis voor de eindafrekeningen met de deelnemers (naar verwachting medio 2026).

Risico's
In september 2025 is de rapportage van de financiële Quickscan RUD Utrecht beschikbaar en is er meer duidelijkheid over de financiële risico's.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

12. Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

Vestigingsplaats
Utrecht.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De nieuwe Omgevingsdienst Utrecht (ODU) voert voor de provincie Utrecht en voor alle 26 gemeenten in de provincie Utrecht de taken uit op het gebied van milieuvergunningverlening, -toezicht en -handhaving. Hiernaast voert de ODU aanvullende taken uit, zoals advisering op het gebied van bodem, ecologie, geluid en klachtenafhandeling. De ODU voert de werkzaamheden uit onder een verstrekt ruim mandaat aan de directeur, op basis van een dienstverleningsovereenkomst en een jaarlijks uitvoeringsprogramma.

Programma/paragraaf
2.2- deelprogramma Klimaat.

Deelnemende partijen
Alle gemeenten binnen de provincie Utrecht en de provincie Utrecht zelf.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur (AB) van de ODU. Voor Soest is dat wethouder A. Treep-van Hoeckel.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De ODU raamt de gemeentelijke bijdrage voor 2026 op € 980.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2024	Begroting 2026	
	31-12-2024	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	n.v.t.		1.028.000
Vreemd vermogen	n.v.t.		15.289.000
Financieel resultaat	n.v.t.	0	
Bestemming resultaat - bestemmingsreserves - algemene reserve			

Risico's

De risico's zijn beschreven in paragraaf 3.1 van de begroting 2026 van de ODU onder Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Tegenover de geïnventariseerde risico's van in totaal € 1.028.000 staat de geraamde weerstandscapaciteit van € 1.365.000. De hierbij behorende ratio is: 1,33 (minimaal 1,0 is gewenst). De weerstandscapaciteit ligt daarmee op een voldoende niveau om de specifieke risico's op te kunnen vangen.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

13. Centrumregelingen

Een aantal gemeentelijke taken wordt in mandaat uitgevoerd door een centrumgemeente of centrumorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen. Omdat deze centrumregelingen formeel niet voldoen aan de criteria behoeven zij niet te worden opgekomen in deze paragraaf. Gelet echter op het maatschappelijk belang hebben we ervoor gekozen deze toch in de onderstaande tabel weer te geven.

Regeling	Centrum-organisatie	Kerntaken	Deelnemende organisaties
Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort (i.o.)	Amersfoort	Dienstverlening op het gebied van inkoop jeugdhulp en Wmo-ondersteuning	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg
Gemeenschappelijke Regeling Archief Eemland (i.o.)	Amersfoort	Uitvoering taken Archiefwet 1995, in het bijzonder artikel 32, lid 1 en 2	Baarn, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg
Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe	Waterschap Vallei en Veluwe	Dienstverlening op het gebied van meten en monitoren in de afvalwaterketen	25 gemeenten in Gelderland en Utrecht en het waterschap Vallei en Veluwe

Financiële deelnemingen

14. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats
Den Haag

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG duurzaam bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg en onderwijs.

Financieel belang

deelneming	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	55.690.720	123.825	0,22%	€ 2,55	€ 309.563

Financiële informatie

	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 4.721 miljoen	€ 4.777 miljoen
Vreemd vermogen	€ 110.819 miljoen	€ 123.164 miljoen
Achtergestelde schulden	€ 18 miljoen	€ 19 miljoen

Financieel resultaat 2024	Een nettowinst na belastingen van € 294 miljoen (2023: € 254 miljoen).
Bestemming resultaat 2024	Van de nettowinst is 50% als dividend uit te keren. Dit komt neer op een dividendbedrag van € 120 miljoen. Het restant wordt toegevoegd aan de reserves. De BNG heeft de hoogste rating: AAA. Dat betekent dat de kredietwaardigheid als zeer hoog wordt gewaardeerd.

15. Vitens NV

Vestigingsplaats
Zwolle

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan € 6 mln. mensen en bedrijven in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens stelt zich als publieke

onderneming ten doel een bijdrage te leveren aan het verlagen van de maatschappelijke kosten. Als drinkwaterbedrijf met een natuurlijk monopolie brengt dit de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden.

Financieel belang

deelneming	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	5.777.247	44.542	0,77%	€ 1,00	€ 44.542

Financiële informatie

	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 677,7 miljoen	€ 713,8 miljoen
Vreemd vermogen	€ 1.559,7 miljoen	€ 1.684,8 miljoen

Financieel resultaat 2024	Een nettowinst na belastingen van € 34,5 miljoen (2023: € 27,2 miljoen).
Bestemming resultaat 2024	De nettowinst van € 34,5 miljoen is aan het eigen vermogen toegevoegd ter versterking van de solvabiliteitspositie. Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat en bedraagt maximaal 50% hiervan. Bij een solvabiliteit van <30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd. Ultimo 2024 bedroeg de solvabiliteit 29,8%. Vitens werkt aan de versterking van de solvabiliteit en andere financiële ratio's. Dit biedt perspectief dat op termijn de jaarlijkse dividenduitkeringen kunnen worden hervat.

16. RWA/Amfors BV

Financieel belang

deelneming	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	1.281	218	17,02%	€ 45,00	€ 9.810

Zie de RWA, bij het onderdeel 'gemeenschappelijke regelingen'.

17. Stedin Holding N.V.

Op 27 maart 2024 is de gemeente Soest toegetreden als aandeelhouder van Stedin Holding N.V. Hiermee levert onze een gemeente een bijdrage in de noodzakelijke versterking van het eigen vermogen van Stedin.

Financieel belang

deelneming	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	5.684.687	1.279	0,0225%	€ 781,54	€ 1.000.000

Financiële informatie

	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 3.221 miljoen	€ 3.370 miljoen
Vreemd vermogen	€ 5.063 miljoen	€ 5.704 miljoen

Financieel resultaat 2024	Een nettowinst na belastingen van € 158,1 miljoen (2023: € 169,8 miljoen).
Bestemming resultaat 2024	Een bedrag van € 96,2 miljoen is toegevoegd aan de reserves en € 50,3 miljoen is uitgekeerd aan de gewone aandeelhouders. Het dividendbeleid is tot en met 2032 is vastgelegd in een staffel (winst tot € 20 mln.: 90% uitkering, daarboven tot € 100 mln. 30% uitkering en het deel boven de € 100 mln. 18%).

18. Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Via de zogenaamde achtervangovereenkomst met het WSW neemt de gemeente deel aan de garantiestructuur. De garantiestructuur van het WSW bestaat uit:

- het eigen vermogen van de deelnemende corporatie;
- de mogelijkheid tot sanering en projectsteun van het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV);
- het vermogen van het WSW, inclusief door deelnemers aan te houden obligo's;
- de renteloze leningen van het Rijk en de betrokken gemeenten.

Uit deze garantiestructuur blijkt dat als het risicovermogen van het WSW ontoereikend is – als gevolg van borgaanspraken – dan het obligo bij de deelnemers wordt ingeroepen. Mocht daarna het risicovermogen (met inbegrip van het ontvangen obligo) dalen onder de 0,25% van het garantievolume, dan treedt de achtervangpositie van het Rijk en de betrokken gemeenten in werking.

De kans dat de gemeenten op grond van de achtervangovereenkomst aangesproken worden om renteloze leningen te verschaffen, is onder de huidige omstandigheden bijzonder klein.

19. Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel

Per 1 januari 2013 is de samenwerkingsovereenkomst van het Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel met alle gemeenten opgezegd. Er worden vanaf die datum geen hypotheken meer verstrekt aan personeelsleden. Voor de onder de bestaande raamwerkovereenkomst afgesloten hypothecaire leningen verandert er niets, er zijn geen achterstanden bekend en door het recht van hypotheek worden de risico's normaliter als zeer beperkt beschouwd.

20. Nationale Hypotheek Garantie

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen is besloten dat het Rijk vanaf 1 januari 2011 de achtervang van alle nieuwe hypotheekgaranties op zich neemt. Op 9 juni 2010 heeft de gemeente de nieuwe achtervangovereenkomst met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen ondertekend waardoor geborgd is dat inwoners van Soest ook na 1 januari 2011 gebruik kunnen (blijven) maken van de Nationale Hypotheek garantie voor het verkrijgen van een eigen woning.

Paragraaf F - Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De paragraaf grondbeleid moet in ieder geval bestaan uit:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een omschrijving van hoe de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie

De visie op het grondbeleid is vastgelegd in de op 20 april 2023 door de raad vastgestelde 'Nota Grondbeleid 2023 gemeente Soest' en luidt als volgt:

"We kiezen voor situationeel grondbeleid. Dit houdt in dat we per situatie beoordelen welke vorm van grondbeleid het meest geschikt is; actief grondbeleid, faciliterend grondbeleid of een tussenvorm. Op deze manier grijpen we de regie als het noodzakelijk is en faciliteren we in situaties waar de markt de opgaven zelf oppakt, de urgentie minder is of de ontwikkeling slechts in beperkte mate bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen."

Uitvoering

Binnen de gemeente voeren we situationeel grondbeleid. Voor ons actieve grondbeleid stellen we een grondexploitatie op die we jaarlijks actualiseren of herzien.
Bij facilitair grondbeleid sluiten we een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer waarin we het kostenverhaal regelen. Een bijzondere figuur is het Programma Hart van de Heuvelrug: een samenwerkingsverband tussen provincie Utrecht, gemeente Zeist en gemeente Soest.

Grondexploitaties

In Soest hebben we verschillende soorten grondexploitaties: in voorbereiding en vastgesteld. Daarnaast hebben we in samenwerking met gemeente Zeist en provincie Utrecht het programma Hart van de Heuvelrug waarvoor Soest de projectrekker is. Tenslotte hebben we met gemeente Zeist en provincie Utrecht een overeenkomst voor het project Vliegbasis waarvoor provincie Utrecht de projecttrekker is en de gemeenten Soest en Zeist een meer toetsende en coördinerende rol hebben.

Indeling grondexploitaties	In voorbereiding	Vastgesteld	Hart van de Heuvelrug	
			Apollo Noord	Vliegbasis
Locatie Paulus Potter	X			
Soesterberg Noord, kamer 2		X		
Gebiedsvisie Dalweg e.o.		X		
Orlando-locatie		X		
Masterplan Soesterberg		X		
Apollo Noord-Groene Hoogte			X	
Apollo Noord-Oude Tempel			X	
Apollo Noord-Saunalocatie			X	
Woonwijk Vliegbasis				X
Park Vliegbasis				X

Grondexploitaties in voorbereiding

Het college ziet in het bestrijden van de woningnood een belangrijke taak. In lijn met het coalitieakkoord met betrekking tot het versnellen van bouwprojecten en de prestatieafspraken met de woningcorporaties, is de opdracht gegeven om op zoek te gaan naar locaties om sociale woningen te realiseren. Een van de locaties die bij het onderzoek naar voren kwam is de locatie Paulus Potter. De kosten en opbrengsten zullen in een grondexploitatie worden opgenomen.

Grondexploitaties vastgesteld

We hebben verschillende grondexploitaties die verkeren in diverse fasen van het ruimtelijk ordeningsproces. Jaarlijks worden deze grondexploitaties herzien en verantwoord in de jaarrekening en begroting. De voorjaarsnota en najaarsnota zijn de bestuurlijke documenten waarin we wijzigingen gedurende het jaar verantwoorden.

Parameters	Masterplan Soesterberg	Gebiedsvisie Dalweg	Orlando	Soesterberg Noord, kamer 2	Projecten Apollo Noord
Eerste vaststelling door raad	2012	2020	2020	2025	2004
Datum eindwaarde	31-12-2031	31-12-2028	31-12-2026	31-12-2034	31-12-2029
Datum contante waarde	1-1-2025	1-1-2025	1-1-2025	1-1-2025	1-1-2025
Rente (kosten & opbrengsten)	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%
Rente contante waarde *	2,00%	2,00%	1,25%	2,00%	1,25%
Indexering kosten	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Indexering opbrengsten	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Plankosten en voorbereiding & toezicht	plankostenscan	plankostenscan	plankostenscan	plankostenscan	25% bouw- & woonrijp maken

** BBV notitie grondexploitaties 2016: disconteringsvoet nadelige plannen 2%*

1. Soesterberg Noord, kamer 2

Voor Soesterberg Noord is een Gebiedsvisie voor Kamer 2&3 vastgesteld. Op deze manier willen we regie houden op het gebied en de verschillende particuliere initiatieven toetsen aan de Gebiedsvisie. In 2024 is de ontwikkelstrategie Soesterberg Noord vastgesteld. De ontwikkelingsstrategie geeft aan op welke manier de gebiedsvisie tot uitvoering wordt gebracht. Om de ontwikkelingsstrategie uit te voeren is in april 2025 de grondexploitatie vastgesteld.

2. Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Het plangebied van de gebiedsvisie Dalweg e.o. ligt globaal tussen de Albert Cuyplaan en Beukenlaan en tussen de Verlengde Talmalaan en Molenstraat. In december 2020 is de gebiedsvisie en de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld door de raad. In 2023 is de gunningsfase afgerond en de grondexploitatie herijkt. Met de winnaar uit de gunningsfase hebben we in september 2024 een samenwerkingsovereenkomst gesloten vooruitlopend op de koopovereenkomst. Ook in 2024 hebben we WBI subsidie gekregen; dit bedrag hebben we verwerkt in de grondexploitatie. In januari 2025 heeft de Raad van State het bestemmingsplan voor het Dalweggebied goedgekeurd en hiermee onherroepelijk gemaakt. Nu gaan we de fase in van voorbereiding bouwrijp maken en het sluiten van een koopovereenkomst.

3. Orlando-locatie

De grondexploitatie is in mei 2020 vastgesteld door de raad. In 2021 is de grond overgedragen aan Cocon. Zij verzorgen de sloop, het bouwrijp maken, deels het woonrijp maken en de bouw van seniorenhuisvesting in de sociale- en midden huur. De bouw is begonnen in januari 2025.

4. Masterplan Soesterberg

De grondexploitatie Masterplan Soesterberg is opgebouwd uit verschillende deelprojecten die samen de Mastergrondexploitatie vormen. De nog lopende deelprojecten zijn;

a. Laanstructuur;
b. Infrastructuur;
c. Soesterberg-Noord Milieu;
d. Moerbessenberg-Odijkplein;
e. Campuszone Noord;
f. Administratief deelproject;

Veel deelprojecten van Masterplan Soesterberg zijn afgerond. In 2026 leggen we de focus op de herinrichting van de wegen, Campus Noord en het vervolg op de transformatie van kamer 2.

Resultaten grondexploitaties gemeente Soest:

Omschrijving *(bedrag x € 1.000)*	**Saldo nominaal**	**Boekwaarde t/m 2024**	**Saldo nog te realiseren**	**Netto contante waarde**	**Eindwaarde**
Masterplan Soesterberg					
Samenvoeging	-3.733	-278	**-3.455**	-3.651	-4.056
			k: -8.316		
			o: 4.861		
Dalweg e.o.					
Samenvoeging	-3.931	-3.414	**-517**	-3.959	-4.286
			k: -7.847		
			o: 7.330		
Orlando					
Orlando	8	300	**-291**	7	7
			k: -291		
			o: 0		
Soesterberg Noord					
Kamer 2	-5.532	0	**-5.532**	-5.320	-6.357
			k: -24.199		
			o: 18.667		
Totaal	**-13.188**	**-3.392**	**-9.795**	**-12.923**	**-14.692**
			k: -40.653		
			o: -30.858		
In voorbereiding					
Locatie Paulus Potter	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb

Hart van de Heuvelrug (HvdH)

Hart van de Heuvelrug is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Zeist, de gemeente Soest en de provincie Utrecht. Het samenwerkingsverband is gericht op ruimtelijke kwaliteitsverbetering op de Utrechtse Heuvelrug. Financieel uitgangspunt is verevening tussen de groene en rode projecten vi a het Beheerfonds. In april 2015 hebben de drie partijen (provincie Utrecht, gemeente Zeist en de gemeente Soest) de nieuwe samenwerkingsovereenkomst vastgesteld en op 5 juni 2015 is de nieuwe samenwerkingsovereenkomst door de drie partijen getekend. Het Programmabureau Hart van de Heuvelrug stelt jaarlijks de grondexploitatie op om inzicht te geven in de financiële stand van zaken van de gebiedsontwikkeling.

Apollo Noord, cluster Soest I

Apollo Noord bestaat uit drie actieve deelprojecten die voor de grondexploitatie Hart van de Heuvelrug samen worden gevoegd onder cluster Soest I:

1. Apollo Noord Fase I: Groene Hoogte;
2. Apollo Noord Fase II: Oude Tempel:
3. Apollo Noord saunalocatie.

De projecten van Apollo Noord worden uitgevoerd door de gemeente Soest in opdracht van de stuurgroep en maken onderdeel uit van de grondexploitatie Hart van de Heuvelrug.
De projecten Groene Hoogte en Saunalocatie zijn fysiek afgerond. De verrekening met Provincie Utrecht volgt nog.

Andere projecten in het cluster Soest I zijn Jessurunkamp, Kodakterrein, Richelleweg, Ecoduct Boele Staal, Oude Kamp en Soesterveen. Apollo Noord levert samen met Richelleweg de financiële basis voor de andere (groene) projecten van cluster Soest I.

Resultaat

Omschrijving *(bedrag x € 1.000)*	**Saldo nominaal**	**Boekwaarde t/m 2024**		**Saldo nog te realiseren**	**Netto contante waarde**	**Eindwaarde**
Hart van de Heuvelrug						
Sauna Soesterberg	-558	-558		**0**	-554	-565
			k:	0		
			o:	0		
Groene Hoogte	2.841	2.841		**0**	2.841	2.877
			k:	0		
			o:	0		
Oude Tempel	5.890	-10.367		**16.258**	5.965	6.347
			k:	-11.964		
			o:	28.222		
Totaal	**8.173**	**-8.084**		**16.258**	**8.252**	**8.659**
			k:	**-11.964**		
			o:	**28.222**		

De projecten voeren wij uit in opdracht van de stuurgroep en maken onderdeel uit van de Mastergrondexploitatie Hart van de Heuvelrug. De risico's zijn gekwantificeerd en verantwoord in de geconsolideerde risicoanalyse Hart van de Heuvelrug. Wij zijn geen risicodrager, dus is het risicoprofiel niet in de balans van de gemeente Soest verantwoord.

Apollo Noord-Oude Tempel

Oude tempel is een gebiedsontwikkeling van ca. 16,0 ha. De ontwikkeling omvat de omvorming van een voormalig landgoedbos tot een gebied met hoogwaardig groen en natuurinclusief binnen de vanuit het programma Hart van de Heuvelrug gestelde kaders.
Met Oude Tempel komen we langzamerhand in een andere fase; afronden stedenbouwkundig plan, opstellen inrichtingsplan, groenonderhoud, voorbereidende werkzaamheden van het bouwrijp maken van het gebied en de bouw van de eerste woningen (op particulier gebied). Het traject van de flora en fauna in het gebied blijft gedurende de hele looptijd van het project van belang.

Anterieure overeenkomsten

Naast de grote projecten waar de gemeente bij betrokken is en hiervoor een grondexploitatie bijhoudt, bestaan ook veel woningbouwontwikkelingen die door particuliere eigenaren of projectontwikkelaars worden gerealiseerd. Het gaat dan vaak om inbreidingslocaties.
De gemeente is in dit geval niet actief bezig met de ontwikkelingen maar laat deze over aan de marktpartij of een particuliere partij. De gemeente verleent haar medewerking aan een ontwikkeling en realisatie van het project.
In deze gevallen sluit de gemeente een (anterieure) overeenkomst met ontwikkelaars en/of particulieren die op eigen grond woningbouw willen realiseren.

Anterieure overeenkomsten kunnen een breed scala aan afspraken bevatten, maar behelst in ieder geval de afspraak over het kostenverhaal. Het gaat hier onder andere over de kosten die de gemeente maakt voor het toetsen en in procedure brengen van het omgevingsplan en bouwplan. De gemeente is verplicht de kosten die zij maakt te verhalen. In drie gevallen kan de gemeente afzien van het verhalen van kosten via het kostenverhaal:

- Als het totaal te verhalen kosten minder bedraagt dan € 10.000;
- Als er geen verhaalbare kosten zijn;
- Als de verhaalbare kosten het aansluiten van een bouwperceel op de openbare ruimte of het aansluiten op een nutsvoorziening betreffen.

Dit betekent dat de gemeente met initiatiefnemers voor (woningbouw)ontwikkeling overeenkomsten sluit waar in ieder geval de gemeentelijke apparaatskosten worden verhaald op de initiatiefnemer. Indien van toepassing legt de initiatiefnemer ook het openbaar gebied aan voor zijn rekening, zodat ook deze kosten bij de initiatiefnemer blijven.

Winstneming

De grondexploitatie Masterplan Soesterberg kent per 01-01-2025 een nadelig saldo. Voor de voorziening Gebiedsvisie Dalweg e.o. is een voorziening getroffen. Het voordelige saldo van Orlando verantwoorden we in het resultaat van de bouwgrondexploitaties. Hieruit blijkt (nog) geen sprake van (tussentijdse) winstneming.
Voor de grondexploitaties Apollo Noord van het programma Hart van de Heuvelrug geldt dat het resultaat afgedragen wordt aan de Provincie. Hier is geen sprake van winstneming.

Risico's in relatie tot reserves

De risicoprofielen voor de projecten in Masterplan Soesterberg, gebiedsvisie Dalweg en Vliegbasis zijn gekwantificeerd en verantwoord in paragraaf A: weerstandsvermogen en risicobeheersing.
De risico's in de geconsolideerde risicoanalyse Hart van de Heuvelrug zijn gekwantificeerd en verantwoord bij de provincie Utrecht.
In de Nota Reserves en Voorzieningen 2022 is voor de paragraaf grondbeleid één relevante reserve opgenomen; de Reserve Investeringsfonds dat bedoeld is voor grote investeringsprojecten, in het bijzonder Masterplan Soestberg.

Paragraaf G - Lokale heffingen

Functie van deze paragraaf

Deze paragraaf schetst het beleidskader voor de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid. Daarna volgen de voorgestelde tariefaanpassingen 2026 en een toelichting. Deze paragraaf fungeert hiermee tevens als tarievennota. De voorgestelde tarieven 2026 zijn uitgewerkt en opgenomen in de betreffende belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2026 worden gelijktijdig met de begroting 2026 voorgelegd aan en door de raad vastgesteld.

Beleidskader

De raad bepaalt welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven gelden. De raad stelt hiervoor belastingverordeningen vast. De belastingen die mogen worden geheven, zijn limitatief vastgesteld in de Gemeentewet en enkele andere wetten. De raad kan uit het beschikbare 'menu' zijn eigen keuze maken. Het is niet verplicht om alle belastingen te heffen die in de Gemeentewet staan.

Voor alle gemeentelijke belastingen geldt dat het te betalen bedrag niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen van een belastingplichtige. Verder zijn de gemeentelijke belastingen in economische zin te onderscheiden in 'echte belasting' (ook wel het eigen belastinggebied genoemd), waarvan de opbrengst naar de algemene middelen vloeit, en bestemmingsheffingen, waarvan de opbrengst voor een bepaald doel moet worden gebruikt. De begrote opbrengst van een bestemmingsheffing mag de begrote kosten niet overschrijden (artikel 229b van de Gemeentewet). De gemeente Soest streeft naar 100% kostendekkendheid van deze heffingen. Het onderscheid in juridische zin is dat belastingen kunnen worden geheven ongeacht of de belastingplichtige van een bepaalde dienst gebruik maakt. Voorbeelden van belastingen zijn: de onroerendezaakbelastingen en de hondenbelasting. Voorbeelden van heffingen en rechten zijn: rioolheffing, begraafrechten, leges en afvalstoffenheffing.

Kwijtscheldingsbeleid

De hoofdpunten van het kwijtscheldingsbeleid in de gemeente Soest zijn:

- Men komt alleen voor kwijtschelding in aanmerking als men niet anders dan met buitengewoon bezwaar in staat is (ook niet met een betalingsregeling) de opgelegde aanslag te betalen.
- Kwijtschelding heeft alleen betrekking op de aanslagen van de rioolheffing en/of de afvalstoffenheffing.
- Iemand die vermogen heeft boven een (wettelijk) bepaald bedrag komt niet in aanmerking voor kwijtschelding.
- Kwijtschelding wordt niet verleend als de belastingplichtige in staat van faillissement verkeert.

Iemand heeft recht op kwijtschelding van gemeentebelastingen als het inkomen en vermogen onder een bepaalde grens valt. Het Inlichtingenbureau toetst of dit het geval is door gegevens uit te wisselen met het UWV, de Rijksdienst voor wegverkeer en de Belastingdienst.

Er gelden enkele voorwaarden voor geautomatiseerde toetsing, namelijk:

- in het voorgaande jaar heeft betrokkene verzocht om kwijtschelding;
- in het voorgaande jaar had betrokkene recht op kwijtschelding;
- betrokkene heeft toestemming gegeven voor geautomatiseerde toetsing.

De geautomatiseerde toets wijst niemand af voor recht op kwijtschelding. Er wordt alleen getoetst wie in elk geval in aanmerking komt. In alle andere gevallen kunnen inwoners altijd zelf een aanvraag voor kwijtschelding doen bij de gemeente.

Verruiming automatische incasso

Zowel natuurlijke als niet-natuurlijke personen (bedrijven) kunnen gebruik maken van de automatische incasso; hierbij geldt een minimumbedrag van € 50 en een maximumbedrag van € 90.000. De belastingverordeningen evenals het automatisch incassoreglement zijn hierop aangepast. Hiermee is tegemoetgekomen aan een wens van de ondernemers en bedrijven.

1. Algemene belastingen: voorstel tariefaanpassingen 2026

Algemeen

Voor de onroerendezaakbelasting (ozb) stellen we een trendmatige opbrengststijging van 2,6% voor. Dit komt overeen met de verwachte, gemiddelde prijsinflatie (CPB raming 2025).

1.1. Onroerendezaakbelastingen (ozb)

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) taxeert de gemeente alle onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen. Voorbeelden van onroerende zaken zijn: woningen, bedrijfspanden en bouwkavels. De WOZ-waarde is belangrijk omdat deze waarde jaarlijks als grondslag wordt gebruikt voor de onroerendezaakbelastingen van de gemeente en voor belastingen van het Rijk en het waterschap.

Jaarlijkse hertaxatie

Vanaf 2007 vindt er jaarlijks een algehele hertaxatie plaats, waarbij de periode tussen de peildatum en de aanvang van het nieuwe WOZ-tijdvak slechts één jaar bedraagt: de aanslagen ozb 2026 worden gebaseerd op de waardepeildatum van 1 januari 2025.

Ozb als percentage van de waarde

De onroerende zaakbelastingen worden sinds 1 januari 2010 berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.
Omdat op dit moment de herwaardering voor 2025 nog niet is afgerond, worden de nieuwe ozb-tarieven voor 2026 begin 2026 ter definitieve vaststelling aangeboden. Daarbij gaan we bij de berekening uit van de begrote opbrengst 2025 + 2,6% inflatiecorrectie (CPB 2025) in 2026.

Opbrengst ozb	2023	2024	2025	2026
(Bedragen x € 1.000)	werkelijk	werkelijk	begroot	begroot
Gebruikersbelasting	1.660	1.822	1.873	1.922
Eigenarenbelasting woningen	6.413	6.712	6.875	7.054
Eigenarenbelasting niet-woningen	2.397	2.454	2.523	2.588
Totaal	**10.470**	**10.988**	**11.271**	**11.564**
> toename t.o.v. voorafgaand jaar				
- absoluut		518		293
- percentage		4,95%		2,60%

1.2 Hondenbelasting

Deze belasting bestaat uit een tarief voor een eerste hond en een tarief voor iedere volgende hond. De belasting wordt geheven naar het aantal volle maanden dat men houder is van een hond. Voor de hondenbelasting stellen we een trendmatige opbrengsstijging van 2,6% voor. Door afronding kunnen hier een afwijking in het percentage zitten. Dit komt overeen met de verwachte, gemiddelde prijsinflatie (CPB raming 2025).

Tarieven	2023	2024	2025	2026
	werkelijk	werkelijk	begroot	voorstel
1e hond	€ 52,00	€ 53,50	€ 55,00	€ 56,50
> toename t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 1,50	€ 2,00	€ 1,50
- percentage		2,88%	2,80%	2,73%
volgende hond	€ 71,00	€ 73,00	€ 75,00	€ 77,00
> toename t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00
- percentage		2,82%	2,74%	2,67%
Opbrengst	2023	2024	2025	2026
(bedragen in €)	werkelijk	werkelijk	begroot	begroot (*)
- hondenbelasting	157.000	173.000	178.000	183.000
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 16.000,00		€ 5.000,00
- percentage		10,19%		3,00%

1.3 Convenant logiesverstrekkers

Sinds 2006 hebben wij een convenant met de Stichting Logies-Verschaffers Soest.
In de begroting 2025 is voorgesteld om de inkomsten uit het convenant SLVS te laten stijgen van € 160.000 per jaar naar € 320.000 per jaar vanaf 2027. We stellen voor om deze verhoging gefaseerd door te voeren, zodat vanaf 2029 sprake is van een verdubbeling van de inkomsten t.o.v. 2026. De opbrengsten worden begroot op: €225.000 in 2027, €275.000 in 2028 en in 2029 en verder €320.000. Deze wijziging wordt in deze begroting verwerkt.

2. Heffingen/rechten: voorstel tariefaanpassingen 2025

Inzichtelijke tariefvorming

Vanaf de begroting 2017 schrijft BBV voor dat in deze paragraaf op hoofdlijnen de voor de tariefvorming meest relevante gegevens inzichtelijk worden gemaakt. Daarom wordt bij elke heffing (of recht) begonnen met een toelichting van de verwachte kosten, de verdeling daarvan en de herkomst van de middelen. Daarna volgt een samenvattend financieel overzicht met de toegelichte data, de tariefgrondslag en de opbrengst van de heffing (of recht) inclusief het voorstel tot tariefaanpassing. Het overzicht wordt afgesloten met het dekkingspercentage inclusief het voorstel tot tariefaanpassing. Bij de afvalstoffenheffing en rioolheffing is na dit financieel overzicht het concrete voorstel tot tariefaanpassing opgenomen.

Dekkingspercentage in relatie tot overhead en loonkosten

Binnen de heffingen/rechten vormen de loonkosten een onderdeel van de lasten bij het bepalen van de tariefvorming. Aan deze loonkosten wordt een opslag voor overhead toegerekend. In het programma overhead is beschreven, op basis van de BBV voorschriften, hoe dit overheadpercentage tot stand komt. Het percentage voor 2026 komt uit op 67%. Per jaar kan dit percentage verschillen doordat kosten van overhead en de loonkosten, die direct aan de producten worden toegerekend, variëren.

Per heffing/recht wisselt het aandeel loonkosten binnen de totale lasten, dit is immers afhankelijk van de urenraming van dat jaar. Bij een aantal heffingen, zoals de legesverordening en marktgelden, maken de loonkosten een relatief groot deel uit van de totale lasten. Een kleine wijziging in de loonkosten (en dus overheadtoerekening) kan daarom zorgen voor een grote wijziging in de kostendekking.

2.1 Afvalstoffenheffing

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten	De gemeente heeft een wettelijk inzamelplicht voor het afval van huishoudens. In totaal verwacht de gemeente het komende jaar € 7,7 miljoen aan kosten te maken.
Verdeling kosten	Uit onderstaand financieel overzicht blijkt dat de kosten voor € 6,8 mln worden veroorzaakt door Afvalverwijdering (inzamelen en verwerken). Ten opzichte van 2025 nemen de kosten (per saldo) met € 187.000 toe. Deze toename is voornamelijk toe te schrijven aan stijgende kosten van RMN. Conform de uitgangspunten in het hoofdstuk Overhead is over de loonkosten 67% aan kosten voor overhead toegerekend.

Herkomst middelen Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. Ook in Soest is 100% kostendekkendheid het uitgangspunt. Er wordt een nieuw grondstoffenplan opgesteld. Dit kan effecten hebben op de afvalstoffenheffing.

Samenvattend financieel overzicht afvalstoffenheffing

Nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**7.715**	
1.1	Afvalverwijdering (inzamelen, verwerken, kapitaalasten, e.d.)	6.770		
1.2	Schoonhouden wegen (20% kosten straatreiniging)	245		
1.3	Werk en Inkomen (kwijtscheldingen)	150		
1.4a	Algemene dekkingsmiddelen (BCF BTW)	525		
1.4b	Lokale belastingen (perceptiekosten)	25		
1.4c	bijdrage exploitatie de Schans	0		
2.	**Totale baten (excl. heffingen))**		**0**	
2.1a	Afvalverwijdering (opbrengst extra containers en huisuitzettingen)			
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**7.715**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**7.715**	
5.	**Dekkingspercentage**			**100%**

Tariefvoorstel 2026

Soorten tarieven

Bij ieder huishouden brengen wij een afvalstoffenheffing in rekening. In de Verordening afvalstoffenheffingen kennen wij verschillende (basis)tarieven voor eenpersoonshuishoudens en voor meerpersoonshuishoudens. Daarnaast kennen we aanvullende tarieven voor extra restafval of gft-containers en het ophalen van grof afval aan huis.

Tariefvoorstel afvalstoffenheffing

De hierboven geschetste kostenontwikkelingen hebben de volgende consequenties voor de tarieven 2025:

- eenpersoonshuishoudens: wordt € 350,00 (was € 340,00)
- meerpersoonshuishoudens: wordt € 390,00 (was € 380,00)

Tarief	2023 werkelijk	2024 werkelijk	2025 werkelijk	2026 voorstel
Eenpersoonshuishouden	€ 260	€ 298	€ 340	€ 350
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 38	€ 42	€ 10
- percentage		14,62%	14,09%	2,94%
Meerpersoonshuishouden	€ 290	€ 333	€ 380	€ 390
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 43	€ 47	€ 10
- percentage		14,83%	14,11%	2,63%

Opbrengst (x € 1.000)	2023 werkelijk	2024 werkelijk	2025 begroot	2026 begroot
Afvalstoffenheffing	€ 5.736	€ 6.770	€ 7.528	€7.715
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 1.034	€ 1.058	€ 187
- percentage		18,03%	15,63%	2,48%

2.2 Rioolheffing

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten

In 2025 wordt aan de raad het Omgevingsplan Water aangeboden. Met dit plan wordt het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) 2018-2022 (verlengd t/m 2024) vervangen en de financiële consequenties bepaald.

Verdeling kosten

In totaal verwachten we het komende jaar € 6,9 mln aan kosten om deze zorgplichten na te komen. Uit onderstaand samenvattend financieel overzicht blijkt de opbouw van de kosten. Ten opzichte van de berekening van 2025 stijgen de beheerkosten met € 216.000.

Voor het gelijkmatig verdelen van de kosten van het onderhoud en het egaliseren van de tarieven van rioolrechten is er een voorziening riolering die uit twee (strikt gescheiden) onderdelen bestaat:

1. Onderdeel specifieke middelen (ex art 44, lid 2 BBV)
2. Onderdeel toekomstige investeringen (ex artikel 44, lid 1d BBV)

Herkomst middelen

Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een rioolheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In 2025 is een start gemaakt met een nieuw kostendekkingsplan. Dit zal mogelijke effecten hebben op de rioolheffing. Zoals uit het samenvattend financieel overzicht en de hiervoor opgenomen toelichting is af te leiden, komt de kostendekking in 2026 uit op 100%; daarbij is rekening gehouden met een onttrekking van € 145.000 aan de voorziening riolering, onderdeel specifieke middelen.

Tariefvoorstel rioolheffing

De hierboven geschetste kostenontwikkelingen hebben de volgende consequentie voor het tarief rioolheffing (per 500 m3):

- wordt voor 2026 € 243 (2025 € 237)

Samenvattend financieel overzicht rioolheffing

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**6.855**	
1.1a	Riolering (kapitaallasten)	1.827		
1.1b	Riolering (voornamelijk onderhoudskosten rioolstelsel)	3.140		
1.2	Schoonhouden wegen (20% kosten straatreiniging)	245		
1.3	Werk en inkomen (kwijtscheldingen)	150		
1.4a	Algemene dekkingsmiddelen (BCF BTW)	413		
1.5	Lokale belastingen (perceptiekosten)	25		
1,6a	Overhead	322		
1.7	Onttrekking uit voorziening vervangingsinvesteringen	145		
1.8	Verrekening met egalisatievoorziening	587		
2.	**Totale baten (excl. heffingen)**		**-23**	
2.1	Riolering (bijdrage huisaansluitingen)	-23		
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**6.832**	
4.	**Saldo onttrekking voorziening specifieke middelen**	1.261		
5.	**Opbrengst heffingen**	5.571		
6.	**Totale baten (excl. heffingen)**		**6.832**	**100%**

Tariefvoorstel 2026

Tarief	2023 werkelijk	2024 Werkelijk	2025 werkelijk	2026 voorstel
Rioolheffing (per 500 m3)	€ 218	€ 226	€ 237	€ 243
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 8	€ 11	€ 6
- percentage		3,67%	4,87%	2,60%

Opbrengst (x € 1.000)	2023 werkelijk	2024 werkelijk	2025 begroot	2026 begroot *
Rioolheffing	€ 4.460	€ 4.864	€ 5.451	€ 5.571
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 404	€ 587	€ 120
- percentage		9,06%	12,07%	2,20%

(*) incl. voorstel tariefaanpassing

2.3 Begraafplaatsrechten

Inhoudelijke toelichting

Verwachte kosten De gemeente heeft op twee locaties (Soest en Soesterberg) begraafplaatsen ingericht waar begraven wordt en asbestemmingen worden geboden. Voor het begraven, asbestemmingen en algehele beheer van de begraafplaatsen worden kosten gemaakt. De kosten zijn uitgesplitst in onderstaande tabel.

Verdeling kosten De grootste kosten vormen de loonkosten à € 409.000 voor zowel directe werkzaamheden op de begraafplaats als de administratie. Er wordt conform de uitgangspunten in het programma Overhead over de loonkosten 67% aan kosten voor overhead toegerekend. Aan gebouwen, voertuigen en klein materieel wordt € 70.000 besteed. De overige kosten zijn € 88.000.

Herkomst middelen De grootste opbrengsten worden verkregen uit verlenen van rechten (feitelijk gebruik van een stukje begraafplaats), het begraven en de bijdrage aan het onderhoud van de begraafplaats. Deze tarieven worden verhoogd met 2,8% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB.
Zoals uit het samenvattend financieel overzicht en de hiervoor opgenomen toelichting is af te leiden, komt de kostendekking in 2026 uit op 84%

Samenvattend financieel overzicht begraafplaatsrechten

(bedragen x € 1.000)

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	dekkings- percentage
1.	**Totale lasten**		**841**	
1.1	Loonkosten	409		
1.2	Toegerekende overhead	274		
1.3	Gebouwen, voertuigen en materialen	70		
1.4	Overige kosten	88		
2.	**Totale baten (exclusief. heffingen)**		**0**	
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**841**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**705**	
5.	**Dekkingspercentage**			**84%**

2.4 Marktgeld

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten Voor de twee weekmarkten in Soest en Soesterberg verwacht de gemeente het komend jaar € 144.000 aan kosten te moeten maken. De stijging ten opzichte van 2025 komt door hogere energielasten en de kosten van de marktmeester. Gebleken is dat de kosten van het voertuig dat de marktmeester gebruikt, nooit doorbelast zijn geweest. Dit is nu hersteld door de RMN. Daarnaast is de overhead gestegen.

Verdeling kosten De kosten bestaan naast personeelskosten (overhead) uit onderhoud, kapitaallasten van de stroomkasten, energiekosten, wegafzettingen, schoonmaakwerkzaamheden en huur van toiletvoorzieningen.

Herkomst middelen De inkomsten bestaan uit de marktgelden die de marktkooplieden voor de standplaatsen op de markt verschuldigd zijn. We stellen voor de marktgelden te verhogen met 2,6% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2025. We onderzoeken of de kostendekkendheid verder kan stijgen.

Samenvattend financieel overzicht marktgelden

(bedragen x € 1.000)

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	dekkings- percentage
1.	**Totale lasten (direct en indirect, incl. BTW)**		**144**	
1.1	Markten	130		
1.2	Overhead	14		
2.	**Totale baten (excl. heffingen)**		**0**	
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**144**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**58**	
5.	**Dekkingspercentage**			**40%**

2.5 Standplaatsgeld

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten Voor de standplaatsen in Soest en Soesterberg verwacht de gemeente het komend jaar € 47.000 aan kosten te moeten maken.

Verdeling kosten De kosten bestaan naast personeelskosten uit energiekosten. Daarnaast begroten wij € 18.000 aan overhead.

Herkomst middelen De inkomsten bestaan uit de gelden die de standhouders voor de standplaatsen verschuldigd zijn. We stellen voor de standplaatsgelden uitsluitend te verhogen met 2,6% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2024). De kostendekkendheid van de standplaatsen in 2026, 48% daalt ten opzichte van vorig jaar, omdat de kosten onevenredig stijgen.

Samenvattend financieel overzicht standplaatsgelden

(bedragen x € 1.000)

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	bedrag totaal	dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**47**	
1.1	Standplaatsen	29		
1.2	Overhead	18		
2.	**Totale baten** (excl. heffingen))		**0**	
3.	**Tariefgrondslag** (saldo baten/lasten)		**47**	**100%**
4./5.	**Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing**		**22**	**48%**

2.6 Leges

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten Op het vlak van dienstverlening heeft een gemeente verschillende taken. Zo is er een wettelijke taak voor het uitgeven van officiële documenten zoals rijbewijzen, paspoorten en identiteitsbewijzen. Daarnaast voltrekken gemeenten huwelijken en kunnen inwoners informatie en verstrekkingen uit de BRP (Basisregistratie Personen) opvragen. Hiervoor kunnen leges worden gevraagd, wat vermeld staat in de Legesverordening, titel 1. Algemene Dienstverlening. Onder titel 2 van de legesverordening (Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) vallen vooral de aanvragen omgevingsvergunningen zoals kapvergunning, bouwvergunning. Onder titel 3 (Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn) vallen o.a. aanvragen voor vergunningen over horeca, evenementen en markten.

In totaal verwacht de gemeente het komende jaar € 5,2 miljoen aan kosten te maken.

Verdeling kosten

Uit onderstaande afbeelding blijkt dat het grootste deel van de kosten komt van de producten bouwen en wonen (€ 1,9 mln) en burgerzaken (€ 1,0 mln).

Dienstverlening: De grootste kostenposten zijn de inkoopkosten van reisdocumenten en rijbewijzen. Tevens worden er aan het Rijk leges afgedragen inzake afgegeven verklaringen over gedrag en naturalisatie.

Bouwen en wonen: De kosten bestaan nagenoeg geheel uit personeelslasten voor het adviseren op, controleren van en het houden van toezicht op omgevingsvergunningen. Dit betreft o.a. bouwactiviteiten, aanleggen, brandveilig gebruik, kappen van bomen, milieuactiviteiten, wijzigen van monumenten etc. Daarnaast betreft het de kosten voor de advisering door derden waaronder bijvoorbeeld de Commissie Ruimtelijke kwaliteit, een externe constructeur en preventieadviezen door de VRU. De toezicht en handhaving op vorenstaande activiteiten mogen niet worden toegerekend aan de leges.

Daarnaast begroten wij € 1,4 mln aan overhead. Dit zijn kosten die worden gemaakt door de sturing en ondersteuning van medewerkers in brede zin.

Herkomst middelen

Gemeenten mogen leges vragen voor bovengenoemde dienstverlening (op grond van artikel 156 en 229 van de Gemeentewet). Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In onze gemeente is deze dienstverlening niet kostendekkend, namelijk voor 95%. In 2026 zal de kostendekkendheid worden herzien op basis van de uitkomsten van het onderzoek in 2025.

We stellen voor om de legestarieven te verhogen met 2,6% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2025).

We laten de tarieven gefaseerd stijgen, echter in een aantal gevallen zijn we gebonden aan maximumtarieven.

Samenvattend financieel overzicht leges

nr.	omschrijving	bedrag specificatie	bedrag totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**5.211**	
1.1	Brandweer	214		
1.2	Openbare orde en veiligheid	190		
1.3	Wegbeheer	241		
1.4	Natuurbescherming	0		
1.5	Openbaar groen	37		
1.6	Milieu	0		
1.7	Ruimtelijke ordening	0		
1.8	Bouwen en wonen	1.907		
1.9	Woonruimtezaken	96		
1.10	Communicatie	0		
1.11	Wmo	68		
1.12	Burgerzaken	996		
1.13	Overhead	1.434		
1.14	Lokale belastingen	28		
2.	**Totale baten** (excl. heffingen)			
3.	**Tariefgrondslag** (saldo baten/lasten)		**5.211**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**4.942**	
5.	**Dekkingspercentage**			**95%**

Tariefontwikkeling gemeentelijke woonlasten 2025

Uit de *Atlas van de lokale lasten 2025*, Coelo, ontlenen we de volgende gegevens:

Landelijke ontwikkelingen

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing, minus een eventuele heffingskorting. Een gemiddeld Nederlands meerpersoonshuishouden is in 2025 € 68 meer kwijt aan de gemeentelijke woonlasten, een stijging van 6,8% (was 6,1 % in 2024). Achter de gemiddelde stijging gaan lokale veranderingen schuil die variëren van een verlaging met 8,2% tot een verhoging met 22%. Ameland is met € 680 het goedkoopst en Bloemendaal

is met € 2.117 het duurst. De gemiddelde landelijke woonlasten lagen in 2025 op € 1.063 (was in 2024 € 994).

Provincie Utrecht

De gemiddelde woonlasten in de provincie Utrecht lagen in 2025 op € 1.170 (was in 2024 € 1.093). Veenendaal is de goedkoopste gemeente met € 853, Bunnik is de duurste met € 1.524. Te midden van de Utrechtse gemeenten bekleedt Soest in 2025 de 5e plaats met laagste woonlasten (zie onderstaande tabel). Ter vergelijking staan in onderstaande tabel de rangnummers en tarieven 2025 en 2024 tussen haakjes.

rang nummer		**Gemeente**	**tarief**
provincie	**landelijk**		**2025** (2024)
1 (1)	20 (10)	Veenendaal	€ 853 (€ 779)
2 (4)	70 (98)	Renswoude	€ 938 (€ 927)
3 (3)	77 (63)	Bunschoten	€ 949 (€ 888)
4 (2)	78 (52)	Nieuwegein	€ 950 (€ 866)
5 (6)	148 (122)	Soest	€ 1.009 (€ 947)
		Overige omliggende gemeenten:	
9 (11)	223 (248)	Woudenberg	€ 1.083 (€ 1.054)
11 (8)	253 (193)	Zeist	€ 1.116 (€ 1.002)
13 (13)	271 (278)	Amersfoort	€ 1.156 (€ 1.109)
18 (19)	319 (320)	De Bilt	€ 1.290 (€ 1.245)
22 (20)	329 (322)	Eemnes	€ 1.358 (€ 1.256)
23 (24)	330 (326)	Baarn	€ 1.367 (€ 1.282)

Ontwikkeling woonlasten 2026 in Soest

De tot de lokale woonlasten behorende componenten (ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zijn hiervoor afzonderlijk toegelicht. Deze voorstellen leiden er toe dat de gemeentelijke woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in 2026 naar verwachting met ongeveer € 27 toenemen en uitkomen op € 1.043. Dit betekent een verwachte gemiddelde toename van 2,6%.

Paragraaf H - Wet Open Overheid

In artikel 3.5 (openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) is voorgeschreven dat gemeenten jaarlijks in de begroting aandacht geven aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In artikel 9 en 26 van het BBV is opgenomen dat de openbaarheidsparagraaf Woo in een afzonderlijke paragraaf opgenomen moet worden. Met deze paragraaf geven we invulling aan deze verplichting.

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet verplicht overheidsorganisaties om bepaalde informatie vanuit zichzelf actief openbaar te maken. Deze actieve openbaarmaking wordt volgens een landelijke fasering ingevoerd en omvat 17 informatiecategorieën.

Door informatie actief openbaar te maken wordt een open bestuurscultuur bevorderd waarin inwoners, bedrijven en instellingen goed geïnformeerd en betrokken kunnen zijn bij het lokaal bestuur.

Daarnaast kent de wet Woo ook de passieve openbaarmaking. Dit houdt in dat overheidsinformatie openbaar wordt gemaakt op verzoek van een burger, journalist, bedrijf of andere belanghebbende.

Beoogde resultaten:

- Actieve openbaarmaking informatiecategorieën volgens landelijke fasering;
- We bouwen het platform Open Soest, dat in 2025 is gelanceerd, verder uit als centrale plek voor zowel passieve als actieve openbaarmaking;
- We werken structureel aan openheid en transparantie door processen, systemen en gedrag zo in te richten dat openheid de standaard is;
- We richten ons niet alleen op het beschikbaar stellen van informatie, maar zorgen er ook voor dat deze begrijpelijk is, goed toegankelijk en voorzien van de juiste context;
- We zorgen voor een goed beheerde informatiehuishouding en passen onze werkprocessen aan waar dat nodig is, zodat we de doelen van de Woo blijvend ondersteunen.

Indicatoren	2024	2023
Aantal WOO verzoeken	40	54

Hoofdstuk 5 – Bijlagen

5.1 Recapitulatiestaat Lasten en baten

	Programma	Rekening	Begroting				
	(bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1	**Bestuurlijke omgeving**						
	lasten	16.069	12.688	13.597	13.301	12.627	12.634
	baten	10.918	1.592	1.657	1.657	1.657	1.657
	saldi	*-5.150*	*-11.096*	*-11.940*	*-11.644*	*-10.970*	*-10.977*
2	**Fysieke leefomgeving**						
	lasten	39.955	53.985	49.991	43.508	43.649	52.913
	baten	26.885	28.433	33.475	26.110	25.931	31.043
	saldi	*-13.070*	*-25.551*	*-16.516*	*-17.398*	*-17.718*	*-21.870*
3	**Sociale leefomgeving**						
	lasten	78.406	85.042	89.548	85.328	85.077	84.731
	baten	20.428	20.334	21.136	20.895	20.895	20.895
	saldi	*-57.978*	*-64.709*	*-68.412*	*-64.434*	*-64.182*	*-63.836*
	Overhead						
	lasten	15.143	16.646	16.122	16.264	15.854	15.633
	baten	1.752	1.888	1.885	1.885	1.885	1.885
	saldi	*-13.391*	*-14.758*	*-14.237*	*-14.379*	*-13.969*	*-13.748*
	Algemene Dekkingsmiddelen						
	lasten	2.367	1.864	1.186	4.709	6.894	7.453
	baten	101.699	103.177	106.726	109.658	111.644	113.981
	saldi	*99.332*	*101.313*	*105.540*	*104.948*	*104.750*	*106.527*
	Totalen voor reserveringen						
	lasten	151.940	170.225	170.444	163.111	164.100	173.365
	baten	161.683	155.424	164.879	160.204	162.011	169.460
	saldi	*9.742*	*-14.801*	*-5.565*	*-2.906*	*-2.089*	*-3.904*
	Mutaties Reserves						
	lasten	7.405	3.752	3.422	3.823	3.683	3.708
	baten	7.809	18.867	9.674	7.470	6.179	6.706
	saldi	*404*	*15.115*	*6.252*	*3.647*	*2.497*	*2.998*
	Totalen						
	Saldi voor reserveringen	9.742	-14.801	-5.565	-2.906	-2.089	-3.904
	Saldi mutaties reserves	404	15.115	6.252	3.647	2.497	2.998
	saldi na reserveringen	***10.146***	***314***	***687***	***741***	***408***	***-906***

5.2 Kerngegevens

Sociale structuur	2024 (rekening)	2025 (begroot)	2026 (begroot)
Aantal inwoners per 1 januari waarvan:	48,027	47,900	47,911
- 0-19 jaar	10,237	10,247	10,169
- 20-65 jaar	26,374	26,362	26,148
- 65 jaar en ouder	11,416	11,292	11,594
Aantal cliënten bijstandsverlening en inkomensvoorziening levensonderhoud	644	670	654
Gemeentebestuur en -personeel			
Aantal formatieplaatsen	291	287	296
Aantal raadsleden	29	29	29
Aantal wethouders	4	4	4
Fysieke structuur			
Oppervlakte (in ha)	4,643	4,783	4,783
Aantal woningen	21,458	21,555	21,809
Lengte wegen (km)	215	214	214
Lengte fietspaden (km)	76	74	74
Lengte recreatie-, ruiter- en wandelpaden (km)	159	128	162
Lengte waterwegen (km)	7	5	5
Lengte riolering (km)	359	367	369
Openbaar groen (ha)	149	147	149,6
Financiële structuur *(bedragen x € 1 miljoen)*			
Uitgaven gewone dienst, excl. saldo	159.4	174	174
Opbrengst algemene belastingen	11.0	11	12
Algemene uitkering Gemeentefonds	84.2	87	91
Uitkering sociaal domein	3.5	3	3
Boekwaarde activa	109.2	165	177
Reserves en voorzieningen	81.0	71	80
Vaste schuld	35.8	95	117
(totalen per inwoner x € 1)			
Uitgaven gewone dienst, excl. saldo	3,319	3,632	3,629
Opbrengst algemene belastingen	229	234	250
Algemene uitkering Gemeentefonds	1,753	1,818	1,897
Uitkering sociaal domein	73	65	67
Boekwaarde activa	2,274	3,445	3,693
Reserves en voorzieningen	1,687	1,482	1,670
Vaste schuld	745	1,983	2,442

BBV indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	311
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	7.3%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	10.7%
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	8
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4
Functiemenging	%	LISA	48%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	226
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	5
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	33
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO, bewerking ABF	2%
Niet-sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	40%
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar	LISA	679
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	4%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	73.4%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS - Jeugdmonitor	1%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	223
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	145
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	13%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	560
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	140
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	18%
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	477
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	7
Demografische druk	%	CBS	82%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro’s	COELO	969
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro’s	COELO	1,009

5.3 Overzicht programma's producten en portefeuillehouders

	Programma	Deelprogramma	Portefeuillehouder
1	Bestuurlijke omgeving	Bestuur	R.T. Metz
			K. Scholten
		Dienstverlening	R.T. Metz
		Veiligheid	R.T. Metz
		Accommodaties en eigendommen	K. Scholten
2	Fysieke leefomgeving	Wonen	O. Suna
			K. Scholten
			A. Treep-van Hoeckel
		Klimaat	A. Treep-van Hoeckel
		Economie	K. Scholten
			A. Sterenberg
		Mobiliteit en infrastructuur	O. Suna
			A. Treep-van Hoeckel
		Natuur en landschap	A. Treep-van Hoeckel
3	Sociale leefomgeving	Sociaal domein	A. Sterenberg
			O. Suna
			R.T. Metz
		Onderwijs	A. Sterenberg
		Sport, kunst en cultuur	O. Suna
			A. Treep-van Hoeckel
	Overhead		O. Suna R.T. Metz
	Dekkingsmiddelen		A. Sterenberg

5.4 Overzicht reserves en voorzieningen

Omschrijving	1-1-2026	rentebij-schrijving	toevoegingen	verminde-ringen	1-1-2027	rentebij-schrijving	toevoegingen	verminde-ringen	1-1-2028	rentebij-schrijving	toevoegingen	verminde-ringen	1-1-2029	rentebij-schrijving	toevoegingen	verminde-ringen	1-1-2030
Algemene reserve:																	
Algemene reserve	28.392	77		1.300	27.169	77		270	26.976	77		240	26.813	77		240	26.650
Totaal algemene reserve	**28.392**	**77**		**1.300**	**27.169**	**77**		**270**	**26.976**	**77**		**240**	**26.813**	**77**		**240**	**26.650**
Bestemmingsreserves:																	
Reserve kunst	98	1	13	13	99	1	13	13	100	1	13	13	101	1	13	13	102
Dekkingsreserve - investeringen	16.429	205		2.480	14.155	177		965	13.366	167		943	12.591	157		933	11.815
Reserve automatisering	697	8			705	8			713	8			721	8			729
Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten	330	4	40		374	4	40		418	5	40		462	5	40		508
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	640			54	586			53	533			52	481			51	429
Bedrijfsreserve	385	4	142	66	465	5	142	66	546	6	142	66	628	7	142	66	711
Reserve vervanging voertuigen en grote machines																	
Reserve onderhoud gebouwen	6.102	67	2.076	4.415	3.831	42	2.076	3.225	2.725	30	2.076	2.021	2.810	31	2.076	2.432	2.485
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	3.332				3.332				3.332				3.332				3.332
Investeringsfonds	103	1			104	1			105	1			106	1			107
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	4.458	49	1.151	1.347	4.311	36	1.552	2.878	3.021	30	1.412	2.844	1.619	26	1.437	2.972	110
Totaal bestemmingsreserves	**32.575**	**339**	**3.422**	**8.374**	**27.961**	**275**	**3.823**	**7.200**	**24.859**	**248**	**3.683**	**5.939**	**22.851**	**237**	**3.708**	**6.467**	**20.329**
Totaal reserves	**60.966**	**416**	**3.422**	**9.674**	**55.130**	**352**	**3.823**	**7.470**	**51.834**	**325**	**3.683**	**6.179**	**49.664**	**314**	**3.708**	**6.707**	**46.979**
Voorzieningen:																	
Voorziening riolering	10.138		732	2.184	8.686		732	633	8.785		732	439	9.078		732	439	9.371
Voorziening afkoopsommen onderhoud graven	839		155	95	898		155	86	967		155	77	1.044		155	66	1.132
Voorziening onderhoud Wegen	3.323		1.195		4.518		1.195		5.713		1.195		6.908		1.195		8.103
Voorziening APPA	1.347				1.347				1.347				1.347				1.347
Voorziening grondexploitatie	3.939	43			3.983	44			4.026	44			4.071	45			4.116
Voorziening afgesloten grex werfterrein																	
Voorziening Spaarverlof	56				56				56				56				56
Voorziening Soesterbreg Noord Kamer 2	5.500				5.500				5.500				5.500				5.500
Totaal voorzieningen	**25.142**	**43**	**2.082**	**2.279**	**24.988**	**44**	**2.082**	**719**	**26.394**				**28.004**				**29.625**

5.5 Toelichting mutaties reserves en voorzieningen

Met de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2022 door de raad op 10 november 2022 zijn het beleidskader en de uitgangspunten voor het reserve- en voorzieningenbeleid geactualiseerd.
Uit de huidige beleidsnota wordt bij de bestemmingsreserves de grondslag voor de jaarlijkse mutaties gevormd door:

- vastgestelde beheer- en onderhoudsplannen van onder meer gebouwen, bestaande uit een jaarlijkse vaste storting en een jaarlijks variabele onttrekking volgens het plan.
- een systematiek in overeenstemming met het doel van de reserve.

Aan de mutaties van deze bestemmingsreserve zal in de navolgende toelichting dan ook beperkt aandacht worden geschonken. Voor een toelichting op de onderhoudsreserve gebouwen wordt naar paragraaf D Onderhoud kapitaalgoederen verwezen. Met de navolgende toelichting wordt een gerichte versterking van het inzicht en de transparantie in de mutaties van genoemde reserves en voorzieningen beoogd.

Reserves

- Algemene reserve
  Begin 2026 is het begrote saldo van de algemene reserve € 28,4 mln waarmee het saldo hoger dan het vastgestelde minimum is. In 2026 is eenmalig een bedrag van € 0,3 mln onttrokken als dekking voor incidentele posten 2026. Daarnaast is besloten met de kadernota 2026 om eenmalig € 1 mln te onttrekken van de algemene reserve.
- Reserve kunst
  Jaarlijks wordt een bedrag van onttrokken voor onderhoud van de kunstwerken en monumenten.
- Dekkingsreserve investeringen
  De geplande onttrekkingen dienen als dekking van de kapitaallasten van vooraf aangegeven investeringen.
- Reserve automatisering
  Voor 2026 zijn geen stortingen of onttrekkingen geraamd, over- of onderschrijdingen van de programmabudgetten worden verrekend met deze bestemmingsreserve.
- Reserve onderbouw wegen en vervanging verkeerslichten
  Jaarlijks wordt een bedrag van € 40.000 gestort voor onderhoud aan wegen en vervanging van verkeerslichten.
- Egalisatiereserve afvalstoffenheffing
  Zie toelichting paragraaf G (lokale heffingen), onderdeel afvalstoffenheffing. Voor- en nadelen op het product afvalstoffenheffing worden met de reserve verrekend.
- Bedrijfsreserve
  Voeding en onttrekking vinden overeenkomstig het doel van deze reserve plaats (zie nota R&V 2022).
- Reserve vervanging voertuigen en grote machines
  Per 31-12-2025 is de reserve vervanging voertuigen en grote machines opgeheven. Het overige bedrag dat op de reserve staat wordt incidenteel ten gunste gebracht van het rekening resultaat in 2025.
- Reserve onderhoud gebouwen

De grondslag voor de stortingen en onttrekkingen wordt gevormd door het geactualiseerde beheer-/onderhoudsplan. Zie paragraaf D (onderhoud kapitaalgoederen) voor nadere informatie over de aanwending van de middelen in 2026.

- Investeringsfonds
  Het saldo in 2026 van € 102.617 is tot stand gekomen door een dotatie van € 2 mln vanuit de algemene reserve en een onttrekking van € 5,5 mln uit reserve investeringsfonds. De onttrekking van € 5,5 mln wordt gebruikt voor de voorziening Soesterberg Noord kamer 2.
- Reserve accommodatiebeleid
  Deze reserve is bij de meerjarenbegroting 2013 (kerntakendiscussie) ingesteld. Daarbij is tevens de voeding geregeld. Vanaf 2016 worden naast de reguliere voeding ook de beschikbare gelden voor onderwijshuisvesting aan deze reserve toegevoegd. Onttrekkingen (kapitaallasten als gevolg van het IHP en dergelijke) zullen eerst aan de raad worden voorgelegd.

Voorzieningen

- Voorziening riolering
  De kosten voor het beheer en onderhoud van de riolering in de gemeente Soest worden uit de voorziening onttrokken en de opbrengst van de rioolheffing wordt in de voorziening gestort. De voorziening riolering bestaat uit twee onderdelen: een onderdeel dat gereserveerd wordt voor de uitvoering van gemeentelijke watertaken en een onderdeel voor de toekomstige investeringen.
- Voorziening afkoopsommen onderhoud graven
  De voorziening wordt gevoed door storting van de afkoopsommen voor meerjarig grafonderhoud en geeft een bijdrage aan de exploitatie ter dekking van de onderhoudskosten.
- Voorziening groot onderhoud wegen
  De voorziening Groot onderhoud wegen is conform de nota reserves en voorzieningen ingesteld. Stortingen en onttrekkingen zullen volgens Wegenbeheersplan worden verricht (zie paragraaf D).
- Voorziening APPA
  In 2021 is de voorziening APPA (pensioenverplichting politieke ambtsdragers) gevormd. De pensioenverplichting was tot 2020 ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd.
- Voorziening afgesloten grondexploitatie werfterrein
  Het saldo in 2026 in de voorziening afgesloten grondexploitatie werfterrein is € 0 omdat de €12.500 is onttrokken.
- Voorziening spaarverlof
  Vanaf 2022 kunnen medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren sparen (verlofsparen). Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd.
- Voorziening Soesterberg Noord kamer 2
  Het saldo in 2026 van € 5,5 mln is ontstaan vanuit het masterplan Soesterberg. De € 5,5 mln bestaat uit € 2 mln uit de algemene reserve en € 3,5 mln uit de reserve investeringfonds.

5.6 Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

In deze verplichte bijlage worden de incidentele lasten en baten weergegeven conform de eisen van de provincie. Om het structurele begrotingssaldo te berekenen wordt het getoonde begrotingsresultaat gecorrigeerd met het saldo van deze incidentele lasten en baten. Het begrotingsjaar 2026 komt hiermee op een resultaat van €125.000.

(Deel)programma's	Incidentele lasten bedragen x €1.000	Begroting			
		2026	2027	2028	2029
Bestuurlijke omgeving					
1.1 Bestuur	Gemeenteraadsverkiezingen 2026	10			
1.3 Veiligheid	Project veerkracht en weerbaarheid	100	50		
Fysieke Leefomgeving					
2.2 Wonen	Grondexploitatie	6.883	1.628	1.238	5.364
	Gebiedssamenwerking van A tot Z	50			
	Bouwen in de rafelranden	70			
	Omgevingsvergunningen	700			
	Herijking omgevingsvisie Soest & Soesterberg	300			
2.5 Natuur en landschap	Soorten managementplan	75			
2.6 Klimaat	Migratie BIS	50			
Sociale Leefomgeving					
3.1 Sociaal Domein	Aanpak kinderen gezond gewicht	55			
	Vroegsignalering alcoholproblematiek	6			
	Informatiebijeenkomsten (GLI)	6			
	Preventie dakloosheid	50			
	Implementatie nieuwe inkoop Wmo	250	100		
	Één tegen eenzaamheid	5			
	Signaalpunt eenzaamheid	8			
	Present en Hulp in praktijk	44			
	Schooljongerenwerker (brugfunctie)	75			
	Fair share wonen en zorg	100			
	Kansrijke start	75			
	Jonge kind en jij	40			
	Preventiemaatregelen inclusie en diversiteit	58			
	Stichting Welzijn Ouderen Soest	70			
	Buurtkeuken/ huiskamer Smitsveen	50			
	Migrantenouderen	57			
	Uitbreiding secretariaat	57			
3.2 Onderwijs	Jobcoach	30			
	Mazl GGD	27			
3.3 Sport, kunst en cultuur	Kunst natuur en welzijn	45			
	Aanbesteding schoonmaak sport	20			
	Kerkplein 1 (Bachschool)	7			
	Toekomstonderzoek zwembad			500	
	Verschuiving kosten zwembad			-500	
Overhead					
4.1 Overhead	Klantentevredenheidsonderzoek	1		30	
	Goede communicatie en dienstverlening	100	100		
Dekkingsmiddelen					
5.1 Dekkingsmiddelen	Grondexploitatie	-535	-535	-535	
Totale incidentele lasten		**8.938**	**1.343**	**733**	**5.364**

(Deel)programma's	Incidentele baten	bedragen x €1.000	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Fysieke Leefomgeving						
2.2 Wonen	Grondexploitatie		6.325	1.070	679	5.364
	Omgevingsvergunningen		2.152			
Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Algemene dekkingsmiddelen	Grondexploitatie		23	23	23	
	inzet 10% vrije ruimte algemene reserve		1.000			
Totale incidentele baten			**9.500**	**1.093**	**702**	**5.364**

Programma Onttrekking reserve	bedragen x €1.000	Begroting			
		2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	Bijdrage exploitatie	1.300	270	240	240
Dekkingsmiddelen					
Reserve kunst	Bijdrage exploitatie	13	13	13	13
Dekkingsreserve - investeringen	Bijdrage exploitatie	2.480	965	943	933
Reserve automatisering	Bijdrage exploitatie				
Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten	Bijdrage exploitatie				
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Bijdrage exploitatie	54	53	52	51
Bedrijfsreserve	Bijdrage exploitatie	66	66	66	66
Reserve vervanging voertuigen en grote machines	Bijdrage exploitatie				
Reserve onderhoud gebouwen	Bijdrage exploitatie	4.415	3.225	2.021	2.432
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	Bijdrage exploitatie				
Investeringsfonds	Bijdrage exploitatie				
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	Bijdrage exploitatie	1.347	2.878	2.844	2.972
Totale incidentele onttrekkingen		**9.674**	**7.470**	**6.179**	**6.707**

Programma Storting reserve	bedragen x €1.000	Begroting			
		2026	2027	2028	2029
Dekkingsmiddelen					
Reserve kunst	Last in exploitatie	13	13	13	13
Dekkingsreserve - investeringen	Last in exploitatie				
Reserve automatisering	Last in exploitatie				
Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten	Last in exploitatie	40	40	40	40
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Last in exploitatie				
Bedrijfsreserve	Last in exploitatie	142	142	142	142
Reserve vervanging voertuigen en grote machines	Last in exploitatie				
Reserve onderhoud gebouwen	Last in exploitatie	2.076	2.076	2.076	2.076
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	Last in exploitatie				
Investeringsfonds	Last in exploitatie				
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	Last in exploitatie	1.151	1.552	1.412	1.437
Totale incidentele toevoegingen		**3.422**	**3.823**	**3.683**	**3.708**

Begroting 2026 - 2029	bedragen x €1.000	Begroting			
		2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo inclusief incidentele baten en lasten		687	836	453	-906
Saldo van incidentele baten en lasten		562	-250	-30	0
Structureel begrotingssaldo		**125**	**1.086**	**483**	**-906**

5.7 Overzicht subsidies

Deelprogramma	Subsidie	Begroting 2026
1.1 bestuur	Burgerparticipatiebudget	41.018
	Stichting 4/5 mei	17.641
2.1 wonen	Monumentensubsidie	20.002
	Woning Advies Commissie	4.690
2.3 economie	Stichting Sinterklaasintocht	3.548
2.5 natuur en landschap	Kinderboerderij/ milieueducatie , st. Balans	63.993
3.1 sociaal domein	Clientondersteuning MEE	323.112
	COSBO	41.614
	Exploitatiekosten BEC	74.548
	Silverein	122.773
	Schuldhulp (niet BBS-posten)	512.110
	St. Hulp In Praktijk/ St Present	43.227
	Stichting Balans	1.948.120
	Stichting de Linde	117.000
	Stichting Slachtofferhulp Regio Utrecht	19.002
	Stichting Vluchtelingenwerk	139.292
	Stichting Welzijn Ouderen Soest	1.250.079
	Stichting Welzin	992.282
3.2 onderwijs	Cultuureducatie PO, Kunst Centraal en Idea Cultuureducatie VO, Griftlandcollege	47.618
	Idea (voorheen Volksuniversiteit)	25.481
	OAB (gemeentelijk deel), Sovee en st. Eemvallei Educatief	32.869
	Volwasseneducatie	7.600
	Informatiepunt digitale overheid	45.334

Deelprogramma	Subsidie	Begroting 2026
3.3 sport, kunst en cultuur	100 Stoelen Regeling	5.175
	Amateur kunstbeoefening	45.322
	Buitensport terreinen	20.700
	Compensatie kunst,muziek,cultuur	45.756
	Koningsdag	25.875
	Maatschappelijk cultureel belang	20.700
	Meerjarige culturele projecten	2.520
	Radio Soest	35.186
	Bachschool	50.000
	Sportfederatie	2.854
	Sportstimulering	4.000
	Wisselsokkel	3.105
	Stichting Oud Soest	29.149
	Stichting Regiocultuurcentrum Idea	1.652.263
	Sylvestercross	16.199
	Vereniging Artishock	41.628
Totaal		**7.893.384**

5.8 EMU saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken. De begroting van de Gemeente Soest is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op -0,5% van het BBP. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0.34% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Omschrijving	2025 x € 1000,- Volgens begroting 2025	2026 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2025	2027 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2025	2028 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2025	
1. Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	11.883	-1.908	123	-470	+
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	1.723	12.230	5.854	441	-
3. Mutatie voorzieningen	-34	6.617	-154	1.621	+
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.054	1.467	-945	-374	-
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	-
Berekend EMU-saldo	**9.072**	**-8.988**	**-4.940**	**1.084**	

5.9 Uitvoeringsinformatie (gebaseerd op taakvelden)

Taak-veld	bedragen x € 1.000 omschrijving	Werkelijk 2024 lasten	Werkelijk 2024 baten	Begroting 2025 lasten	Begroting 2025 baten	Begroting 2026 lasten	Begroting 2026 baten	begroting 2027 lasten	begroting 2027 baten	begroting 2028 lasten	begroting 2028 baten	Begroting 2029 lasten	Begroting 2029 baten
0.1	Bestuur	3.193	0	2.999	0	3.238	0	3.244	0	3.183	0	3.244	0
0.2	Burgerzaken	2.637	980	2.573	853	2.666	953	2.663	953	2.663	953	2.663	953
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	949	1.159	1.046	526	1.316	485	1.267	485	947	485	954	485
0.4	Overhead	15.143	1.752	16.646	1.888	16.122	1.885	16.264	1.885	15.854	1.885	15.633	1.883
0.5	Treasury	693	2.539	165	1.240	-448	979	-202	969	-212	960	-255	916
0.61	OZB woningen	991	6.726	948	6.875	1.048	7.054	1.048	7.054	1.048	7.054	1.048	7.054
0.62	OZB niet-woningen	0	4.276	0	4.396	0	4.510	0	4.510	0	4.510	0	4.510
0.64	Belastingen overig	0	177	5	222	5	227	5	227	5	227	5	227
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	87.770	0	90.234	0	93.717	0	96.662	0	98.655	0	101.038
0.8	Overige baten en lasten	751	76	895	50	660	76	3.937	76	6.131	76	6.734	76
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.773	249	4.270	0	4.501	0	4.383	0	4.051	0	3.989	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.489	70	1.604	22	1.700	22	1.665	22	1.614	22	1.609	22
2.1	Verkeer en vervoer	10.976	5.610	8.926	2.551	8.394	2.679	8.094	2.687	8.185	2.687	8.281	2.687
2.2	Parkeren	37	19	21	12	33	20	33	20	33	20	33	20
2.5	Openbaar vervoer	17	0	25	0	32	0	40	0	48	0	48	0
3.1	Economische ontwikkeling	220	0	414	0	198	0	198	0	198	0	198	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	396	56	513	64	469	64	471	64	472	64	468	64
3.4	Economische promotie	40	153	55	160	55	160	55	160	55	160	55	160
4.1	Openbaar basisonderwijs	749	0	619	0	619	0	619	0	619	0	619	0
4.2	Onderwijshuisvesting	1.166	0	1.283	0	3.664	0	2.283	0	2.253	0	2.229	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.743	2.307	4.404	1.967	4.226	1.821	4.077	1.821	4.059	1.821	4.112	1.821
5.1	Sportbeleid en activering	923	315	876	241	824	211	628	0	628	0	628	0
5.2	Sportaccommodaties	5.358	2.773	7.332	3.191	7.080	3.316	7.030	3.291	6.935	3.291	6.851	3.289
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.049	604	2.894	603	3.047	616	2.982	616	2.843	616	2.949	616
5.4	Musea	222	0	338	0	817	0	817	0	817	0	817	0
5.5	Cultureel erfgoed	101	4	675	0	1.100	0	129	0	163	0	334	0
5.6	Media	1.713	60	36	0	37	0	37	0	37	0	37	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.665	197	5.565	110	5.586	110	5.567	110	5.679	110	5.676	110
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	11.060	8.612	8.294	175	7.467	147	6.735	68	6.632	68	6.112	68
6.11	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en 1e lijnsvoorz. WMO	0	0	13	0	13	0	13	0	13	0	13	0
6.22	Toegang en 1e lijnsvoorz. Jeugd	0	0	185	0	185	0	185	0	185	0	185	0
6.23	Toegang en 1e lijnsvoorz. Integraal	0	0	6.304	245	6.971	245	6.821	245	6.821	245	6.821	245
6.2	Wijkteams	6.397	217										
6.3	Inkomensregelingen	17.952	12.870	18.677	12.570	20.552	14.229	20.549	14.226	20.552	14.228	20.553	14.229
6.4	Begeleide participatie	3.001	0	3.657	0	3.280	0	3.082	0	2.922	0	2.922	0
6.5	Arbeidsparticipatie	1.825	392	2.429	748	2.108	0	2.108	0	2.108	0	2.108	0
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	923	26										
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	1.695	0	1.742	0	1.742	0	1.742	0	1.742	0
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	4.007	0										
6.711	huishoudelijke hulp	0	0	4.078	0	4.344	0	4.344	0	4.344	0	4.344	0
6.713	Dagbesteding (WMO)	0	0	2.286	0	2.505	0	2.505	0	2.819	0	2.819	0
6.714	overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	170	250	223	314	223	314	223	314	223	314
6.71b	Begeleiding (WMO)	1.683	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71c	Dagbesteding (WMO)	625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.289	283	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp behandeling	8.617	57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	3.884	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	441	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	333	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	287	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	9.524	0	9.866	0	9.866	0	9.866	0	9.866	0
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	3.927	0	4.136	0	4.136	0	4.136	0	4.136	0
6.791	PGB WMO	0	0	230	0	170	0	170	300	170	300	170	300
6.811	Beschermd wonen (WMO)			79	0	82	0	82	0	82	0	82	0
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	9	0	9	0	9	0	9	0	9	0
6.822	Jeugdbescherming	0	0	1.495	0	1.557	0	1.557	0	1.557	0	1.557	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	978	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.792	PGB Jeugd	0	0	415	0	432	0	432	0	432	0	432	0
7.1	Volksgezondheid	2.513	217	2.950	347	2.890	235	2.459	10	2.459	10	2.459	10
7.2	Riolering	4.502	5.145	6.163	6.624	6.869	6.909	7.044	6.855	7.179	6.855	7.323	6.855
7.3	Afval	6.706	6.946	7.247	7.125	7.590	7.231	7.676	7.318	7.837	7.529	8.113	7.957
7.4	Milieubeheer	3.272	1.453	4.522	996	2.814	865	2.764	865	2.765	865	2.766	865
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	782	656	729	809	679	809	679	809	734	809	656	809
8.1	Ruimtelijke ordening	5.128	557	5.938	644	4.580	644	4.160	644	4.160	644	4.054	644
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.778	2.411	13.532	7.881	11.135	10.352	5.880	5.097	5.490	4.707	14.386	9.392
8.3	Wonen en bouwen	726	3.986	550	1.805	1.256	3.994	556	1.842	555	1.842	555	1.842
	Totaal van baten en lasten	**151.959**	**161.701**	**170.225**	**155.424**	**170.444**	**164.879**	**163.111**	**160.205**	**164.100**	**162.012**	**173.365**	**169.461**
0.10	Mutaties reserves	7.405	7.809	3.752	18.867	3.422	9.674	3.823	7.470	3.683	6.179	3.708	6.706
	Totaal van baten en lasten na mutaties reserves	**159.364**	**169.510**	**173.978**	**174.292**	**173.866**	**174.553**	**166.934**	**167.675**	**167.783**	**168.191**	**177.073**	**176.167**
0.11	**Resultaat van de rekening van baten en lasten**		**10.146**		**314**		**687**		**741**		**408**		**-906**

5.10 Risico's

Programma 1. Bestuurlijke omgeving

Gemeentelijke eigendommen en aansprakelijkheid/verzekeringen		
Toelichting: Verzekeringen zijn aangegaan voor onder andere gebouwen & inventaris, voertuigen. Ook zijn er verzekeringen afgesloten voor wettelijke aansprakelijkheid en aangelegenheden op het gebied van fraude, personeel en bestuur. Het risico bestaat uit kosten die voorvloeien uit afgesproken eigen risico en uit kosten van niet of niet volledig verzekerde zaken. *Beheersmaatregel:* • De gemeentelijke opstallen zijn onder meer verzekerd tegen brand- en vliegtuigschade. De verzekeringen zijn afgesloten op basis van een taxatierapportage uit 2024 onder toepassing van een indexclausule, dat wil zeggen dat de verzekerde waarden meestijgen met de herbouwkosten; • De voertuigen zijn in ieder geval verzekerd op basis van een WA-polis. Afhankelijk van ouderdom en aard van het gebruik zijn aanvullende dekkingen meeverzekerd; • We hebben een WA-verzekering afgesloten met een eigen risico van € 12.500 per gebeurtenis. De verzekerde bedragen zijn maximaal € 2,5 mln in geval van personen en/of zaakschade en € 1,25 mln in geval van vermogensschade. Per verzekeringsjaar wordt niet meer vergoed dan twee keer de vermelde maximale bedragen per categorie. Op basis van het schadebeeld van de afgelopen jaren is het risico als normaal te beoordelen.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	10%	€ 1.000.000

Terugval huuropbrengsten gemeentelijke accommodaties		
Toelichting: Maatschappelijke organisaties en andere huurders van gemeentelijk vastgoed heroriënteren zich eens in de paar jaar op hun huisvesting en ruimtegebruik. Hierdoor kan de komende jaren de leegstand toenemen als contracten worden beëindigd. Het risico is gerelateerd aan de totaal geraamde huuropbrengsten, waarbij het risico op huurderving wordt geschat op 10%. *Beheersmaatregel(en):* • Nadere uitwerking van het accommodatiebeleid kan inspelen op leegstand en verhuurbaarheid; • De verhuur wordt actief aangepakt door onder andere leegstandsbeheer en marktconforme huurprijzen.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	10%	€ 1.420.000

Rijksregeling opvang Oekraïners		
Toelichting: De gemeente ontvangt middelen conform de (Rijks)regeling opvang ontheemden Oekraïne (RBT en HAR regeling). Deze regeling is medio 2024 verlengd en loopt tot maart 2026. De verwachting (mede uitgesproken door de provincie) is dat deze nogmaals verlengd gaat worden tot maart 2027. Duidelijkheid hierover van het Rijk komt in de loop van 2025. De huurkosten van Albertsdorp, wat wordt gehuurd voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen en statushouders tot en met februari 2027, wordt gedekt door deze inkomsten. Op het moment dat de rijksregeling eerder dan maart 2027 wordt stopgezet, loopt de gemeente een financieel risico. *Beheersmaatregel(en):* Monitoring ontwikkeling rijksregeling		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	20%	€ 650.000

Verkeersplan Soest-Zuid (uitvoering)

Toelichting:

De regio heeft voor het Verkeersplan Soest-Zuid een totaal uitvoeringsbudget van €11.675.000 beschikbaar gesteld. Bovenop dit bedrag ligt er op dit moment een statenvoorstel (8-7-25) om nog eens €2,0mln. beschikbaar te stellen voor Verkeersplan Soest-Zuid. Hiermee is een groot risico afgedekt. Het risico dat overblijft, is het meerwerk op de aanbesteding/uitvoering.
Daarnaast is er een risico op toekenning Nadeelcompensatie.

Beheersmaatregel(en):

- Er ligt een voorstel ter besluitvorming voor aan PS waarin Gemeente Soest een extra bijdrage krijgt van € 2,0mln., waardoor het risico op overschrijdingen is verkleind;
- Het project loopt tot einde dit jaar. Het werk is aanbesteed en volop in de uitvoering. Eén deelgebied is zelfs al klaar. Het risico is nu nog meerwerk op de aanbesteding;
- Er zijn maandelijks overleggen met alle aannemers en hulpdiensten/openbaarvervoer waarbij we trachten om 3 maanden vooruit te kijken in planning om de overlast voor omwonenden, inwoners en bezoekers van Soest te beperken.

Generiek risico	Kans	
Financieel	15%	€ 5.000.000

Schade aan het groen/openbare ruimte door weersinvloeden

Toelichting:

Door klimaatverandering verwachten we aanzienlijk extremere weersinvloeden. Een extreme droogteperiode of juist natte periode kan leiden tot extra sterfte van beplanting en bomen. Dode beplanting of bomen moeten we vervangen. Daarnaast vormen zware stormen, hoosbuien en blikseminslagen een risico op schade aan bomen en aan andere gemeentelijke goederen en goederen van derden.

Beheersmaatregel(en):

- We werken continu aan het afkoppelen van hemelwater van het gemengde riool. Dit zorgt voor aanvulling van grondwater in natte perioden. Hierdoor kan groen in droge perioden langer beschikken over water. Ook zorgt het lokaal verwerken van hemelwater voor minder risico op wateroverlast benedenstrooms en (vervuild) water op straat uit de riolering. Toch geven we bomen nu extra water ten tijde van droogte;
- Daarnaast vervangen we bomen en beplanting die doodgaat door droogte. En we houden bij de keuze voor boom- en heestersoorten zoveel mogelijk rekening met de klimaatverandering. We proberen hiermee te zorgen dat minder bomen uitvallen. Er bestaan echter weinig soorten die tegen meerdere extremen (hitte, vrieskou, droogte én hevige regenval) kunnen;
- Risicovolle bomen krijgen elk jaar een VTA (Visual Tree Assessment)-controle. Daarnaast controleren we alle bomen in het stedelijk gebied eens in de drie jaar. Dit draagt bij aan een actueel beeld van de risico's.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 200.000

Project Vliegbasis Soesterberg

Toelichting:

De financiële risico's voor het project de Vliegbasis deelt Soest met provincie Utrecht en Zeist op grond van de Samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis. De totale kosten van de groene projecten worden gedekt uit het positieve saldo van de rode projecten. Het risico dat het saldo van de rode projecten onvoldoende is om de kosten te dekken van de groene projecten kent de volgende verdeling:

- Mocht het saldo van de rode projecten hoger zijn dan € 28 mln., dan vervallen de risico's voor Soest.

- Mocht het saldo van de rode projecten lager zijn dan € 28 mln., dan wordt het tekort ten opzichte van de € 28 mln. tussen partijen voor gelijke delen (1/3) gedeeld.

De hoogte van het bedrag van € 28 mln. is als volgt tot stand gekomen:

- Een geïnvesteerd vermogen van € 18 mln. voor de aankoop, sloop, sanering en natuurontwikkeling van de vliegbasis.
- De afdracht aan het programma Hart van de Heuvelrug met een maximum van € 10 mln.

Door het uitwerken van het voorkeursmodel van de Vliegbasis is gebleken dat de benodigde € 18 mln gedekt is uit de rode ontwikkeling. De tussen de drie partners afgesproken maximale afdracht van € 10 mln aan het programma Hart van de Heuvelrug betrekken wij voor 1/3 deel in onze risico-inschatting.
Onder de beoogde woonwijk ligt een grote bodemverontreiniging in de vorm van de stof PFOS uit voormalige brandblusmiddelen. Provincie Utrecht is in gesprek met de voormalig eigenaar Defensie om tot een passende oplossing te komen. De kosten zijn voor rekening en risico van Defensie en provincie Utrecht.

Beheersmaatregel(en):

- Aparte projectgroep gemeente voor borging kwaliteit en programma;
- Afstemming met project Soesterberg-Noord i.v.m. de milieuhindercirkels;
- Maatregelen sanering monitoren en waar nodig ingrijpen als de kwaliteit van de sanering onder druk komt te staan.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 3.300.000

Masterplan Soesterberg

Toelichting:
In het Masterplan inventariseren wij de risico's van de actieve projecten en vertalen wij deze in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op. De actieve deelprojecten die onderdeel uitmaken van het risicoprofiel voor de begroting van 2026 zijn: Herinrichting hoofdwegen, Kamer 2 en Campuszone Noord.

Beheersmaatregel(en):
Actieve projectsturing

Generiek risico	Kans	Impact	
Financieel	bestaande uit diverse percentages en bedragen		

Woonwagencentrum De Meent

Toelichting:
In de begroting 2023 is een stelpost opgenomen voor de dekking van de kapitaallasten voor het brandveilig maken van het woonwagencentrum De Meent door bouwkundige maatregelen en of herinrichting.

Beheersmaatregel(en):
Nadat de gemeenteraad een besluit heeft genomen en middelen heeft toegekend, werken we de variant uit tot een uitvoeringsplan. Dit wordt besproken met de bewoners van het woonwagencentrum. Samen met de bewoners komen we tot overeenstemming van de te verrichten werkzaamheden, herstructurering, het sluiten van nieuwe huurovereenkomsten.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	5%	€ 3.500.000

Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Toelichting:

Met betrekking tot de fase van de projecten in de gebiedsvisie Dalweg is gekozen voor een methode waarbij de risico's van de actieve projecten worden geïnventariseerd per project en vertaald in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op.
We gaan bouwen in bestaand gebied en dat brengt onverwachte omstandigheden mee. Ook is sprake van hoogteverschillen en moeten we wellicht aanvullende voorzieningen treffen als het gaat om waterbeheer. Hier is het risicoprofiel op aangepast.

Beheersmaatregel(en):

Het resultaat van de deelprojecten opgeteld leidt tot een nadelig resultaat. Dit resultaat is te beïnvloeden door te draaien aan verschillende "knoppen":

- Parkeeroplossingen: gebeurt het parkeren ondergronds, half-verdiept of op maaiveld en in welke verhouding;
- Typologie: verhouding sociaal/goedkoop, midden duur en duur segment;
- Inrichtingsniveau openbare ruimte: hoe vullen wij onze ambities voor de inrichting van de openbare ruimte in.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	bestaande uit diverse percentages en bedragen	

Nadeelcompensatie

Toelichting:

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) en titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) per 1 januari 2024 is het systeem veranderd. Nu wordt gesproken van nadeelcompensatie. Nadeelcompensatie is breder en houdt in dat elk schadeveroorzakend handelen van een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid voor vergoeding in aanmerking kan komen, mits deze schade uitgaat boven het normaal maatschappelijk risico. In de Omgevingswet is een limitatieve lijst van schadeoorzaken opgenomen die zien op schade specifiek ingeval van een waardedaling van een onroerende zaak. Hieruit blijkt o.a. dat niet alleen het omgevingsplan, maar ook de omgevingsvergunning een titel voor schade oplevert. De financiële gevolgen hiervan zullen in de praktijk nog moeten blijken.

Beheersmaatregel(en):

- Sluiten van een nadeelcompensatieverhaalsovereenkomst bij een planologische medewerking aan een nieuwe ontwikkeling (planschade bij facilitair grondbeleid);
- Inschatten van kosten van nadeelcompensatie bij planologisch initiatief van de gemeente (planschade bij actief grondbeleid);
- Inschatten van kosten van nadeelcompensatie bij ander schadeveroorzakend handelen van de gemeente;
- Rekening houden met het normaal maatschappelijk risico bij nadeelcompensatie (het deel van de schade dat voor rekening is van de aanvrager).

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20%	€ 600.000

Bouwleges

Toelichting

De marktontwikkeling is grillig en het is te vroeg om de effecten van de inwerkingtreding van de Omgevingswet te duiden. De inkomsten zijn gebaseerd op een inschatting van de te verwachten aanvragen. Daarbij is de kans groot dat één plan zorgt voor een substantieel hogere incidentele opbrengst van de leges in 2026. Hierover berichten we in de voor- of najaarsnota van 2026. Dat hangt van de datum van indiening van het plan af.
Door de verwachte toename van de aanvragen, het vergunnen daarvan en het toezicht erop, willen we een deel van de meeropbrengst van de leges inzetten om onze dienstverlening verder te verbeteren.

Beheersmaatregelen

- Tussen Team VTH en team Ruimtelijke Ontwikkeling is periodiek overleg over de fasering van het bouwprogramma en de initiatieven van derden.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50 %	€ 900.000

Omgevingswet

Toelichting

Sinds begin 2024 werken we onder de Omgevingswet. Waar het eerste jaar vrijwel geheel in het teken stond van het afronden van lopende procedures, hebben we in 2025 kennis gemaakt met de nieuwe procedures. Mede de door beperkingen rondom het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) was mogelijk om, ten behoeve van ontwikkelingen, gebruik te maken van een aantal Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM) om het Omgevingsplan te wijzigen. Per 1 januari 2026 stopt TAM-IMRO echter als mogelijkheid. Dit betekent dat wij geen gebruik meer kunt maken van TAM-omgevingsplanwijzigingen voor gebiedsontwikkelingen. Dit moet vanaf dat moment via de nieuwe standaard (STOP/TPOD).
In de loop van 2026 zullen we moeten ervaren of aanwezige kennis en gedane voorbereidingen afdoende zijn om het omgevingsplan op de beoogde manier te kunnen wijzigen. Tot dat moment schatten we de kans en het risico voor dit jaar op hetzelfde niveau in als afgelopen jaar.

Dit soort onzekerheid brengt de volgende risico's met zich mee:

- Financieel risico circa € 200.000 op jaarbasis (dwangsommen, extra last-minute inhuur, extra capaciteit voor besluitvormings-, bezwaar- en beroepsprocedures)
- Juridisch (opstellen van regels en de houdbaarheid van besluiten).
- Dienstverlening (enerzijds halen van wettelijk verplichte en daarmee landelijk gebruikelijke behandeltermijnen anderzijds zorgvuldige participatie).
- Ruimtelijke kwaliteit (mogelijk gebrekkige afweging van initiatieven door tijdsdruk en capaciteitsgebrek).
- Imago (door een combinatie van bovenstaande risico's).

Beheersmaatregel(en):

- De gemeenteraad heeft zowel eind 2021 bij het vaststellen van de omgevingsvisie en opdrachten voor programma's, als begin 2022 bij besluitvorming over de sturingsfilosofie, adviesrecht, participatieplicht en delegatie, keuzes gemaakt die bepalend zijn voor de benodigde budgetten. Daarmee heeft de raad voor een deel invloed op de risico's. Een ander deel van de risico's wordt echter veroorzaakt door wettelijke verplichtingen waar we als gemeente geen keuzevrijheid in hebben en problemen rond de landelijke voorziening (het DSO).

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 200.000

Specifieke Uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (SPUK)

Toelichting:

Deze regeling is in het leven geroepen om gemeenten in staat te stellen bovenplanse infrastructurele voorzieningen te realiseren, zodat op korte termijn woningbouw kan plaatsvinden. Belangrijkste verplichtingen zijn: uiterlijk 31 december 2030 start de realisatie van de laatste woning, uiterlijk 31 december 2035 start de realisatie van de infrastructurele voorziening en 50% van het aantal gerealiseerde woningen is betaalbaar (< € 405.000 per 01-01-2025).
In Soesterberg werken we samen met de provincie Utrecht en de gemeente Zeist aan een omvangrijke woningbouwopgave. Alle plannen waarvoor we nu al (ontwerp) bestemmingsplannen hebben vastgesteld, kunnen we ontsluiten. Maar we verwachten dat de komende jaren nog meer plannen in ontwikkeling komen. Daarbij lopen we op een gegeven moment tegen de capaciteit van de wegen aan. Het gaat dan concreet om de bereikbaarheid rond de westelijke aansluiting op de provinciale weg N237, zowel vanuit Soesterberg Kom als Soesterberg Noord. Daarnaast willen we investeren in een fietsstraat op een gedeelte van de Kampweg nabij 't Zwarte wegje en een

busverbinding tussen Oude Tempel en de Groene Hoogte. We borgen daarmee dat we niet alleen investeren in de autobereikbaarheid, maar ook in fiets en openbaar vervoer. Deze maatregelen komen bovenop de maatregelen die we al treffen voor de verkeersveiligheid in het dorp binnen het project 'Infrastructuur Soesterberg' en de nieuwe fietsverbinding over de vliegbasis tussen Soesterberg en Soest/Den Dolder in het programma VERDER.
De kosten zijn geraamd op € 2.650.000 excl. BTW. 65% daarvan betaalt het Rijk en 35% is als cofinanciering opgenomen door de provincie.

Beheersmaatregel(en):

- Monitoring op de realisatie van (betaalbare) woningbouw in Soesterberg;
- Periodiek overleg met de ingestelde projectgroep.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20%	€ 1.723.995

Programma 3. Sociale leefomgeving

Zorgleveringen Sociale Leefomgeving

Toelichting:
Het sociaal domein bestaat uit uiteenlopende taken en aandachtsgebieden. Wij schatten risico's in vanwege de grote hoeveelheid externe factoren die invloed hebben. Ook vanwege externe verwijzers zoals huisartsen die rechtstreeks toegang hebben tot de inzet van zorg.
Het risico blijft bestaan dat uitgaven, (rijks)inkomsten, beleidsmatige afwegingen of business cases zich anders ontwikkelen dan verwacht. Dit zeker in het licht van de landelijke trend van gestegen zorguitgaven (o.a. door kostenstijgingen en hogere indexaties) en onzekere verwachtingen omtrent de middelen die het rijk hiervoor in de toekomst beschikbaar gaat stellen, met name voor Jeugd. We gaan uit van een impactbedrag van € 2 mln. (3% van de totale omvang van de begroting sociaal domein).

Beheersmaatregel(en):

- Periodieke monitoring stand van zaken uitvoering Integrale Visie Sociaal Domein;
- Periodieke monitoring businesscases;
- Periodieke regionale afstemming;
- Continue afstemming met zorgaanbieders, scholen en huisartsen;
- Procesoptimalisaties.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	30%	€ 2.070.000

Leerlingenvervoer

Toelichting:
Omdat het leerlingenvervoer een open einde regeling is (iedereen die voldoet aan de eisen heeft recht op leerlingenvervoer), is het lastig de kosten omlaag te brengen. Met onze regels hanteren we de maximale wettelijke ruimte. Ook zijn er ontwikkelingen zoals het gebrek aan plekken op het voortgezet speciaal onderwijs in onze regio, waardoor leerlingen over grotere afstanden vervoerd moeten worden. We zitten in een nieuw contract leerlingenvervoer vanaf schooljaar 2024 – 2025 samen met de gemeenten van Regio Amersfoort.

Beheersmaatregel(en):

- Streng beschikken aan de voorkant: alleen taxivervoer als er geen andere mogelijkheden zijn;
- Intensivering contractmanagement samen met de andere regiogemeenten;
- Versterken zelfredzaamheid: kijken of jongeren met begeleiding in staat zijn om uit het taxivervoer te komen;
- Inzetten op thuisnabij onderwijs zodat leerlingen op hun eigen school kunnen blijven.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	25%	€ 100.000

Wetswijziging btw-verrekening sport

Toelichting:

Op 1 januari 2019 is de gewijzigde btw-sportvrijstelling in werking getreden. Ter compensatie hiervan heeft het rijk een specifieke uitkering in het leven geroepen (SPUK). Alle gemeentelijke aanvragen overtroffen het beschikbare landelijk budget. Daarom worden niet alle aanvragen door het Rijk als voorschot beschikbaar worden gesteld. Afhankelijk van het landelijk beeld is hoeveel daadwerkelijk wordt uitgekeerd houden we rekening met een risico van € 300.000 met een lage kans van 10% dat onze declaratie niet wordt gehonoreerd door het rijk.

Beheersmaatregel(en):

Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en uitgaande van de situatie van de afgelopen jaren hebben wij een risico inschatting gemaakt van een mogelijk nadeel voor de btw verrekening sport.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 300.000

Aansprakelijkheid voor veiligheid van speelgelegenheid

Toelichting:

De gemeente kan aansprakelijk worden gesteld voor het beheer en onderhoud van speelgelegenheden en het nalaten daarvan. Om de veiligheid voor de gebruikers te borgen, zijn in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen wettelijke eisen gesteld aan speeltoestellen en aan het onderhoud en beheer van speelgelegenheden.

Beheersmaatregel(en):

- alleen gekeurde speeltoestellen plaatsen;
- op regelmatige basis (min. 4x per jaar) de speeltoestellen en ondergronden inspecteren;
- bijhouden digitaal logboek;
- voldoen aan bepalingen van het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 50.000

Algemene dekkingsmiddelen

Uitkeringen Gemeentefonds

Toelichting:

A) Reguliere uitkering. Meer dan 50% van de inkomsten van de gemeente is afkomstig uit het Gemeentefonds. De raming van de uitkering is gebaseerd op de circulaires. 1% lagere of hogere uitkering is in 2024 circa € 865.000. Voor de risico analyse gaan we uit van een kans van 50% dat we 1% minder uitkering gemeentefonds ontvangen.

B)

Beheersmaatregel: bij de monitoring en analyse van toekomstige circulaires gemeentefonds de ramingen bijstellen als daarvoor aanleiding is. Dit kan ook door middel van het opnemen van (aanvullende) stelposten ten opzichte van de reguliere ramingen van de algemene uitkering.

B) Btw-compensatiefonds. De hoogte van het gemeentefonds wordt mede bepaald door de 'ruimte onder het plafond van het Btw-compensatiefonds'. Blijven gemeenten onder het plafond dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het verschil uit het gemeentefonds genomen. Het rijk verrekent dit verschil achteraf, na afloop van het betreffende jaar. Dat betekent dat gemeenten zelf een (meerjarige) inschatting moeten maken van dit positieve of negatieve bedrag. Op dit moment is er een stijgende tendens te zien van de ruimte onder het plafond, omdat gemeenten minder Btw declareren dan voorzien. Bij de meicirculaire 2024 is in overleg met de provinciale toezichthouder aangegeven dat gemeenten structureel rekening mogen houden met een bepaalde ruimte onder het plafond. Voor Soest is dit een bedrag van € 1,2 miljoen en deze is structureel in de vorm van een stelpost als inkomst verwerkt. Het risico bestaat dat als het collectief van gemeenten meer Btw gaat declareren dan nu is ingeschat, deze inkomst door Soest niet wordt gerealiseerd. Wij schatten dit risico in op 25%.

Beheersmaatregel: bij de monitoring en analyse van toekomstige circulaires gemeentefonds de genoemde meerjarige stelpost bijstellen als daarvoor aanleiding is.

C) Middelen Jeugd. Het Rijk stelt middelen voor de Jeugdzorg beschikbaar via de algemene uitkering.
Beheersmaatregel: bij de monitoring en analyse van toekomstige circulaires gemeentefonds de genoemde meerjarige stelpost bijstellen als daarvoor aanleiding is.

D) In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen om het aantal specifieke uitkeringen (SPUK's) voor gemeenten sterk terug te dringen. Tegelijkertijd wordt hierbij een budgetkorting doorgevoerd van tien procent van de totale specifieke uitkeringen. Naar verwachting wordt dit vanaf 2026 doorgevoerd. Voor de organisaties als de veiligheidsregio's (VRU) bestaat het risico dat deze korting wordt toegepast op de rijksbijdrage voor crisis- en rampenbestrijding;

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
A) Financieel	50%	€ 864.000	
B) Financieel	25%	€ 1200.000	
C) Financieel	10%	€ 750.000	

Dividenduitkering deelnemingen

Toelichting:
De gemeente Soest heeft aandelen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), bij Vitens en Stedin. Dividenduitkeringen kunnen fluctueren.

Beheersmaatregel: door de toepassing van een 3-jaarsgemiddelde dividend verwachting worden schommelingen in het gerealiseerd dividend genivelleerd.

Toelichting:

- De gemeente Soest heeft aandelen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), bij Vitens en Stedin. Dividenduitkeringen kunnen fluctueren.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 30.000

Dubieuze debiteuren

Toelichting:
Om uiteenlopende redenen kan het zo zijn dat voor debiteuren (in het bijzonder de belastingdebiteuren) een invorderingstraject in gang gezet wordt. Uit onderzoek bij onder meer de Kamer van Koophandel, gemeentelijke bevolkingsregisters, suwinet en onderzoek ter plaatse door een belastingdeurwaarder kan blijken dat er geen gegevens opgeleverd kunnen worden op grond waarvan de invordering kan worden voortgezet. Die debiteuren worden dan oninbaar verklaard.

Beheersmaatregel:

- Voeren van een vroegtijdig invorderingsbeleid gericht op de individuele situatie.
- Jaarlijks in de begroting voor een bedrag van € 73.500 rekening houden met een afschrijving wegens oninbaarheid.
- Voor de afwikkeling van debiteuren over oudere belastingjaren beschikken over een voorziening.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 100.000

Loonontwikkelingen		
Toelichting: In de begroting is (met stelposten) rekening gehouden met een bepaalde loon- en prijsontwikkeling. Het risico blijft aanwezig dat de loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan waarmee rekening is gehouden. *Beheersmaatregel:* De opgenomen stelposten voor lonen wijzigingen als gevolg van de mutaties uit de verschillende circulaires over de algemene uitkering.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	50%	€ 350.000

Prijsontwikkelingen		
Toelichting: In de begroting is (met stelposten) rekening gehouden met een bepaalde prijsontwikkeling. Het risico blijft aanwezig dat de prijsontwikkeling hoger uitvalt dan waarmee rekening is gehouden. *Beheersmaatregel:* De opgenomen stelposten voor prijzen wijzigingen als gevolg van de mutaties uit de verschillende circulaires over de algemene uitkering.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	50%	€ 350.000

Paragrafen

Paragraaf B Financiering: Renterisico		
Toelichting: Renterisico's hebben vooral betrekking op situaties waarbij: • de mogelijkheid zich voordoet van renteherziening; • er nieuwe vaste geldleningen moeten worden aangetrokken; • overtollige middelen worden uitgezet bij het Rijk (schatkistbankieren). *Beheersmaatregel(en):* Renteontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en tegen zo gunstig mogelijke condities worden gelden aangetrokken of geherfinancierd. Over de financiële effecten wordt, indien aan de orde gedurende het kalenderjaar, in de voor- en najaarsnota gerapporteerd.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	10%	€ 150.000

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Trajecten medewerkers		
Toelichting: Onze samenleving verandert, en daarmee ook de rol en het werk van onze organisatie en onze medewerkers. Wanneer iemand niet meekan in deze ontwikkelingen helpen we deze medewerker van werk naar werk. Door de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (2020) hebben ook ambtenaren recht op een transitievergoeding bij ontslag op initiatief van de werkgever. In de begroting hebben we hiervoor geen budget opgenomen. *Beheersmaatregel:* Onze inzet is het helpen van medewerkers van werk naar werk. Wij zetten in aan de voorkant (zoals een loopbaantraject, detachering, uitstroom en outplacement). Uitgaven worden hiermee zoveel mogelijk aan de achterkant voorkomen (WW-verplichtingen komen bij wet voor rekening van de gemeente).		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	20%	€ 440.000

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Inkoop

Toelichting:

Gezien de landelijke ervaringen en ingewikkelde wet- en regelgeving, schatten wij de financieel/ juridische risico's bij aanbestedingen als gemiddeld in.

Beheersmaatregel(en):

- Risico gestuurd prioriteren van aanbestedingen binnen de spendanalyse.
- Helpen van de organisatie bij rechtmatig inkopen door ontwikkeling deskundigheid van de inkooporganisatie. Voorlichting door inkoopadviseur, procesvastlegging in zaaksysteem en gebruik maken van formats.
- Aanbestedingen uitvoeren volgens wetgeving, de gids proportionaliteit en eigen beleid en uitvoeringsregels. En monitoring door inkoopadviseur op gebruik hiervan.
- Volgen van nieuwe ontwikkelingen binnen het Europees en nationaal recht en dit vertalen binnen Soest.

Generiek risico	Kans	Impact	
Financieel	25%	€ 60.000	

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Meldplicht datalekken /bescherming persoonsgegevens

Toelichting:

Bij het behandelen van persoonsgegevens bestaat het risico dat deze per ongeluk in handen komen van derden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een verkeerd geadresseerde brief of e-mail. Beveiligingsincidenten en dataleken hebben het risico op imagoschade en financiële schade. Financiële schade kan zijn boetes, herstelkosten of aansprakelijkstellingen. Partijen die namens ons persoonsgegevens 'verwerken' moeten voldoende maatregelen nemen om een data-lek te voorkomen. Wanneer een datalek ontstaat bij deze partijen of één van haar onderaannemers, zijn wij verantwoordelijk. Hiervoor kunnen wij een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) krijgen. Dit is ook het geval wanneer wij niet voldoen aan de meldplicht datalekken.

Beheersmaatregel(en):

- Opvolgen van de maatregelen zoals in het Informatiebeveiligingsbeleid en het datalek-protocol zijn beschreven.
- Bewustwordingstrajecten en deskundigheidstrainingen voor medewerkers. Hoe datalekken te voorkomen en hoe te werk te gaan bij een vermoeden van een datalek.
- Uitvoeren van gegevensbeschermingsbeoordelingen (data protection impact assessments; DPIA).
- Verwerkersovereenkomsten gebruiken volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 250.000

Paragraaf C Algemene informatieveiligheid

Toelichting:

Door het vele gebruik van ICT-voorzieningen in het dagelijkse werk zijn wij sterk afhankelijk van diezelfde ICT-voorzieningen. Die afhankelijkheid is verder versterkt door het steeds meer tijd- en plaats onafhankelijk werken. Er kunnen zich situaties (denk aan zware ICT-technische storingen, brand en cybercrime) voordoen waardoor ICT-voorzieningen voor kortere of langere tijd niet of niet goed werken. Herstel hiervan kan hoge kosten met zich meebrengen, waar Soest of de RID geen rekening mee heeft gehouden.

Beheersmaatregel(en):

- Uitvoering geven aan maatregelen, zoals in het Informatiebeveiligingsbeleid en bijbehorende plannen zijn vastgelegd.
    - ICT-technische maatregelen om de continuïteit van ICT-voorzieningen zo goed mogelijk te borgen.
    - Bewustwordingstrajecten en deskundigheidstrainingen voor medewerkers m.b.t. informatieveiligheid en over hoe te handelen bij een vermeend informatiebeveiligingsincident.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 1.500.000

Paragraaf E Verbonden partijen: Garantstellingen

Toelichting:

De door de gemeente verstrekte garantstellingen betreffen de volgende categorieën:
A. instellingen op het gebied van de woningbouw;
B. sociaal-culturele instellingen, sportverenigingen;
C. verstrekte geldleningen.

Beheersmaatregel(en):

Beheersmaatregelen: niet van toepassing.

Generiek risico	Kans	Impact
Ouderenhuisvesting	1%	€ 1.850.000
Restauratiefonds	1%	€ 530.000
Sportverenigingen	10%	€ 365.000